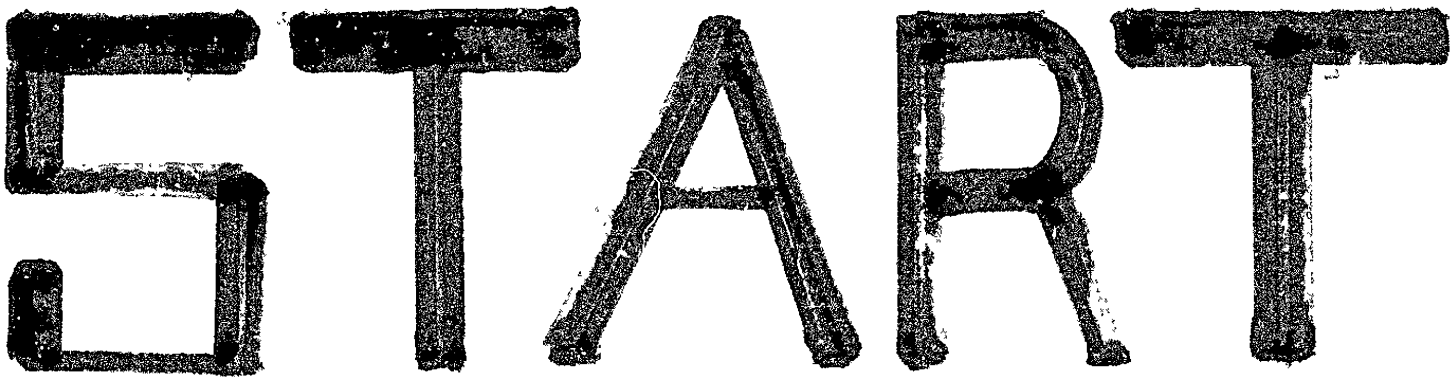
START

START

MICRO FILMED
BY

KARNATAKA STATE
ARCHIVES

1991

MICRO FILMED
BY

KARNATAKA STATE
ARCHIVES

1991

ಜೀವನ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಾಸ ಪತ್ರಿಕೆಯ
ಹಳೆಯ ಸಂಚಿಕೆಗಳ

1882ರ 60 ಪುಟದಿಂದ

ಮುಂದುವರಿಸಲಾಗಿದೆ

ಕಡತದ ಸಿಂಬ್ಸ್: ARS15 APP30

ಜೀವನ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಾಸ ಪತ್ರಿಕೆಯ
ಹಳೆಯ ಸಂಚಿಕೆಗಳ

1882 ರ 60 ಪುಟದಿಂದ

ಮುಂದುವರಿಸಲಾಗಿದೆ

ಕಡತದ ಸಂಖ್ಯೆ: ARS 15 APP 30.

ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡ ಜವ್ವನಾವಸ್ಥೆಯ ಅಂಗಾಂಗಗಳು ಸಡಿಲುಸಡಿಲಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ! ಬಂದರೆ ಇಷ್ಟು ಸಲವಾ ಬಂದಾವು ಬಂದಾವು ಮತ್ತೆ ಆ ಮೇಲೆ ಬರಲಿಲ್ಲ!—ಸಬ್ಬಡವಾದರೂ ಮುಕ್ಕಾಲು ಪಾಲು ಮೂಳೆ ಕೊಳೆತು ಬಿದ್ದಂತವರಿಗೆ ಒಂದು ಕಾಸಿನ ಬೆಲೆ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲಲ್ಲ! ಅಂದರೆ ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ ಬೇಕು ಬೇಕಾದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ತಿಪ್ಪೆ ಮೈಣವನ್ನು ಸೆಳ್ಳಪುಳಿ ಜಾನದವನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿಂದ ಮುಸ್ಸಾ ನುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದೆವು!—— ಬಂಧುಜನರಾದರೂ ನನ್ನನ್ನು ಕಂಡರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಗುರ್ತಾನ್ನೆ! ಕಂಡವು ಅಕ್ಕರೆಪಡುತ್ತಿದ್ದರು! ಅಂದರೆ ನಾನು ಅವರ ಮೆಚ್ಚಿವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಮಾಡಿರಬೇಕು!

ಸೂತ್ರಧಾರ— ಶಾಬಾಸು! ಯುವಕ್ಕಾವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬೆಡಂಗಿಗೆ ಬೇ ಅಂಥವು! ಬಳ್ಳೀದು! ಮುಂದೆ?

ವಿದೂಷಕ—ಹೊಗಳಬೇಡ! ಇಷ್ಟು ಮುಪ್ಪಾದ್ದಕ್ಕಾಗಿದ್ದರೂ ಆಸುಗಳನೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ತುತ್ತಿನಿಂದ ನುಂಗಿಬಿಡುವ ಬಂದು ಮುಖದ್ದು ಬಡ್ಡಿಯ ಮುಗ್ಗಾಣ ಕಳ್ಳ ರಾಕ್ಷಸನು ನನ್ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಂಡ ಮಾತು!

ಸೂತ್ರಧಾರ— ಅವೇನು ಮುದ್ದೆ?

ವಿದೂಷಕ— ಭುಜಂಗ! ಶೆರಬಜೆಸಳುವಾತ್ರ ಇಷ್ಟಿಲ್ಲಿಗೆ ಬೊರಕಿಯ್ದಿಲ್ಲ! ಇದೊಂದೇ ನನ್ನ ಮುಗ್ಗಾಣವು.

ಸೂತ್ರಧಾರ— ಈ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬಹುದೇ? ಅಂದರೆ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಾಗಿಯೇ ಅಂದೆ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಾಗಿಯೇ ಅಂದೆ

ಪಾ. ಸಂ.

ಮುಂದಿನ್ನೆ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ.

Correspondence

ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರವು.

ತಾಳಿಲ್ಲ! ತಾಳಿಲ್ಲ!! ತಾಳಿಲ್ಲ!!!

ರಾಮಪುರದಿಂದ ಕೆಲವು ಪಾಪಿಷ್ಠ ಪತ್ರಿಕೆಯ [illegible]ಗೆ—

ಬಿ. ಎ. ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಸಾದವರ ಹೆಸರುಗಳೇ ಕೆಳಗೆ ಬರೆದ ನಾಲ್ಕು ಪಂಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಾಶ್ರಯ ದೊರಕಿಯಾಯಿತೆಂದು ಪೇಪರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಈ ಶಾಲೆಯಾದಾಗಿನಿಂದ ಮುಖ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳು ಶಾಲಾಪತ್ರಿಕೆಯು ಪ್ರಾರಂಭವಾದಂದಿನಿಂದ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಶಿಷ್ಯಾಭಿಮಾನದಿಂದ ನೋಡಿದೆವು ಹುಡುಗಿನಾಸ್ತಿಕಾರ ಹರ್ಷಾರಂಭವಾಯಿತು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಅಡಕ್ಕಿಂತ ಕಡುಮೆಸಂಬಳದ ಮಾಸ್ತರ, ಪರಿಷ್ಕಾರದ ಮುಂದಿನವರ್ಷದ ಪುಲ್ಲೀಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಸಾಗದಿದ್ದರೆ ಪುಲ್ಲೀಪರೀಕ್ಷೆಯ ಪುನರುಜ್ಜೀವನಕಾಲಗೆ ತಿಗುಪರೋ ಜಾಗೆಹಾಗೆ ಪರೀಕ್ಷೆಯಿಲ್ಲದ ರಾಜನಗಮ್ಮ ಕನಿಮೆಮೂಡ-ಮೆಪ್ರ ಲಂತಲಿ ಹುಕ್ಕು ಮು ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದರೆ ಈ ಬಡಮಾಸ್ತರ, ಅಗರ ಅಪಿಷ್ಯಂಟ ರು ಬಡಪಾಪಿಯಿಂದ ಓಲಿಪಡಿಸಿ ಸೌಕರಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಬಂದು ಈಗ ಎರಡು-ಮೂರು ಲಾಗಾಯಿತು ಸೆಕೆ ಬೆಗಳು ವಿಶೇಷವಾಗಿದ್ದರಿಂದಾ ಕಷ್ಟ ಓಲಾಪಸಾಲಿಲ್ಲ ದೊರಕುವದೇ ದುರ್ಲಭವಾಯಿತು ಅಂತೂದ್ಯೋಗವೇ ಇದರೆ ಇಷ್ಟು ಕೊಪೆಗಾಗುವಂತೆ ತೊಗಲಲ್ಲದು ಮುಳ್ಳು ಚ್ಯೇವಿಂಗಕಾಲೇಜಿನ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಸಾದ ರಾಜಕುಮಾರವಾಯಿಮಾಗಿ ರತಿಗಳ ಮಾಸ್ತರವರ ಹೆಂಡತಿಯವರ ಬಳಿ ಓಲಿಪೂವಾಡಿಸಿ ನಂಬಿಗೆ ಬಗಾರತಿಗುಸು ಮಾಸ್ತರಿಗೆ ಕಜ್ಜಿಗೆಮುಹತ್ತಿಸೇನು ಜನಪ್ಪನಿಗೆತೋರದಿರಲ್ಲಾ ಹ್ಯಾಗಂದರೆ ಆ ಮಾಸ್ತರಜನರು ಬಿಡದು ಬಳಲಿ ಸಿಪಾರಸುಚೀಟಿಕೊಟ್ಟಿರಿಸಿದರೆ ಅವರದನ್ನೂ ಸಹಾ

ಮಳ್ಳಿ ಅವರೆಲ್ಲಾ ಅರಮನೆಯಾಯು ಬೊಂಬಾಕಸುಟು ಪೂಸ್ತೇರಿನು
ಬು ಇಚಿಶಳಾ ಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಗಳಮ್ಮಕಲಿನಿ ಜನ್ಮಗಿಷಾರನ ಬೂ
ರಾಸುತ್ತಿರೆ ಅವರೆ ಈ ಶ್ರಮೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸಬಹುದಾಸ್ತ
ರರು ನೀ ಪರೀಕ್ಷೆ ಕೊಡಬಹುದೆ ಅವರನ್ನೊಕ್ಕರಿಕಾಯಿಪು
ವಾಗ ಬಿಲ್ಲಾಸಲಲ್ಲಾ ಇದು ಎಂಥಾನುಷಷ್ಟ್ರ! ಬುಂಥಾನುಷ್ಠಾ
ರಾಗಿಬಿಟ್ಟು!! ಎಂಥಾಅಯೋಗ್ಯಸ್ತ!!!

ಪ್ರಾಣಕಾಲಯಿಂದ ಸಾಯಂಕಾಲಯವರೆಗೂ ಕೆಲಸವನ್ನು
ಮಾಡಿದರು ಸಾಯಂಕಾಲವಲ್ಲಿ ೪ ಕಾಸು ಸಂಪಾದಿಸಿ
ಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿತ್ತು ಬಿಲ್ಲಿಸಂಬಳಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರು ಪಿಡಿಕಾ
ಯಿಂದ, ಅಗ್ಗಳಕ್ಕೆ ಬಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು
ಬಿಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಸುವುದೇ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿತ್ತು "ಆ
ಸ್ಪರ್ಧೆಗೆ ಕಾಲ ಇನ್ನು ಇಪ್ಪತ್ತು ದಿವಸಗಳು ಮಾತ್ರವಿದೆ" ಎಂಬ ಗಾಬರಿಯಿಂದ
ಮಲ್ಲಪ್ಪ, ಇಂಥಾಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿಬಿಡುವ ಹಾಗೆ
ಕಾಣುತ್ತದೆಯೆಂದು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಹೇಳುವುದು ಸಮ್ಮ ಬುಚಿತಂದಿಗೆ ಅಳುವು
ಬಿಸಿಬಿಸಿ ಬಂದು ಕಾಣ್ಣಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹೊತ್ತಿಗಿದ್ದ.

ಬಾಡುಬಿಟ್ಟಿದ್ದ ಅಡಿಗಡುಪ್ಪಿಕ್ಕುವಾಗಿ ದೂರನಿಂದ ಪದೂ ತ
ಬಂದರೆ ಬಿಕ್ಷಕ್ಕೇಡಿಸಿ ಹೋಗುವುದು. ಯಾರಾದರೂ
ಬಂದರೆ ತಮಗೆನಾಯಿತೆಂದೇ ಅನ್ನಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಇಂಥಾದರಲ್ಲಿ
ಗುಂಡಿಕ್ಕಿಡಬಹುದೇ ಬಿಲ್ಲಿ!" ಎಂಬ
ಸಲಹೆಯನ್ನು ಅವರಿಗಿತ್ತಾ ತಮ್ಮ ಸಂಬಳದಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದ
ಸ್ಪರ್ಧೆಗೆ ಬಿಡುವಷ್ಟು ಹಣಕ್ಕೆ ಹಾಹಾಕಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರೆ ಈಗ
ಸ್ಪೆಷಲ್ ಕಿಸಾಯಿದೆ ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನಂದರೆ ಈ ಜನರಕೆಲಸ
ದಹಣ್ಣು ಮಿಷಾದಿಯೂ ಇಕ್ಕಬಹುದು ಅವಶ್ಯಬಿದ್ದರೆ ಯಾ
ರಾದರೂ ಇವರಿಗೆ ಎರಡ್ಮೂರಾತಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಲಾಕಷ್ಟವಾಗು

ಲೇ ಇದೇ ಎಂಗಳಮುಂಪತ್ರಿಕೆಯ್ಲ್ ಬರದು ಕಳುಪಿ ಆ
ಅರ್ಥಾನ್ಪಪ್ಪು ಪಚ್ಚಾಗಿದು ವನ್ನ ಮಪಪೆಂಬ ಬಾಸಿಕ ನುಡಿ
ಯು ಪ್ರಸಾಪರಂಗ ಮೂಡುವರೆಂದು ನಂಬಾ ನಂಬರೊಂದಿರ್ಪೆನೆಂ
ದಿಪಾಪಾಯ ಕನ್ನಡ ಕನೇ ನಂಬ } ಜಗಮುಂಡಕೃಷ್ಣಾಚಾರಯ್ಯ ಮೆ
ದ ಶಾಲೆ ಶಾ. ಪಿಳ್ಳಿಕಲಿಪಿ. } ಬ್ಲಳ್ಳಿಕರ ೧೯೦ ಬಿ. ಪೂಂ.

ಮು. ರಾ. ರಾ. ಶಾಲಾಪತ್ರಿಕೆ ಎದೀಪರ ಭಾವರಜರಾಜೆ್ಯಂ
ಬಿ. ವಿ. ಕೆಳಗೆಬರದ ಪಾಲ್ಯಂಗಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಸಟ್ಟು ಕರಪಟಿ
ದಲ್ಲಿ ಬ್ಯಪ್ಪಿಪಿಸುವ ಮನೆಯೀಪರಪಟಿಯ ಮುತವಜ್ಞಕದಲ್ಲಿ ಮು
ದ್ರಿಸಿಪ್ಪಿಕಳಿಸುವಿಗೆಂದು ಆಲೆಯುಳ್ಳವನಾಗಿದ್ದೇವೆ——ಈ ಪಾಲು
ದೆ [ಬಾಗೇಪಲ್ಲಿಯ ತಾ. ಪೆಳಗಾಂಗ ತಾ. ೨೫ನೇ ಜನವರಿ
೧೯೦೬ನೇ ಪಿಜಿನಸ್ಪಿದಿವಸ ಮೂ. ಗಾಪಪಟಿಹಾಯ್ಯರ ಪಂಗಡದವ ಭಿಲಮೂ
ಬಿ ಡಿ. ಪಿರ ಕಲೆಕ್ಟರ ಪೆಲ್ಲಿಪೆಳಗಾಂಗ ಜಿಪರನ್ಸ್ಥಿಪಿಂದ್ದು
ಹುಡುಗರ ಜಗೀಕ್ಷೆಕಕೆಪ್ಪಿರಂದು ಭಾಪ್ಪಿಸ ಮೆಟ್ಟಿಗಾಪಪ್ಪಿಮ್ಮ
ಕುರಿತುಸಂತೋಪಪಟ್ಟಿ. ಮುಮಮು ಟೆ ವಿಪಾಲಯಿಂಗೆಎದಿಸ್ಥಳ
ಗಟಿಂದು ರಾ. ಕೊಟ್ಟಿರು; ಮೂ. ಕಾಂಗ್ರೆಕ ಪಾರಿಕ್ಷೆಯುಳ್ಳ ಪಾ
ಸಾದವಹುಮಾನಗಳಿಗೆ ಇನಾಮುಕೊಡಿ ಮವಕಾಶ್ಯಾಗಿ ಸದರ ಸಾಲ್ಕಿ
ಎಮುಸಿದುವರಮ್ಮ, ಗಪ್ರಮುಸ್ಥಪಪಿಕಪಟ್ಟಿ ಮಗಗಾಗಿಕೊಟ್ಟಿ ಪ್ರ
ಕಾರ ತಂದಪಮುಸ್ಥಕಗಳು (೪೬) ಬಣಗಳು (೩) ಮಟ್ಟಿ ಮಿ
ಡಾಲ್ಸು ಹುಡುಗರಿಗೆ ಕೊಪಟಿರಲಾಪ ಸಿನಂತಹಮೂಪಳೊಂಡ
ಪ್ರಕಾರ ಬಾಪಮಬಳಾಪ್ಪು ಪಮರು ಗಂಡುಹುಪುಗರಿಗೆ ಮುಪ್ಪಿ
ಗಳನ್ನು, ಪೆಲಗಾಂಮುಕ್ಕಳಿಗೆ ಖಣಗಳನ್ನು ಸ್ವಪಃಕೆಪ್ಪುಸಂತಾ
ಯಾವತ್ತೂ ಹುಡುಗರಿಗೆ ವಿಪಾಲಯಿಂಕಡಪಲಾಯುತು. ಈ ಮೂ
ಲಿ ರಾಪಬಹಾದ್ದೂರರು —— ವಿಯ್ಯಪ್ಪಯ್ಯಿಯಾ ಪೆಲಾಪ್ಪ ಚಿನ

ಸೂಲಪಾಗುವದರಿಂದ ಉಂಟಾಗುವಲಾಭದ ವಿಷಯಕ್ಕೆ
ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಸಾರವಸಾಗಿ ಬೋಧಿಸಿ ಸಂತೋಷ
ಪಡಿಸಿದರಾದ ಬಿಡಿಬಿಟಿಸಣಬುಜ್ಜನಲ್ಲಿ ಪರಾಂಬರೆದು ಹೊರ್ಟು
ಬಂದರು. ಸಾಯಂ ರಾಮಬಜಾಯಿಯವರು ಶಾಲೆಯಸುಧಾರ
ಣೆಯಿಂದ ಕೆಲವದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಶ್ರಮತಕ್ಕೊಂಡಿದ್ದನ್ನೂ ಕುರಿತ
ಮಾತನ್ನು ಸಾಹೇಬರು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯುದ್ಧಿಯಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಉ
ತ್ಸಾಹ ಆಶ್ರಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟದ್ದನ್ನು ಕುರಿತು ಸಾನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ
ತಿಳಿಸಿದಾರಂದು ಮತ್ತೇನೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದಾಪರರು ನಮ್ಮ ಸೂ
ಚನೆಯಂತೆ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನವರಿಗೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವು ಕೊಟ್ಟು ಶಾಲೆಯುನಂಬಂಧವು ಯಾವತ್ತು
ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಆಶ್ರಯವುಕೊಟ್ಟು ತಮ್ಮ ಸಂತೋಷಕೀರ್ತಿ ತಂದುಕೊಳ್ಳುವರೆಂದು
ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಬಂದಿದ್ದವರಲಸ ಹೆಸರು ವಿವರಂಕೊಟ್ಟಿರಕನು.

ಮು. ಹೆಸರು ರು. ಹೆಸರು

೧ ರಾಮಬಹಾದ್ದರಜಿ. ೨ ಶ್ರೀಮಂತ ಪಟವ್ಹಾಜಿ ರಾಮ ಸಿ
ಕಲೇಕ್ಟರ ಬೆಳಗಾಂವ ರಾವ್ಸಾಯಿ ಪಾಂಬೋಟಕರ
ಮುಖ್ತ ಬಿಂಚಲೀಕರ

೩ ರಾವಸಾಹೆಬ್ಬಾಯಿಜಿ ಮುಂ ೪ ಮೋರೇಶಿಂದರಾವ ಮೋಹನಾಂದ
ಮೋಹನಾಂಯ್ಕ

೫ ಬಾಪಾಜಿ ಸಾಂಬೇಲಿ. ೬ ಶಂಕರಯಯ್ಯಾ ಪುಣ್ಯೆಸಾಳ್ಳ
೭ ಖಾಂಬೇಲಿಕರ. ೮ ಆಪ್ಪಾಸಾಹೆಬ್ಬಾ ನಾವಲಗಟ್ಟಿ
೯ ಹರಿಪಂತ ಕಿಲ್ಲೆದಾರ ೧೦ ಗುಂಡಪಾಯ್ಯಾ ಅ. ಶಾಲಕಣ
೧೧ ಮಾಣಂದ್ರ ಖಾಪಣಿ. ೧೨ ಅಪಪೂಜಪ ನರಹರ್ಯ

ಗ.

೪.. ಬಾಗೇಪಾ.. ಕಾ.. ಪೆ ಗಾಪುಜೆಂಗ್ರಿ ಬಾಳಾರೂಜಿ ಕಣಃ
ಳಾಣಪ ಪಂ.ರಂ ಕಿಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಇ } ಪಿ ಪಿ.ಮುಖ್ಯ.ಅ.ಹ್ಯ.ಸ್ಕೂ.ಪಿ

ಶಾಲಾಪತ್ರಿಕೆ

ಪುಸ್ತಕ ೧೭] [ಸಂಚಿಕೆ ೪

ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ

Education and Improvement,

ವಿದ್ಯಾಸುಧಾರಣೆಯಾಗಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಾದ

ಸಂಗತಿಗಳು.

ಪೀಟರ್‌ಬೋರೊ ಎಂಬವನು ಅಮೇರಿಕದೊಳಗಿನ ಯುಸಾಯಿ ಟಿಬ್ ಎಂಬ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಲಾಕೌಶಲ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಕಲಿಯುವ ಕೊಳ್ಳೀಪ್ಪರ ತನ್ನ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಗುಂಪು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟನು ಅವರು ಹೋಗಿ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಹರ್ಷವಾಗಿದ್ದು. ಈ ಸುಮಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ಆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತನ್ನ ಸ್ವದೇಶಾಚರಣೆಯನ್ನೂ ಸ್ವಧರ್ಮವನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡದೆ ಏನೇನೂ ಎರಬಾರದ ಸಂತಯದಿಂದ ಅವರೆಲ್ಲರನ್ನು ತಾನು ತನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಕರೆಸಿಕೊಂಡು ಅವರ ವದನುಪತ್ತಿಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಿದನು. ಅವರಲ್ಲಿ ಯಾರು ಸ್ವದೇಶಾಚಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ಪ್ರಸನ್ನಗೊಂಡನು. ಅಷ್ಟು ಜನರನ್ನು ಹೊರತು ಮಾತ್ರ ಪ್ರಯೋಜಕತ್ವ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೊಳ್ಳೀಪ್ಪರ ಕಳಿಸಿದಂತೆ ಇದರಿಂದ ಪೀಸಿಜನರಲ್ಲಿ ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನವೂ ಸ್ವಧರ್ಮಾಭಿಮಾನವೂ ಯೆಷ್ಟು ಇತರೆಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಬಂಗಾಲದ ಕಲ್ಕತ್ತೆ ಮೊದಲಾದ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಭೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಅದರ ಮೂಲಕ ಅವರಿಗೆ ಹೊಸ ಹೊಸ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೊಡಿಸುವ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಕೆಲಸದ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯವರಾಗಿದ್ದಾರೆಂಬ ಖಾತರಿಯಾದ ಮೇಲೆ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪಡೆಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಭೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಆಫೀಸು ಖರ್ಚುಗಳಿಗಾಗಿ ಯುರೋಪಿಯನರು ಸಹಾಯದಿಂದ ಅಪಾರವಾದ ಹೊಡ್ಡ ಹೊಡ್ಡ ಕೆಲಸಗಳು ಕೈಗೂಡಿಬಂದಿವೆ. ಈ ಯುರೋಪಿಯನ್ ಸಹಾಯರಂತೆ ಪ ಪ್ರ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪದಾರ್ಥವು ತಂದೊಡ್ಡಿಕೊಂಡು ಸಭೆಯ ನ್ನು ಸಾಧಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಗುದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೆವು ಆಶ್ಚರ್ಯಪಡಲಿಲ್ಲವೆ.

—o—

ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆಲ್ಲ ಕೂಡಿ ಪತ್ರಿಕಾವಾಸಪತ್ರಿಕೆಗಳೂ ಮಾಸಿಕಪುಸ್ತಕಗಳೂ ೪೩೦೦೦ ಹೊರಡುತ್ತವೆಂದು ಒಬ್ಬ ತೋಧಕನು ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ.

—o—

ಒಂದಾನೊಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೋಳಿಕೆಗಡಲ್ಲಿ ಪತ್ರಿಕೆಯೊಂದರ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಯೊಳಗೆ ಬಿದ್ದು ಅದೇ ಪ್ರಮಾಣವು ಹೆಂಡತಿಯು ಒಳಗೆ ಡೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ಹೋಗುವಾಗ ಕಾಲಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದಳು ಅವರ ಸಂಭಾಷಣೆಗಳಿಂದ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೆ ಅಲ್ಲಿಯವು ಪಾತ್ರಗಳು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಆ ಕಡೆಯ ಎರಡು ತಾಸು ಮೂತ್ರವಿಸರ್ಜನ ವಾರಲೋಕ ಯೂತ್ರವಾಡಿದಂತೆ ಈ ಪತ್ರಿಕಾವಾಸನು ಮಜವಿರಬಹುದೋ?

ಈ ಪಕ್ಷ ಮಾತಿನಪ್ರಯೋಗ ಒಂದಷ್ಟಲ್ಲ. ಇದನ್ನರಿಯದೆ ಹೇ
ಳಿದೊಳಗೆ ದೋಷೋತ್ಪತ್ತಿಯವು ಬಹಳ ಆಗಬಿಕ್ಕಲ್ಲ ಎಂದು ಹು
ಷಿಯಪ್ಪಂತಿರಬೇಕು. ಸ್ವಜ್ಞಮನೈಛಿಲಿಂಗ್ಲ

—೦—

ಯುರೋಪಿಯನ್ ಜನರ ಆಕಾರಕ್ಕೆನ್ನೇಸ್ಕರ ಕಟಕರು ಮನೆಗ
ಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲುತ್ತಾರೆ ಕೊಲ್ಲುವಾಗ ಅವು ಬಹಳ ಪ್ರಯಾಸಪಡುತ್ತ
ವೆಂದು ನೋಡಿ ರಿಜೆಕ್ಷನ್ ನಂಬನಸೊಬ್ಬ ದಯಪಂತನು
ಹಿಂದು ಜೊತೆಯುಕ್ತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದಿದ್ದಾನೆ. ಅದೇನಂದರೆ ಹಿಂ
ದು ಕೋಣಾಂಗಳಿಗೆ ಎಬಿಬಾಣಿಸ್ ಆಸಿಡ್ ಎಂಬ ಹೊಗೆ
ಯುವ್ವು ತುಂಬಿ ಆ ಕೋಣೆಯೊಳಗೆ ಕೊಲ್ಲತಕ್ಕ ಮನುಷ್ಯನ
ನ್ನಾಲ್ಕಾ ಹಾಸು ಮಾಡುವುದು. ಬಳಿಕ ಅವುಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲಾ
ಗ ಅವುಗಳಿಗೆ ಪ್ರಯಾಸಪಡಪ್ಪಹೆಯು ಪುಷ್ಟಪಾತ್ರಪ್ರಾ ಜಿಗುದಿ
ಲ್ಲಾ ಎಂತುಳಿಂದು ಸುರಣತಪ್ಪದು.

—೮—

ಬಡೋಲೆಯಲ್ಲಾ ಹಿಂದು ಸೂಲುವ ನೈಯ್ಯುವ ಯಂತ್ರವು
(ಗಿರಣಿ) ಸ್ವಲ್ಪ ದಿವಸದೊಳಗೆ ಸ್ಥಾಪನವಾಗತಕ್ಕದ್ದದೆ. ಅದ
ಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ಕುಂಡವಲಿನ ಭಾರ ಭಾಗವನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯ
ಮಹಾರಾಜರವರು ಕೊಡತಕ್ಕವರಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇವೆ.
ಇಂಥಾ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅರಸರು ಈ ಪ್ರಕಾರಸುಧಾರಣೆಯು
ಕಾರ್ಯಗತವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡರೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಯೆಷ್ಟು ಹಿತವಾಗುವದು!

—೦—

ಪುಣೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶ್ರಾಮಬಾಗಯೆಂಬಲ್ಲಿಂದ ಸೊಪ್ಪ ಅಗ
ಸುವೆಯು ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಯಾಸದಹಿಂದೆ ಬಿಟ್ಟದ್ದು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೆ, ಸದನ.
ಈಗ ಆ ಬಿಟ್ಟಣದ ವಿಷಾತಿಗಳು ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಕೆಳಿದನು

ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ೧೫೦೦ ಪೌಂಡಿನ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವರ್ಗಣಿ ಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಸರಕಾರದವರು ಬೇರೆ ೧೫೦ ಪೌಂಡಿನ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಪಡಂಬಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ವರ್ತಮಾನಪತ್ರಗಳ ಮೇಲಿಂದ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

ಬಿಜಾಪುರದನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಾ ಈ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ತೀವ್ರ ಭಯಂಕರವಾದ ಪಕ್ಷಿಶ್ರಾದ್ಧವು ಆಕಾಶದಿಂದ ಪಡನಹೊಂದಿತು. ಆ ನಷ್ಟಾಯದಲ್ಲಿ ನೆರೆಯಿಲ್ಲದಂತೆ ಮೊದಲು ಗುಡ್ಡದೊಳಗಿಂದ ಬಂದ ಹಕ್ಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಯೆಷ್ಟೆಂಬುದು ಹೊರಬೀಳಲಿಲ್ಲ. ಇದೇನಿರಬಹುದು?

ಈ ರಸ್ತೆಲ್ ಥೋರೆಗಳು ಕಾನಡಾ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದಾ ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಥಾಗಪಾಡಕ್ಕೆ ಬಂದು ಬೆಳಗಾವಿದೆ ಹೊರಟು ಹೋದ ಸಂಗತಿ ಸಜ್ಜನರಿಗೆ ಬೆಳಗಾವಿಯಲ್ಲೇ ಇರತಕ್ಕದ್ದು.

—೦—

ಮೊದಲಾದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯು ಜಾಯಿಸ್ಟಿಲಿನೊಳಗೆ ಲೆ. ಮಾಸ್ಟ್ ಗಾಯಾಗಿದ್ದ ಮಿ. ಬುದ್ರಪ್ಪಾ ಬಿಳಿಗಿ ಯೆಂಬವರನ್ನು ಕಲಾದಗಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಿ. ಇನಸ್ಪೇಕ್ಟರ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಶಿಳಗದೆಯಲ್ಲಿ ನೇಮಿಸಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಆವರನ್ನು ಈಗ ಥಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯು ಅದೇ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನೇಮಿಸಿದರೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇವೆ ಬಾಳಾಚಾರ್ಯರೊಬ್ಬರು ಮೊದಲಿಂದಾ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅ. ಮಟಿಗಳು ಇದ್ದೇ ಇದ್ದಾರೆ. ರಾ. ಸಾ. ದೊಡ್ಡ ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾವ ಇವರ ಸರಿಶ್ರಮದಿಂದ ಈಗ ಥಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಪಾಟ್ಯಪುಸ್ತಕ ಶಾಲೆಗಳು ಯಾವತ್ತೂ ಮುಂಬಯಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದಾಗಿರುತ್ತ ಉಳಿದ ಯಾವ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ

ಯಾವ ಚರ್ಚೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಅಭ್ಯಂತರ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಮುಂದಿನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬಹುದು.

—o—

Notice.

ನೋಟೀಸುಗಳು.

ಅಸ್ಥಿರೀಜಾತಿ

ಮುಂಬಯಿಕೋಟೆ

ತಾ. ೮ನೇ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ ೧೮೨೭ನೇ ಇಸವಿ

ಜಾಹಿರೀಕರಣವೇನಂದರೆ:

ಕಮಿಸನರೀ ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರನಾಗಿದ್ದ ಗಣಪತಿ ಮೇಷಶಾಸ್ತ್ರಿಯು ಯೋಚಿಸಲಾಗದ್ದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಅವನ ನೌಕರಿಯಿಂದ ಬರಖಾಸ್ತು ಮಾಡಿ ಅವನು ಸರಕಾರೀ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನಾಲಾಯಕನು ಎಂತಲೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪಡಿಸಿ ಪರಾತ್ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

[Signed] M. W. Willoughby.

Colonel

ಸರಕಾರದವರ ಪರವಾಗಿ

ಉಪಸ್ಥಿತಿ

ಮುಂಬಯಿಕೋಟೆ

ತಾ. ೮ನೇ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ ೧೮೨೭ನೇ ಇಸವಿ

ಜಾಹಿರೀಕರಣವೇನಂದರೆ.

ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಗಾ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕಮಿಸರೀ ಜಾತಿಯೊಳಗೆ ಮುಖ್ಯಸ್ಥ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹಂಬಾತಿಯೂ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಜಾಳಾಶಿವರೀ ಭಾಯಿ ಯೆಂಬವನು ಮುಂದೆ ಸರಕಾರೀ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನಾಲಾಯಕನು

ನಾಗರಕಾಟ್ರನೆಂದು ತರವು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

[Signd] M. W. Willoughby
Colonel
ಸರಕಾರದವರನೆಕ್ರೆಟರಿ

—೧—

ಈ ಕಾಯಿದೆಯ ಸ್ಪೇಕ್ಷರ ಜೊತೆಗಳವರ ಅಪ್ಪಣೆಯಿಂದ
ಮೇಲಿನ ಜಾಹೀರಾನು ಮಾಡಲು ಭಾಷಾಂತರಿಸಿ ಪ್ರತಿಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

V. R. Kaiti
ಕನ್ನಡ ತರ್ಜುಮೆಗಾರ

—೦—

ಮಾರಾಟದ ಬಿಲ್ಲಿಗೆ ಬುಕ್ಕಯೀಸಿಂದಲ್ಲಿ ಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ಬುಕ್ಕಗಳ
ಹಸರೀಲು ಕಳಗಿನ ಪ್ರಕಾರ ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಹೆಸರುಗಳು.
ವಿಷಯಾನುಸಾರವಾಗಿ ಪುಸ್ತಕಗಳು—

	ರೂ.	ಆ.	ಪೈ.
೧ ಆರೋಗ್ಯ ಶಿಕ್ಷೆ	೧	೪	
೨ ಅಂಕಲಿಪಿ	೦	೧	
೩ ಕಷಿತೆಯ ಮನೆ ಪುಸ್ತಕ	೩	೬	
೪ ಪೈಮಿನಿಭಾರತವು. ಸಂಪು ೪	೧	೮	
೫ ಪಾಲ್ಕುರಿಕಿರಣಾಯಣ	೨	೦	
೬ ಒಡಪು ಮೊದಲಾದ ಪುಸ್ತಕ	೦	೧	೬
೭ ,, ೩ ನೇ ಪುಸ್ತಕವು	೦	೨	೦
೮ ,, ೪ ನೇ ಪುಸ್ತಕವು	೦	೨	೬
೯ ,, ೫ ನೇ ಪುಸ್ತಕವು	೦	೪	೬
೧೦ ,, ೬ ನೇ ಪುಸ್ತಕವು	೦	೧೪	೦

೧೮	ಆನನೇ ಪುಸ್ತಕವು	೧	೮
೧೯	ಸಂಸ್ಕೃತ ಪೊಥಲನೇ ಪು.	೧	೩
೧೪	ಸಂಸ್ಕೃತ ಯೆರಡನೇ ಪು.	೧	೨
೧೫	ಶಬ್ದಪ್ರಕೃತಿ	೨	೬
೧೬	ಲಘು-ವ್ಯಾಕರಣವು		
೧೭	ಶಾಲಾವ್ಯಾಕರಣವು	೦	೮
೧೮	ಭೂಗೋಲಶಾಸ್ತ್ರಮುಂಬಯಿ ಇ. ಪ.	೦	೫
೧೯	ಗಳಭಾಗ ೩ನೇದು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಪಣ್ಣಾನೆ.	೦	೩
೨೦	ಭಾಗ ೩ನೇದು ಸಮಗ್ರ ಭೂಮಿಯು ಪ		
	ಣ್ಣಾನೆಯುಂ	೦	೪
೨೧	ಪುಸ್ತಕವಿಷ್ಯ ಸೀಲಬಪರ್ಣಿಯಂ	೦	೪
೨೨	ಹಿಂದೂದೇಶದ ಚರಿತ್ರವು	೦	೧೩
೨೩	ಜಾಲ್ಪೂ-ಭೂಗೋಲಶಾಸ್ತ್ರವು.	೦	೮
೨೪	ಅಂಕಗಣೀತವಚನ ಬನಪನವಂಮಾಡಿದ್ದು	೦	೧೪
೨೫	ಜಿಲ್ಲಾಭಾಗ ೩ನೇದು.	೦	೧೧
೨೬	ಶಬ್ದಮಂಜರೀ ಕೋಶವು.	೪	೦
೨೭	ರತ್ನಪರೀಕ್ಷಾ ಫಲಗಣನೇದುಸಹಿತ	೦	೧೨
೨೮	ಇಸಾಪನೀತಿಕಥೆ.	೦	೫
೨೯	ಸ್ಕೂಲ ಪಂಚತಂತ್ರವು.	೦	೪
೩೦	ಕಥಾಸಂಗ್ರಹ ಭಾಗ೧	೧	೦
೩೧	ಬಾಗಳ— ೬	೧	೦
೩೨	ಲಘ್ವಪೇಕ್ಷಿತ ಶಿಕ್ಷಣವು.	೦	೧೦
೩೩	ಕನ್ನಡ ಹಿಂದ್ಲೀಪದಕೃವಂ.	೪	೦
೩೪	ಹಡಸನ್‌ನ ಗ್ರಾಮರ.	೩	೦

ಸಿದ್ಧಸೇವಧಿ ವಾಚನ ಮಂದಿರ
ಮೊದಲು

ಸಂಪೂರಕೋಶ.

ನಿಮ್ಮ ನಮೂದ ಮುಂದಿನ ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕಗಳು ನಮ್ಮ ಬಳಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾವೆ. ಅವುಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿದ್ದಾವು ಆಕ್ಷರ ರೂ. ರೋಜಿ ಕಮ್ಮಿತು ಕಳಿಸಿಕೊಡುವ ಪಜಲೀಜು ಮಾಡಬೇಕು. ಪುಸ್ತಕಗಳು ಬಗೆಬಗೆಯಲ್ಲಾ ಅಂತಾ ಧಾರವಾಡಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಸಿ ಬಿಸಿ ಇಷ್ಟಪಡುವ ಅದನ್ನು ಪೂರಮಾಹಿತಿಯಿಂದ ಈ ಮೆ ಬಿಸ ಕೊಟ್ಟಿರತ್ತದೆ. ಇಂತಿ ೨೯ ಮೆ ೧೯೦೯

ವಿಶ್ವನಾಥ ಸೋಮೇಶ್ವರ ಪಾಧ

ಬಿನ್ನಿಕಟ ಮುಖ್ ಪಬ್ಲೀಕ್ ಇನ್ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್

Titles.

ಸಮುದ್ರದ ಉಬ್ಬೇರಿಳಿತಗಳು

ಇದೇ ಬಾಗಪ್ಪ

ಸೂರ್ಯ ಚಂದ್ರರ ಆಕರ್ಷಣಶಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಭೂಮಿಯಾ ಚಂದ್ರನ ಆಕರ್ಷಣಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಸಮುದ್ರದ ಉಬ್ಬೇರುತ್ತೆ. ಸೂರ್ಯನಿಂದ ಚಂದ್ರನು ಪೃಥ್ವಿಗೆ ಸಮೀಪವಾಗಿರುವನು. ಆದರಿಂದ ಪೃಥ್ವಿಯಮೇಲೆ ಸೂರ್ಯನಿಂದ ಚಂದ್ರನ ಆಕರ್ಷಣಶಕ್ತಿಯು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಈ ಭೂಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಸಮುದ್ರ ಉಬ್ಬೇರುವದು ಬಹಳ ಮೊದ್ದ ಸೋಜಿಗವೆಂದು ಪಾಶ್ಚಿನಕಾಲದ ಜನರು ತಿಳಿಯು ತಿದ್ದರು. ಇದರ ಪಗ್ ನಿರಭ್ಯಾಸ ನೂತನವನು ತನ್ನ ಆಗಾ ಬಹಳ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಈ ಸೋಜಿಗದ ಕಾರಣವನ್ನು ಕೋಡಿ ನ ತಿಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದರೆ ಇದುವರೆಗೂ ಇದು ಬಗೆಹರಿಯದೇ ಇರು

ಮೇಲೆ ಉಳಿಯುತ್ತೇವೆ. ಸುಮಾರು ಅರ್ಧ ತಾಸು ಸಮುದ್ರದ
ನೀರು ಉಪ್ಪೇರುತ್ತದೆ. ದೇಹದುಗಳಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನದಿಗಳ ಮುಖಜ
ಅಳಯೂ ಜಾಲಿ ಧಡದ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತವೆ. ಹೀಗಾ
ಧಕೂರ್ಗಳೇ ಪಸ್ಯಾಧ್ಯಪ್ತು ಉಪ್ಪೇರೆಂದೆನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಉಪ್ಪೇರು
ಕೆಳು ಮುಗಿದ ಬಳಿಕ ೧೨ ಮಿನಿಟು ಸಮುದ್ರವು ಹಾಗೆಯೇ
ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಆ ಮೇಲೆ ಉಪ್ಪು ಇಳಿಯಲಾರಂಭಿಸುತ್ತದೆ.
ಆದು ಪೂರಾ ಇಳಿದಬಳಿಕ ಮತ್ತು ೧೨ ಮಿನಿಟು ಸಮುದ್ರವು
ಇಡ್ಡ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಬಳಿಕ ತಿರಿಗಿ ಸಮುದ್ರವು
ಉಕ್ಕಲಾರಂಭಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಮೇರೆಗೆ ಉಕ್ಕೇರುವದೂ ಇಳಿಯು
ವುದೂ ಯಾವಾಗಲೂ ಹಿಂದೇನವನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಒಂ
ದ್ದು ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಅಂದಾಜೆ ಪ್ರತಿಕಾಸ ೫೦ ಮಿನಿಟುಗಳಲ್ಲಿ ಎ
ರಡು ಸಾರಿ ಸಮುದ್ರವು ಉಕ್ಕೇರಿ ಎರಡು ಸಾರಿ ಇಳಿಯು
ತ್ತದೆ.

ಸಮುದ್ರವು ಯಾವಾಗಲೂ ಉಕ್ಕೇರುವದರಿಂದಲೂ, ಇಳಿ
ಯುವದರಿಂದಲೂ, ತೆರೆಗಳಿಂದ ನೀರು ಅಲ್ಲಾಡುವದರಿಂದ
ಬಿಂದ ಆ ನೀರು ಕೆಡುವದಿಲ್ಲ. ಉಷ್ಣ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು
ಬಿಸು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಕಾಯುತ್ತದೆ. ಉತ್ತರ ಶೀತ ಪ್ರದೇಶಗಳಿ
ಬಿಂದ ಉಷ್ಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಮುದ್ರದ ನೀರು ಹೆಚ್ಚು ಉ
ಪ್ಪುವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಆಲ್ಲಿ ಸಹ ಆ ನೀರು ಕೆಡುವದಿಲ್ಲ.

ಸಮುದ್ರವು ಬಹುತರವಾಗಿ ಚಂದ್ರನ ಆಕರ್ಷಣಶಕ್ತಿಯಿ
ಯ ಉಕ್ಕೇರುತ್ತದೆಂದು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿ ಆದೆ. ಸ್ಥಳ್ಳಿಯ ಸ
ನ್ನೆ ಅಕ್ಷದ ಸುತ್ತಲು ತಿರುಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಆಡರಮೇಲಿರುವ ಯಾ
ವಪ್ರೊ ಸ್ಥಳಗಳು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಚಂದ್ರನೆದುರಿಗೆ ಬರುತ್ತವೆ
ಮತ್ತು ಆಕರ್ಷಣಾಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸಾನುಸಾರವಾಗಿ ಆ ಕಿಯಾದಿನ

ಹೇಳಿಕೊಂಡಂತೆ ಅತಿ ಸಮೀಪದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರನ ಆಕರ್ಷಣಾಶಕ್ತಿಯು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಪೃಥ್ವಿಯ ಪರಮಾಣುಗಳಿಂತ ದೂರದ ಪರಮಾಣುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಕಾಕರ್ಷಣೆಯು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವದು. ಆದುದರಿಂದ ಅವು ಪೃಥ್ವಿಯ ಪರಮಾಣುಗಳಿಂತ ಬಹು ದೂರ ಭಿನ್ನವಾಗಿ ಚಂದ್ರನ ಆಕರ್ಷಣೆಯಿಂದ ಅತಿ ಸುಲಭವಾಗಿ ಎಳೆಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಆಗಾಗಲಿಂದ ಸಮುದ್ರವು ಜಂಪ್ರನೆಡೆಗೆ ಬರಲು, ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನೀರು ಬಹು ವೇಗವಾಗಿ ಆಕರ್ಷಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಪೃಥ್ವಿಯು ಯಾವ್ ವಾಗಲೂ ತಿರುಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಮುಂದಿನ ನೀರು ಚಂದ್ರನೆಡೆಗೆ ಬಂದು ಹಿಂದಿನ ನೀರಿನಮೇಲಿನ ಆಕರ್ಷಣಾಶಕ್ತಿಯು ಕಡಿಮೆ ವಿಷಯವಾಗುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಮೇಲೆಹೇಳಿದಂತೆ ಪೃಥ್ವಿಯ ಸ್ಥಳವಿಶೇಷಗಳಲ್ಲಿ ಪೃಥ್ವಿಯ ಭಾಗವನ್ನು ಚಂದ್ರನು ಆಕರ್ಷಿಸುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಸಮುದ್ರವು ಉಕ್ಕೇರುತ್ತದೆ. ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಮೂಡಭಾಗದಲ್ಲಿ ಉಬ್ಬರವು ಏರಲಾರಂಭಿಸುತ್ತದೆ. ಪಾಠಕರು ಆಶ್ಚರ್ಯಪಡಬಹುದು ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು, ಬೇರೆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಎಂಟು, ಹೀಗೆ ನೀರಿನ ಎರಡಾಕಡೆಗೆ ಮಿಮ್ಮಿಗಲ್ಲ ಎರಡು ಉಬ್ಬುಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಚಂದ್ರನ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ಸಮುದ್ರದ ನೀರು ಅವನ ಆಕರ್ಷಣಾಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಉಕ್ಕೇರುತ್ತದೆಂದು ಸಹಜವಾಗಿ ತಿಳಿಯಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದೇಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬೇರೆಡೆಯಲ್ಲಿರುವ ನೀರೂ ಸಹ ಚಂದ್ರನ ಆಕರ್ಷಣೆಯಿಂದ ಉಕ್ಕೇರುತ್ತದೆಂಬ ಮಾತು ಬಹು ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾಗಿದೆ ಎಂಬಿದೆ ಇದಕ್ಕೂಹಿದಂಥಾದ್ದಾಗಿಯೂ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅದಿಲ್ಲಿಯೂ ಉಕ್ಕೇರುವದು ನಿಜವು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪೃಥ್ವಿಯು ಮೂರು

ನ ಭಾಗಕ್ಕಿಂತ ಸಮುದ್ರದ ಭಾಗದಮೇಲೆ ಚಂದ್ರನ ಆಕರ್ಷಣೆಯು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಪೃಥ್ವಿಯ ಬಾಡಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಸಮುದ್ರವು ಅಲ್ಲಿಯ ಭೂಮಿಯಿಗಿಂತ ಚಂದ್ರನಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ದೂರವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಚಂದ್ರನ ಆಕರ್ಷಣಶಕ್ತಿಯು ಆ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಇರುವದೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಬಹಳವಾಗಿರುವದು. ಆದದರಿಂದ ಆ ಭೂವಿಯು ಚಂದ್ರನೆಡೆಗೆ ತೀವ್ರ ಎಳೆಯಲ್ಪಟ್ಟು ಸಮುದ್ರದ ನೀರು ಆ ಕಡೆಗೆ ಉಳಿದು, ನಡುವೆ ಬಿದ್ದ ಹೊಳ್ಳನ್ನು ಪೃಥ್ವಿಯು ಎರಡು ಬಾಗಗಳಲ್ಲಿರುವ ನೀರು ಕೂಡಲೆ ಬಂದುತುಂಬುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆ ಅಲ್ಲಿರುವ ಜನರಿಗೆ ಉಕ್ಕು ಬಂದಹಾಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಈ ಚಮತ್ಕಾರವು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂದರೆ: ಪೃಥ್ವಿಯು ದುಂಡಗಾಗಿದ್ದು ನುಣ್ಣಗಿರುತ್ತಲು ಅಷ್ಟೇ ಆಳವಾದ ನೀರು ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯು ಇರುತ್ತವೆ.

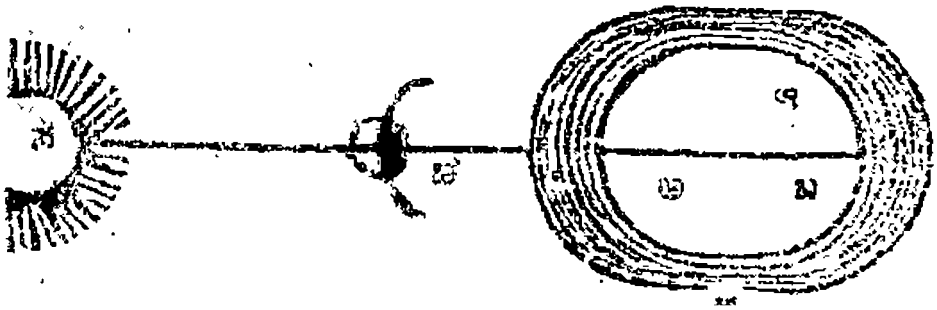

ಈ ಆಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಅ, ಬ, ಕ, ಡ ಎಂಬದು ಪೃಥ್ವಿಯು, ಚ, ಚಂದ್ರನು, ಸ, ಸೂರ್ಯನು, ಎಂದು

ತಳ. ಸ, ಎಂಬುದು ಚಂದ್ರನ ಅತಿನಮೀಪವಾದ ಭೂಮಿಗಳ್ಳ
ಬ, ಅತಿ ದೂರಿನ ಭಾಗವು; ಇವೆರಡೂ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಉ
ಕ್ಕೇರಿದಂತೆ ತೋರಿಸಿ ಅದು ಸುತ್ತ ಬ, ಡ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲ
ಯಾವ ನೀರು ಅ, ಬ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಹೊಡೆದದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಕ
ಡಿಮೆಯಾದ್ದಾದೆ ಎಂದು ತೋರಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ಯಾಕಂದರೆ ಸ
ಎಂಬ ಚಂದ್ರನು ಬ, ಡ, ಕ ಸ್ಥಳಗಳ ನೀರನ್ನು ತನ್ನೆಡೆಗೆ
ಎಳಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ಅ, ಎಂಬಲ್ಲಿ ಉಕ್ಕೇರಿ ಕ, ಡ ಸ್ಥಳ
ಗಳಲ್ಲಿ ಇಳಿತವಾಯಿತು. ಮತ್ತು ಇ ಎಂಬ ಭೂಮಿಯು ಸ
ಮೀಪವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಸ ಎಂಬ ಚಂದ್ರನು ಬ
ಎಂಬ ಸಮುದ್ರಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಆಕರ್ಷಿಸುವದರಿಂದ ಭೂಮಿ
ಯು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಎಳೆಯಲ್ಪಟ್ಟು ನಡುವೆ ಸೊಳ್ಳವಿದ್ದರಿಂ
ದ ಅದನ್ನು ಬದಿಗಿರುವ ಕ, ಡ ಸ್ಥಳಗಳ ನೀರು ತುಂಬಿದ
ಕಾರಣ ಅಲ್ಲಾಗಲಿ ಉಕ್ಕೇರಿದಂತೆ ಕಾಣುವದಿಲ್ಲ. ಈ ಮೇ
ಲೆ ಅ, ಬ ಎಂಬ ಎರಡೂ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಭರತವಾಗದೆ
ಮುಂದಕ್ಕೆ - ನಿಲ್ಲುವುದು.

A Drama

ಭುಜಂಗೀಪಹಸನ

ಕೇಂ ನೇ ಮುಖಮಿಂಬ ಕುಂಬಕ್ಕೆ ಪಂಗಿನ್ನಿ...

ಪಡುಮಣಕ—— ಹಾಂಬರಿ ಯೂಗಬೇಕಾಗ್ಯ! ಸ್ವಲ್ಪ
ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯೇ ನಾನು "ಭುಜಂಗ" ರಾಮಯ್ಯನ ಲೀಲೆ
ಗಳು ಬಹಳ ಮತ್ತಮುಖಕರವಾಗಿರುವವು! ಇವನಿಲ್ಲದಿರುವದೇ ಗುಣ
ಗಳು ಬಹಳ! ತೀಲರಾಗುವದಿಲ್ಲ! ಇವನನ್ನು ನೀರಾಸುವದಕ್ಕೆ ನಾ
ನೊಪ್ಪ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು.

ಸೂತ್ರಧಾರ—ಹಾಗಾದರೆ, ಆ ಶೀಲದಗುಣಗಳನ್ನೇಹೇಳು! ಅಂದರೆ ನಮಗೇಯೂಕೆಲೆ ಆಲ್ಲಿ ಅನುಗ್ರಹಿಸಿಬಿಡುವ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರಿಗೇ ಪತೆಗಳಿವೆ ಸಹಾ ಇಂಥಿನಸಾಟಕದಿಂದ ಲೋಕಹಿತವನ್ನು ಎಷ್ಟು ಮುಟ್ಟಿಸೆ ಆಗುತ್ತದೆಂಬುವದು ನಿಮಿತವಾಗುತ್ತದೆ!

ವಿದೂಷಕ—ಭಾವಾ! ಆ ಶೀಲದಗುಣಗಳನ್ನು, ಒಂದೇ ಎರಡೇ, ಎಷ್ಟೆಂದುಹೇಳಬೇಕೂ? ಅನಂಬ್ಬುವಿರುತ್ತವೆ! ಆದ ಮೂಜಿಂತೆಲಿಲ್ಲಾ! ಕೇಳಿದಮೇಲೆ ಆಪ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಕೆಲಬ್ಬ ಮೊಳ್ಳಿಬಾದಪ್ರಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷೇಪದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ! ಜಪರೂ ಸಂಶಯಬಡುಬಹುದೇ ಅಲ್ಲಾ! ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಯುವಂತೆಹೇಳುತ್ತೇನೆ! [ಹಟ್ಟಿಸಿ] ಆಹಾ! ಸೂತ್ರಧಾರರಾ! ನಾನು ಈ ಜಂಗಮಾಶ್ರಯಸೂಚಕವೇ ಅಲಭ್ಯಗಳು ಸುದ್ಧಾ ಅಲಭ್ಯಬಾದಪ್ರ! ಹಲ್ಲು ಗಂಜಿದರೆ—

(ಶ್ಲೋಕ)

॥ಕುಡಕರ್ ಪುತ್ರರು, ಪುತ್ರೆಗಾಂಜಿಬಡವರ್ಕೈ+ಆಳುಗಳ್॥
॥ಸಮ್ಮಾಂಒಡಕರ್ ಸಂಬಳತಿಂಬಹೇರಜನಗಳ್ ಮತ್ತಾ೦॥
॥ಗನಾಹ್ಯತ್ ಪ್ರಿಯಾ ॥ ಪಜುಗರ್ ಪುಂಪ್ರವಹೇಳ್ವ॥
॥ಪೂರ್ವಮತಗಳ್, ಜೂಜಾಳಿಗಳ್ ನಾಲದಾ ॥ ಹಿಂ॥
॥ಯಲ್ಲಿ, ಬರಪುಜನಂಗಳಕ್ಕ ಚಕತೋರರ್ ಕಾಯ್ಯ ನಿ॥
॥ಬಾರ್ಹಕರ್॥ಶಿ॥

ಇವೆಲ್ಲಾರಗೆಚಕವನ್ನು ನಾನಾಗಿಯೇ ಹೂಡಲಿಲ್ಲಾ! ಸ್ವಂಗವೆ ಅವರು ಬೀಗಾದರು!

ಸೂತ್ರಧಾರ—ಒಹೋ! ಜವಂದವು ಆನಂದವು! ನಿನ್ನಲ್ಲಿಯು ಈ ಗುಣಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸುವದಕ್ಕೆ ನಾಟಕಪ್ರಧಾನವು ಲೋಕ

ಕಳ್ಳ ಬಡಪೇಕಿಸವಾಯ್ತು! ಧನ್ಯಧನ್ಯ! ನೀನೇ ಈ ಭುವಿಭೂ
ರಥಿ ಧನ್ಯನು!

ವಿದೂಷಕ—ಗೆಳಯ! ಸಭ್ಯಕ್ಕೆ ನಡಿಯುಸಕೆಲಸನಡಿಯಲಿ

ಬ್ರಾಹ್ಮಣ—ನಡಿಯುವಡೇನು? ಇದಿನಲಟಕದ ವಿಷ್ಯ
ವನ್ನ ಬಸ್ತುರಿಸಿಬಿಟ್ಟೆ! ಆಗರಲತೆ ಕಾರ್ಯವು ಯೋಗ್ಯ
ಕ್ಕೆ ಸಾಧನಮಂತೆ ಬಾಡುವಭಾರಪಾಡಗೂ ನಿನ್ನದೇಜವಾಬ್ದಾರಿ! ಪ
ಯತ್ನಮಾಡಿ ಸಾಧನಮಾಡು!

ವಿದೂಷಕ — ಆಯ್ತು ನುಮ್ಮನ್ನೇ ನಮ್ಮ ನಟಕವನ್ನು ನೋಡ
ಕ್ಕಾಗಿಬರಲೆಸಾಕು! ನನ್ನ ಪೈಕ್ಕಗಾಲಿಯಿಂದ ಅಸಜ್ಯ ಮೇ
ಷ್ಟಾಲಿಗಳು ಸಹಾಥಂದಕಾಣಿಸಿ, ಅಸಭ್ಯಭಾಷಣವು ಈ
ಪಾಮಂಜುಳವಾಗಿ, ಅಂಥಕಾರಾಸ್ಪದವಾದ ಜೋಕುಂಗಳಾಗಿ,
ಪ್ರೇಕ್ಷಕರಿಗೆ ಆನಂದವಾಗುತ್ತದೆ! ಅಂದಮೇಲೆ ಸಹಕಾರ
ವಾಯಿತೋಇಲ್ಲವೋ?

ಸೂತ್ರಧಾರ—ಪಾತ್ರರಚನೆಯನ್ನು ಕೈಕೊಂಡವರ ಅನು
ಗ್ರಹವಾದರೆ ಆಗಬೇಯೇನು? ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಆಗುತ್ತದೆ! ಆ
ಲ್ಲಿಯಜಾಗೆ ಒಳಪೆ ವೇಷರಚನೆಯ ಭಾಕಾರ್ಯವಾದಮೇಲೆ
ನ್ನೆ ಅಂಗಪಾಯ್ತು ಜಾಯ್ತರೆ ತೀರಿಯೇಹೋಯ್ತು! ಆ ನಮ
ಲೆನಿನಬೇ ಶ್ರಮವು ಉಳಿಯುವುಲ್ಲ!

ವಿದೂಷಕ—ಅಹುದು ಅಹುದು! ಇದೂ ಸಂಗತಿ ನಿಮ್ಮಿಕೆ
ಳ್ಳವ ನುಡಿಯೇಇರುತ್ತದೆ! ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ವೇಷ ರಚನೆಯನ್ನು
ನಡಿಸಿ ಬರುತ್ತೇನೆ! ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಗಂಡಿಷ್ಟಾಹಾಚರಿಯಂಥಾ ಗ
ಲ್ಲೆಬ್ಬಿನುಪಾ ಕ್ಕೆ ತಾಳಗನ್ನು ಬಾರಿಸುರಿ! ಒಳಪೆ ಪಾರ್ವತಿಯೊಳು
ಒರಲಿ.)

ಸೂತ್ರಧಾರ—(ನಿನಯದಂಥ) ಎಲ್ಲೆ! ಪ್ರೇಕ್ಷಗಳಿರಾ!

ಸೂತ್ರಧಾರಕನು ಪಸ್ತುತಪಡಿಸಿದ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವವಳಂತೆ
ಪ್ರವೇಶಗಳನ್ನು ವಾಚ್ಯಗಳಿಂದ ತೋರಿಸಲಾರಂಭಿಸುತ್ತೇನೆ!
ಸೂತ್ರಧಾರಿಣಿಯು (ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತ ನೇಪಥ್ಯಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವಳು.)

೧ನೇ ಪ್ರವೇಶ

ಪಾತ್ರಗಳು

೧ ಮಿತ್ರ. ೨ ಚತುರ. (ಪರಸ್ಪರ ಕೆಳಿಯರು.)

ಮಿತ್ರ—ಹೂಂ! (ಹಾಡುತ್ತ ಹೊಡೆದು) ಏಳು! ಶುಭಶಕುನವಾತ
ಸುತ್ತಿರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವಿಲಂಬಾಂಗನೆಯನ್ನು ಮನ್ನಿಸುತ್ತ
ಕೂಡಬೇಡ!

ಚತುರ [illegible]

ಮಿತ್ರ—*ಚಂದ್ರಕಲೆಯಮುಂಬರಿಕ್ಕೆ! ಮುಂ. ನಾ
ಲಿಗಾವಾಪತಾಮರೀಖಿಗಳ। { ಬಾಳಾರ್ಯಸಕ್ಕರೀ ಉಷ್ಣಶಾಂತಕವಿ
ಳಿಲಿಖಿಸ್ಸಿ. { ೧ನೇಲಂ.ಪೂರ್ವಸ್ತರ ಶಾಳಾಲಿಗ್ನಾಪ.

Raghuvonsha in Canarese Verse.

ರಘುವಂಶ (ಮೊದಲ ಸರ್ಗ.)

(ಇದು ಹೇಳಿದಂತೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಸಾಗಿದ್ದು.)

ಅನವರತಾಧಿಕ ಪ್ರತಿವಿಪುಲನಯಂ—ತಾನವಯುಶಪಂಕಜಮಾಮತೆಯಿಂ—
ಗನಯಮುಗಾಡಿದೇವತೆಗಳುಕೊಂಡಡ್ಡಳೆಂಬಂತೇ ॥ ಮಾನವಾಧೀಶ್ವರ
ಯುಕ್ತಳಂ—ತಾನನಧಿಸಾಲಾಂಗಶಬ್ದಪ— ಸೊಂಬುರಂಧ್ರೋದ್ಭವಿ
ಪವಾಪದಪಸಾನುರಾಗಪಲಿ ॥ ೧೫ ॥ ಭಾಗುಣಿತಾಖಿಲಕಳ್ಳಂತಪಸಂ
ಸ—ಕ್ಷಿಣಿಗಣಸಾಯಕೆ; ಪಿರಪಸರ—ಥಗಣಿಕಾಲಿಪವಕಟಿಪ
ಕ್ಕಾಂತನವರ್ಣಲಾಂಛನವು ॥ ಪಾಲಿತನುವಜರಿಸಿದನಾರಿನಿ—ರ್ಘೃ
ರಕ್ತಪಾರಿಯುಕ್ತಮಂಸರಿ—ನರಪಭೂಜಲಶಾಳಿಮುಪ್ಪನುಗುಂಭ

---

*ನೇಪಥ್ಯಾಸ್ಸಿ (ಯುವ ತೆಸರು)

ಸಂಯುತನೂ ॥ ೧೩ ॥ ಅರಸನಯಿಂಡಲಾವಿಪೆನಡೋಳ್ — ಧರೆಪಳೆಯುಪಪಾಗ್ಗಿ ಯಾರಿಪು — ತರುಲತೆಳಯುಬಾಗುಪು ಫಲಿಸ್ಪಭಾಗದಲಿ ॥ ಸುರೆದುತಂಮುಯಜಾತಿವೈರಂ — ಹರಿಗ ಮಾತಿಯರ್ಪೂಲಗಳ್ಳಕರಿ — ಯುರಗಹರಿಣಿಗಳೊಡನೆಮುಯಂ ನಾಡತೆಪಡಗಿಪವು ॥ ೧೪ ॥ ಳೆದಳಿರಕೆಂಬೆಳಿನನಂದದ — ನಿನವನಿನರುಪುಪ್ರಭಾಕರ — ಗಳುನಶಿಷ್ಯನಹೋಪುಸೌರಭ್ಯಯುಂ ಧಿನಾತಡಲಿ ॥ ಬೆಳಗಿಪಾವನವೆಂನಿಪಶಯತೆ — ಗಳನುಪಶ್ಚಯುಗಿರಿ ಮಾರ್ಗವು — ನಿಳಯವಂತಾಗರೆಯೊಡನೆನ್ನಾನೊಡನೆಮುಗ್ಗಿ ಜಡ ॥ ೧೫ ॥ ಸಾಪವೊಂದುಬಲೆರಡಜನನಂ — ತಾನಮಧ್ಯ ಮಪಿಂಧಜನನನ್ — ಪೂನಿಲತನುಮೊನಭಚ್ಚಿ ಯೀಪ್ಪತೋಭನವ್ ॥ ಕ್ಷಾಂಪಾಗ್ರಣಿಯೊಡನೆಬಹುಸಂ — ಪೂಪಯಿಂಪ್ಪೆತಪಮುನೀ ಪವಧೇನುವೆನೆಪುದುಪಿಡುಲತೇಜೋಲಹರಿಸಂಜಯಯಿಂ ॥೧೬॥ ಕೊಳಲಿಯಿಂಪೊರಮದುಬಸೂಕರ — ಗಳಪಬಯಿಂಗೂಡಿದ ನಾಗಳಿಗೆಯುನ್ಮುಖಪೂಪಶಕುನಿಶಕುಂತಬರ್ಹಿಗಳಿಂ ॥ ಅಲಲಹೋ ಯೇರಿದ್ದಬ್ಬಗಸಂ — ಕುಳಗಳಿಂಜೆಳಿಗರಿಕೆಯಿಂದೆ — ಬೂಳೆಬಹುನ ಗಳನೋಡುತ್ತೆದಂಡಂಧರರಾಜಮುಖಂ ॥ ೧೭ ॥ ಕೊಂಚ್ಚಿಲೆಯು ನಿಂಬಿನಿಯುತಾಂಬಿದ — ಕೆಪ್ಪ ಲಬಹುಳಿಲರಿಂರಸ — ಪಶ್ಚಿರಂ ನಿಷಿಂಪಂಗಮುಪ್ಪೆಯಿಂತಾತ್ಪದಿನ್ನಾಮನುಂ ॥ ಪೆಂಚ್ಚಿನೊಂಯ್ಯನನಡೆ ದುಬಡುತಿಗೆ — ಸಚ್ಚಿನಂತೆಂತೊಪ್ಪಿದಯುಖಂಥಕೆ — ನಬ್ಬಿರಂಬಡಕಳ ಸ್ಪಾಯುತ್ಪಕೆದಣ್ಣಾದನಮಾಪಗಳೂ ॥ ೧೮ ॥ ಸುರಪತಿಪ್ಪನಡೆಂ ಬುಸುರುಪುಮು — ನಿಂಪಿನವಗಳತಿಟ್ಟಿನಿಂಪ್ಪೆ — ತರುಪಥರಣಿಂಪಾಲಿ ವಂಪನಿತಿತಿರೋಪುಣಿಯು ॥ ಅರಿಕೇಲಯಸಿಪನುವಿಪುಲ — ಶುಭಪಟಪಾಕಾಪನಂತೆ ಪಗಳ — ಜುರಿಗಿಪದೆನೋಪಿದಲುಬಹ ಭಿನಂಯಭಾರದಲಿ ॥ ೧೯ ॥ ಪರಮಪಿಂದನುಸರಿಸಿಂಗಡೆ —

ಬರುವುದು ನಿಶ್ಚಯವಲ್ಲದೆ ಅನುಮಾನವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಬರುವ ಪ್ರಕಾರವನ್ನು ಹೇಳಿದರು ಆಗ ಭೀಮಸೇನನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು ಬಹಳ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಬಕಾಸುರನ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬಂದನು ಅಲ್ಲಿ ಬಕಾಸುರನ ಹೆಂಡತಿಯು ಗಂಡನ ಸಾವಿಗೆ ಅಳುತ್ತಿದ್ದಳು ಆಗ ಭೀಮಸೇನನು ಅವಳನ್ನು ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸಿ ಅವಳಿಗೆ ಬಹಳ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಹೇಳಿ ಅವಳ ಗಂಡನ ಸಾವಿಗೆ ಕಾರಣವಾದ ಏಕಚಕ್ರಪುರದ ಜನರಿಗೆ ಅವಳಿಂದ ಬಹಳ ಉಪಕಾರವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದನು ಆಗ ಅವಳು ಭೀಮಸೇನನಿಗೆ ಬಹಳ ಉಪಕಾರವನ್ನು ಮಾಡಿದಳು ಆಗ ಭೀಮಸೇನನು ಅವಳಿಂದ ಬೀಳ್ಕೊಂಡು ಏಕಚಕ್ರಪುರಕ್ಕೆ ಬಂದನು ಆಗ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರು ಭೀಮಸೇನನಿಗೆ ಬಹಳ ಉಪಕಾರವನ್ನು ಮಾಡಿದರು ಆಗ ಭೀಮಸೇನನು ಅವರಿಂದ ಬೀಳ್ಕೊಂಡು ಹೊರಟು ಬಹಳ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಬಂದನು ಆಗ ಅವನು ಬರುವ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ಕಂಡನು ಆಗ ಅವ

ಮನಸ್ಸಿನ ಯೋಚನೆ ಕಾಳು ತುಂಬಿದ ಹೆರಪರ ಹಗೇವು ತೆದೆಬು
ಕೊಂಡರು ಕೆಲವು ಸಂತೆಗಳನ್ನು ಲೂಟಿ ಮಾಡಿದರು. ಬಾರಿ
ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಸೂಲಕೊಂಡರು ಧರೂಡಿ ಮುಂತಾದ ಕೃತ್ಯಗಳ
ನ್ನು ಮಾಡಲಾರಂಭಿಸಿದರು ಈ ಪ್ರಕಾರ ಮುಂಡಾಜಿಕೆಯ ಜೆಲ
ನ ಸರಿಯಾದ ನಡು ಸರಕಾರದವರಿಗೆ ತಿಳಿದು, ಅಂಥಾ ಜನರನ್ನು
ಹಿಡಕೊಂಡು ಹೋಗಿ, ಭಾರೀ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಟ್ಟರು ಆ ಮೇಲೆ ಇಂ
ಥಾ ಬಂದು ಗಳಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಹೋದಪು. ಜನಗಳ ಗೋಳಾಟವ
ನ್ನಂತೂ ಹೇಳಕೂಡದು ಕಟ್ಟಿ ಬಾಕಲಿಕ್ಕೆ ರಂಡು ಕೆಜಿಯಷ್ಟು ಆ
ಲ್ಲರ ೧೦|೧೫ ಭಕ್ಕರಿದೊಂದು ಎತ್ತು; ಅಕ್ಕರೆಯಿಲ್ಲದೆಂದು
ಹಿಂಡೂ ಉಪ್ಪೆ ಮಾಡಿದಪು. ಕೆಲವರಿಕ್ಕೆ ಬಾರದ ಜನಗಳನ್ನೆಲ್ಲ
ಮಲ್ಲಿಗೆಕ್ಕೆ ಅಟ್ಟಿದರು ಮನ; ಅವಕ್ಕೆ ಊರ ದರ್ಶನವೇ ಆಗಲಿ
ಲ್ಲ. ಇತ್ತಕಡೆಗೆ ಜನರ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಬಿಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೂ ತೀ
ರದ ಉತ್ತಮ-ಸ್ಥಿತಿ ಯವರು ಮನಕೊಂದು ಸಂಣ ಭಕ್ಕರಿಯ
ಮೇಲೆ ಇರಬೇಕು. ಮಧ್ಯಮರು ಕಾಟೀಕುಡಿಯಬೇಕು. ಕಡೇವ
ರ್ಗದವರು ಜೋಳದ ಜೀಜ, ಮುಳ್ಳಗಳ್ಳಿಲ್ಲ ಹರಣು, ಜೋಳದಶ
ರಗು, ಕೊರದ-ಕಟ್ಟಿಗೆಯ-ಹಿಂಟ್ಟು, ಸೂಸುಹೊಟ್ಟು. ಭತ್ತದಗೊ
ಳಿ, ಮುಂತಾದ ಅಯಾರ್ಥಗಳನ್ನು ತಂದು ಭಕ್ಕರಿ ಮಾಡಿಕೊಂ
ಡು ತಿಂದರು. ನಿತ್ಯಗಟ್ಟಿ ಇದೇ ಪ್ರಕಾರ ಸೌಖ್ಯದ ಭೋಜ
ನ ಮಡದವರಿಂದ, ಸರ್ಕಾರಯಯಪಗಳು ಸಿಗಿಗಿ, ಸ್ವಶಾನದೊಳಗಿ
ನ ಹುಟ್ಟುಮಜಾಜಿಗಳಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಷ್ಟರೊಳಗೆ ಮುಂ
ಬೈ, ಮೇಗುರ್ಲೆ, ಚರಾಚಿ, ಕಾರವಾಡ, ಬಂಟಗಲ್ಲ, ಮುಂ
ಜಾಗದಟ್ಟಣೆಯ ನಾವಿಕರಿಂದ ಸಮುದ್ರದ ಆಜೀವಕದೆಯ ಬೇ
ಕಾದ ಹಡಗಿನ ಮೇಲಿಂದ ಮನುಷ್ಯ ಕಾಳುಗಳನ್ನು ತರಿಸಿ
ಗಂಜಿ ಎಟ್ಟು ಹಂಚಿಸಿದ ಬಳಿಕ ಇಂದು ದೇಶದ ಯೋಜನೆಯ

ಪಣಂಗಾಯರು ಆಪಂನು ಖರೀದಿ ಮಾಡಿ ಬಂಡಿಗಳಮೇಲೆ ಹಾಕಿ
ಕೊಂಡು, ಇಲ್ಲಿಗೆ ತಂದ ವಂತರಾ ಬೇಕ ಬೇಕಾಷ್ಟು ಜನರು ಕ
ಷ್ಟ ಪಟ್ಟು ಜೀವನ ಜೀತರೂಪ ಅಂದರೆ ಹಾಗೀನೆ. ಬಾಂಜೇ
ಗಿಪಾನು, ಪಸ್ತ್ರಿ, ಹೊಲಮನೆ, ಕುಡ ಕಬ್ಬಣ, ಮುಂತಾದ ಸ
ಪತ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾರಿಮಾರಿ ಜೋಳಾ ತಕೊಂಡು ಬಂದುತಮ್ಮ
ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಿಸಿದರು. ಆದರೂ ಆಹಾರಿಂಪದೊಕ್ಕಿಗೇ ಜನ
ಲಿಲ್ಲ. ಕೆಲಪರು ಬೇರೆ ಬೇರೆಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ಹೋಗಿ ದಾರಿಬಟ್ಟೆ
ಗಳಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಮೃತಪಟ್ಟರು. ಗಂಡನು ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಮುಂ
ದೀಗಾಳಿಸಿ ಹುಗಾಗಿಕೊಂಡನು. ತಾಯಿಯು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿ
ಪ್ತಿವಹಿಟ್ಟಿ ಹೊಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟಳು. ಅಣ್ಣನು ತಮ್ಮನ ಜೀವಕ್ಕೆ ಮುನಿ
ಪನು. ಅಕ್ಕನು ತಂಗಿಯ ಉಟ್ಟಿಬಟ್ಟೆ ಕಳಕೊಂಡು ಪಡುದಾತಿ
ಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಹೋದಳು ಅಂಥಾ ಸಂಕಟಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಸ್ತ
ಪಪುದ್ರರಾಗಿ, ಅಂಗ್ಲ ಸಾರ್ವಭೌಮರು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಗ್ರಾ
ಮಗಳಲ್ಲಿ ಅನ್ನ ಛತ್ರಾಯಿಟ್ಟು ಅತಕ್ತರಾದ ಬಡವರಿಗೆ ಅಂನಾ
ಕೊಟ್ಟರು ಅನಾಥ ಕೂಸುಗಳಿಗೆ ಕಾಲು ನಕ್ಕರೆ ಕುಡಿಸಿ ಜೋಪಾ
ನವ ಮಾಡಿದರು. ಸ್ವಲ್ಪ ತ್ರಾಣಗುಳ್ಳವರನ್ನು ಲೈನು, ಕೆರೆ, ಕಾ
ಲುವೆ, ಮುಂತಾಗಿ ಕಾಮಗಾರಿಗೆ ಕಚ್ಚಿ ಅವರವರ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ
ಸಾಲುವಷ್ಟು ಕೂಲೀಕೊಟ್ಟರು. ಇಂಥಾ ಪುಣ್ಯವಾನ ಸರಕಾರ
ವು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಎಂದೂ ಆಗಿಹೋಗಿಲ್ಲಾ ಮುಂದಾದರು ಆಗಲಿಕ್ಕಿ
ಲ್ಲೆಂದು ಖಂಡು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು ಆದರೂ ಇವರ
ಹೊಟ್ಟೆಯ ಮೇಲೆ ಉಸಾಯಿಷೇನದೆ ಕೆಲಪರು ಎಷ್ಟು ತಂದರ
ಲೂ ಕ್ಷೀಣ ಸ್ವಪ್ನಿಯಾಗದೆ ಅವ್ವ ಇನ್ನು ಯೆಂದು ಸತ್ತು ಕೆಡೋ
ವರು. ಇಂಥ ಕೆಲಪರು ಹೊಳ್ಳಿದೆ, ಕಾಖಿಗೆ, ಗಂಜಿಂಪಾ, ಎ
ಸ್ಸು ಬೆಲ್ಲದಸಿ, ಪಡಿ, ಕೆನೆಮೊಸರು, ಪೀಕರಣ, ಮುಂತಾದ

ಎಗ್ಗಾದಾನಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಪೇನೆ ಹಾಕ್ಕಿಕೊಂಡು ಕ್ಕೆ ಕಾಲು, ಮೊ
ಲೆ ಬೂತು ತಕ್ಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತೀರಿಕೊಂಡರು. ಇಂದು ಬೈಪ್ಪಳ್ಳಿಯ
ಅಹಸ್ಸೀಯನ್ನು ಬೇಕಾಕೂಡಲು, ಅವರ ಪರೀರದಲ್ಲಿ ಸಾವ
ರಾಗ ರೋಗ ಹಾವ್ಯಾಪಿಸಿಕೊಂಡು ಅರಿಂದ ಬಹಳ ಜಾಥೆಪಟ
ಕಿಲ್ಲ ಬಿಲ್ಲ ಪಪ್ಪು ಜನವು ಅಯಪಾಯದಲ್ಲು. ದೇವರಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷನ
ಇಲ್ಲಿಂದೇ [ಇಲ್ಲಿ] ಗುಡಿ ಗುಂಡಾರದಲ್ಲಿಯೂ, ಪಾರಿಪಟ್ಟಿಗೆ
ಗಳಿಯೂ, ಹೆಣಗಳು ಬಿಳ್ಳಲ್ಲಿಸೆ ಬಿದ್ದಿರುವವು. ಇ ಖೇಳೆಯಲ
ಪುರಾಣವೆಂಬುವದು ಆಗಾಧವೇ ಇಲ್ಲ. ಯುಮರಾಜರ ಕಾರಭ
ರವು ಭರಭರಾಟಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದು ಅವರ ರಾಜಧಾನಿಯೆಲ್ಲ
ಸಾರಖಿಗಳಿಂದೆ ಸ್ಮಳವೇ ಸಾಲದಾಗಿದ್ದೀದು ಬ್ರಹ್ಮದೇವರ ಕಚೇ
ಯು ಮಾಪ್ರ ಸಾಲ್ಕ ಪರ್ಷದಿಪನವ ಬಂದುಆಗಿತ್ತು. [ನಾಲ್ಕ
ಪರ್ಷದಿಪನವ ಭೂಮಿಯಮೇಲೆ ಸಮಸ್ತಪ್ರಾಣಿಗಳ ಜನನ
ವಿಲ್ಲಾ] ಒಂದೊಂದು ಗ್ರಾಮದ ಜಾನೇಸುಮಾರಿ ಮಾನ
ನೋಲಂದ ೧, ೧, ೧, ೧, ಜನರು ಕ್ಷೌರಾಸಪಾಪಿಗಳಾಪರ
ತಿಪ! ತಿಪಾ!! ಇಂಥಾ ಹೊಸ್ಪ ಎಂದೂ ಪರಬೇಡ! ಪರಬೇಡ
ಪರಬೇಡಾ!!! ಮನ್ವಜನ ಸಂಖ್ಯಾರಾಪದಲಿಕ ತಿಪ್ಪಜನ ಪರಿಸ್ಥಾ
ನ ಸಲುವಾ ಭೂಪೇವಿಯು ಮುನು ಸಾಗರದಲಿಕೆ ಮೊರೆ ಂ
ಡಲು, ಅವರು ಹೋಗಿ ದೇವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದರು. ಆಗ ಸರ್ವೇ
ಶನು ಲಂಡಪ್ರಳಯಂಗಳ ಕಟ್ಟಿ; [೭೭] ಜಲತಾರೆಗಳ ಬಂಧ
ಸಿದ್ದು ಖಂಡ್ರನಿಂದ ಬಿಡಿಸಿದನು. ಒಣ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ನ
ಸುಗಳು ಪ್ರತ್ಯೇಯಾದವು. ಆಗ ಭೂಮಿಯಂಸು ಬೀಜಗಳಾ
ಸಜೀವಾಳಿಯರೆ ಎಕ್ಕುಗಳು ಮೊಳಕೆಯಿಂದ ಪತ್ರು ದೆಸೆಗಳಿಂದ ಬ
ಸುಪ್ಪರಿಂದು ಹಾಯಿ ಬಿತ್ತಿದರು. ಆ ಬೀಜಪಪ್ಪುಗು ಸರುಪ
ಗಳ ಪಾಪಪ್ಪ ಮಾಯಾ ಕ್ಷಯ ಶಾಖಾ ಕೆಲಪಾಂಗ ಕಥನವು ಭೂ

ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವ. ಈ ಪ್ರದೇಶದ ಸಂಪತ್ಪನ್ನದ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಾಗಿರುವ ಸ
ಕ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸುಕಾಲದ ಪಹಾರಾಜನು ದಿಗ್ವಿಜಯ ಪಡಿಸುತ್ತಾ
ದುವಾಗಲೆಂಬ ಗೋಧನವು ನಮ್ಮ ಪೇಕ್ಷಿಸಲಿ ಕಾಣಿಸಿ
ದೆ ಅತಿಶೀಘ್ರ ಹಿಂದೆ ಕೆಲವಾರು ಜನ ಸಜ್ಜನ ಧಾನ್ಯಗಳು ದೊ
ರಕಿತ್ತು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಗೋಧಿಯ ಕಾಳಿನ ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿ ಸ
ರ್ವಂಪ್ರ ಕ್ಷಾಂ ಕಡಿಯುತ್ತ ಇಂತಿಷ್ಟರೆ ಪ್ರಿಯ ಸಾರಂಪ್ರಪರೇ
ಮ್ಮ ಬಹು ಪ್ರೀತಿಗಪಾತ್ರ ವಿಪರೀತವೆಂದು ನಾವು ಬರಿದಿಲ್ಲ
ಂಥಾ ಗಂಧಾಕ್ಷರವನ್ನು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಎಂದೂ ತಪಬೇಡೆಂ
ಬ್ಯಾಪ್ತ ಪೇಷರ ಸೌಹಾರ್ದ್ರಪ್ರಪನ್ನು ಮಾಡುತ್ತ ಯೂಪಾಗಲೂ
ತನಗೆ ಶ್ರೀಯರಾಗಿರಪಕ್ಕೆಂದು ಬರಯಿಸ್ಕೊಂಡೆ.

ಶಿಲ್ಲಯಸ್ಕಿಪೆಡ್ಡಯ್ಯ ಜಗನ್ನಾಪುರ ತಾಲೂಕರೋಣ. ಜಿಲ್ಲಾ
ಧ್ಯಪಾಸ್ತ್ರ ಶಾಳಾ ಕೌಜಗೆ ೧. } ಥಾರಪಾಪ.

—o—

Correspondence

ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರವು.

ಪೀಠನಲ್ಲಿಯಬಿಂಬವು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಸಾಗಿದ್ದು —

ಬರೆ ಗುಪ್ಪಗುಡ್ಡಪುರವೆಂಬ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಆ
ರ್ಯಸಂಗತಿಗಳು ಪಾಲಿಯುತ್ತಿದೆ ಅದು ಯಾವ್ಯಾವೆಂದರೆ
ಪಾಪುರದ ಪ್ರಾಣಿಗಳು (ಭಾರತದ ಎಲ್ಲ) ದಿನವೂ ಖಂಡೋ
ತ ಶ್ರೀಲಾಲಿಂಗೇಶ್ವರನು) ಪ್ರಸಾದಿಂಪುಮಾಡಿಕೊಂದು ಸ
ಗ್ಗ ಬಿಟ್ಟೆ ಪ್ರಾಣಿಗಳಾಗಿ ಶ್ರೀಲಾಲಿಂಗೇಶ್ವರನುಜೋ
ಸುಲ್ಲಿಸುರನೆಂಬ ಬ್ರೆಷ್ಟನನ್ನು ಜ್ಞೆಸಿ ಜಿಜಯ ತಲಿಯನ್ನು ಕ
ಪಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ಮೆಚ್ಚಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಗುಜಗೆಬನುಮ
ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಾಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಯಾಳ್ವರೆ. ಈ

ದಿವಸವೇ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಶಸ್ತ್ರಪೂಜೆ ಮಾಡಿ
ಸಾಧನವಲ್ಲಿ ಕಾರೇಪಮುಳ್ಳನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಯನ್ನು ಎಳೆಯುತ್ತಾ
ರೆ ಮತ್ತು ಭಗವಿಷ್ಣುವಿನ ಪಾದದಲ್ಲಿಯೇ ಬಿಡಿಯುತ್ತಾ
ರೆ ಮತ್ತು ಸಾಲಿಗಿಯುನ್ನಾಲೆ ಕಬ್ಬು ಗಣನ್ನು ಹಿಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ
ರೆ. ಮತ್ತು ಅಂಗೈಯಲ್ಲಿ ಸಹಿ ಶಸ್ತ್ರ ಹಿಡಿಕೊಂಡು (ಖಂಡೊ
ಬಾ) ದೇವರಿಗೆ ಮುಂಗಲಾರತಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು
ಕಬ್ಬಿಣದ ಸರಪಳಿಯನ್ನು ಕಡಗ ಹಾಕಿಯಾಡಿರು ಮಾಯಣ
ತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಾಗಿರುತ್ತೆ [ಕಂಜಾವೀರರು] ಅಂ
ತಾರೇ ಈ ಪ್ರಕಾರ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕವು ಪರ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರು. ಎಷ್ಟೋ
ಮಾಲೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಚಿತ್ತಿಸಬಹುಳ ಗ್ರಾಮವಾ ಮೈಲಾ
ರಲಿಂಗೇಶ್ವರನ ಪ್ರಸ್ತಾಪಾಗುತ್ತದೆ ಆಗ್ಗೆ ಬಹಳಜನರು ಬಂದು
ಬುತ್ತಾರೆ. ಈ ದಿವಸ ರಾತ್ರಿ ಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ ಮೈಲಾರಲಿಂಗೇ
ಶ್ವರನು ಪೂಜೆಲೆಬರುವ ಪೂರಡಿಯುಮ್ಮಲೆಸೋಗು ಅಲ್ಲಿ ಮುಂಗ
ಾಲಪತಿಯಾಗಿ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕವನಂತರವು ಆ ದೇವರ ಶಸ್ತ್ರವಿಡಿಯು
ಕಂಬಾ ಪೂಜಾರಿ ಅವತ್ತಿನಯಿವಸ ತನ್ನಪುತ್ರರಾರುಮನಿಲ್ಲಿನಿಂ
ರು ಬೇಂಚಿಸರಳನ್ನು ಹೊಡಿಯುತ್ತಾನೆ ತಕ್ಷಣವೇ ಆದೇಹ
ರಳನ್ನು ಆ ದೇವರಭಕ್ತನಾಗಂಥಾ ಕಂಜಾವೀರರೆಂಬವರು
ಹೊರಬರು ನೋಡ್ತು ಮಾಡಿ ಆದೇಹರಳನ್ನು ತರುತ್ತಾರೆ. ಈ
ದೇವಸ್ಥಾನದ ಪೂರ್ವಪೂಯನ್ನು ಎಷ್ಟುಪರ್ಯಾನಿಸಿರು ತೀರದು.
ಇಷ್ಟಾನಲಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದರೆ ಇಯೊಂದು ಪುರಾಣಪ್ರಾಗುವದೆಂದು ತೆ
ಳಿದು ಸ್ವಲ್ಪವಲ್ಲ ದುಗಿಸಿರುತ್ತೇನೆ. ಎಯೀಟರ ಪುಸ್ತಾರಾ
ದುರೇ ಪತ್ರಿಕಾನ್ವಾರಕ್ಕೆ ಕ್ಷಮಯಾಇರಲಿ.

ಇಂತಿ, ನಿಮ್ಮವಿಶ್ವಾಸಿ.] ತಾಲೂಕ ದಾಖಲೆಯನ್ನಾರಸಿ. ಮಾ. ಮಾಸ.

ಶಾಲಾಪತ್ರಿಕೆ

ಪುಸ್ತಕ ೧೭] [ಸಂಚಿಕೆ ೯

ಜೂನ. ೧೯೨೨

Education and Improvement.

ವಿದ್ಯಾಸುಧಾರಣಾ ಸಂಬಂಧವಾದ ಸಂಗತಿಗಳು.

ಪೀನಂ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಲಿಸುವಿಕೆ ಉದ್ದೇಶವು ಸಲಹುವು ಬಗ್ಗೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ವಿಶೇಷ ಪ್ರೊಫೆಸರರನ್ನು ಆ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ನೇಮಿಸುವುದು ಆ ಗತ್ಯವೆಂಬುದು ಸಂಸ್ಕೃತಜ್ಞರು ನಿರ್ಣಯಿಸಿ ಅದನ್ನು ಕುರಿತು ಹಿಂದಿನ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಕಲಿಯುವ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಈ ಕಾಲೇಜಿನ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರು

—೦—

ಬ್ರಿಟಿಷ ಇಂಡಿಯದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ ಹೆಚ್ಚು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಿಸುವ ಸಾಲು ಇಂಗ್ಲೀಷಿಯಲ್ಲಿರುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಮಿತಿಯೊಂದನ್ನು ನೇಮಿಸಿ ರಿಪೋರ್ಟು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೆಲವು ಸರಕಾರದವರು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಅಂದರೆ ಗ್ರಾಂಟಿನಲ್ಲಿರುವ ಶಾಲೆಗಳ ಮೇಲಿನ ಸಲಹೆಯವರು ಕಲಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ಪ್ರಮುಖ ಜನರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಈ ಸಮಿತಿಯವರು ತಿಳಿದು

ವಿನಂತಿ

ಮಾನ್ಯರೇ, ಈ ಸಭೆಯಿಂದ ಮುಂಬರಿಯುವ ಚಲನಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಕಲಾವಿದರುಗಳು ಈ ಚಲನಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿನ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಮುಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ರಾಜಸಾಹೇಬ ವಿಶ್ವನಾಥ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ರಾಜಸಾಹೇಬ ವಿಶ್ವನಾಥ ನಟಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಮಿಶ್ರಲ ಸಾರಥಿಯು ಪ್ರಾಥಕ ಮುಖ್ಯಪಾತ್ರ ನಿರುತ್ತಾರೆ.

ಧನ್ಯವಾದಗಳು

ಇಂತಿ

ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ

ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಮತ್ತು ಕಲಾವಿದರ ಪ್ರಮುಖರುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಈ ಸಭೆಗಳ ಸರಕಾರೀ ಅಮಲದಾರಾದ ನೇಮಿಸಿ ಮುಂದೆ ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ನೇ ಮುಂದಿನ ಊರಿನವರಿಗೆ ಕಳೆಯ ಊರಮಾನವ ನೇ ಬಾನದ ಕೆಲವನಖಿನ ಕೆಲ

ಸ್ವಾಗತಕೋರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ, ಯಲ್ಲಿ ಅತಿಥಿಗಳಿಗೆ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿ, ಈ ಚಲನಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಗೌರವಪೂರ್ವಕ ಸಲ್ಲಿಸುವ ವಿಷಾದವನ್ನು ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಪದಾಧಿಕಾರಿ ನೇ

೧೧ ಪುಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣಭಾಗದ ಪಟ್ಟಣಗಳು ಯಾವವೂ ಇಲ್ಲ.

—o—

ಸಾತಾರೆಯ ಸಾಹುಕಾರ್ರಹುಬೊಳಗೆ ನಾರ್ಮನ್ನೆಂಬವನೊಬ್ಬ ಯುರೋಪಿಯನ್ ಗಾರುಡಿಯನು ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ತಾನೆ ಬೊಳಗೆ ನಿರಾಧಾರವಾಗಿನಿಲ್ಲಿಸಿ ಜನರಿಗೆ ಚಮತ್ಕಾರ ತೋರಿಸಿದನಂತೆ.

—o—

ಬಿಲಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಪಿಕ್ ಎಂಬುವಂಥ ಚಿತ್ರನಕಿ ತಪಾಡ ಪರ್ತಮಾನಪತ್ರವು ಹೊರಡುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಅದರೊಳಗೆ, ಮಿಸಪ್ರಿವಾಸು ಸಂಬಂಧ ಪಾಡಪಿಪಾದಗಳಲ್ಲಿ ಈ ದೇಶದೊಳಗೆ ವಿಖ್ಯಾತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ ವಿಷ್ಣುಶಾಸ್ತ್ರಿ ಪಂಡಿತ ಇವರ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಬರಿಸಿ, ಇವರ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಸಹ ಬರಿಯಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದದೆ. ಈ ದೇಶದ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರು ಬಿಲಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗುವದು ಒಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯವು.

—o—

ಖಾನದೇಶ ಜಿಲ್ಲೆಯೊಳಗಿನ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಲದೊಳಗೆ ರಂಟೀಹೊಡಿಯುತ್ತ ನಡಿದಹಾಗೆ ಹೆಲದೊಳಗಿಂದ ಜಪ್ಪಿಗಳ ಗುಂಪುಗಳು ಹಿಂದಹಿಂದೊಂದು ಎದ್ದು ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ಹಾರಿ ಹೋದವೆಂದು ಪರ್ತಮಾನಪತ್ರಗಳಿಂದ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಇದು ನಿಜವಿರಬಹುದೋ?

—o—

ಕಲಕತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ನೇಪಾಳ ದೇಶದೊಂದು ಅಜಗರಸರ್ಪವನ್ನು ಹಿಬ್ಬಮನುಷ್ಯನು ತಂದಿದ್ದಾನೆ. ಅದರ ಉದ್ದಳತೆ ಇಪ್ಪತ್ತು ಮುಕ್ಕಾಲೆ ಇಪ್ಪತ್ತು, ಆ ಸರ್ಪಕ್ಕೆ, ಕುರಿಯಾನಾಗಲಿ ಪಾಯಿಯು

ಓಳಗಳು ಜೋಗ ಬೆಳಯತಕ್ಕ ಪ್ರಾಂತಿಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಯಿತು.

—೦—

ಪೈ. ಇನಸ್ಪೇಕ್ಟರ ಧೂರೆಗಳು ಬೆಳಗಾಂ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾತ್ತಾರೆ.

—೦—

ಧಾರವಾಡದ ಡೆಪುಟೀ ಇನ್‌ಸ್ಪೇಕ್ಟರರ ಹೆಡ್‌ಕ್ಲಾರ್ಕ ಸೋಲಬೊಪಂತ ಬೆಕರೆ ಇವರಿಗೆ ಬಡತೀಕೊಟ್ಟು ಸಪನತ್ತಿಯ ಶಾಲೆಯ ಹೆಡ್ಡಪೂಸ್ತರರಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನೇಮಿಸಿದರಿಂದ, ಇವರ ಹೆಡ್ಡಕ್ಲಾರ್ಕ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬೆಳಗಾವೀ ಡೆ. ಇನ್‌ಸ್ಪೇಕ್ಟರರ ಏರಡನೇ ಕ್ಲಾರ್ಕಆದ ವರಸೋಪಂತ ಜೀವಪುಲ್ಲಿ ಇವರು ನೇಮಕವಾದರು.

—೦—

Notices.

ನೋಟೀಸುಗಳು.

ಸಕ್ಕರ್ಲರ್. ನಂಬರು ೯೩೨.

ದಕ್ಷಿಣಭಾಗದೊಳಗಿನ ಡೆಪ್ಯುಟೀ ಇನ್‌ಸ್ಪೇಕ್ಟರ ಜನರಿಗೆ—

ನಮ್ಮ ಪುಜಕೂರ ಜನಪರಿಯ ಸನೇ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ಸಿಲ್ಲಾ ಸಿ
ನೇ ಪಂಬರಿಗೆ ನಾನ್ರ ಬರಿದ ಹುಕುಮಿಗೂ ಅವರ ಹಿಂದಿನ
ಆದೇಶಗಳಿಗೂ ನೀವು ಪೂರ್ತೀ ಪಾಲಾಗಿ ಲಕ್ಷ್ಯಕೊಟ್ಟು, ಗ್ರಾಂಟು
ಮಾಡಿದ ವಿಷಯಗಳ ಸಿ ನೇ ಫಾರಮದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಕೈಲಾದ
ಷ್ಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿಗೆ ಕೊಡುವಿರೆಂದು ಸಾಪ್ರ ಅಪೇಕ್ಷಿಸು
ತ್ತೇವೆ. ಗಾಪರೀ (ಹೊರವರು ಹಾಕಿದ) ಶಾಲೆಗಳ ಮೂಸ್ತರ
ಸದರೀ ಮೂರನೇ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಿಸಿದಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ
ಕಾಯಿಗೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಜಿಂ ರುಪಾಯಿಗಳ ಪರೆಗೆ ಇನಾಮು ದೊ
ಡುವುದೆಂದು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತಿರಬೇಕು, ಮುಖ್ಯ ಈ ಇನಾ
ಮಾಗಿ ಆದಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಸಾಪರೀಶಾಲೆಗಳು ರಚಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಯಾ

ಖಲಾಗುವಂತೆ ನೀವು ಯತ್ನಿಸಬೇಕು. ಶ್ವೇತ ಜನರಿಂದ ಸೋಂಕು, ಖರಿಯೋಂಕು, ಮುಂತಾದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕಲಿಸುವ ಶಾಲೆಗಳಿಂದ ಬಹಳ ಸಹಾಯವುಂಟಾಗುವದು ಮುಂದೆ ನೀವು ಮಳೆಗಾಲದ ವಂತರ ಶಾಲೆಗಳ ತಪಾಸಣೆಗಾಗಿ ತಿರುಗುವಾಗ ಈ ಶಾಲೆಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ತಿಳಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲವು ವಿವೇಚನೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಬೆಳಗಾವಿ
ತಾ. ೨೮ ಜುಲಿನ
೧೮೬೪ } W. A. Russell.
ಇ. ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ ದಕ್ಷಿಣಭಾಗ

ಈ. ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ ಫೋರೆಗಳವರ ಹುಕುಮಿನಿಂದ ಭಾಷಾಂತರ ಮಾಡಿಸಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಪಡಿಸಿದೆನು.

V. R. Katti.
ಕನ್ನಡ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಲೇಟರ,

೦—

ಕಂಬರು ೬೪೪

ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ.

ಮುಂಬಯಿ ಕೋಟೆ—ತಾ. ೨೩ನೇ ಮೇ ೧೮೬೪ ಹಿಂದು ಸ್ವಾನ ಸರಕಾರದವರ ಪಸೂಲೀ ವ್ಯಾಪಾರಗಳ ಖಾತೆಯ ಸ ಪ್ರಧಾನರು ಲಾಗಾ ತಾ. ೫ನೇ ಜೂನ್ ೧೮೬೪— ಇ ಪರಲ್ಲಿ, ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರದವರ ವಿಶ್ವವಂಬರು ೫೬೨ ೧೮೬೪ನೇ ಎಪ್ರೀಲ ಸನ್ ಸುಜಕೂರ ಇವಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರವಾಗಿ, ಮುಂಬಯಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೆಸಿಂಡೆನ್ಸಿ ಕಾಲೇಜಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಕಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಮೂವತ್ತೂಜನರು, ಹಾಗೆ ಕಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಪಟ್ಟಿಯಿಂದ ಹಿಂದಿನ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು

ಗಜೆಟ್ಟು

ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ರಜಿಸ್ಟ್ರೇಶನ್ ಆಫೀಸುಗಳ ಹಕ್ಕು ಕಳಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆಂದು ನೇಕ ಸಾಹುಕಾರ ಗವರ್ನರ ಜನರಲ್ ಇನ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಥೊಡೆಗಳವನ್ನು ಪಡ್ದಾಯಿಸಿದ್ದಾರೆಂತಾ ಬರಿದಾದೆ.

ಸಂಬುನಾವ ಸರಕಾರದವರ ಪತ್ರನಂಬರು ೨೯೧ ತಾ.

ಸ ಸುಗಂಧಲಿಸ ಇಲ್ಲದಲ್ಲ, ಮುಂಗಾಯಿ ಪ್ರೇಸಿಂಗಕ್ಕಾಲೇ

ಸ್ಟ್ ಕೊಳ್ಳುವ ಮಾಡುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ರಜೆಯ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು

ಮಾಡುವಂಥ ಐದು ಜನ ಮಾಸ್ತರರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ತಳಸಿ,

ನೆಲದಮು ಪಿಚ್ಚಿನ್ನವಾಗುವದಕ್ಕೆ ಈಗ ನಡಿಯು

ಮಾಡುವದು ಅವರಿಗೆ ಹಚ್ಚಬಾರದೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಹೋ

ಗಾಯಿತು ತಿಳಸೇ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ಕೆಂಚನೇ ನಂಬರಿಗೆ ಬರೆ

ಯಾ ಪತ್ರದು ಸಕ್ರಮ್ಯೆ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರವಾಗಿ, ಮೇಲಿನ ಸ

ಪ್ರ ಉಪ್ಪಳಿಸಿಕೊಡುವೆಂತಾ ಬರಿದನೆ.

ಮೇಪ್ರ — ವಿವಾಹಪತ್ರೆಯ ದಾಯರೆಕ್ಟರರಿನೆ ಅವರ

ಸಂಬರು ೫೮೧೧ ತಾ. ತಿಳನೇ ಪಾರ್ಟ ಸಸ್ ಮು

ಸಾಹೇಬರ ಆಸರ ಸಂಬಂಧದಿಂದಲೂ, ಸರಕಾರೀ ಲರಾವ ವರ

ಸಿದ ತೀರಿಗೆ ತಾ. ೧೧ನೇ ಪಾರ್ಟೆ ಗುಡಸ್ತ ಆಡರ ಸಂಬಂ

ಧದಿಂದಲೂ ತಿಳಸಬೇಕು.

೧ ಪಸೂಲೀ ಖಾತೆಯ ಅಮಲದಾರರಿಗೂ ತಿಳಿಸಬೇಕು.

C. Gonne.
ಚೀಫಸೆಕ್ರೆಟರಿ.

ಕ್ಯೂ. ಆಫೀಸ್ಕೆಲ್ಕರ ಸೋರೆಗಳಸರ ಆಪ್ಪಣೆಯಿಂದ ಭಾ

ಷಾಂತರದಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದು.

V. R. Katti.
ಕನ್ನಡ ತ್ರಾನ್ಸಲೇಟರ.

— ೦ —

ಅಜಂ ಕಲಾದಗು ಜಿಲ್ಲೆಯೊಳಗಿನ ಎಲ್ಲ ಸ್ಕೂಲು ಮಾಸ್ತರರಿಗೆ —

ಮು. ಎ. ಇ. ದಕ್ಷಿಣಭಾಗ ಇವರಕಡೆಯಿಂದಾ ಬರದು ಸಂಗ ಡಿಸಿದ್ದಾರಮೇಲಿಂದ, ತಿಳೀಪಡಿಸುವದೇನಂದರೆ:— ಯಾರಬಿದರೂ ಮಾಸ್ತರರಾಗಲೀ ಅಸಿಸ್ಟಾಂಟರಾಗಲೀ ಯಾವಸೇ ತರದ ರ ಜೆಸಮೇಲೆ ಹೋಗೊಡಾಡಲ್ಲ, ಇಲ್ಲದೆ ಮೊದಲೇ ರಜದ ಮೇಲಿದ್ದು ಅದೇ ರಜಾ ಬೆಳಸಬೇಕಾದಲ್ಲಿ, [ಬೇನೆ, ಮುಂ ಗಾ ಮುಂತಾದ ವಿಶೇಷ ಸ್ರಸಂಗದ ಹೊರತು] ವಿನಾಕಾರಣ ಇಲ್ಲದೆ ಹೆಚ್ಚುದಿವಸಗಳ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ರಜೇದ ಅರ್ಜಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರದು ಮುಟ್ಟುವಂತೆ ಕಳಿಸಿದಲ್ಲಿ, ಅವರ ರಜೇದಬಗ್ಗೆ ತಜವೀಜು ಮಾಡಲಾಗದೀತು. ಮೇರೆ ಬರೆದಂತೆ ಅರ್ಜಿ ಕಳಿಸದೆ ತಡಮಾಡಿ ಅರ್ಜಿ ಕಳಿಸಿದರೆ, ಅವರ ಅರ್ಜಿವಿಷಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ತಜವೀಜು ಮಾಡಲಾಗದು. ತಾ. ೩೦ ನೇ ಮೇ ಜೂನ ಸನ್ ೧೮೮೬ ಇ.

R. A. Fanshawe.
ಡಿ. ಎ. ಇ. ಜಿ. ಕಲೆಕ್ಟರು.

— o —

ಸರಕಾರ್ಯಲ್ಲರ ನಂಬರು ಳಿಸಿ.

ಅಜಂ ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆದ ಸ್ಕೂಲಮಾಸ್ತರರಿಗೆ —

ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆದ ಡಿಮುಟಿ ಇನಸ್ಪೆಕ್ಟರವರಕಡೆಯಿಂದಾ ತಿಳಿಸಿ ಲ್ಪಡುವದೇನಂದರೆ—ಮಾಸ್ತರ ಪ ಅಸಿಸ್ಟಂಟ ಮಾಸ್ತರುಗಳಿಗೆ ರ ಜಾ ಬೇಕಾದರೆ ರಜೇದ ಮೇಲೆ ಹೋಗುವ ತಾರೀಖಿನಕ್ಕಿಂತ ಗಿಂತ ಏಳಸಗಳ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿಯೇ ನಂಬರಕಡಿಸಿ ರಜಾ ಪತ್ರಿಕೆ ಬಂದು ಮುಟ್ಟುವಹಾಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕಂತ ಸರಕಾರ್ಯಲ್ಲದಿಂದ್ದು ಆ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲವ್ಯ ಮಾಸ್ತರರು ಮಾಡುವದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮುಂ

ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ ರಜೇದ ಮೇಲಿ ಹೋಗುವ ಮುಖ್ಯ
ರಸ್ತೆ ಇದ್ದರೆ ಆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ರಜೇ ಬೇಕಾದರೆ ರಜೆ
ಮಾಡಿ ಕೊಡಿಸುವ ಕಾಯ್ದೆ ಆ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾಗಿ
ದೆ. ಇದರ ಮಧ್ಯ ಕೆಲವು ಜಾತಿಗೆ ರಜೆ ಕೊಡಿಸುವ್ದಿಲ್ಲ
ಎಂಬ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದೆ ಅಷ್ಟರಿಂದ ರಜೆ
ಕೊಡಿಸುವ ಆ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ರಜೇ ಕೊಡಿಸ್ದರೆ ಆ ರಜೆಯು ಗೈರ
ಹಾಜರಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವಾಗಲಾಗಲಿ ಗೈರಹಾಜರಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ
ಸಲಾಯರೆ ಅವರ ಹಿಂದಿನ ಜಾಕರಿಮಾಡ್ದಹು ಹೋಗುವಲ್ಲಿ
ಆ ಜಾಕರಿ ಮೇಲೆ ಹಕ್ಕು ಉಳಿಯುಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಇತಿ. ೧೬೭೮ನೆ
ಇಸವಿ.

S. K. Rodda.

ಎಸ್. ಕೆ. ರಾವಜ್ಜೆಕ್ಕ್ರ ಜಿ. ಥಾ.

Education in France.

ಫ್ರೆಂಚ್ಸ್ದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸನೆನ್ನ.

ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಈ ಮೊದಲು ಉದಂಭದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾ
ಭ್ಯಾಸದಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಕಾಯ್ದೆಯು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾ
ಗ್ದೆ ಇದರಂತೆ ಪ್ರಜೆಗಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಬಲಾತ್ಕಾ
ರದಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ್ದಕ್ಕೆ ಕಾಯ್ದೆಯಿದೆಯು ಯಾವದೇಶದಲ್ಲಾಯೂ
ಇರುವರಿಗೆ ಇಲ್ಲದ್ದಿಲ್ಲವೆಂದಾ ಯುರೋಪಖಂಡ ಪ್ರಮುಖ ಪತ್ರ
ಯಾವ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಕಳಿಸುತ್ತವೆ. ಅನಾದರಿಂದ ಯುರೋಪ್
ಖಂಡ ವಿದ್ವಜ್ಜನರೊಳಗೆ ಈ ಕಾಯ್ದೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಬಾಡ
ಕಾಯಿಗಳು ಈಗ ಬಹಳ ಪಡಿಯುತ್ತವೆ. ಈ ಕಾಯ್ದೆಯ
ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯಗಳು ಹ್ಯಾಗಂದರೆ---

ಶಿಕ್ಷಣದ ಮೂಲತತ್ವಗಳೊಳಗೆ — ಪಾಠದ ಲೇಖನ; ಭೂಗೋಲ(ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಭಾರತವರ್ಷ); ಇತಿಹಾಸ (ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಭಾರತವರ್ಷ); ಕಾಯಿದೆ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಸಾಧಾರಣ ಜ್ಞಾನ; ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಶಾಸ್ತ್ರ; ಪದಾರ್ಥ ವಿಜ್ಞಾನ, ಗಣಿತ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಮೂಲ ತತ್ವಗಳು; ಬಿಳ್ಕಲಿಸುವ, ಅದೇಶಾಗ್ಯ, ಶಿಲ್ಪಿ ಶರೀರಶ್ರಮ, ಶಿಲ್ಪದಲ್ಲಿ ಆಯುಧಗಳ ಉಪಯೋಗ, ಇಷ್ಟಾಗಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಹಾಗೂ ಸಂಬಂಧಿಸುತ್ತವೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ಶಿಲ್ಪ ಹಿರಿಯ ಹೆಣ್ಣು ಗಾಯನ ವಿದ್ಯೆಗಳ ಮೂಲ ತತ್ವಗಳು; ಅಷ್ಟಕರೀ ಕವಾಯಿತು ಮತ್ತೂ ತಾಲೀಮು ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ; ಕಸೂತಿಯ ಕೆಲಸ ಹೆಂಗಸುಮಕ್ಕಳಿಗೆ; ಇಷ್ಟು ವಿಷಯಗಳ ಸಮಾವೇಶವಾಗುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿಯಬಹುದು.

ಮನೆಪಾಠ ಹೊರತಾಗಿ ಪಾಠಶಾಲೆ ಇನ್ನೂರಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ನಿಯಮ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವಿವಾಹಿತರಾದ ತಾಯಿತಂದೆಗಳು ತಮ್ಮ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಪಾಠ ಸಂಬಂಧದ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಮನೆಯಾಳಿಕೆ ಏರ್ಪಡಿಸಬೇಕು. ಇಂಥಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವಾದ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಮಾಡಿಸಬಹುದು. ಧರ್ಮೋಪದೇಶಕರನ್ನು ಸರಕಾರೀ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ ಕೆಲಸಕ್ಕೂ ಬೇಲ್ಜಿಚಾರಣಿಯ (ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್) ಕೆಲಸಕ್ಕೂ ನೇಮಿಸಲಾಗದು.

ಹುಡುಗರಿಗೆ ಒನೇ ವರ್ಷದಿಂದ ಇಪ್ಪನೇ ವರ್ಷದವರೆಗೆ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮೂಲತತ್ವಗಳನ್ನು ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ ಕಲಿಸಲಿಚ್ಛೆಬೇಕು.

ಪ್ರತಿಹಿಂದು ಕಮ್ಮಿಸೆಂಬ ಪಟ್ಟಣಗಳೊಳಗಿನ ಶಾಲೆಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಒಬ್ಬ ಮೈನಿಸಿಪಲ್ ಕಮಿಶನರನು [ಅಂಥವರು ನೇಮಿಸಿದ ಮೈನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಿಂದ ಪಡೆದ ಸಭೆ

ಭು ಪಠಾಸದನ:] ಮಾಡಬೇಕು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ೧೧ವರ್ಷ ಪ್ರಮಾಣದಲಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಇಳಿದರೆ ಅವನಿಗೆ ಮೂಲಪ್ರಗ ಗಳ ಅಭ್ಯಾಸವು ಪೂರ್ಣವಾಯ ಬಗ್ಗೆ ಸರಟೀಫಿಕೇಟು ಕೊಡ ಹಕ್ಕಪ್ಪುದು.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೊಠಪಾಲನೂ ತನ್ನ ಹದ್ದುಸೊಳಗೆ ೬ರಿಂ ದ ೧೩ ವರ್ಷದ ವರೆಗೆ ವಯಸ್ಸಿನ ಹುಡುಗರ ಷಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಬೇಕು. ಯಾವ ಹುಡುಗರ ತಾಯಿತಂದೆಗ ಳು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಇಂಥಾ ಶಾಲೆಗೆ ಕಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಸ್ಪೂರ್ತಿಯಾದರೂ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಆ ಹುಡುಗರನ್ನು ಕೊಠಪಾಲನು ತ ವಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ತೋರಿದಂಥ ಶಾಲೆಗೆ ಕಳಿಸಬೇಕು.

ಯಾವನಾದರೂ ಹುಡುಗನು ಶಾಲೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟಾಗ ಆ ಸಂ ಗತಿಯನ್ನು ಕೊಠಪಾಲನಿಗೆ ತಿಳಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಬೇಕು. ಇದೇ ಪ್ರ ಕಾರ ಹುಡುಗರು ಸ್ಪೈರಹಾಜರಾದಲ್ಲಿ ಸಹ ತಿಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಸ್ವಂತಬೇನೆ, ಮನೆಯವರ ಮರಣ, ರಜೆಯನ್ನು ಬೇರೆಕೊಳ್ಳ ಲಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿಯಾಲತ್ವ, ಇಮ್ಮು ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಮಾತ್ರ ವಿದ್ಯಾ ರ್ಥಿಗಳು ಸ್ಪೈರಹಾಜರಾಗಬಹುದು. ಬೇರೆ ಸ್ವಕಾರಣ ಕಾರಣ ಗಳನ್ನು ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ಕಮಿಷನರರು ವಿಚಾರಿಸಬೇಕು.

ಇದೇನಿಯಮವು ಖಾಸಗೀಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ನಿಯಮವನ್ನು ಮೀರಿದರೆ ದಂಡವಾಗುವದು.

ಇದಲ್ಲದೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಶಾಲೆಗೆ ನೇಮದಿಂದ ಕಳಿಸದಂಥ ತಾಯಿತಂದೆಗಳಿಗೆ ಸಿಗಬಹಿಧದ ಶಿಕ್ಷೆಗಳು ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ.

ಕೆಲವು ನಿಯಮಿತವಾದ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಮಾತ್ರ ಹುಡುಗ ರಿಗೆ ಶಾಲೆದೆ ಹೋಗುವದನ್ನು ಮುಂದು ಮಾಡಬಹುದು.

Tides.

ಸಮುದ್ರದ ಉಕ್ಕೇರಿಳಿತಗಳು.

೨ನೇ ಭಾಗವು.

ಹುಣ್ಣಿಮೆ ಅಮಾವಾಸ್ಯೆಯ ದಿವಸ ಸೂರ್ಯ ಚಂದ್ರರ ಆಕರ್ಷಣಶಕ್ತಿಯು ಕೂಡುವುದರಿಂದ ಉಳಿದ ದಿವಸಗಳಿಗಿಂತ ಆ ದಿವಸ ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಬಹಳ — ಉಕ್ಕು ಒದುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಸೂರ್ಯನ ಆಕರ್ಷಣಶಕ್ತಿಯು ಚಂದ್ರನ ಆಕರ್ಷಣಶಕ್ತಿಗೆ ಅಂಬರಾಪವಾಗಿದ್ದಾಗ ಹಿಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಪ್ರತಿಕೂಲರಾಗಿ ಚಂದ್ರನು ಎಳಕೊಳ್ಳುವ ನೀರು ಸೂರ್ಯನು ಕರಿಮೆ ಮಾಡುವದರಿಂದ ಅಷ್ಟು ಉಕ್ಕೇರುವದಿಲ್ಲ. ಅಮಾವಾಸ್ಯೆಯ ದಿವಸ ಚಂದ್ರ ಸೂರ್ಯರ ಆಕರ್ಷಣಶಕ್ತಿಯುಕೂಡಿ ಹಿಂದೇ ಮುಗ್ಗಲಿನ ದಿವಸದಿಂದ ಸವೀನವಿದ್ದಲ್ಲಿರುವ ಸಮುದ್ರದ ನೀರು ಬಹಳವಾಗಿ ಏರುತ್ತದೆ; ಆದದರಿಂದ ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಾಗಲಿದರೂ ಉಕ್ಕುಬರುತ್ತದೆ. ಹುಣ್ಣಿಮೆಯ ದಿವಸ ಚಂದ್ರ, ಸೂರ್ಯರು ಪೃಥ್ವಿಯ ಎರಡೂ ಮುಗ್ಗಲಿಗೆ ಎದುರಾಗಿದ್ದರೂ ಬಹಳ ಉಕ್ಕೇರುತ್ತದೆ. ಯಾಕಂದರೆ ಮೇಲೆಹೇಳಿದಂತೆ ಪೃಥ್ವಿಯ ಒಂದು ಮುಗ್ಗಲಿನ ಉಕ್ಕು ಏರುತ್ತ ಇಲ್ಲವೆ ಇಳಿಯುತ್ತ ಇದ್ದರೆ ಅದರ ಕೆಳಗಣ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಾಗಲಿದರೂ ಹಾಗೆಯೇ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಮುಂದಿನ ಆಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಚ ಅಂದರೆ ಅಮ್ಮಾವಾಚಂದ್ರನೂ, ಸ ಅಂದರೆ ಸೂರ್ಯನೂ, ಎಂದು ತಿಳಿ. ಬ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರನು ನೀರು ಎಳಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ; ಮತ್ತು ಡ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯನು ಎಳಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಆದಕಾರಣ ಚಂದ್ರನ ಆಕರ್ಷಣಕ್ಕೆ ಸೂರ್ಯನ ಆಕರ್ಷಣವು ಪ್ರತಿಕೂಲವಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಚಂದ್ರನೆದುರಿಗಿರುವ ಬ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಾಗಲಿ ನೀರು ಬಹಳ ಏರುವದಿಲ್ಲ

೨೨ ಸೂರ್ಯನೆದುರಿಗಿರುವ ಡ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯು ನೀರು ಬಹಳ

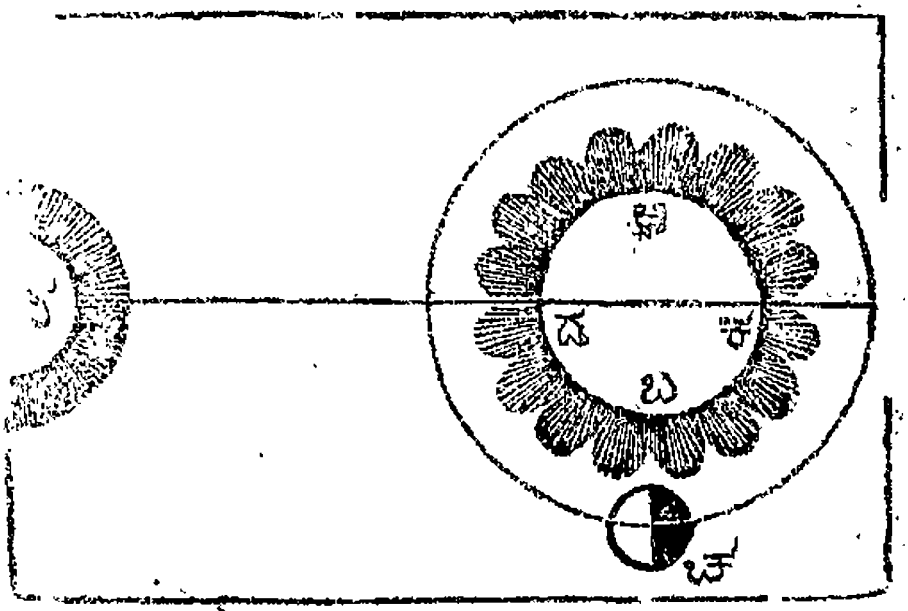

ಇಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಶುಕ್ಲ ಕೃಷ್ಣಪಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟಮೀ ದಿವಸ ಮಾ
ಡಿಕೆಯುಕ್ಕಾರ ಉಕ್ಕೇರುವದಾಗಲಿ ಇಳಿಯುವದಾಗಲಿ ಬಹಳ
ವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹುಣ್ಣಿಮೆ ಅಮಾವಾಸ್ಯದ ದಿವಸ ಮಾತ್ರ ಅ
ವು ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತವೆ.

ಸೂರ್ಯನಂತೆ ಚಂದ್ರನ ಆಕರ್ಷಣಶಕ್ತಿಯೊಡನೆ ಭೂಮಿ
ಯ ಪೃಥ್ವಿಯಮೇಲೆ ಬಹಳವಾಗುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಸಮುದ್ರ
ವು ಬಹಳ ಉಕ್ಕೇರುತ್ತದೆ. ಭೂಮಿಗಳಕತ್ತರ ಆಕರ್ಷಣಶ್ಯ ಕ
ಮಿಯಾಗಿರುವದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಉಕ್ಕೇರುವದೂ ಇಳಿಯುವ
ವೂ ತಿಳಿಯುವದೇಇಲ್ಲ.

ಮಹಾನಾಗರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅಡ್ಡಿಗಳಿಲ್ಲದಂಥ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವಾ
ದ ಸಮುದ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಿಯಮದಿಂದ ಉಕ್ಕುಬಂದರೂ ಇಂ
ದಿರದು ಅಡಿಗಳಿಂದ ಎತ್ತರವಾಗಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸರಿ

ಪಾನಿಫಿಕ ಮಹಾಸಾಗರದೊಳಗಿನ ಜ್ವಾಲಾಪರ್ವತಗಳ ಹತ್ತಿರ ಕಾಣಬಹುದು. ಆದರೆ ಉಕ್ಕೇರುವಾಗ ಭೂಕಂಪವಾಗಲೀ, ಸಮುದ್ರದ ದಂಡೆಯಾಗಲಿ ಅಡ್ಡಿಯೂದರೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಅದು ಸಾವಿರ ಗ್ರಹಣಿಯೊಳಗಿಂದ ಪಡೆಯುತ್ತಿರಲು, ಅಲ್ಲಿ ಎಡೆಬಿಡದೆ ಪ್ರಬಲಗಳು ಬರುವದರಿಂದ ಉಕ್ಕೇರುವ ಬೇಳೆಯು ವಿಯುವು ಸ್ವಲ್ಪ ತಪ್ಪುತ್ತದೆ; ಮತ್ತು ನೀರು ಬಹಳ ಉನ್ನತವಾಗಿ ಏರುತ್ತದೆ.

ಮಹಾಸಾಗರದಿಂದ ಹೊರಿರುವ ಜ್ವಾಲ್ಯಕ್ಕೆ, ಭೂಮಧ್ಯ ಸಮುದ್ರಗಳ ಪೃಷ್ಠಭಾಗಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿಲ್ಲದಿರುವ ಅಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರನು ಸಮವಾಗಿ ಆಕರ್ಷಿಸುವಕಾರಣ ಭೂಮಿಬಿರುವದ್ದು ಜಲಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯಿಲ್ಲ. ಹಡಸನ್, ಬಾಲ್ಟಿಕ್ ಕೊಲ್ಲಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಕೆಂಪು ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿಯೂ, ಮಹಾಸಾಗರದೊಳಗಿಂದ ಉಕ್ಕಿವ ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ತೆರೆಗಳು ಬರುವದಕ್ಕೆ ಜಾಸ್ತಿನ ವಿರುವದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಬೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಉಕ್ಕುಗ ಳೇರುತ್ತವೆ. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಚಾನಲ್‌ದಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಳಂ, ಪಾಂ ಅಡಿ ಎತ್ತರವಾದ ಉಕ್ಕು ಬರುತ್ತದೆ; ಫಂಡೀಕೊಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ೬೦ ಅಡಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಗಂಗಾ, ಸಿಂಧು ಮುಂತಾದ ನದಿಗಳ ಮುಖದ ಹತ್ತಿರ ೩೦, ೪೦ ಅಡಿ ಉಕ್ಕೇರುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಹಿಂದೆಹೇಳಿರುವಹಾಗೆ ಅದು ಅತಿವೇಗದಿಂದ ಬರುವದರಿಂದ ಬಹಳ ಜೋರು ಗುಲಾಗುತ್ತದೆ.

—o—

A Drama.

ಭುಜಂಗೋಪದೇಶ

ಗಿರಿಗನೇ ಮಾತಿನಿಂದ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಸಾಗಿದ್ದು

ಪತಿ—ನಾವಲ್ಲಿ ಹೋಗೋ! ಅವಳ ಕೆಟ್ಟಮನಸಿಯಮ್ಮನ

ಇಲ್ಲಿ ನೋಡಿನೋಡಿ ನನ್ನ ಕಂಣುಗಳಿಗೆ ಪರಿಬರಿಮುಹೋಗಿರುತ್ತೆ!

ಮಿತ್ರ — ಹಾಗಾದರೆ ನೀನೇಹೇಳು! ಎಲ್ಲಿಗೆ ದಯಮಾಡಿಸೋಣ?

ಚತುರ — ಮುನೋರಂಜನಿಯ ಮನೆಗೆ ಹೋಣೋಣವಡಿ!

ಮಿತ್ರ — ಅವಳಂದರೆ ನನ್ನ ಕಂಣುಗಳೇ ಕುರುಡಾಯೊಕೆ! ಕಾ ಲುಗಳು ಸುಡುವ್ಹಾ ಹೆಳವಾಗುತ್ತೆ!

ಚತುರ — ಈರ್ಷೆಯಿಂದ ಆಡಿದರೇನು? ಮುನೋರಂಜನಿಯ ತೊತ್ತಿನಕೆಲಸಕ್ಕೆನುದ್ಹಾ ನಿನ್ನ ಚಂದ್ರಕಲೆಯು ಥಂದಕಾಣಾನ ಲಕ್ಕಲ್ಲಾ!

ಮಿತ್ರ — ಸಾನೂ ಹೀಗೇ ಅಂದರೆ?

ಚತುರ — ನೀನು ಅವಳನ್ನು ನೋಡಿ ಧನ್ಯನಾಗಿರುತ್ತೀಯನು? ಖರೇಮಾತ್ರಹೇಳು!

ಮಿತ್ರ — ನೀನು ನೋಡಿದ್ದೀಯೂ?

ಚತುರ — (ಪ್ರಕಾಶವಾಗಿ) ನೋಡಿದ್ದೇನೆ — ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ — ಗೂಡಿದ್ದೇನೆ — ಕಾಡಿದ್ದೇನೆ — ಆಡಿದ್ದೇನೆ — ಬೇಡಿದ್ದೇನೆ — ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ — ನೀಡಿದ್ದೇನೆ — ಓಡಾಡಿದ್ದೇನೆ!

ಮಿತ್ರ — ಚಂದ್ರಕಲೆಯು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸಾನೂ ಹೀಗೆಯೇ ಮಾಡಿರುತ್ತೇನೆ!

ಚತುರ — ನೀನು ಅವಳನ್ನು ನೋಡಿರುವಿಯೇನು?

ಮಿತ್ರ — (ಪ್ರಕಾಶವಾಗಿ) ನಮ ಹೀಗೆಕೇಳಿದರೆ? ಇತರರ ಗಗಟ್ಟೇ ಪ್ರಭವಣಾರಬೆಳಸಿ, ನೋಡಬೇಕಿರುವ ಧನ್ಯರುಟೇ?

ಚತುರ — ಹಾಗಾದರೆ "ನೀನು ನೋಡಿದ್ದೀಯೂ?" ಯೆಂಬ ಸುಗಿ ನನ್ನನ್ನು ಕೇಳುವ ಧನ್ಯತ್ವಕ್ಕಾ ಮಾತ್ರಯುಟ್ಟು ಯೊಕೆ?

ಮಿತ್ರ — ಮಾನು ಬೆಳಿಸಿದರೇನು? ಅವಳು ಹಾಗೆ ಇರುವಳು?

ನಾನಗೆಹೇಳು! ಅಂದರೆ ನೀನು ಅವಳನ್ನು ಮೋಡಿಮಾಡಿರುವದು ನಿಶ್ಚಯವಪ್ಪ!

ಚತುರ—ಎಲಾ! ಇಲ್ಲದ ಭಂಡತನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಡ! ನಾವಿಬ್ಬರೇ ನನ್ನ ಸಂಗಡಬಾ! ಅಂದಮೇಲೆ ತೋರಿಸಿಯೇ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ

ಮಿತ್ರ—ಇಲ್ಲಾ! ಆಗ ಮೊದಲು ಹೇಳಬೇಕು! ಆ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದರೆ ಬಂದರೂ ಬಂದೇನು!

ಚತುರ—ಜನ್ಮಾಂಧನಮುಂದೆ ಕಾರ್ತೀಕೋತ್ಸವವನ್ನು ಏಕ್ಕೆ ಮನಸ ಮಾಡಿಸಬೇಕು? ಅದರಂತೆ, ಅವಳನ್ನು ಎಂದೂ ನೋಡದವನಿಗೆ ನಿನ್ನಮುಂದೆ ಅವಳರೂಪ ರೇಖೆಯನ್ನು ಎಷ್ಟಂತಹೇಳಬೇಕು? ಸಕ್ಕರಿಯ ಪಾಂತನಂಥಾ ಲಕ್ಷ ಕವಿಗಳು ಅನೇಕ ಜನ್ಮ ಸತತ ಕಲ್ಪನೇ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೂ ಅವಳ ಒಂದು ಸಣ್ಣಮುಂಬೆರಳಿನ ಪರ್ಣನಾಂಶವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲಾ! ಅಂದಮೇಲೆ ಯೇನೂಇಲ್ಲದ ನಾನು ನನ್ನಂಥವನೇ ಆದ ನಿನ್ನಮುಂದೆ ಹೇಳುವದು ಯಃಕಶ್ಚಿತಾಲಗಲಿಲ್ಲವೆ?

ಮಿತ್ರ—ನಾನು ಕೇಳಿದಂತೆ ಹೇಳು! ಹಸಪುಸ ಬಾಲಪನ್ನು ಬಿಡೇಲೇಮಾಡಿಸಲಕ್ಕೆ ಯಾರು ನಿನಗೆ ಬಲಾತ್ಕಾರಮಾಡುತ್ತಾರೆ?

ಚತುರ—ಕೇಳು! ಅಪೇಕ್ಷೆ? ಮಿತ್ರಕಾರ್ಯವೇ ಕರ್ತವ್ಯವಲ್ಲವೆ!

ಮಿತ್ರ—ಚಾಪಳ ಕಣ್ಣು, ಗಲ್ಲ, ಉಂಗರುಗೂದಲು, ಹಣೆ, ಮೂಗ ಮುಂತಾದವುಗಳು ಹ್ಯಾಗೆ ಇರುವವು? ವರ್ಣಿಸು!

ಚತು—(ಶ್ಲೋಕ)

॥ಅಳಿಮಾಲ! ಜಂಬೂಲಮಿನವೋ? ಜಿಗರಿಯೋ? ಕಂಜಾತ ಪೋತನೇತ್ರವೋ?॥ ಸಕಲಾಸಾಧಿತರತ್ನ ಭಾಮುಕುಂದವೋ? ಜವದ್ರಾಶ್ಮವೋ?ಗಲ್ಲವೋ? ॥ಚಿಕುರಶ್ರೇಣಿವಿಭೂಷಿಯೋ?

ಮುಖವೋ? ಚಂದ್ರಬಿಂಬವೋ? ಕಮಲವೋ? ಭೋ! ಇದೇನು ಭಾಂಡವೋ!!೧೦!!

ಮಿತ್ರ — ನಿಲ್ಲಬೇಡ! ಸಖಿಯು ಕರಿಮೆ ಆಗುತ್ತಾಳೆನೆ! ನಾ ಶ್ಲೇಷಾತಿನಲ್ಲಿ ಮುಖವು ಕಾಣ್ಣಗೇಕಟ್ಟಿತು!

ವಿದೂ — ಹೊ ಪರಲಲ್ಲಿ ಮುಗಾಣಾ ಬಳಸಿಲ್ಲಾ ಈಗೇನಾ ಮಾತು ಸ್ಥಿರಮುಸ್ಸಿನಿಂದ ಮಾತ್ರಕೇಳು.

ಮಿತ್ರ — ಹೇಳುಹೇಳು ಬಹಳೇ ಮುಖಸ್ಸಿದೆ ಅನುಭವಾಗು ತ್ತದೆ. ಅವಳ ಕುಬ್ಜ, ನೋಟ, ನಗೆಮೊಗಲಾವಯವಗಳನ್ನು ನೊಪಲು ಪರ್ಣವು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ನನ್ನ ರಂಜನೆಯು ಬಹಳ!

ವಿದೂ — [ಶ್ಲೋಕ]

॥ಕುಬ್ಜೋ? ಕಬ್ಜನಸೋಗಿಯೋ? ಮುದನಗೀವಾಣೀಂ ನ ಚಾಪಿಂಗಳೋ? ॥ ಅಬ್ಜಬ್ಜಾ ಕುಥಜನೋಟವೋ? ವಿಟರ ಗಾಣವಾಳ್ಳನೋಡಾಮುವೋ? ॥ ಹಬ್ಬಿಡಂಗಜತೀಕ್ಷ್ಣಬಾಣಫಲ ಕೆಯೋ? ಸಜ್ಜಂದ್ರಭಾರಾತಿಯೋ? ॥ ಉಬ್ಬಿಂದುಶ್ಮಬಾಣಿಸು ತ್ತಾಜೋ? ಶೃಂಗಾರಾಬ್ಧಿವಿಂಧೀನವೋ? ॥೨॥

ಮಿತ್ರ — ಹಾ ಬಯಾಣಾಯ ಏನು ಸುಂದರಮೂರ್ತಿಯೋ! ಅ ನು? ಧನ್ಯಧನ್ಯ ಋತುಫಲ ರಮಣೀಯ ಕಾನನವನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿರು ವ ವೀಳೇ ಪಾಣ್ಯಮಂತನು. ಅಹಹಾ ಹೇಳುಹೇಳು ಆ ಮು ಧಾರಿಯನ್ನು ಕೈಲಾಗಮಟ್ಟಿಗೆ ಬಣ್ಣಿಸು. ಅವಳ ತುಟಿ, ಕೆನ್ನೆ, ಮೂಗಿನಾಸ ಮುಂತಾದವುಗಳು ಕೂಗೆ?

ವಿದೂ — (ಶ್ಲೋಕ)

॥ಆರರೇ! ಪಲ್ಲಟಕಾಂತಿಯೋ? ಪಪಳವೋ? ಬಿಂಬಾಭಪೋ?
ಕಾಂತಿಯೋ? — ॥ ತರುಣೀಜಂಡುಟಿಯೋ? ಸುಕನ್ಯಾಪ
ಪೋ? ಶ್ರೀಕಾರದಾಕಾರವೋ? ॥ ಕೊರಡಿಟ್ಟ ಕ್ಷಾಮವಿಜ್ಜು
ವೋ? ದಹನವೋ? ಮುತ್ತೋ? ಸುಪ್ಪಾಯಿಂದಬಂದಾ ॥ ಗರ
ಜಿಂದಾಳಿಬೀಜವೋ? ವಿಮಲಚಾಂಪೇಯಾಭವೋ? ನಾ
ಸವೋ? ॥೩॥

ಮಿತ್ರ — ಅಹಹಾ! ಸಖಿಯ ಕಡಲು ಉಕ್ಕೇರಲಾರಂಭಿಸಿ
ತು! ಇನ್ನೇ ಮಾಯವಿಲ್ಲವೋ, ಅಪಳ ಕಂತ, ತೋಳ, ಪಕ್ಷಿನ್ನ
ಲಗಳವು ಹೇಳು!

ಪತಾಕ — (ಶ್ಲೋಕ)

॥ ಪರಾಗೀನುಂದರಕಂತವೋ? ಸುರುಚಿಭಾಸ್ವತ್ಕಾಂತಿಬು
ಸೌಂದರ್ಯವೋ? ॥ ಗುಂಜಾಬಾಹುಷ್ಯಭಾರವೋ? ಸನ
ಕಪಲ್ಲೀಲಾಲಭವೋ? ಶುಂಡವೋ? ॥ ಸ್ಮರಯುದ್ಧಾಸ್ತ್ರವೀ
ರಭೋಗಿಶಿಶುನಾವಾಂಜಲೀಪಾತವೋ? ॥ ಕರಪಕ್ಷಸ್ಥಲ
ಶೋಭೆ ವೋ? ಸ್ಮರಮಯೂರೋತ್ಸವೈಭವಾವಾಸವೋ? ॥೪॥

ಮಿತ್ರ ಅಹಹಾ! ರೋಮಾಂಚಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಸಿವೆ! ಅವ
ವಾ? ಇತರ ಲಕ್ಷಣಗಳೇನಿಷ್ಟು ಸಲಕ್ಷಣವಾಗಿದ್ದಮೇಲೆ ಅವ
ಉದರವೂ ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶವೂ ಅಂಕಗಳೂ ಜಾಘನವೂ ಎಷ್ಟು
ಮನೋಹರವಾಗಿದ್ದಾವು? ಈ ಪರಿಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪನೆಯುಸ್ಸು
ಸ್ಥಾ ಬರುವುದಿಲ್ಲ!

ಪತಾಕ — [ಶ್ಲೋಕ]

॥ಆರರೇ! ಸೂಕ್ಷ್ಮಪಿಜಂಡವೋ? ಲಲಿತರಂಭಾವಪ್ರವೋ?
ನಿಸ್ಸವೋ? ॥ ಹರಿಂಮೋ? ಸರಿಣಿನಸೊಂಟವೋ? ಗಗನ
ವೋ? ಕಂದರ್ಪಕಶಲ್ಯಾಳಿವೋ? ಪಾರಿಯೋ? ಬ್ರಾಹ್ಮಿಕ್ಕಾ

ಭಿಷ್ಮೋ? ವಿಂಶತಿಕ್ಷಾಯೋಗ್ಯಗೋ? ಪಂಡಪೋ? ॥ ತರುಣಿ
(ಮುಂದೆ ನಾಗುವಮ್ಮ)

—೦—

Principles of Health.

ಆರೋಗ್ಯರಕ್ಷಣೆಯ ತತ್ತ್ವಗಳು.

ಎಲ್ಲಿ! ಕನ್ನಡ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿರಾ! ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಭಾಷೆಯು ಲ್ಲಿ "ಪ್ರಾಣಿನಾಮಪರ್ಯಾಕ ಶಾರೀರಶಾಸ್ತ್ರ" ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದಿ ರು ಪುಸ್ತಕವು ಹೊಸದಾಗಿ ಆಗಿರುತ್ತದೆ! ಅದನ್ನು ಕನ್ನಡ ಕ್ಕೆ ಶರೀರ ಶಾಸ್ತ್ರ ಎಂಬ ಲೋಕೋಪಕಾರಿಯು ಪಡೆದಿರುತ್ತಾನೆ! ಅದರಲ್ಲಿಯ ವಿಷಯಗಳೂ ಅವರ ಉಪಯೋಗವೂ ಹೆಸರಿಂದಲೇ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿರುತ್ತದೆ! ನಮ್ಮ ಬಿಳಿಕಾಗದದ ಕನ್ನಡ ಪ್ರಂಥಗಳಿಂದ ತುಂಬಿದಂತೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿಯು ಕೆಲಕೆಲವು ಬೊಕ್ಕ ಸಾಲಿಗಳಿಗೆ ಸದರ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ನಮ್ಮ ಉದಾರ ಪರಿತ್ಯ ಜ ಗಳಿಸಿದ್ದಾನೆ! ಅದರಂತೆ ನಮ್ಮ ಸಾಲಿಗಾದರೂ ಹಿರಿಯ ಪ್ರತಿಯು ಬಂದಿರುತ್ತದೆ! ಅದನ್ನು ನಾನು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ನೋಡಿ ದ್ದೇನೆ! ನಾನು ಶಾಲೆ+ಕನ್ನಡಿಗನಾಗಿದ್ದರಿಂದಲೂ ಜನ್ಮದಾದ ಭಾಷೆ ನಾನು ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿಯ ಉಪಯುಕ್ತ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ನೋಡಿ ದರೇ ಇದಮಪರಿಂದಲೂ ಅನೇಕ ಪದೆಯಲ್ಲಿ ನನಗೆ ತಿಳಿಯದಿರುವ ಹಾಗೆ ಪ್ರತಿಪಾದ್ಯವನ್ನು ಕನ್ನಡ ಸಾಲೇ ಬಿಡುವಾರದೆಂಬ ಕುತೂಹಲವು ನನ್ನಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧಿವಿಡಿಕ್ಕು, ಈ ವಿಲೋಚನೆಯು ಕೊನೆಗಾಣಲಿಕ್ಕೆ ನನ್ನ ವಾಕ್ಚರಿಯು ನವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುವಂತೆ ಇಲ್ಲಿಂದ ಮುಂ ದಿನವೂ ಅದರಲ್ಲಿಯ ಕೆಲವು ಗದ್ಯಗಳನ್ನು ನಾತ್ಕನ್ನಡಿಸಿ

ಪರ್ವ ಸಾಲಿಗಳಿಗೂ ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ನಗೆಯ ಭಿಕ್ಷೆಯ
ನ್ನು ಹಬ್ಬಿಸಲೇಕೊಡುವ ಹಾಲಾಪತ್ರಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧಮಾಡಿರು
ತ್ತೇನೆ. ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಅವುಗಳನ್ನು ನೋಡಿನೋಡಿ ನಗುತ
ನ್ನು ಗ್ರಂಥಕರ್ತನ ಉಪಕಾರವನ್ನು ಪುನಃಪುನರ್ಕವಾಗಿ ಸ್ಮ
ರಿಸಬಹುದ್ದು ನಿಮಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹೊಸಲು ತಿಳಿಯುವಂಥ
ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಅರಸಿಯೇ ಕನ್ನಡಿಸಿದ್ದೇನೆ.

೫—ಈ ಬಾಲ್ಯಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಎಲಬುಗಳು ಘಟ್ಟಿ
ಯಾಗಿರುವಿಲ್ಲ. ಯಾಕಂದರೆ ಆಗ್ಗೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಖನಿಜದ ಅಂಶ
ವು ಪ್ರವೇಶಿಸಿಹುದು ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರಣಿಕೂಸುಗ
ಳನ್ನು ಎತ್ತಿಸಿನಿಲ್ಲಿಸಿ ಕಾಲುಗಳಮೇಲೆ ಶರೀರದ ಭಾರವನ್ನು
ಬೀಳಗೊಟ್ಟರೆ ಎಲಬುಗಳು ಡೊಂಕಾಗಿ ಜನ್ಮಸುಸರಿಯು ಮು
ಖವಿಪರೀತವಾಗುವ ಭಯವುಂಟು.

೬—ಶರೀರ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯತೆಯನ್ನು ನೆಟ್ಟಗಿಡುವದಕ್ಕೆ ಹಲ್ಲುಗ
ಳ ಅವಶ್ಯವನ್ನು ಅತಿಶಯವಿರುವದರಿಂದ ಅವನ್ನು ಬಹು ಜೋ
ಪಾನ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ದಿನಾ
ಲಿ ಆ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛಮಾಡಬೇಕು. ಪರಂತು ಅವುಗಳ
ಮೇಲಿರುವ ಬಿಳಿಪೊರೆಯನ್ನು ಕೊರದು ಹೋಗಬಾರದು ಅಂತಾ ಅ
ವನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ (ಯಾವದಾದರೂ ಜಿಗಲಿ) ಹುಡಿಬಳಪ
ವದಾರ್ಥವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬಾರದು. ತಂಬಾಕು ಮುಂತಾ
ದ ಮಾದಕ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ತಿಂದರೆ ಹ
ಲ್ಲುಗಳಿಗೆ ಬಹು ಅಪಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಂಥವು
ಗಳನ್ನು ವರ್ಜಮಾಡಬೇಕು.

೭—ಮಿನಾದರೂ ಅಪಾಯವಾಗಿ ಎಲಬು ಮುಂದನ ಆ
ಮರಕಗಳ ಎರಡೂ ಪಾಯಿಗಳನ್ನು [ಘಟ್ಟಿಕೂಡಿಸಿ] (ಸಂ

ಪರಧರ್ಮ) ಕೆಲವು ಪಾರಮಪರಿಕೆ ಅಪಕ್ಕೆ ಏನೂ ಪ್ರಮಕ್ಕೊಡಬೇ
ಇಷ್ಟವೆ ಮೊಬಲನಂತೆ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಸುಖ್ಯಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗ
ಬರಬಹುದು.

ಪ್ರ---ಯಂಗ ಹುಡುಗರ ನೆತ್ತಿಡೆ ಯಿನಾಲೂ ಎಣ್ಣೀಉಣ್ಣ
ನಮಪವಡತಿಯು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅದೆ. ಇದು ಬಹು ಪೃಥ್ವಿವಾ
ಗ ಹುಸ್ಸು ಹಾಜಿ ಸನದ ಪಡತೆಯು ಆಂಥಾಪ್ಪರಿಂದ ನೆತ್ತಿ
ಯು ಏವೇನೂ ಇಷ್ಟಿಯೂಗುಪುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಪನ್ನಪ್ಪಕ್ಕೆ ತಾ
ನೆ ಜುಟ್ಟಿಯೂಗವಡತೆ ಈಶ್ವರನು ಶರೀರದಲ್ಲಿಂಯೇ ಉತ್ತಮ
ಪ್ರಕಾರವ ಬೃದಸ್ಥಯನ್ನು ಮಾಡಿಡಾನೆ. ಮನುಷ್ಯನ ಶರೀರ
ದನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರುವವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪರಮೇಶ್ವರನಿಗೆ
ಮನುಷ್ಯನ ಸಹಾಯವುಬೇಡ.

(ಮುಂದೆಸಾಗುವುದು).

---o---

ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಬಂಧವು.

ಮನಸಿಗೆ ಆನಂದವು ಬಗುವುದಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಿಂದ ಉತ್ತ
ಮೋತ್ತಮ ಲಾಭವು. ಅದರೆ ಇತರ ಅನುಭವವು ವಿಸ್ವಜ್ಞನರ
ಮನಸಿಗೆಮಾತ್ರ ಬರುವದು. ಇತರ ಜನರಿಗೆ ವಿದ್ಯೆಯು ರುಚಿಯು
ವಿಷಯವದು ಬಹು ಕಠಿಣ ವೂಕಂದರೆ, ಕುರುಡನಿಗೆ ಉತ್ತ
ಮೋತ್ತಮಚಿತ್ರವಿಂದಲೂ, ಅಥವಾ ಕಿವುಡನಿಗೆ ಮಂಜುಳವಾದ
ಗಾಯನದಿಂದಲೂ, ಮನು ಆನಂದವಾಗುವುದೆ ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿ
ಅಂಥವನೆ ತಾನು ಮಾಡುವ ನಿತ್ಯಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಬೇರೆಸಿಕೊಂಡುವು
ನಕ್ಕೋತೂಹಲಕರವಿರುವ ಸಮುಯದಲ್ಲಿ ಸುಖವಿಲ್ಲ ಕಾಲಕ್ರಮೇಣವಾ
ಗುವುದಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವು ಬಹಳ ಉಪಯೋಗಿಸುವದು. ಎರಡ
ನೇ ಲಾಭವು ಪ್ರತಿಕ್ಷಣ ಸಾಗೂ ಪ್ರತಿಪ್ಪಸರ್ಜಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾವಪಕ್ಷ

ನಿಪಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ವಜ್ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ಮರ್ಯಾದೆಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮ
ತ್ತು ಅಪರಸೌತ್ರಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅಪರಮಾತ್ರಿಗೆ
ಯೂಪತ್ತರುನಿರುತ್ತರರಾಗುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ
ತಲೆಬಾಗುತ್ತಾರೆ. ಇವರ ಮೇಲಿಂದ ಈ ಎರಡನೇ ಲಾಭದವಿಷ
ಯಕ್ಕೆ ಸಂಶಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಕಾರಣ ಉಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು
ಗಣಿತನ ಅಂದರೆ ಮನಬುದ್ಧಿಯು ಇದು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಿಂದ
ಆಗುವ ಮೂರನೇ ಲಾಭವು. ಇದರಉಪಯೋಗವು ಕೆಲಸವಾ
ಡುವದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅದೆ ಹ್ಯಾಗಂದರೆ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ
ನ ಹಿಂದೇ ಕೆಲಸವು ಬಹಳ ದಿವಸಮಾಡುವದರಿಂದ ಜನ
ನಿಗೆ ಅನುಭವವು ಅವನಿಗೆ ಜನ್ಮಗತಿಳಿದುಇರುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಅವ
ನು ಅದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಅವನ ಮನಸ್ಸಿ
ನಲ್ಲಿಯು ತಾನು ಮಾಡುವ ಹಿಂದೇಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವದು.
ಸೊತರ್ವಾಗಿ ಎರಡನೇ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಆದರಂತೆ ಎಂದಿಗೂ ಬರಲಾರದ
ದು ವಿದ್ವಜ್ಜನರು ಹ್ಯಾಗಂದರೆ, ಅವರಿಗೆ ನೀವು ಯಾವಕೆಲಸವೇ
ದಾ ಗೊತ್ತಿ ಅದು ಅವರು ಬಹು ಸ್ವಲ್ಪವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ
ರೀತಿಯಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನಂದರೆ ಎ
ಷ್ಟೇ ಗ್ರಂಥಾವಲೋಕನದಿಂದಲೂ ವಿಚಾರದಿಂದಲೂ ಅವ
ನಿಗೆ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಯಾವತ್ತು ಕೆಲಸಗಳ ಅನುಭವವು ಇರುತ್ತದೆ
ಅದರಿಂದ ಅವರ ಬುದ್ಧಿಯು ಯಾವಕೆಲಸದಲ್ಲಾದರೂ ಬಹು
ಬೇಗ ಪರಿಣಾಮವಾಗುತ್ತದೆ ಇದ್ದರಿಂದ ಜನರು ಅವರಿಗೆ ಬಹಳ
ಮರ್ಯಾದೆಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವ
ಸುಖ ಪ್ರಮೋದಪದಾರ್ಥಗಳು ವಿಪುಲವಾಗಿ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಮನು
ಷ್ಯರ ಮನಸ್ಸು ನಿವಾರಣೆಮಾಡುವದು ಮತ್ತು ಅವನ ಸುಖದ
ವೃದ್ಧಿಮಾಡುವದು ಇದು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಗುತ್ತು ಈ

ಪ ಪರಿಣಾಮವು. ಅಜು ತಿಳಿಯುವೆ ವಿದ್ಯೆಕಲಿಯುವ
ಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಾಲಕ್ರಮಣಮಾಡುವದು ಉಚಿತವಲ್ಲ ನೋಡಿರಿ,
ಪೈಯೆಂಬುವನೊಂದು ಯುಂಕ್ರಮದೆ ಬದು ಯಾವನ ಹತ್ತ
ಇರುತ್ತಿದೆ. ಅವನೇನು ದೊಡ್ಡವನಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರ ಉಪಕ
ಗವು ಹಾಗೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಅಹವ್ನು ಅರಿತುಕೊಂದು ಆ
ರ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿನೆ ಅನನ್ನೇ ಮೆಚ್ಚಿದವನು. ಅವನೇ
ಬಿಯಾಗಿರುವನು ಹೀಗೆ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತಿದೆ. ಮ
ದು ವಿದ್ಯೆಯು ಅಶ್ಚುತ್ತಮವಾದ ಭೂಷಣವದೆ ಆದರೆ ಅ
ರದೇಲೆ ಒಣ ಮಿಜಾಜು ಮಾಡುವದು ಇದು. ಮೂರ್ಖ
ವು ಅದರಿಂದ ಲಾಭವೇನೂ ಇಗಲಾರದು ಅನಹಾಸ್ಯ ಆ
ವಾಗುವದು.

(ಮು. ಸಾ.)

ಶಾಲಾಪತ್ರಿಕೆ

ಪುಸ್ತಕ ೧೭] [ಸಂಚಿಕೆ ೩

ಜೂಲಯಿ. ೧೮೮೨

Education and Improvement,
ವಿದ್ಯಾಸುಧಾರಣಾಸಂಬಂಧವಾದ
ಸಂಗತಿಗಳು.

ಬಿಲತಯಿತಿಯ ಸರಕಾರದವರು ಮುಖ್ಯಪ್ರಧಾನರಾದ ಗ್ಲ್ಯಾ ಸ್ಟನ್ ಧೊರೆಗಳ ಮಗಳಾದ ಜೆಲನ್ನೆಂಬ ವಿಧವೆಯನ್ನು ಕೆಂಬ್ರಿ ಜ್ಞ ಪಟ್ಟಣದೊಳಗಿನ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಕಾಲೇಜದ ವೈಸ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಮುಂದಿನ ಅಗಸ್ಟಂಬರ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನೇಮಿಸಲಕ್ಕವಡಿದ್ದಾರೆ.

—೦—

ಕೊಲ್ಲಾಪುರದಲ್ಲಿ ಗಂಡು ಹುಡುಗರ ಟ್ರೇನಿಂಗಕಾಲೇಜವು ಇಗ ಇರುವ್ವದಲ್ಲೇ. ಅದರಂತೆ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಟ್ರೇನಿಂಗಕಾಲೇಜ ಹಿಂದು ಸ್ವಲ್ಪದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಲಕ್ಕದ್ದಿರುವ್ವದೆಂದು ವರ್ತಮಾನಪತ್ರಗಳಿಂದ ತಿಳಿಯುವ್ವದೆ.

—೦—

ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಬಿ. ಎ. ಪದವಿಯನ್ನು ಪಡೆದ ಕೆಲವು ಯಿಂಡಿಯರು ಖಾಸಗೀ ಹಾಯಸ್ಕೂಲನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿರುವ್ವದಲ್ಲೇ. ಅದರಂತೆ ಬೆಳಗಾವಿಯ

ಕ್ಷೀಯು ಹಂಡ್ಯ ಬುನಾದಿ ಹಾಯುಸಪ್ಪಲು ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಳಂಬಗಳಲ್ಲಿ
ಬಗಹಕ್ಕೆದ್ದಿರುತ್ತದೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇವೆ. ಇದಲ್ಲದೇ ಕೆಲವರು
ಬೃಹಲತಪಸಲು ಕೂಡಿ ಹಂಥ ಪರ್ಣಾಮಾವನಪತ್ರವನ್ನು ಸೆಹಾಯಪಸ
ಪ್ಪವರಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದಿದೆ.

—o—

ಮೋಟೋಗ್ರಾಫೆಂಬ ಛಾಯಾ ಚಿತ್ರಿಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ಇದುವರೆಗೆ
ಸೂರ್ಯಪ್ರಕಾಶದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ
ದರೆ ಜರ್ಮನಿಯವರಾದ ಲೀಚರ್ಡ್‌ಜಾನನೆಂಬವನು ಒಳಗಡೆ
ಯಲ್ಲಿ ಬೆಳದಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸಹ ಫೋಟೋಗ್ರಾಫು ಚಿತ್ರವನ್ನು
ತೆಗೆಯುವ ಯುಕ್ತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದಿದ್ದಾನೆ.

—o—

ರಷ್ಯಾದೇಶದಲ್ಲಿ ತಂತಿಟಪಾಲಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಟೇಲಿಫೋನ್
ಬ ಪೂರಾಧ್ವನಿಯಂತ್ರದಿಂದ ಪರ್ಣಮಾನವನ್ನು ಕಳಿಸುವಪಕಿಲಸ
ವು ಬಗ್ಗೆ ನಡೆದಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ಯಂತ್ರದಿಂದ ಪೋಗು
ವ ಪರ್ಣಮಾನಗಳು ಗುಪ್ತವಾಗಿರಲ್ಲದೆ, ಬನದೊಳಗೆ ಬೇಗ ಪ್ರ
ಟವಾಗುವ್ದೆಂದು ನೋಡಿ ಸರಕಾರದವರು ಮೊಗಲಿನಂತೆ
ಪಂಟಪಾಲಿನ ಯಂತ್ರವನ್ನೇ ಮತ್ತೆ ಇಡವಕ್ಕೆ ಪರಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿ
ಳಿಯುತ್ತದೆ.

—o—

ಅಮೆರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟಿ ಲಿಲ್ಲಿಯು ಕೋಗಿಲೆಸ್ವರದಂಥ ಸ್ವ
ರವನ್ನು ಪಡಿಯುವಲಪನ್ನು ಬರಿತಿದ್ದಾನೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂ
ಟ್ ಲಿಂಕನ್ ಗೆಟಿಸ್ಬರ್ಗ್ ಎಂಬವನೊಬ್ಬ ಮುಪ್ಪ
ನುಕೊಂಡಸ್ವರ ಅನುಕರಣವು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಸಿದೆ ದೃಷ್ಟಿಗೆಬೀಳುತ್ತ
ದೆ. ಆದು ಹಾಗಂಪಡೆ—ತಾನುಮಾಡಿದಕೂಡಲೆ ಕೋಗಿಲೆಯನ್ನು

ಬಾಯಿತೆರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಆ ಬಾಯಿಯೊಳಗಿಂದ ಒಂದು ಹೊಗೆಬಂದಿಯು ಕಚೇರಿಯು ಹೊರಗೆಬರುತ್ತದೆ. ಆ ಕಚೇರಿಯು ಒಂದು ಚಿಮಣಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸೇವಕರನ್ನು ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿರುವಹಾಗೆ, ಮತ್ತೊಂದರಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಸೇವಕನು ಬೆಳಗೊಂದು ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಹೊಗೆಬಂದಿಯು ಮಾಯವಾಗುವಲ್ಲಿ ಜನಪಾಲಿಸುವರು ಸಿಗೆಬಗೆದು ಹೆಣಿಗೆಯನ್ನು ತೊತ್ತುಕೊಂಡು ಅಕ್ಕಿಂದಿತ್ತ ಎಡತಾಕುವುದನ್ನು ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟರೊಳಗೆ ಪ್ರೇಸಿಡೆಂಟು ಗಾರ್ಫೀಲ್ಡನ್ನು ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಅವನ ಹಿಂದೆ ಗೆಜೂಎಂಬ ಕೊಲಗಡಚನು ಕತ್ತಿ ಬಂದು ಗಾರ್ಫೀಲ್ಡನ ಮೇಲೆ ಪಿಸ್ತೂಲು ಹಾರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆದರಿಂದ ಗಾರ್ಫೀಲ್ಡನು ನೆಲಕ್ಕೆ ಬೀಳುತ್ತಾನೆ. ಆಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿಂದೊಂದು ಹೊಗೆಬಂಡಿಯು ಬರುತ್ತದೆ. ಅದರೊಳಗಿಂದಲೂ ಒಬ್ಬ ಪಾಸ್ರಿಯು ಇಳಿದುಬಂದು ಗಾರ್ಫೀಲ್ಡನಿಗೆ ಉಪದೇಶಕೊಟ್ಟು ಮತ್ತೆ ಬಂಡಿಯೊಳಗೆ ಕೂತು ಹೊರಟುಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಆಷ್ಟೆಲ್ಲ ಕವಾಶಪ್ಪ ಮುಂದು ಮಿನಿಟುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಗಿದು ಆ ಕಚೇರಿಯು ತಿರುಗಿ ಕೋಣಿಲೆಯ ಬಾಯೊಳಗೆ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇದು ಆದ್ಭುತಪಡಬೇಕಾದದ್ದಲ್ಲವೇ?

---೦---

ಒಳಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಸರಿಗೆಬಂದ ರಮಾಬಾಯಿಎಂಬ ವಿದುಷಿಯು ಸುಸಂಸ್ಕಾರಾಪೇಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಸ್ತ್ರೀಧರ್ಮವೇ ಸೀತಿ ಎಂಬುದಕೊಂದು ಮನಸ್ಕಲನವನ್ನು ಒದಿದ್ದಾಳೆ. ಅದರೊಳಗೆ ಹಿಂದೂಸ್ತ್ರೀಯರ ಸುಧಾರಣೆಯು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಆಗಬೇಕು, ಆ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದ ನಡೆಯಬೇಕು, ಹೇಗೆ ಸಂಸ್ಕಾರಪಡೆಯಬೇಕು, ಇನ್ನೆಲ್ಲವನ್ನು ಯಾವ

ಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು, ಇತ್ಯಾದಿ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಅವರು ಸೋದಾಹರಣವಾಗಿ ರೀತಿಯಿಂದ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾಳೆ.

—೦—

ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಕಾಲೇಜನ್ನು ಬಳಗದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬಿ. ಎ., ಎಸ್ಸಿ ಎಂ. ಎಂತಾದ ಪದವಿಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸುವ ಯೋಗ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡಿಸುವ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಕ್ರಮವನ್ನು ಮಾಡಿದೆ.

—೦—

ಅಜ್ಜನೋರಿಗೆ ಕಮಿಷನ್ನರ್ ಎಂಬ ಕಚೇರಿಯಿಂದ ಕೆಲಸವು ಬೇರೆ ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಕಮಿಟಿಯವರ ಮುಂದೆ ಸಾಕ್ಷಿಯನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಧಾರವಾಡದಿಂದ ಸಾಕ್ಷಿ ಯಾಗಿ ನಾಹೇಬರು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ವಿವರವಾಗಿ ಸ್ಪ್ರೇಸಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜಿನ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರಾದ ಬಿ. ಸಿ. ಭೂಜರ್ ಎಂಬುವರು ಹೊಗಳಿದ್ದಾರೆ.

—೦—

ನಮ್ಮ ರಸ್ತೆಲ್ ಥೊರೆಗಳು ಈಗ ಬೆಳಗಾವಿಯಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಾರೆ.

—೦—

ಸ್ಥಳೀಯವಾದ ಹೊಸದಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದಾದರೂ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಆಫೀಸ್ಸಿಗೆ ಕರಾದ ಬಾಬಾಜಿಯವರ ಕಚೇರಿಯ ಆವರಣವನ್ನು ಕಲಾಭವನದಲ್ಲಿ ಬ ನಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನೇಮಿಸಿ, ಇವರ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯೊಳಗೆ ಉತ್ತಮ ಪ್ರತಿಯು ಕರೀತು ಮಾಸ್ತರನೆಂದೆನಿಸಿ ಕೊಂಡ ಸ್ಪಿಬಾಕರ ಸಾಭಾನಜೀ ಆವರನ್ನು ನೇಮಿಸಿದರು.

Notices.

ನೋಟೀಸು.

ಸರಕ್ಯೂಲರ ನಂಬರು. ೯೯೫

ಅಜಂ ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಯಾವತ್ತೂ ಸ್ಕೂಲಮಾಸ್ತರರಿಗೆ—ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಇನಸ್ಪೇಕ್ಟರರವರಕಡಿಂದ ಕೊಡಲ್ಪಡುವದೇನಂದರೆ—ಗಣೇ ಯತ್ತೆಯ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಪದ ಅಂಕಲಿಪಿ ಕಲಿಸಬೇಕು. ಇಂಥ ತಪಕ್ಕಾಗಿ ಬಂದರೆಸಾಕು. ಈ ಪಪ್ರಕಾರಗಣೇ ಯತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಆದಷ್ಟು ಹುಡುಗರನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ನಿಂಡರಿಸಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು ಅಂಕಲಿಪಿ ೧೧ಆಣ್ಣ ಕಿಪ್ಪತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಯಾವತ್ತೂ ತಾ. ಡಿಪೋಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತವೆ. ತಿಳಿಯುವದು ತಾ.೭।೬।೮೨ನೇ.

S. K. Rodda.
ಡಿ. ಎ. ಇನಸ್ಪೆಕ್ಟರ ಜಿ. ಧಾ.

ಸರಕ್ಯೂಲರ ನಂಬರು. ೧೧೧೬

ಅಜಂ ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಯಾವತ್ತೂ ಸ್ಕೂಲಮಾಸ್ತರರಿಗೆ—ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಇನಸ್ಪೇಕ್ಟರರವರಕಡಿಂದ ಕೊಡಲ್ಪಡುವದೇನಂದರೆ—೫।೬ನೇ ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕಗಳು ತಯಾರ ಆಗೋವರಿಗೂ ೫ನೇ ಎತ್ತಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡ ಇನಾಫನೀತಿ ಪ ೬ನೇ ಎತ್ತಕ್ಕೆ ಕಥಾಸಂಗ್ರಹ ಕಲಿಸಬೇಕು ತಿಳಿಯುವದು. ತಾ. ೧೪।೬।೮೨ನೇ.

S. K. Rodda.
ಡಿ. ಎ. ಇನಸ್ಪೆಕ್ಟರ ಜಿ. ಧಾ.

ಪರೀಕ್ಷಾರ್ಥ ಪಾಂಬು ಗಂಧಕ

ಅಕಂ ಶೂಂಧಸಾಲಿಪ ಚಿಲ್ಲೆಯೊಳಗಾ ಮಾಲಪತ್ತು ಸ್ಕೂಲಮಾಸ್ತರಿಗೆ ಸಾಮಾಯೇಸಂದಪ್ಪ—ಮಾಸ್ತರ ಪ ಅತಿಸ್ಟಂಟರ ಹುದ್ದೆ ಖಾಲಿ ಇದ್ದು ಸೇಮುಷುಮಾರಿಯಾಗಿ ಕಲಸಗಪ್ಪಲಿಲ್ಲ ತಾಲೂಕರವಾದಕೂಡಲೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಕಛೇರಿಗೆ ಮಾಸ್ತರಕಡಿಂದಾ ರಿಪೋರ್ಟು ಬರ್ಪಮು ಅವರಲ್ಲಿ ಪೇಮಾಣಿಕರಾದ ಇನಪೆಕ್ಟರ ಮುನ್ಸಿ ಟೀಚರು ಮನಷ್ಯರು ಪ ಅಭ್ಯಾಸ ಕಾಲಗೊಡಿ ಯೂಪ ಪರೀಕ್ಷೆತಿಗಾಮಸ್ತಾರೆ. ಮುಸ್ತು ಯೂಪ ಪ ಸರಟಿಫಿಕೇಟು ದೊರಪಡಿ ಈ ಮಾಸಿಂತಿ ಬರೆಯುಕ್ಕಿರಬೇಕು.

ಧರಮೂಹಿ ಪತ್ರಿಕೆಯುಲ್ಲಿ ಹಿಂಡಿನಮುಗ್ಗಲ ಮಾಸ್ತರ ಮು ಸ್ಟ ಅರಿಸ್ಟಂಟರ ಕಾಗೂ ಉಮೇದಪೊರನು ಇದ್ದರೆ ಅವನು ಸಜ್ಜ ಮುಂತಾಗಿಯ ಅಭಿಸಾಕ್ಷ್ಯ ಇರುತ್ತದೆ. ಅಪರಲ್ಲಿ ಯು ಪಿಲ್ಲರ ಜನರಿಗಳಿಗೆ ಅಪೇಜರಾಜುನ್ನ ತಾರಿಖು ಬರೆಯುಕ್ಕಿರಬೇಕು ಅ ತಳಿಯುವಕು ತಾರಿಖು ರಾತ್ರಿ ಅತಿಜಿಸ್ಟಿ.

S. K. Bodda.
ಶಿ. ಎ. ಇನಸ್ಪೆಕ್ಟರ ಜಿ. ಶಾ.

ಪರೀಕ್ಷಾರ್ಥ ಪಾಂಬು ಗಂಧಕ

ಈ ಕೂಲಮು ಚಿಲ್ಲೆಯ ಯೂಪತ್ತು ಸ್ಕೂಲಮಾಸ್ತರಿಗೂ ಸಾಗನೂರ ಜಲ್ಲಿಯ ಶಾಲಾಪಿ ಎ. ಇನಸ್ಪೆಕ್ಟರಪರಕಡಿಂದಾ ಸಿದ್ಧ ಮಾಡಿದೇಸಂದು ಬಾಗಿ ಸಂಗಾಡಿಕ್ಕಿಯುಲ್ಲ ಸಹಾ ವೈದಜನ ಗೆ ತಾಲ್ಕಿ ತಿಳಿಜೇಕೂಬ ಜವಾಬ್ದೆಯು ನಾಕಾರಣಗಾಡು ಇದ್ದ

ಕಾರಣಾಂತರ ಮುಕ್ತ ಪಂಥಾಹ್ವಾನ ಎಲ್ಲಾ ಪಠ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದಿಂದಲೇ ಪಡೆಯಲು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಪಡಿಲ್ಲಾ ಒಪ್ಪಲಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ಸಾಲಗಳಿಗೆ ಕಂಚಿತ್ತ ಮುದ್ದತು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರದವರು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದ್ದಾರೆ ಕಾರಣಾಂತರ ಈ ಪುಸ್ತಕಂ ಮುಟ್ಟಿದಕೂಡಲೆ ಸರಕಾರದಿಂದ ಮುದ್ದತು ಪೊರಿಯಬೇಕೆಂಬ ಅಪೇಕ್ಷೆಯುಳ್ಳ ಯೂಪ ತ್ತ ಗಾಪಠೀಸಾಲಿಗಳಮಾಸ್ತರರ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ನೀಪ್ರತೆಗಿದು ಕೊಂಡು ನಮ್ಮಕಡಿಗೆ ಅಗದಿಸುಸ್ತಿಯೂಗದಂತೆ ಶಿಘ್ರವೇ ಜುಲ್ಲೈ ದಪಳಗಾಗಿ ನಮ್ಮಕಡಿಗೆ ಕಳ್ಸಿಕೊಡ್ರಿ.

ಶಿಯೂಪ ಗಾಪಠೀ ಸಾಲಿಯಮಾಸ್ತರರು ನಮ್ಮ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಚನ್ನಾಗಿ ಕಂಡುಬರುವರು ಅವರಿಗೆ ಕನಿಷ್ಟ ೧೦ರುಪಾಯಿಗಳಿಂದಾ ೫೦ರುಪಾಯಿಗಳವರಿಗೆ ಇನಾಮುಕೊಡುವೇವು ಈ ಮಾಸ್ತರರು ಅನುಸರಿಸತಕ್ಕ ನೇಮುಗಳುಯೂಪ್ಯಾವುವಂದರೆ.

೧ನೇಮ್ಟ ೧ವತ್ತಿನೇ ಎತ್ತೆಗಳಪ್ರಕಾರ ಆಡಪ್ಟುಹುಡುಗರಂನು ತಯಾರಮಾಡಬೇಕು ಮುಕ್ತ ಕ್ರಮೇಣ ಸರಕಾರಿಸಾಲಿಯಲ್ಲಿ ಕಲಿಸುವಂಥ ಮುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಕಲಿಸಬೇಕು--ಅಗಯ ಸೂರ್ಮಾದ ಗಾಪಠೀಸಾಲಿಯಮಾಸ್ತರರು ಮಾಡಪಕ್ಕದಂಥ ಕೆಲಸವ್ಯ ಕೆಟ್ಟನಡತೆಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಬೇಕು ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ತಮ್ಮಸಾಲಿಯ ಪರಿಸೀಕಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಮುಕ್ತ ಮಾರ್ಪಿಕ ರಿಪೋರ್ಟಿನನ್ನು ನಮ್ಮ ಕಡಿಗೆ ಕಳ್ಸಿಕೊಡಬೇಕು,

ಈ ಮೂಜಕೂರು ಯೂಪಪ್ಟು ಸಾಲಿಗಳ ಮಾಸ್ತರರಿಗೆ ಎಕದಿಂದ ತಳುಪಿಸಿ ಅಂಥಾ ಸಾಲಿಗಳನ್ನು ಈ ಪೇಮುಕ್ಕೆ ಅನುಸರಿಸಿ ನಮ್ಮ ಕಡಿಗೆ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಮೂಸಾಪಡಾಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಮೂಳ್ಳರು ಯುಷ್ಮಮಾಡಬೇಕು ಯೂಪ ಮಾಸ್ತರರು ಈ ಸಂಬಂಧದಿಂದ ಯು

ತಳಾಯುಟಪಡು ತಾ ೭।೭।೮೨

S. K. Rodda

ಎ. ಡಿ. ಇನಸ್ಪೆಕ್ಟರ ಜಿ. ಥಾ.

—೮—

ಸರಕ್ಯೂಲರ ನಂಬರು ೧೦೪೨

ಅಜಂಥಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲಹೊಳಿಗಿನ ಯೂಪತ್ಪ ಸ್ಕೂಲಪೂಸ್ಟ
ಟಗೆ--ಥಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆದ ದಿಪೂಟಿ ಇ. ಇನಸ್ಪೇಕಟರಪರಕಡಂ
ನ ಕೊಡಲ್ಪಡುವದೇನಂದರೆ— ಲಗಡಿರುವ ನಮೂನೆಯಂತೆ ಪ್ರ
ರು ಜೀರೆ ರಜಿಷ್ಟರ ಕಚ್ಚಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಯೂಪತ್ಪ ಪೂರಿ
ತುಂಬಿ ಇಡಬೇಕು. ಪುತ್ತ ಹೊಸದಾಗಿ ಬಂದ ಪುಡುಗದನು
ಚ್ಚಿಡಬೇಕು, ಪ ಹೊಂದದ ಕಾರಣಗಳಮುಂದೆ ಶರಾ ಬರಿಯಬೆ
ಕು ಲಂ. ನಂ. ಬೊಮ್ಮಲೇದಾಗ ಹಸ್ಪೈರೆ ಜನರು ಬರದಾಗೈಪೆ
ಲಿಸಬೇಕು. ತಳಾಯುಟಪಡು ತಾ. ೭।೭।೮೨

S. K. Rodda.

ಇ. ಇ. ಇ. ಜಿ. ಥಾರವಾಡ

ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ಇರುವ ಹುದುಗರ ರಜಿಸ್ಟರವು

ಸಂಖ್ಯೆ	ಹೆಸರು ತಂದೆ ಯಿಹೆಸರುಮತ್ತು ಗೃಹನಾಮ	ಜಾತಿ	ಲಿಂಗ	ತಾಯಿ ತಂದೆ ಮಾಡಿಸಿದ ಗಳಉಮ್ಮೀ ಗವಮಗಿಡ ಉಚ್ಚನ,	ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಉಮಚಕಮಿಟಿ ಮಾಡಲಪಟ್ಟಿ,	ಶಾಲೆಗೆ ಬಂದ ದಿನಾಂಕ, ಮಾಹೆ ಸಂಖ್ಯೆ	ಮಕ್ಕಳು ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ್ದು ಮಿ ಮೈಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿದ ಮಲಚಣರ್ಯ ರವನಂ.	ಷರಾ

ಸಂಖ್ಯೆ

ಸಂಖ್ಯೆ	ಹೆಸರು	ಅಂಕ	ಪ್ರಶ್ನೆ	ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಸಾರಾಂಶ	ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಸಾರಾಂಶ
೧	ಪ್ರಭು ದಯಾಳ ಅಲಿ				
೨	ಪ್ರಭು ಯಾಲ ಪಟ್ಟಿ				
೩	ಪ್ರಭುಲಿಂಗಪ್ಪ				
೪	ಪ್ರಭುಸ್ವಾಮಿ				
೫	ಪ್ರಭು ಹಿರೇಮಠ				

೬	ಮೊರಗಾಲರಾಮಪ್ಪ.		ಬ್ರಾ.	ನಾರಿಂದಾರಂಗಭಟ್ಟ.	ಬಸವನಾಪುರ ತಾ. ಪಾನಸಾಪುರ	
೮	ಮೊರಯಪ್ಪ.	೨೦	,,	ಪೆಂಕಾಜಿ.	ಕೊಕಟನೂರ ತಾ. ಅಥಣಿ	
೯	ಸಾಮು.	೧೬	,,	ಪೆಂಕಾಜಿ.	ಕಾಲಾರಕೊಪ್ಪತಾ. ಬೆಳಗಾವ.	
೧೦	ಮಲ್ಲಪ್ಪರಾಮ.	೧೪	,,	ನಾಗನಾಥ.	ಕಲಹಿ ಇಂ ಧಡಿಕ್ಷೀರ.	
೧೧	ಪದ್ಮಾಯ.	೧೭	ಶಿ.	ಚನಬಸಪ್ಪ.	ಬೆಳಗಾವ.	
೧೨	ದೇವೀಪಿದಪಶಾವ.	೧೯	ಬ್ರಾ.	ನಾರಾಯಣ.	ಯಲಡ್ಡಿ ತಾ. ಅಥಣಿ.	ನಾಲನೆ ಹೂ
೧೩	ಕಾಲಪಾಂಡು.		,,	ಸುಬ್ಬಾಜಿ.	ಕಾಳಕುಂದ್ರಿ ತಾ. ಬೆಳಗಾವ.	
೧೪	ಮಲಾಪಜಿರಾಯ.	೧೦	ಗುಜರ	ಮಾಂಜರಾಮ.	ಮಮಾಣಿ ತಾ. ಚಿಕ್ಕೋಡಿ.	
೧೫	ಮಲಿಪಜಿ.	೧೩	ಪೂರಪಾ.	ಅನಂಪಜಿ.	ಅಥಣಿ.	
೧೬	ಅಂಜಾಜಿ.	,,	ಬ್ರಾ.	ನಿಪಾಜಿ.	ಕರಗುಪ್ಪಿ ತಾ. ಬೆಳಗಾವ.	
	ಅಪ್ಪಾಜಿ.		,,			
	ನಿಂಗಾಜಿ.		,,			
೧೮	ಗುಂಡಪ್ಪ.	೨೦	,,	ಕಲ್ಲಿಂಗಪ್ಪ.	ವಂಟೀಹಳ್ಳಿ ತಾ. ಬೆಳಗಾವ	
೧೯	ಬಸಪಪ್ಪ.	೧೩	ಲಿಂಗಾ	ಕಲ್ಲಪ್ಪ.	ಹಂದೂರ ತಾ. ಪಾನಸಾಪೂರ	
೨೦	ಹನಸವ.	೨೧	ಮು.	ಹನುಸೇನ.	ಬೆಳಗಾಂವ.	

೧೯೬೦	೧೯೬೧	೧೯೬೨	೧೯೬೩	೧೯೬೪	೧೯೬೫
೧೯೬೧	೧೯೬೨	೧೯೬೩	೧೯೬೪	೧೯೬೫	೧೯೬೬
೧೯೬೨	೧೯೬೩	೧೯೬೪	೧೯೬೫	೧೯೬೬	೧೯೬೭

| | | |

	ರಾಮಚಂದ್ರ.				
೬೦	ಕೃಷ್ಣಾಚಾರಿ.	೧೫	ಬ್ರಾ.	ಭೀಮಾಚಾರ್ಯ.	ಹಲಸಗಿ ತಾ. ಖಾನಾಪೂರ
೪೧	ಭೀಮಾಜಿ.	೧೬	"	ಕೃಷ್ಣಾಜಿ.	ತಿಂಡೋಣಿ ತಾ. ಬೆಳಗಾವ.
೪೨	ತಿರಾಜಿ.		ಮು.	ಅಸ್ಪಾಭಾಯಿ.	ಕೊಡಳ್ಳಿ ತಾ. ಚಿಕ್ಕೋಡಿ.
೪೩	ಖಾಳಪ್ಪ.	೧೮	"	ತಿವಲಿಂಗಪ್ಪಾ.	ಮನೋಳಿ ತಾ. ಸದಲಗಡ.
೪೪	ತಿವಲಿಂಗಪ್ಪಾ.	೧೯	"	ಮುಡಾಂತಪ್ಪಾ.	ಸದಲಗಿ ತಾ. ಚಿಕ್ಕೋಡಿ.
	ವಿರಪಾಕ್ಷಪ್ಪಾ.	೧೧	"		
೪೫	ತಾರಾಬಾಯಿಕೊ		ಮುರಾಠಿ	ಕೃಷ್ಣಾಜಿ.	ಖಾನಾಪೂರ ತಾ. ಚಿಕ್ಕೋಡಿ.
೪೬	ಬಸಪ್ಪಾ.	೧೫	"	ಲಕ್ಷ್ಮಣ.	ಮೂಲಗಿಪ್ಪಿ ತಾ. ಗೋಕಾಕ.
೪೭	ರಾಮಚಂದ್ರ.	೧೧	"	ತಿಮೋಜಿರಾವ.	ಪಣಿಯ ತಾ. ಚಿಕ್ಕೋಡಿ.
೪೮	ಜಿವಣ್ಣಾ.	೧೫	ಬ್ರಾ	ಗಂಗಾಧರಸಾಮಿ	ಖಾಯಾಪೂರ ತಾ. ಚಿಕ್ಕೋಡಿ. ಸೂಲಿ
	ಗುರವಾಪ್ಪ.	೧೨	"		
	ಪಾವಪ್ಪ.	೯	"		
೪೯	ಹಣಮಂತ.	೧೪	"	ಲಿಂಗೂಜಿ	ಬೆಳಗಾವ.

ಬೆಳಗಾವಿಯ ಡಿ. ಕೋರ್ಟ್

ಮುಂದಿನ ಪು

ಸೂಚನೆ.

ಹೊಡೆಯಂಬರಲ್ಲಿ ಬುಧವಾರದಂದರೆ—ಕಾರ್ಯಾಲಯ ಪ್ರಾರಂಭ
ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಸಿಕಸರಟಿಫಿಕೇಟಿ ಪರೀಕ್ಷೆಯು ನಡೆಯ ಇರುವುದು.
ಇದರ ತಿಂಗಳ ತಾರೀಖು ಮಿಷನ್ ಗುರುಪಾಲಯಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ.
ಮತ್ತು ಕಾಲೇಜು ಕೋಡುವ ದಿನದಲ್ಲಿ ಸಲುಮಗನು ಸಾಲಿಯಲ್ಲಿ ನಿ.
ರಿಸಿಂದ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಬರಲಾವಶ್ಯಕ್ಷಿಸುವುದು ಮೇ. ಬಿ. ಜಾಕ್ಸೆ
ಸ್ವರ ಸ್ವಿಗಾಗಿ ಇವರ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಪಡೆದು ಸಾಲ್ಲು ದಿನ
ಮೊದಲು ಹಲ್ಲಿಗೆ ಪರಿಸಾಲೇಯಿಂದ ಶ್ರೀನಿವಾಸಾಲಯಕ್ಕೆ ಸಂ
ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು. ಕೂಡಿದೆ ಮೂಲಗಳಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷೆಯು ಕಷ್ಟ
ಅಲೆರ ಸೂಚನೆಗಳು ದೊರಕಿಲಾಯಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಬಿ. ಕೆ. ಹೊಳಿಗೆರೆ,
ಶ್ರೀನಿವಾಸಾಲಯ ಪ್ರೀವಿಂಗ್ ಕಾಲ್ಸ್.

R. K. Holligeri,
Srinivasalaya Printing Co.

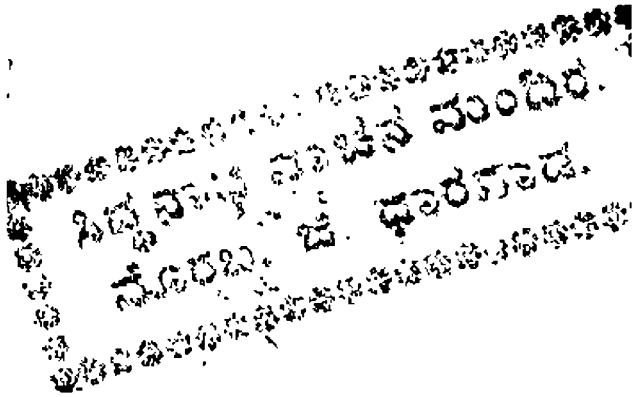

Drama.

ಭುಜಂಗೋಪದೇಶ

(ಗಳಿಗೆಯ ಮುಟಿದಿಂದ ಮುಂದಕ್ಕೆ ನಾಗಿದ್ದು)

ಪುಷ್ಪಯಃ-ಗಾಂಕಪೀಠಬಳುಪೋ? ಕಾಮಾಂಗವೋ? ಜಾನಮೋ? ॥೫॥

ವಿಪ್ರ — ಹಾಯುಹಾಯು! ಈತಿಗಳಿಗೆ ಇಂದು ಅಪ್ರುತಪೊರಕ್ಕೆ ತು। ನಾಕುವಾಕು! ನಾನು ಅವಳನ್ನು ಯೊವಾಗ್ಗೆ ನೋಡುವೆನೋ ಅಂಬುವಹಾಗೆ ಆಗಿರುತ್ತದೆ! ಪ್ರಯುಕ್ತಹೋದೋಗನಹೀ!

ಚತುರ — ಬಲಾ! ಅಧಾಪಾರ್ಜನಕ್ಕೇ ಹೀಗೆಆಪವೇಲೆ ಅ ಬಳಚ-ಜಗಳು ಫಕ್ಕನೆ ನಿನ್ನ ನೇತ್ರಗಳನ್ನು ಉದಾತ್ತವನಾಡಿದರಂತೂ ತೀರಿತು! ಅಲ್ಲಿಯೇ ನನಗೆ ಮಾಣಾಘಾತಬಂದೀತು! ಪ್ರಯುಕ್ತ ನೀನು ಬರಬೇಡ! ಜಂಪ್ರಕಟೆಯ ಹುನಿಗೆಹೋಗು!

ವಿಪ್ರ — ಓಹೋ! ಹಾಗಾದರೆಮಾಡಲುಹೋಳು ಆನ್ನನ ನೋಂಡಯತಾವನು!

ಚತುರ — (ಪ್ರಕ್ಷೀಕ)

॥ಮೊಲೆಯೋ? ತಾವರಿಮೊಗ್ಗೆಯೋ! ಮುದನಭೇರೀಯುಗ್ಮವೋ? ಚಕ್ರವೋ? ॥ವಿಲಸತ್ಕುಂಭವೋ? ಲಕುಚವೋ? ಕಾರಿಣ್ಯಕಾಕುಂಭವೋ? ॥ನಂ! ಸತ್ತಾಲಫಲಂಗಳೋ? ಮಿಥುನಸಾನಂದಾಖ್ಯಸಂಜಾಪ್ತವೋ? ॥ಛಳಿರೇ! ಮುಪ್ಪದಗಚವೋ ತಳಿಯಪ್ಪ! ಭಾರವೋ? ಭಾರವೋ? ॥೬॥

ವಿಪ್ರ — (ಬಹ್ವನಿಂಪು) ನಡಿನಹೀ! ಮುಂದೆ ಅವಳನ್ನು ನೋಡುವೇಕು!

ಚತುರ — (ಅಹ್ವನಿಂಪು) ನಡೀ! ನಿನ್ನಿಂದಲೆಪಭವಾಯ್ತು!

ನಾಜಾಲ — (ನಿಯಮದಿಂದ) ಸನಗೊಂದು ಕವಿತ್ವ ಬರುಪದು!

ಸೀತಾಪಹಾರಣ.

ಮಿತ್ರ... ಹೀಗಲಿಮ್ಮ! ಹೊಗ್ಗುಬಿಡನ್ನು ಮನ್ನ ಸೇವ್ಯಗಳು ಹೊಂದಲಿ.

ರಾಜಾ — (ಕಮಿತ್ರಾ) ಅಂದರೆ, ಮಾಯಾದಮನಮಾಯಿಯೆ!
ಭರದಿಸೋಲ್ಲಲುಕಾಮನಂಬಿಗೆ,
ಗರಿಯನಿನ್ನ ಸೆಮಾಡಿಂಗೊಷ್ಟಿರಘುವಂಶವಲಿಯಳಾ,
ಪೊರೆಸಮುಜಮುಂಡಳವ್ಯ ಸು.ಸುಧಾ,
ತರಸಬಿಂಬವರಲು ಕಷ್ಟವ,
ಬೆರಸಿಸೋಕ್ತಿಗೆಕುಡಿಸುತಪಮಿಪಿರುಪಲಂರಿಗಜಗ ॥೬॥

ಜಯಂತ.— (ರೋಷದಿಂದ) ಛೀ! ಅಧಮಮೇಕಾಪಿ! ಸುಮ್ಮನಿರು! ಆತ್ಮಪಶ್ಯ ಸರ್ವಭೂತಾನಿ! ಮೂಢಾಬಾ! ನಿನಿಪ್ರ ಯಾಕೆ ಕೋಪಗೆನ್ನಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು? ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ನಿಷ್ಠುರ ಅಚಿತ್ಯ ಮಿಗಳು ಬರದು ಜನಕೇ ಅಪಾಲ್ಲಿಯ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡಿರುತ್ತೀರಿ! ಇಲ್ಲದಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಸ್ವಭಾವದಂತೆ ನರ್ವರಯೂ ಆಗಿದ್ದರೆ ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸರ್ವಸ್ತ್ರೀಯರೂ ಅನೇಕ ಉಪಯುಕ್ತ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಲೋಕದ ಜೀವಗನ್ನೂ ಪರ್ಯವಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು! ಛಲಿಯರಪಾಪಂಕೋರ್ಭವನೇ! ಆವರ ಕೋಮಲಮನವನ್ನು ಆನಂದಪಡಿಸುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಕನ್ನಡಿಗರಂಥಾ ಗುಣಿಯವನಾದ ನೀನು ಎಮಬಲ್ಲಿ? ಇಂಜೀ ಸ್ತ್ರೀಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿ ಬ್ರಷ್ಟನಿಲದ ನೀನು ನಿಖಿಲತನವಾದವ್ಯ ಜೀವಿಯಾಗಿ ನಿರರ್ಥಕವು! (ಪಟ್ಟಿಸಿ) ಹೋಗುನಾಚೀ! ನಿನಗೆ ಇಷ್ಟ ತ್ಯಾಗಿಯಲ್ಲಿ! ನಿಷ್ಠಥಾ ಅವಿಚಾರಿಯು ನಂಗದಿದ್ದರೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಹೊಂಗರೆಗಳುಂಟಾಗುತ್ತಿತ್ತೆ?

ಮಿತ್ರ... — (ಸಮಾಧಾನಮಾಡುವಂತೆ) ಸಾಕು! ಸುಮ್ಮನಿರು

ಅಪನ ನಾಗನ ಯೇನ? ಯೀನೋ ಪೂರ್ಣನು ಅಷ್ಟ ಬೇಕ
ಗಿ ಅಂದಪು!!

ಚಪುರ — ಯಾವುದೇಶದ ಸಮಾಧಾನಪಿಡು? ನನ್ನ ಅಶ್ರಂ
ಬಿಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿರ ಇದ್ದುಕೊಂಡು ಇಂಥಾ ಅಜ್ಞಾನವೇನು? ನಿಲ್
ಮುಟ್ಟಲ್ಲಿ ಯಾವರೂ ಬೀಗಲಿಲ್ಲವರೆ ಎಷ್ಟಲಾದಕ್ಕೆಗಳು ಚ
ಳಿ ಬಿಟ್ಟಾಪ್ತ!

ರಾಜಾ — ಪೂರ್ಣವು! ತಪ್ಪಿಯಿತು! ಆ ಕವಿತೆಯ ಅರ್ಥ
ನ್ನು ನಾನು ಅರಿಯೆನ! ತಪ್ಪಾಗಿ ಓದ್ದು ಬರುವಂಥಾ ಕೆಲಸವ
ಎಂದಿಗೂ ಮನ್ನಿಸಿ ಆಗದಿಲ್ಲಲ್ಲಾ! ತಾವು ಈ ಕವಿತೆಗಳನ್ನು
ಅಂದಪೂರ್ಣಾಲಕ ನಾನು ಏಂಪು ಅಂದೆನು! ಇಷ್ಟೇ! ಅಲ್ಲದೇ ಆ
ನ್ನೊಂದನ್ನು ಅರಿಯೆ!

ಚಪುರ — (ಅಕ್ಕನಡಿಂದೆ)! ಈ ಕವಿತ್ವವನ್ನು ಯಾರು ನಿನಗೆ
ಅರಿಸಿದರು? ಅವರು ಹೆಸರೇಳೇಳು ಕಲಸಿದ ಕಾರಣವನ್ನು ಹೇಳು!

ರಾಜಾ — ಯಾರೂ ಇಲ್ಲಾ! ಹೀಂಗೇ ಹಿಬ್ಬರು ನಮ್ಮ ಮುನಿ
ಯುಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಅವರು ಬಿಸಾ ಇಡನ್ನು ಅನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು.
ನಾವು ಒಳ್ಳೆ ಕವಿಗೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದು ನಮಗೂ ಅನ್ನಲಿಕೆ ಬರುತ್ತದೆ.

ಚಪುರ — ಹೀಂಗೇ ಹಿಬ್ಬರಂದರೆ! ಯಾರ ಅವರು?

ರಾಜಾ — ಪಿಬ್ಬರಕಾಶಾಯ್ಯರು.*

ಅ ಕ್ರ — ಅವರು ಅಂದ ತಪ್ಪರಂಥಾ ಕವಿತ್ವವನ್ನು ಅಂದರೆ
ನಿರ ಬಾಲ್ಯವನಪ್ಪಾರಂತೆ ನೀನೂ ಅವರಹಾಗೆಂಬೇ ಆಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲೇ?

ರಾಜಾ — ಅವರ ಪೆಸರೇ ಈಗ ನಾನು ಅರಿಯೆನು ಇನ್ನು
ಪೆಸರಿಟ್ಟು ಅವರಾಗುವೆ? ಕವಿಸು ಪುಟತಾಡಿಸಿಬರಿ
ಬೇಕಾವಷ್ಟಿಲ್ಲಾ. ಯಾಕಾಗದೆ ನನ್ನಕ್ಕೆ ಅಲುಪಸ್ಥಿತಿಯ ಜಾ

*ನಿಗಗಸ್ಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಃ

ಪಹರಿ" ಎಂಬೆ ಕಾಗದೀ ಆಗುವಹಿಲ್ಲಾ.

ಮಿತ್ರ—ಸಂಪ್ಪನಿಲು ಇದೊಂದು ನನಗೆ ಉಪದೇಶಮಾಯಿ ಕೆಂಡುಕಳಿ [ಪರಿಗ] ಮಳುಪಲು ಅಪವ ನಂಗಡಯೀನು? ನಾಳೆ ಆ ಆಚಾರಿಯನ್ನೇ ಕೇಳಿರಾಯ್ತು.

ಚಪಲ—(ಆಲೋಚಿಸಿ) ಅಪ್ಪೇಸರಿ ಇತನ ಕಪಿಕೆ ಯೋಚನೆ ಮಿಲ್ಲಾ ರಾಯರು ಹಾಪುತ್ತಾರೆಂಬ ಅನುಮಾನದಲ್ಲಿ ತಾನೂ ಓದಿ ದು ಆಗ್ರಾ ಕೃಪನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡಿದನು ಇದರಿಂದ ಕೇವಲ ಅಪಕೀರ್ತಿಗೆ ಅಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ಕೊಡಲಾರೆನು.

ಮಿತ್ರ—ಏಳುಹಾಗ್ಗಾದರೆ ನಮ ಯಪ್ಪು ಬಕ್ಕಳೇಜಿಯಿಂದ ಪುಸ್ತೋರಂಜನೆಯು ನಿನ್ನ ಮೂಗಗಾಕಾಯುತ್ತಿದ್ದಾಳು

ಚಪಲ—[ಬ್ಯಾಸಗರೆದು] ನಯೀ (ಎದ್ದು) ಶೇಷಕನೂ (ಪುಸ್ತಾವನಿಕರಿಸೀ) ಬಾಲು.

ಮಿತ್ರ—ಅಪವನೊತ್ತಾ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಮುಂದು ಅವನು ಇಲಿಕ್ಕೆಬೇಕ್ಕು? ನಯೀ [ಎದ್ದು] ಕೇಪಕಾ ನುಂದಾಗು.

ರಾಜಾ—ಆಚ್ಚಾ (ನಡಿಯುತ್ತಾನೆ.) [ಅಪನಂದೆತಾಳಿ ಬ್ಬರೂನಡಿಯುತ್ತಾರೆ.] [ಗನೇ ಪ್ರವೇಶನಂಪೂರ್ಣ]

(ಮುಂದಕ್ಕೆ ನಾಗವಹಿಸು)

ಸಾ. ಳಿಕ್ಕಿಲಿಪಿಸಿದ್ದಿ. ಬಾಳಾಯ್ಯನಕ್ಕೆರೀ [ತಾಂತಕವಿ]

Principles of Health.

ಆರೋಗ್ಯದಕ್ಷಣವ ತತ್ವಗಳು.

(೧೪೨ ನೇ ಪುಟದಿಂದ ಮುಂದಕ್ಕೆ ನಾಗಿದ್ದು.)

ಕ್ಷ—ಅವ್ಯವಸ್ಥು ನೆಟ್ಟಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಚಲನವಾಗು ದಿದ್ದು ಇಲ್ಲವಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲ! ಅಪಕಾರದಿಂದ ನಂಬನಡೆ ಕೆಲಸಗೆ

ಗಂಡಲರ ಪೃಷ್ಠಕ್ಕೆ ಕೊಕಾಪ್ರ ಅಗದೇ ಇರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ!

ಕ್ಷ—ನ ಪಜನಪ ಕ್ರಿಯೆಯು ನಡೆಯುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅದು ಯಥಾನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಆಗದೇಕಂತಾ ಆ ಸಂಬಂಧದಿಂದ ಸರ್ವ ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಶಕ್ತಿಯು ಆ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಜೀವಕಾಗತ್ತ ತ್ತಾಗಿ ಆದ್ದರಿಂದ ಊಟವಿಯಕೂಡಲೇ ಶಾರೀರಿಕ ಅಥವಾ ಮಾನಸಿಕ ಶ್ರಮವನ್ನು ಬಹಳೇ ನೇಟಿಗೆ ಕಾಜ್ಜಿ ಮಾಡಬಾರದು. ಮಾಡಿದರೆ ಪಜನ ಕ್ರಿಯೆಗೆ ಪ್ರತಿಬಂಧಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದೇ ಪ್ರಕಾರ ಊಟವಾದ ಕೂಡಲೆ ಸ್ನಾನವನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ ಅಪಾಯವಾಗುವ ಭಯವಿದೆ. ಸ್ನಾಯುಗಳಿಗೆ ವಿಶ್ರಾಂತಿಯು ಬೇಕಾಗುವಂತೆ ಪಜನೇಂದ್ರಿಯಕ್ಕೂ ವಿಶ್ರಾಂತಿಯು ಅವಶ್ಯವಿದೆ. ಸ್ನಾಯುಕ್ಷ ನೇವಿುತಕಾಲಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಉಂಟಾಬೇಕು. ಬಹಳ ಹೊತ್ತಿ ಉಂಟಾಬಾರದು. ಪೌಷ್ಟಿಕವಸ್ತುಗಳು ದಿನಕ್ಕೆ [೩] ಹೊತ್ತು ಬಂದರೆ ಸಾಕು; ಕೂಸುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಾರಿ ಹಾಲು ಮುಟ್ಟಿಸಬೇಕಾಗುವದು ಅಪಶ್ಯವಿದೆ. ಆದರೂ ಅತಿಪುಷ್ಟ ಬೇಗನೆ ಅವನ್ನು ಜೊಡಲಿನ ನಿಯಮದಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಕೂಸುಗಳ ಪೃಷ್ಠಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಹಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಮು. ಸಾ.

ಬಾಳಲಾರ್ಯ ಸಕ್ಕರಿ. ಅ. ಮಾ. ತಿಗಳಿ

—೦—

Correspondence.

ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರವು.

ತಾಳ್ಮೆ ತಾಳ್ಮೆ ತಾಳ್ಮೆ

ರಾವಸಾಹೇಬ ಕನ್ನಡ ತಾಳಾಪತ್ರದ ಎಡಿಟರನ್ನಿಧಾನಕ್ಕೆ.

ನಿ. ಬಿ. ಅಯ್ಯಾ ಎಡಿಟರಮಹಾಶಯರೆ ಕೆಳಗೆಬರೆದ ನಾಲ್ಕು ಲಂಡ್ರಿಗಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪಸ್ವಳಪೊರಿಬೇಕೆಂದು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ (

ಮತ್ತಗಮನಕೆಯಿಂದಮ್ಮ ನೋಡಿ ನನಗಾಪಗೂ ಬಹಳ ಸಂ
ಭ್ರಮ ಆಗುತ್ತಿತ್ತೆ. ಧೊರೆಗಳಬರಿಗಾಪರೂ ಬಹುಳೀ ಆನಂದಪ್ಪಗ
ಗಬಹುದು ಎನಾಪದು ಆಗಲಾಬಡ ನನಗ ಕಲ್ಯಾಣಮಾಡಿಸ್ಪ
ರೆಂಬೊಭ್ರಮಪಸೆ ನನಗೆ ಎಳ್ಳಕಾಳಷ್ಟಾದರೂಇಲ್ಲಾ ಇದನ್ನು
ಪ್ಪಕಾರಪ ಪತಿಬಲ್ಲ.

(ಮುಂದಕ್ಕೆ ನಿರೂಪಿಸುವುದು.)

(ಳೌ) ಬಿಜ್ಞಾಪನೆ

—೧—

ರಾ. ಸಾ. ಘನ್ನಪ ಕಾಲಾಪತ್ರಿಕೆಯ ನಿಯಮಪ್ರಾಂತ ಬಕ್ಷ
ಗಳಿಗೆ ಬಾಪಂದಿರಪರ ಸ್ವಿಧಗೆ—

ಬಿ. ಪಿ. ಆಯ್.ಗಳಿಗೆ ಸಂಪ ಮಜಕೂರ ಎಪ್ಪೀಲಿ ತಿಂ
ಳ ಕಾಲಾಪತ್ರಿಕೆಯ ಪಾನು [೪೪] ರಲ್ಲಿ ಧೊರಪಾಕ್ಷ
ಪ ಇನೇ ನಂಬರ ಕಾಲೆಯ ಬಿ. ಪಾ. ರಾಪ ಕಣ್ಣಾಪುರಿ
ಕ್ಟಪಾಚಾಟಪಾರ್ಯ ಪೆಬ್ಬಳ್ಳೀಕರ ಎಂಬವರು ಕೊಟ್ಟ ಬರಿಲಾ
ಪಿಕೆಯು ೩ ಶ್ಲೋಕಗಳ ಅರ್ಥಪಂನು ನಂಪ ಅಲ್ಪಮತಿ
ತಳಬಪ್ಪ ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇವನಿನು ತಂಪು ಕರ
ಪುಟಪಿಂದೊಗೆತಾಗುತಕಾಲಾಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧಪ
ಡಿಸೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಪದ್ಯ ॥ ಅಪ್ಪಂತಪ್ಪಕ್ಕರಪೊಂದಿಸ | ಲುದ್ಯತ್ ಪದಗಾಭಿಧಾನಕ್ಕೆ
ಸ್ಪೂರಿಬುದಪೆ ॥ ಸದ್ವಿನಯಾಪಿಜಪಡಕೆದಗುವೆ | ಸದ್ವಿಪು
ಷ್ಪನಪ ಬಯಕೆಯಪ ಪ್ರೇಕ್ಷಿಸಪೇ ॥ ೧ ॥

ಪದ್ಯ ॥ ಪರ್ಣಾಂಗಳುನಾಲ್ಕರೊಳ | ಪರ್ಣಾಕ್ಷರಗಳೀಂದಿ
ಶ್ರೀನಾಪಗಳಕ್ಕುಂ ॥ ಪರ್ಣಾಳಿನಲಗಣಪೊಂದಿಸೆ | ಪ
ರ್ಣಾಕ್ಷರಪಕ್ಕು ಮೇೀಗನಣಬಾಗನಪೆನರಂ ॥ ೨ ॥

ಕೊಂದ ॥ ಅರಿಂಭಕ್ಕಗಮುಳಿನಿ । ಲಲಿಜ್ಞಾಪಾಂಡಕಾಂತಿಗೆಯಲ್ಲಿ
ಬ್ಬಿಂಬ್ಬಿಂ ॥ ಮುಂಡಕ್ಕಜಾಂಬಕಳಿಸಂಗಾ । ಖಾಂಡಿಯಪೆಸರ
ಕ್ಕು ಮಿಂದನು ಜೇಳ್ವ್ವಯಂಪಿಮಿಭರ ॥ ೬ ॥

೧ನೇ ಪದ್ಯದ ಅರ್ಥ—' ಹರಾಲಯ' ಈ ಶಬ್ದಗ ಆದಿ ಮತ್ತು ಅಂತಿಮಾಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಿದರೆ 'ಹಯ' ಎಂದರೆ ಕುದುರೆ ಹೆಸರಾಗುತ್ತದೆ. ಎರಡನೇ ಪದ್ಯದ ಅನ್ವಯ 'ಪೂಕಮಾರ' ಈ ಶಬ್ದದಲ್ಲಿ 'ಪೂ' ಎಂದರೆ ಪೂರ್ಣವನ್ನು, 'ಕ' ಎಂದರೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು 'ಮಾ' ಎಂದರೆಲಕ್ಷ್ಮಿಯು, ಈ ಪ್ರಕಾರ ಮೂರು ಹೆಸರುಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಇನ್ನು ಮೂರು ಅಕ್ಷರದ ಮುಂದೆ 'ರ' ನ್ನು (ಅಗ್ನಿಗನ್ನು)ಎಂದು ಕೂಡಿಸಲಾಗಿ 'ಪೂಕಮಾರ' ಎಂದರೆ ಕಾರ್ತಿಕೇಯನಾದ ಗಣಪತಿಯ ಹೆಸರು. ಅಥವಾ ಪಾರ್ವತಿಯ ಪತಿ ಪರಮೇಶ್ವರನ ಮಗನಾದ ಗಣಪತಿಯ ಹೆಸರುಎಂದೂ ಹಿಂದೆಯೇ.

೩ನೇ ಪದ್ಯದ ಅನ್ವಯ—'ಉಮಾಕುಮಾರ' ಈ ಪದದ ಅರ್ಥವ ಹಿಂದು, ಎರಡು, ಮೂರು, ಅಕ್ಷರಗಳಂತೆ ಜೋಡಿಸಿ ಹಿಡಿದರೆ 'ಪೂಕಮಾರ' 'ಕಾಪಾರ' 'ಮಾಗ' ಎಂಬ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಬ್ರಹ್ಮ, ಪಣ್ಣಿ, ಕಾಮ, ಮುಂತಾದವರ ಹೆಸರು ಆಗುವುದಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲ ಅಕ್ಷರಗಳಂತೆ ಕೂಡಿಸಿ ಹಿಡಿದರೆ 'ಉಮಾಕುಮಾರ' ಅಂದರೆ ಪಾರ್ವತಿಯ ಮಗ ಷಣ್ಮುಖನ ಹೆಸರಾಗುತ್ತದೆ. ಎಂದು ತಿಳುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹಾಗು ೩ನೇ ಪೂಸಲೆಯ [೩] ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಕಲಿಸಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇವುಗಳ ಅರ್ಥವನ್ನು ರಸಿಕ ಜನರ ಬರೆದು ತಿಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಮು ಶ್ರೀ ॥ ಸಕಲಲ ಸಿದ್ಧಿಪೂಜನಸಂಭರ ಮೊಳಜ್ಞಂಗ್ಯೆಸ್ಯಜೇ

ಲಿಂಗ | ವಿಕರೋಧ್ಯಪೃಕ್ತ ಜಾಗಾನನಾಪವನು ಮಲುಗುಂಪ್ಪುಬಾ
ಬಾತನುರ || ಗೆಕರಂಯುಂಪ್ಪು ಮಾಪವನಂಗುಡನಿಂ ವ್ರಾಶ್ನಂ
ಗಳಂಪುಂಡಿತ | ಪ್ರಕರಂ ಪೇಳ್ವುದುಮಾಪ್ಪು ಪುತ್ರನುರೆ ಪೌತ್ರ
ಮಾಮುಮೂರಕ್ಕರೊಳ್ || ೧ || ಕಜೆಗಿಡುಗ್ಕರಮಂಬಿಡಲ್ ಮುಪ
ನಸ್ಕ್ಯಂಬುಷ್ಯಪಿಣ್ಡಾಂಗಳಂ | ಕಡಿಯಲ್ ಪತ್ಪೆಸರಕ್ಕುಮಾ
ದಿಗ್ಗಾಳುಮೊಂಬಯರ್ಗಕ್ಕರಂ ಪಜ್ಜಾಸಲ್ || ಬಿಡದೇರೇಣುಮುವಿ
ಕ್ಷ್ಮನಿಂಪೆಸೆವಸಪ್ತಾರ್ಣವಂಗಳಂವೊಂದುಗೂ | ಡ್ಡೊಡೆತಾನೊಪ್ಪುವ
ಗಾರಸಾಕ್ಷ್ಮಭವನಕ್ಕುಪೇಳಿದೇಂಪಂಬಿತರ್ || ೨ ||
ಕರದ || ಮೊದಲೊಂದಕ್ಕರಬರೆಯ ; ಟ್ಟಿದಾಡಿಯೊಳೊಂದುಪ್ಪ
ರ್ಣಮಂಲಿಖಿಸಿಲಂ|| ಕರನಮುಪೆಸಕ್ಕುಮುಂ ! ಪೊ
ಗಲೊಂದಕ್ಕರಪರಿಯೆಗಜಮುಪ್ಪುವಿದೇಂ || ೩ ||

ಅಳಿತ್ತಾಲಿ { ಮಲ್ಲಯ್ಯಾ ಪೆದ್ದಯ್ಯಾ ಜಗಾಪಣವಸೂ
ಪೂಸ್ತ್ರ ಚೌಜಗೇಂ ತಾ ರೋಣ್ಣ

ಶಾಲಾಪತ್ರಿಕೆ

—— ೦ * ೦ ——

ಪುಸ್ತಕ ೧೭] [ಸಂಚಿಕೆ ೪

ಅಗಷ್ಟ, ೧೮೮೪

Education in the Bombay Presidency.

ಮುಂಬಯಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವು.

—— ೦ * ೦ ——

ಈಗ ಸರಕಾರದವರು ಕಛೇರಿಯ ಸೇವೆಯನ್ನು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವು ಹೇಗೆಗೆವದಿಯುತ್ತದೆಂಬದನ್ನು ವಿಚಾರಿಸುವ ಕ್ರಮ ಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಸನ್ ೧೮೫೫ ರಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಸರಕಾರದವರು ಜನರಿಗೆ ವಿದ್ಯೆ ಕಲಿಸುವದಕ್ಕೊಸ್ಕರವಾಗಿ ಹಿಂದು ಹೊಸಸಲಹೆಯು ಮಾಡಿದರು. ಅಂದಿಂದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸೆಯು ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣವಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣದ ಕೆಲಸವು ಮೊದಲಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಫಲದಿಂದ ನಾಗಹತ್ತಿತು. ಆ ಮಾತಿನ ಸಂಪೂರ್ಣ ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಈ ಮುದ್ದತಿನೊಳಗೆ ಮುಂಬಯಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯೆಯ ಪ್ರಮಾಣವು ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗಿದ್ದರೆ—ಸನ್ ೧೮೮೩ ರಲ್ಲಿ ಈ ಇಲಾಖೆಯೊಳಗೆ ದೇಶಭಾಷೆಯ [ಕಡಿಮೇದ್ರಾತಿಯ] ಸರಕಾರೀ ಶಾಲೆಗಳು ೧೮೫೫ ರಷ್ಟು ಇದ್ದವಲ್ಲಾ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೭೦೦೦ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕಲಿಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಬಿಡಿಸಿ ಈಗ ಆ ಪಟ್ಟಣ ದೇಶಭಾಷೆಯ ಶಾಲೆಗಳುಬಹುದು ೩೫೦೦ ಸ್ಕೂಲ. ಇವ ಶಿಕ್ಷಣವು. ಇನ್ನುಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೨೫೦೦೦ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು

ಳಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಧ್ಯಮ ವರ್ಗದವರಲ್ಲಿಯೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯೂ ೧೦ ಪಾಲು ಬೆಳೆದಿದೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಉಳಿದವರು ಹರಿಜನ (ಗಿರಿಜನ) ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಜೆಗಳಿಗೆ ಶೇಕಡವಾರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ದೊರಿಯುತ್ತಿರುವ ಕಾರಣ ಈ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಇದಷ್ಟು ಸಹಾಯಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರದ ಉದ್ದೇಶವಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಮೂವತ್ತು ಮೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಕೂರಿದು ಒಳ ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಗಾವಠೀ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಸರಕಾರದ ಸಹಾಯವು ದೊರಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ೭೫ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ೪೩೭೫ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ. ವಿವರ ಹಾಗಂದರೆ--ಪೂರ್ವಭಾಗ, ೨೦ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ೨೪೧೮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು; ಈಶಾನ್ಯ ಭಾಗ, ೨೨ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ೧೪೮೨ ವಿ.; ಉತ್ತರಭಾಗ, ೫ ಶಾ. ೨೧೦ ವಿ.; ಪಶ್ಚಿಮಭಾಗ, ೨೨ ಶಾ. ೧೫೬ ವಿ.; ದಿಂಡಿಗಲ್ಲಾರಿಷ್ಟ, ೨೨ ಶಾ. ೨೧೦ ವಿ.

ಇದಕ್ಕೆ ಈ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಗಾವಠೀ ಶಾಲೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಸರಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿರಬಹುದೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ೬೪ ಮೂಲಶಾಲೆಗಳ ಹೊಣೆಗಲು ಸರಕಾರೀ ರಿಪೋರ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ದೊರಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಎರಡುವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದಿನ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವಭಾಗ, ಈಶಾನ್ಯಭಾಗ, ಆಯೆರಡುಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡಿ ೧೧೪೪ ಗಾವಠೀ ಶಾಲೆಗಳು ೨೦ ವರ್ಷಗಳಿದ್ದವೆಂತಲೂ, ಆ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ೨೦೭೦ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕಲಿಯುತ್ತಿದ್ದರೆಂತಲೂ ತೋರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಯೂನತ್ರ ೩೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲಾದರೂ ಹೆಚ್ಚು ಗಾವಠೀ ಶಾಲೆಗಳು ಇರಬಹುದೆಂದು ಊಹಿಸಬಹುದಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಪಕ್ಷ ಸರಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳ ಸಂಗಡವೇ ಗಾವಠೀ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ೨೦ ವರ್ಷಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಹೆಚ್ಚಿರು

ಸ್ಪಷ್ಟವೆ; ಗಾಮಠ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅತಿಜಾತಿಗಳ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹಾಕಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಮೇಲೆಕೇಳಿದ ತಿಪ್ಪಟೂರಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಹುಡುಗರು ೬೦೦ ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿರಲಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಉಳಿದವರೆಲ್ಲ ಕನಿಷ್ಠಜಾತಿಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಸಬೇಕಾದರೆ ಸಂಚಾರದರ್ಶನ ಮತ್ತು ನೋಟಪುಸ್ತಕ ಇವುಗಳಿಂದಲಾಗಿ ಗಾಮಠ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರಕಾರೀ ಸಹಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆಯಾಗಿ ಕೊಡಿಯಬೇಕೆಂಬುವುದು ಹೊಸದಾದ ಸಂಗತಿಯೆಂಬಂತೆ ಬಿಬ್ಬ ಪತ್ರಿಕಾಸಂಪಾದಕರು ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಮೂಸ್ಲಿಮರಲ್ಲಿಯೂ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ—ಈ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವು ಹಾಯಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮಿಡಲ್ ಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೊಡಿಯುತ್ತದೆ. ಈ ಅಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ೧೯ ಹಾಯಸ್ಕೂಲುಗಳುಂಟು; ಇವುಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಕೂಡಿ ೪೬೧೬ ಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳುಂಟು. ಈ ಯೂಪಷ್ಟ್ರ ಶಾಲೆಗಳ ಪೈಕ್ಕಿ ೨೩೬೯ ಶಿಕ್ಷಕರಿರುವಾಯಿರುವುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಸರಕಾರೀಕರಣವು ೧೫೧೭ ಶಿಕ್ಷಕರಿರುವ ೭ ಹೆಚ್ಚಿಲ್ಲ. ಉಳಿದವೆಲ್ಲ ಫೀ, ಕಾಣಿಕೆ, ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ನೇಮಣೂಕು, ಮುಂತಾದ ಆದಾಯಗಳಿಂದ ನಡಿಯುತ್ತವೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಸ್ಕೂಲ್ಫೈನಲ್ ವರ್ಗಕ್ಕುಳ್ಳ ಶಾಲೆಗಳು ೧೦೦ ಕ್ಕಿಂತಹೆಚ್ಚಿಗಿಲ್ಲ. ಇವುಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಕೂಡಿ ೫೫೧೦ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳುಂಟು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ೨೦೫೫ ಶಿಕ್ಷಕರಿರುವಾಯಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸರಕಾರೀಕರಣ ೨೬೭ ಶಿಕ್ಷಕರಿರುವಾಯಿ. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮಿಡಿಲಸ್ಕೂಲು ಮುಫ್ಯಪಾಠಶಾಲೆಯು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡಿ ೧೩೬೪ ಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೊಡಿಯುತ್ತಿವೆ. ಈ ಶಾಲೆಗಳಿಗಾಗಿ ಸರಕಾರಿನ ಖರ್ಚು ೧೫೫೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿಗಿಲ್ಲವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೂ, ಇದಲ್ಲದೆ ಸ್ಕೂಲ್ಫೈನಲ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸರಕಾರಿನ

ಖರ್ಚಿಗೆ ಸರಕಾರದವರೇ ಮಾಸದಿಂದ ೧೫ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧಾರವಾಗುತ್ತದೆ.

ಬಿಕ್ಷಣದ ಪ್ರತಿಯು ಶಿಕ್ಷಣವ್ಯ — ಈ ನಿಕ್ಷಣದ ಕಾಲೇಜುಗಳ ಬೊರಿಯುತ್ತದೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸರಕಾರೀಕಾಲೇಜುಗಳು, ಡಿಯಬೆಸ್ಕನ್ ಕಾಲೇಜು, ಮುಂಬಯಿಯ ಎಲ್ಫಿನ್‌ಸ್ಟನ್ ಕಾಲೇಜು, ಅಮದಾಬಾದಿನ ಗುಜರಾತ್ ಕಾಲೇಜು, ಈ ಪ್ರಕಾರ ಮೂರು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಇಒ ಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ರೂಪಾಯಿ ಗಳಿಗೆಲಸಗಳು; ಇದರಲ್ಲಿ ಸರಕಾರೀ ಹಣ ೯೨೦೦೯ ರೂಪಾಯಿಯು. ಉಳಿದ ಪೆಜ್ಜೆಯೆಲ್ಲ ಫೀ, ಹಣ, ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದ ಸಾಗುತ್ತದೆ. ಇವರಿಂದ ಪ್ರತಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಾಗಿ ಸರಕಾರದವರು ಸರಾಸರೀ ಮಾಸದಿಂದ ೧೫೫೯ ರೂಪಾಯಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಪೆಜ್ಜೆಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇವಲ್ಲದೆ ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ವುಯಿಲ್ಸನ್ ಕಾಲೇಜು, ಸೇಂ ಜೇವಿಯರ್ ಕಾಲೇಜು ಎಂಬೆರಡು ಮಿಶನರಿಗಳ ಕಾಲೇಜುಗ ಇವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡಿ ೧೫೬ ಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ. ಇವುಗಳ ವರ್ಷದ ಪೆಜ್ಜೆ ರೂಪಾಯಿ ೨೯೭೦೦; ಇದರಲ್ಲಿ ಸರಕಾರೀ ಹಣ ಸುಮಾರು ೬೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ. ಉಳಿದ ಪೆಜ್ಜೆಯೆಲ್ಲ ಮಿಶನ್‌ಗಳಿಂದ, ಫೀ, ಮುಂತಾದ ಉಪಾಯಗಳಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತದೆ.

ಈ ಕಾಲೇಜುಗಳ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲೊಂದು ಚಮತ್ಕಾರದ ಸಂಗತಿಯೇನೆಂದರೆ, ರೆಳುವೀಯರ ಕಾಲೇಜಿನ ಫೀ ೫೫ ರೂಪಾಯಿಯುಂಟು; ವುಯಿಲ್ಸನ್ ಕಾಲೇಜಿನದ್ದಂತು ೩ ರೂಪಾಯಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯುಂಟಲ್ಲ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ೬೫, ೬೫ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ. ಇಬ್ಬರೆ ಸರಕಾರೀ ಎಲ್ಫಿನ್‌ಸ್ಟನ್ ಕಾ

ಪ್ರೇಕ್ಷಪ ಪರಿಯಂ ಎರಡುವರ್ಷ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಪರೀಕ್ಷೆ
ಪ್ರಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಮುಖ್ಯವಿಲ್ಲದ
ಕ್ಲೇಶಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸರಕಾರೀಕಾಲೇಜಿಗಳಂತೆ ಪ
ಡಿಯುವುದರಿಲ್ಲವಾಗಿ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಅನುಕೂಲಕ್ಕೆ
ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಮಾಣವೇನೆಂದರೆ, ಕಳೆದ ೨೦ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ
ಸರಕಾರೀ ಎರಡು (ಪೂರ್ಣ ಮುಂಬಯಿ) ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ
ಕೂಡುವಳಿಪ ಜನ ಎಷ್ಟೋ ಬಿ. ಎ. ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿಯೂ ೩೫೫ ಜನ ಬಿ.
ಎ. ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಪಾಸಾದರು. ಆದರೆ ಪೂರ್ಣ ಎರ
ಡು ಮಿಷನ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡಿ ನಾಲ್ಕೇ ಮುಕ್ಕಾಲಿವೆಲ್ಲ ಬಿ
ಎಸ್ಸಿ. ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ೩೭ ಜನರು ಬಿ. ಎ. ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ೨೬ ಜ
ನರು ಮಾತ್ರ ಪಾಸಾದರು. ಇದರಿಂದ ಮಿಷನ್ ಕಾಲೇಜುಗ
ಳ್ಳಿ ಬಿಜಳ ಕಡಮೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಅಪೇಕ್ಷೆಯ ಅಧಿಕಾಂಶ ವಿದ್ಯಾ
ರ್ಥಿಗಳು ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತಾರೆ.

Notices.

ನೋಟೀಸುಗಳು

ಜಾಪಕನಂಬರ ೪೫೩

ರಾ. ರಾ. ಶಂಕರ ನಾರಾಯಣ ಇವರು ಟ್ರೈನಿಂಗ್‌ಕಾ
ಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಸರಿಸುಮಾರು ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳ ಪರ್ಯಂತ ಇದ್ದು ಮೂರು
ರು ' ಟ್ರೇನಿಂಗ್ ' ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಸಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಹೆ
ಸರಿಯುಳ್ಳ ಮೇ. ಬಿ. ಇ. ಪದವಿಯನ್ನು ಇವರ ಬಯಿಂದಲೂ ಮುನ್ನ
ವಿಚಾರಿಸಿ, ಅವರ ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿ
ದ್ದು, ಪ್ರಶ್ನೆಗಳುಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಮಾಹಿತಿಪತ್ರವನ್ನು ತಿಳಿಸಿಬಹುದು ಪತ್ರ

ತೀಟು ಗಮೇ ಕೂಜಿ ಅಗ್ಗವ್ಟ ನವ್ ಗಲಕ್ತ ಳ.

Roaji B. Karandikar

ಬಿ. ಎ. ಇ. ಬೇಳಗಾವ.

—೨—

ಸರಕಳ್ಳಿಲಗ ಸಂಬರು ಗಳ ೧

ಈಜಂ ಭಾರಮಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯೊಳಗಿನ ಯೂವತ್ತು ಸ್ಟೂ ಳ್ಳ ಹೂಸ್ತಗರಿಗೆ—

ಬರುವ ನವಂಬರ ಗಿವೇ ತಾರೀಖಿನವರೆಗಾ ಭಾರಮಾಡ ಸೆಲ್ಲ ಸುಳ್ಳಿಯಲ್ಲ ಜಳ್ಳಿದ್ದ ಸ್ಯಾಯಿಜ ಪರೀಕ್ಷೆಯು ಸ್ವಾರಲ ಫಲಾಗುವದು ಕಾರಣಾ ನಿಮ್ಮ ಸಾಲಿಯಲ್ಲಿ ಳನೇ ಹ್ಯಾಂಡ ಬಾನವ್ರಕಾರ ಸೂರ್ಣ ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡಿದ ಹೆಂಣುಪ.ಕ್ಕಳನ್ನು ಬಳುಸಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಮೊದಲು ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಸಾಗಿ ಯಶ ಬರೆ ಇನಾಮುಹೊರದಪೆ ಅವರಿಗೆ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಗಡಕೊಶ ಳ್ಳಲಕ್ಕಲ್ಲ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ೧ ಹಾಂಗು ಇನೇ ಸಂಬರದವರಿಗೆ ಸಿಗುವಾಯ್ತು ನಂದೇ ಇನಾಮು ಸಿಗುವದು ಕಾ. ಶಿಷ್ಟಲ್ಲಲ್ಲ ಇಂ.

S. K. Rodda.

ಬಿ. ಎ. ಇ. ಜಿ. ಧಾರವಾಡ.

—೦—

ಅಗಸ್ಟಳ್ಳಿಲ್ಲರ ಸಂಬರು, ೧೨೬೯

ಅಜಂ ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯೊಳಗಿನ ಯೂವತ್ತು ಸಂಖ್ಯ ಅಮೂಸ್ತಗರಿಗೆ—

ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜ. ಮ. ಇನಸ್ಪೇಕ್ಟರಪೇಕಷಿಂದಾ ಕೊಟ್ಟ ಬಂ ಕೊಪೇಗ ದಿ.— ನಾವು ೧೮೪೨ನೇ ಸಂಬರಿನ ಸರಕ್ಯು ಲರವಿಲ್ಲ ಹೊಸಿಟ ಹುಡುಗರ ಸಂಬಂಧದಿಂದ ರಜಿಸ್ತರ ತಯಾ

ಮಹಾಶಯರೆ, ಈ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬಿಣದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯೊಂದಿದ್ದು ಅದರ
ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಸಂ... ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಇಡಬೇಕಾಗಿರುವ
ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಿ ಯಾಂಡ್ ಕಂಡುಬಂದಿರುವ
ಯಾವುದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲನೆಯಾಗಿ ಲಾಗತ ಇಟ್ಟು ಕಳಿಸಿಕೊಡ
ಬೇಕು. ಆಯಾ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಅದರಲ್ಲಿ ಹೊಸ ರಜಿಸ್ಟರ ತರಿಸಿ
ಸಾಗಿಸಬೇಕು. ಮೊದಲಿನದು ರದ್ದು ಎಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು.
ದರಪಟ್ಟಿ ಏಪ್ರಿಲ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸ ರಜಿಸ್ಟರ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳ
ಬೇಕು ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಜಿಸ್ಟರ ತರಿಸಿಕೊಂಡು
ಮಾಡುವದು ಜರೂರ ಇಲ್ಲ. ಒಂದೇ ಬುಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಬರಬಹುದು
ಹಿಂತಿರುಗಿ ತಿಳಿಯುವದು ತಾ. ಅನೇ ಮೊಹರ ಆಗಸ್ಟ ಸಂ.ಲಿಖಿತ

S. K. Rodda.

ಡಿ. ಎಂ. ಗಿ. ಜಿಲ್ಲಾ ಧಾರವಾಡ.

—o—

ಸಂಖ್ಯೆ.	ಶಾಲೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುವ ಹುಡುಗನಹೆಸರು ತಂದೆಯ ಹೆಸರು ಅಡ್ಡಹೆಸರು.	ಜಾತಿ	ಹುಟ್ಟಿದ ದಿನಾಂಕ ಮತ್ತು ವರ್ಷ ಪ್ರಾಪ್ತಿ.	ಹುಡುಗನ ಪೂರ್ವಾಪರ ಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಪಾರ್ಶ್ವಕ ಪ್ರಾಯವು.	ಹುಡುಗನು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಓದಿದ ವರ್ಷಗಳು ಮತ್ತು ಓದಿದ ತರಗತಿಗಳು.	ಶಾಲೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟ ಕಾರಣಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ.	ಶಾಲೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟ ಹುಡುಗನು ಯಾವ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿದ್ದನು ಮತ್ತು ಅವನ ಪ್ರಾಯವು.	ಶಾಲೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟ ದಿನಾಂಕ ಮತ್ತು ವರ್ಷ.	ಶಾಲೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟ ಹುಡುಗನ ಮುಂದಿನ ವಿವರಗಳು.
೧	೨	೩	೪	೫	೬	೭	೮	೯	೧೦

(ಗಜೆಟಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಟಿಂಬಿಂದ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಸಾಗಿದ್ದು.)

೫೧	ಈರಪ್ಪ.	೧೦		ಶಿವಬಿಂಗಪ್ಪ.	ಅಂಕ್ಲಿ ಪೋ. ಬೆಳಗಾವಿ.	
	ಶಿವಪ್ಪ.	೮	೮.			
೫೨	ಕುಸು.	೧೭	ವಿರಿಸಕ್ತಿವ.	ಬೆಪ್ಪೆಗಳ.	ಅಪ್ಪರ ಪೋ. ಬೆಳಗಾವಿ.	ಮೆ ೧೯೧೪.
೫೩	ಟಿಂಬ್ಯೆಯಪ್ಪ. ಈ					೪೦ ರೂ.
	ಘಜೀವಪ್ಪ.	೧೬	ಜೈನ	ನಾಗಪ್ಪ.	ಬೆಳಗಾವಿ	
೫೪	ಬಸಪಂತಾ.		ಅ.	ಮುಲ್ಲಪ್ಪ.	ಬಡವ ಕಂ. ಬೆಳಗಾವಿ	
	ಮೊದಪ್ಪ		,,			
೫೫	ಜಡಪರವಿವ.	೧೮	ಬ್ರಾ.	ಬಿಪಾಯಿಂ	ಮನಿಜನುರಿ ಎಂ. ಗೊಡ್ಚಾಕ	
೫೬	ಬೀವ. ರವಿವ.	೧೬	,,	ಮೆಂಕಟರವಿವ.	ಹೊಸಮಿಳ್ಳಿಟಿ ಪೋ. ಬಿಕ್ಕೋಟಿ.	
	ಮೂಥವರವಿವ	೧೫	,,			
	ಕೇಶವರವಿವ.	೧೦	,,			
೫೭	ಮಜಲಂಗಪ್ಪ	೧೬	ಜೈ.	ರುದ್ರಪ್ಪ.	ಪಡನಗಡಿ.	ಸಿಂಬಿಜ ಮೇಲ್ಕ
	ಮುರಪಪ್ಪ	೪	,,			
	ಈರಪ್ಪ.	೩	,,			

೫೮	[illegible]	[illegible]	ಬಡಗೆ	ಶೇಷಪ್ಪ	ಹಳ್ಳಿಖಾಕೇಪಾಡಿತಾ.ಬೆಳಗಾಮ	
೫೯	ಜಂಗಾ		ಜಂಗಮ	ಮಲ್ಲಪ್ಪ	ಸಂಕೇಶ್ವರ ತಾ. ಬೆಳಗಾಂ	ಯು.ಗಿ-೧೫
	[illegible]					
೬೦	ಬಾತಂಬರಿಬ್ರ	೭	ಬ್ರಾ.	ಜಂಗಪ್ಪಡೆ	ಉಥಣಿ	
೬೧	ಶಿಗಣ್ಣ			ಬಗಮಣ್ಣ	ಗಮವಾಳ ತಾ. ಚಿಕ್ಕೋಡಿ	ಪೊಲಿಸಪಟೀ
೬೨	ಕಲ್ಲಪ್ಪ		ಲಿಂಗಾ	ತಿಗಲಿಂಗಪ್ಪ	ಪಟಮುರಿ ತಾ. ಚಿಕ್ಕೋಡಿ	ಗುತ್ತಾನೆ.
೬೩	ಮಜಾವುಪ್ರಪ್ಪ					ಪಡದ
೬೪	ಬಿಷ್ಟಿ ಕೋಮು	೧೪	ನೀಲಗಾರ	ಶೇಪಪ್ಪ	ಬೆಳಗಾಮ	
೬೫	ಸಮ್ಮ	೧೬	ಬ್ರಾ.	ಸಡಾತಿಪ	,,	
೬೬	ಕಲ್ಲಪ್ಪಾ	೧೮	ಮಾಳಿ	ಶೆಟ್ಟಿ	ಕಾಡಾಪೂರ ತಾ. ಚಿಕ್ಕೋಡಿ.	
೬೭	ತಿಲಿಂಗಪ್ಪಾಳು					
೬೮	ಘಾಕಿಗಣ್ಣಾ	೮	ಲಿಂಗಾ	ತಿದ್ದಪ್ಪ	ಪಂಟಮುರಿ ತಾ. ಚಿಕ್ಕೋಡಿ	
೬೯	ಹಣಗುಂಡರಾಪ	೧೫	ಬ್ರಾ.	ಹಟಕ್ಕೋಳಿ	ರಟ್ಟಿಜರಪಾಡ ತಾ. ಅಥಣಿ	
೭೦	ಘಟೀರಾ		,,	ಭೀಮಪ್ಪ	ಭಾವೀಹಾಳ ತಾ. ಸಂಪಗಾಮ	
೭೧	ತಿಥಾ					

೧೨೦

	ಅಲ್ಲಾಪಲ್ಲಿ		,,			
೬೯	ತಾರಾಬಾಯಿ	೧೦	ಜೈನ	ಸಾಯಿಗವಡಾ	ಶಿಡನಾಳ ತಾ. ಚಿಕ್ಕೋಡಿ	
೭೦	ಶಿದ್ಧವ್ವಾ		ಲಿಂಗಾ	ರ್ಯಾಪವ್ವಾ	ಬೈಲಹೊಂಗಲ ಸಂಪಗಾವ.	ಸಾಲಿಡೆಹೋ
೭೧	ನೆತ್ತೀಮಂಪ	೨೧	ಬ್ರಾ.	ಬಳವಂತರಾವ	ಘುಲಗಡ್ಡಿ ತಾ. ನೋಕಾಕ	ತ್ತಾವೆ.
೭೨	ಖಾಡೀರ	೧೮	ಮಾಪಲ	ಆಬಾಪಟೇಲ	ಕರೋಶಿ ತಾ. ಚಿಕ್ಕೋಡಿ	
೭೩	ತಿಮನಾಚಾರಿ	೮	ಬ್ರಾ.	ವೆಂಕಟಾಚಾರಿ	ಖಾನಗಡ	
೭೪	ತಿಪಗವಡಾ	೧೮	ಜೈನ.	ಖಾಪು	ಆಕಿವಾಡ ತಾ. ಚಿಕ್ಕೋಡಿ	
	ಖಾ ಖಾಡಪ್ಪಿ					
೭೫	ತಿಪಗವಡಾ	೧೮	ಲಿಂಗಾ	ಗುಮ್ಮಣ್ಣಾ	ಕೆರೂರ ತಾ. ಚಿಕ್ಕೋಡಿ	
೭೬	ಲಿಮಮು ಗವಡಾ		ನಾಡರ.	ಟಸಪ್ಪಾ	ಪಂಚನೂರಿ ,,	
೭೭	ಖಾಂಡುರಂಗ		ಮರಾಠಿ.	ಗಣೋಜಿ	ಬೆಳಗಾವ	
	ಖಾಳಪ್ಪಾ		,,			
೭೮	ಯೇಸಖಾ	೧೧	ಮರಾಠಿ	ಅಪಾ	ಹಂಚಿನಾಳ ತಾ. ಚಿಕ್ಕೋಡಿ	
೭೯	ಖಕವಾ	೫	,	ಯಲ್ಲಾಪಾ	ಕೂಡಚಿ ತಾ. ಬೆಳಗಾವ	

೫೦	ಶಿವಬಸಪ್ಪ	ಲಿಂಗಾ	ಶಿವಮೂರ್ತಿಗಣಪ್ಪ	ಬೆಳಕೂಡ	
೫೧	ಯೇಸು ಬಾಯಿ.	ಕ್ರೈಸ್ತ	ದುಗ್ಗಾ ರಾಮ	ಬೆಳಗಾವ	
೫೨	ಗುರಪ್ಪ	೧೦ ಬ್ರಾ.	ಪಾಪುವರಾಪ	ತೀರ್ಥಕುಂಡೆ ಬೆಳಗಾವ	
೫೩	ವಿಠಲ	೧೭ ಸಪರ	ಪೆಂಕಟುರಾಪ	"	
೫೪	ಚಿಂತಪ್ಪಾಮಣರಾಪ ಕೇಶವರಾಪ	ಸಪರ.	ಕೊನ್ನೆರರಾಪ ಪೇಠ ಪಾಂಡೆ	ಉಜ್ಜೆ ತಾ. ಬೆಳಗಾವ	
೫೫	ಸಾಪಪಾಪ್ಪ ಊರ್ಫ				
	ಸಣ್ಣಉಣ್ಣಪ್ಪ.	೧೪ ಜೈನ.	ಎಪಪುಂತರಾಪ	ಸಂಪಗಾವ	
೫೬	ಅಪ್ಪಾರಾವ	೧೦ ಸಪರ	ಚಿನ್ನಪಾ	"	
೫೭	ಅನಂತ	೧೬ ಬ್ರಾ.	ರಘುನಾಥ	ಸುಳಿಯೂ ತಾ. ಬೆಳಗಾವ	
೫೮	ಫಕೀರಾ	ಲಿಂಗಾ	ಥೂಳಪಾ	ಬೆಳಗಾವ " "	
೫೯	ಯಲ್ಲಪ್ಪ	ಮರಾಠಿ	ಜಿಂಡು	" " "	
೬೦	ರಪುಳೋಜಿರಾವ	೧೧ ಸಪರ	ವೆಂಕೋರಾಪ	ಬೆಳಗುಂಡಿ ತಾ. ಬೆಳಗಾವ	
	ಕೃಷ್ಣಾಜಿರಾವ	೯ ಸಪರ	ಹೇಸಾಯ್ಡು		
೬೧	ರಾಮೂ	ಲಿಂಗಾ	ಯಲ್ಲಪಾ	ಬೆಳಗಾವ " "	

	ಭಕ್ತರಾ				
೪೨	ಅರಂಡಾಪಪ್ಪ		ಜೈನ.	ದೇವಪಾ	,,
	ಅಪ್ಪೆಯೂ				,,
	ಧನಪಪ್ಪ				,,
	ಸತ್ಯಪ್ಪ			ಅನ್ನಪಾ	,,
೪೩	ಶಿಡಬಸಪಪ್ಪ		ಲಿಂಗಾ	ಚನಬಸವಾ	ನಂಡಗಡ ತಾ- ಖಾನಾಪೂರ
೪೪	ಸುಬ್ರಾಪ		ಮರಾಠಿ	ಸಖಾರಾಮ	ಕಾರಜಗೆ ತಾ. ,,
	ಧೋಂಡಪಪ್ಪ		,,		
೪೫	ಮಹಾರುದ್ರಪ್ಪ		ಅಂಗಾ.	ವಿಷ್ಣಾ	ಅಮಗಿ ತಾ. ,,
೪೬	ಗಂಗಾಧರ		ಬ್ರಾ.	ಜಾಳಾಜಿ	ರಡ್ಡಿ ತಾ. ಜಿಕ್ಕೋಡಿ
೪೭	ಪಾಪಂಣ		ಮರಾಠಿ	ಭಾಮನ್ನಾ	ಶಮ-ನೇವಾಡಿ, ತಾ. ,,
	ಬನಜಂಣ		ಸಡರ		
೪೮	ರಂಕಗಪಡಾ		ಲಿಂಗಾ	ಕೆಂಜನಗಪಡಾ	ಯಗರಗೊಳ್ಳ ತಾ. ಪರನಗಡ
೪೯	ಬಸ್ಯೆಯೂ	೯	ಲಿಂಗಾ	ಬಾಳ್ಯೆಯೂ	ಬೋಗಾನೂರ ತಾ. ಖಾನಾಪುರ

Correspondence.

ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರವು.

ಬಿ. ಸಾ. ಕನ್ನಡ ಪಾಲಿಪತ್ರಿಕೆಯ ಎಡಿಟರವರ ಚರಣಸ
ನ್ನಿಧಾನಕ್ಕೆ ——

ಮಿ. ಟಿ. ಈ ವರ್ಷದ ಜುಲೈಯಿಂದಿರುವ ಬಹು ಕೇಡುಗಳುಂಟಾಗುತ್ತ
ವೆ. ಆಪ್ರಗಳಲ್ಲಿಯ ಕೆಲವು ಕೇಡುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಕೆಳಗೆ ಬ
ರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ ಪಾರ್ಥೀಕ ಪಟ್ಟಿಯಿಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಪರವಾಗಿ ನರ
ಸಿಜಪಲ್ಲಿ ಜನಿಸುವ ಪಾಲಿಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸಬೇಕೆಂದು
ಬೇಡುತ್ತೇನೆ.

ಪಾ. ಸ ॥ ಶಿತ್ರಭಾಸುವಕ್ಷರ ಬಾತಪಾತಾಧಮಾಸ ಶತ|
ಪಾಕ ನೇತ್ರಪಟ್ಟಿಜಜಂಘಿಕಾಜಪಾರವ| ಯು ॥
ಪ್ಲಕ್ಷಾಶ್ವತಥನಿಷ್ಠೆಯೊಳುಪ್ರವೇಶವಮಾಯಿಕಾಮುನರ್ಜಸುಮಾತಾರೆ
ಪಾಕ್ಷಿಗಳಿಂದಿಸಿಂದಿಸ್ಪಷ್ಟಿಯವನಿಪ|
ಲಕ್ಷ್ಯವೀಳೊಂಡುಕ್ಷಣಮಾತ್ರವನುಬಿಡಬಲ್| ನೂ ॥
ಜಿಕ್ಷಮಾನೆಪೇಮರ್ಳಿಗರೆಯುಬಹುನಿಪಾತವಾಂಮಾಡಿದನೇಲ್ಲಿ
ಮುಂಜ್ಜಿದಪ್ರಹರಿಗಿರ್ದಮೊಲಗಳನುಮುಲ್ಲಿನಲಿ|
ಮುಂಜ್ಜಿದಾಪ್ರಭಾಸ್ಕಕೂಪಗಳನುರೆವೀರಿನಲಿ|
ಮುಂಜ್ಜಿನಪರಿಷ್ಕೇಪ್ಪಾನಿಕೇತನಮುಸ್ಪಪಾಜೀಕುಳಪನುಮುಳಲಿನಲ್ಲಿ ॥
ಮುಂಜ್ಜಿದಪ್ರ ಸತ್ಪರಣಿನಳನುಕೆಂದೆಸರಿನಲಿ|
ಮಂಜ್ಜಿಪ್ರಸ್ಪಪಗೆಜೂಪಗಳನುಸಶೀರಿನಲಿ| ॥ ಬಿ ॥
ಮಾಜ್ಜಿಸವಿರದೀಯುಳಗಳಂದುಜನಪಿತಾಸುವನುಕಟ್ಟಿಳಿಂದೆಯಲು
ಪಾತಿತವಾಬಲ್ಲಿ ಪನೇಷಪಿಷ್ಟಪನಸಜಂಬು|
ಮಾಂಪಾಂಡುರಿಂ ವಿರಿತ್ರಣಾಜಲಾಶಪಟಿಲುಲಕಡಪ|
ಪಾತಪಟಿಪಾಂಡಿಜಳಜೀ ಪೊರಿಂಬಾಳವಳಿಗನಾಂಚೀಳ ॥

ಬಿಸಿಜಬಂ[illegible]ಮಡರಿಬಿಟ್ಟಿಸಿರಿಜಿಯರ್ಕರ್।
ಕಾಮಕೆ[illegible]ಮಕರಳಿಯಾಟಲಿಮುಖ್ಯತರುಗಳ್ಕ। ॥೯॥
ಕುಲತಳಿಯೊಳುನಮಮಾಲಯಿಂಕತ್ತಿಪಪ್ಪಪಳ್ಳಗೂಡಿಪಪದವೇಳ್ವೆಮು
ಕಲಕಂಬಯಿಮಾಭೀತಕಪೊಂತಶುಕಬೃಹ।
ಪ್ಲವಾಕಶದಭಕುಕ್ಕುಭಟಿಟ್ಟಿಭಲಲಿತಕಿಖಿ।
ಕಲಮಿಂಕಶತಪತ್ರಕಶಂಕುತಶಕ್ರಜಗ್ಧಕದ್ರಜಾತಕಕಳಿಂಗಾ॥
ಕಲಭುಕರಿಭಲೂಕಶಾರ್ದೂಲನಸ್ಯಗರಾಜಿ।
ಮೊಲಶಂಕರಕುರಂಗಸಾರಂಗಮತ್ರಿಮೃಗ। ಪೊಳೂ॥೪॥
ಕಾಲಮಾಗಮಳೆಯುಂಡಸನೆಸಿಕೊಂಡು ತಿಸ್ಲಿಡಿ ಮಿಡಿಗೊಂಡುದುಕಾನನ
ತವಕದಿಂದೈತಪ್ಪಪಥಿಕರಂಪೃಥಿಕರಂ।
ಭುವನಯೊಳತೀವಸುಖಯುಕ್ತರಂಮುಕ್ತರಂ। ಪೂ॥
ಮಂಚಿಯೋಳ್ಧೈರ್ಯಮಾಖ್ಯಾತರಂಭೀತರಂಗಮಳೆಯೊಡಗಲಳೆಯೊಳಂ
ನವೇಯಿಸಚಿತ್ತನಿಭೇಂದ್ರಿಯರಂಜೆಪರಂ।
ಅನಘನಂಯೊಬಿಸೇವನಿಬಲಿಕ್ಕಿಮುಯುಗಾನೃಪಿಯುರಂ
ಜನುಮಂಬಿಪರ್ಜನ್ಯತಕಷ್ಟರಂನಷ್ಟರಾಮಾಯಿಲ್ಲೆಷ್ಟಿಯಿಂದಂ॥೪॥
ಇಳೆಯೊಳ್ಸರ್ವಾಬಲಜನರಲಿಯುಂಗ್ಟಡಪೆ।
ಮುಳೆಯಿಂಪೊಸರಿಸರ್ವಾದರಿಂದಕಾಷ್ಟಕುರುಳ್ಗ। ಮುಪೆ॥
ಸುಳಿಯುಪೆನಸೆಯರ್ವಾದರಿಂದಪಾಕಮುಂಗೈಯ್ದಾರೋಗಣ್ಗೋಯುಂಗೈ
ಕಳೆಗುಂವಿನೋಳಿಡುತಕಾತರಿಸಿಕಂಗೆಟ್ಟು।
ಸೆಳೆದುಮೋಗಲ್ಲೀಮುಳೆಯೊಗಪಾಕುಶಾಕೆಂದು। ದಾ॥೬॥
ಯಿಳೆಯೋಳಮನೆಸಮುನ್ಪಜನರರ್ಬಿಡಪೆಪುರಗುತರ್ವರತಮುರುಕಯಿಂ
ವಲಂಬರ್ಪರ್ಜನ್ಯನೃಪಾತದಿಂದಪಮವಿಡರ್।
ನಲಿಂಬರ್ಗೃಹಪಪತನದಿಂದಸುವನೀಗಿದರ್।
ಸುಲಂಬರ್ನುಪ್ರಜೆಪಾಯಮಂತಾಳಿದಬರ್ಕಾಳಿದರ್ಮುದಿಂದಾ।

ಜಲಂಬರ್ ಪೋರವಾಗಲೊಳ್ಳಿ ತಲುಪುವುಗುಮರ್।
ಪಲ್ಲಂಬರ್ ಪಿರಿದಹಿಂಪುಮಾತಿಯುಂನುಡಿಸಿರಿಧಾರಿಣ್ಯ ತವಪೇಸೆಂಬೆ
ಭುಂಭುನಂಭುವನಿಂಭುಪಡ್ಡಲ್ಲಿ ಭುಂತಾಳಿ।
ಡಂಭುಂಗಮುನಂಬುನಿಧಾನವೆಂಪು ಪೇಳ್ದುರೆ। ೧೯॥
ಗಂಬನಿಗಳನಾ ಬುಧರಂಸುರಿಸಲದಂಪೇಳ್ದು ಪೊಸನಲಬಲೆಯಮಾರು
ಬುಂಬಾಳಿಂಬಳಲಭೋಗ್ಗರೆಯುಪಜಿಬ್ಬಿಕ್ಕುರ್ಗ।
ಏಂಬದುದೆಪೆಪೆಬಡುಪನಜೀಪಯಂಪುಡುಗು॥ ಪಪ್ಪು॥೮॥
ಭುಂಭೋಂಚನೆಕೊಂಡ್ಪೆಯುತಿರ್ದಂತೆಪೋರೆಗರಿಪನಳ್ಳ ತೊರೆಗಳಿಪ್ಪ
ಉತ್ತುಂಗಭದ್ರಾತುಂಗಭದ್ರಾನದಿಯಿಂ।
ದೋತ್ತುಂಗಜಿಯಪಡಲತಪಹಾರಿಪಲಾಪಹಾ।
ರ್ಯುತ್ತರಪನಸ್ರಭಾಪಿಭ್ರಾಜಿತತಟನೀಪಲಲಘಟಿತಶಭನಸ್ರಭಾ॥
ಉತ್ತುಂಗಶಲ್ಯಸಪಥೀಪಪರ್ಧಿಧರಿಯೊಳಿಪೆ।
ವತ್ತಸಪಾ ಪೂರ್ಣಶ್ರಯಥಮಾಯಿತೊರೆಗಳ್। ॥೯॥
ಕಿತ್ತಿಪ್ರ ಕೆಲಪಳ್ಳಿಗಳನಳಿಪಪೇರ್ದೊರೆಗಳನಿಭಾತಯುವೇಸೆಂಬೆನು
ಎಲ್ಲಯುಂಪರಿಪರಿಪತೆಱರೆಯಿಂದಕೆಯಿಂದ।
ಲೆಲ್ಲಯುಂಸುಡುಯುಡಿಪಖಗದಿಂದಪನಜಿಂದ। ದಾ॥
ಲೆಲ್ಲಯುಂಚಾಯ್ವು ಮುವಜನದಿಂದಪನಯಿಂದಭುಪನಷನನಿನಿದುದಿಂ
ಎಲ್ಲಯುಂಪೇರ್ಪ ನಗಳಿಂಸೋರ್ವನಿಗಳಿಂ।
ಡಲ್ಲಯುಂಕೇಪಾಡಪಲ್ಲಂಘನಿಂಪರಿಪಿರ್। ದೂ॥
ಲೆಲ್ಲಯುಂಪಿಡಿಪದರಮುಡಲನಿಂಪುಳಲಿನಿಂಪಾಗೆ ನಾಡಮಿಪೆಪೆಡು
ಇತಿ ಗಿರ್ಲಲಲಿತಸ್ಪಿ. {ವಿಜಭದ್ರಯ್ಯ ರಾಜಶೇಖರಯ್ಯ ರಿಂ.
ಪ್ರ. ವಿದಾರ್ಥಿ ಕಾಮಿತಕೊಟ್ಟಬಾಗಿ.

—೦—

ರಾ. ಪಾ. ಕನ್ನಡ ಪಾಲಕಪತ್ರಿಕೆಯ ಎಷ್ಟಿರಬೇಕೆಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯ
ಭಾಗ ಪಿಂಪಾದಿಂದಾಯಿತು ನನ್ನಿಂದಿಗೆ ---

ಬಿ. ಬಿ. ಆಯಾ ನೇ ನಮ್ ಪುಜಕೂರ್ ಎಪ್ರೀಲ ತಿಂಗಳಿನ ಪಾ
ಲಕಪತ್ರಿಕೆಯ ಪುಟಗಳು (೧೪)ರಲ್ಲಿ ನಾಲು ಕೊಟ್ಟು ಬರಿಲಕ್ಕವಿ
ಕೆಲ್ಲು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಎಂಟೆದರಡು ವಿಧಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡೇ ಬರಿ
ಲಾರ್ಪಿಕೆಗಳಿವ್ವ ಕಾಲಿಜಗೇರಿಶಾಲೆಯ ದೊಡ್ಡಪಂಡಿತರು ಪ್ರಾಣ್ಣ
ಯ್ಯ ಪೆಸ್ಟಯ್ಯ ಜಿಗಳಪೂರ ಇವರು ಹಿಂಮೊಂದು ನುಡಿಗೆ ಬಂ
ದ್ದೊಂದು ಬರಿಲಾರ್ಪಿಕೆಯಂದರು. ಊರಿನಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಬರಮು
ತಳಿಂಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವ್ವಾದರೂ ಸಹಾ ಅವರ ಪ್ರಮುಖವಲ್ಲ. ನಾವು ಸದರ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಅಂ
ತ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟ ಅರ್ಥವನ್ನು ಸೂರಾ ಮನನಮಾಡಿಕೊಂಡಂ
ತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ ಇನ್ನು ಮೇಲಾದರೂ ಸಹಾ ಸದರಪುಸ್ತಕ
ರಾಗಲೀ ಬೇರೆ ವಿದ್ವಜ್ಜನರಾಗಲೀ ಸದರಿ ಬರಿಲಾರ್ಪಿಕೆಯ ಅ
ರ್ಥವನ್ನು ಬಂದು ತಳಿಂಸುವೆನು ನಂಬುವೆನೆ ಸದರಪುಸ್ತ
ಕ್ಕಾರರು ಕೊಟ್ಟಿ ಬರಿಲಾರ್ಪಿಗಳು ಪ್ರಕಾರ:—

೧ನೇ ಪದ್ಯ — "ಹರಾಲಯ" ಇದು ನಾಲನು ಕೊಟ್ಟು ೧ನೇ
ಬರಿಲಾರ್ಪಿಕೆಯ ೨ನೇ ಪ್ರಶ್ನೆಕವಿಸ್ತು ೧ನೇ ಪ್ರಶ್ನೆಕ್ಕೆ ನಂ
ಬಂಧವಿರುತ್ತದೆ ಕಾರಣ ಈ ಉತ್ತರವು ೧ನೇ ಪ್ರಶ್ನೆಕ್ಕೆ ಸಮ
ರ್ಪಕ ಪಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

೨ನೇ ಪದ್ಯ — "ಪೂಕ-ಪೂ" ಇದು ೨ನೇ ಬರಿಲಾರ್ಪಿ
ಕೆಯ ೧ನೇ ಪ್ರಶ್ನೆಕವಿಸ್ತು ೨ನೇ ಪ್ರಶ್ನೆಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧವಿ
ರುತ್ತದೆ ಈ ಉತ್ತರವು ೨ನೇ ಪ್ರಶ್ನೆಕ್ಕೆ ಸಂಯೋಗವಾಪುದಿಲ್ಲ ಮು
ಪ್ಪು ಇದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ತಪ್ಪಾಗುವುದು ಅದೇನೆಂದರೆ ನಾ
ಲ್ಕು ಅಕ್ಷರಗಳಲ್ಲಿ ಪಾರು ಪೆಸರಾಗುವುದೆಂದು ಇಷ್ಟು ಪುಟ

ಶೇ ೬ಕ್ಷರದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಹಿಟ್ಟು ಶ ಲಕ್ಷಣಗಳಾಗುತ್ತಿದ್ದು ತಾಲ್ಕೇ ಅಕ್ಷರಗಳಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸಿದ್ದಾರೆ.

*ಬಂಮಾಕಂಮಾರಾ : ಇವೈ — *ಇದು ನನ್ನೇ ಬಹಿಲಾಪ ಮಕೆಯು ನನ್ನೇ ತ್ರೈಕಬಿಸ್ಸು ೧ನನ್ನೇ ತ್ರೈಕಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧವನಿ ರುತ್ತದೆ ಈ ಉತ್ತರ ಮೂರಕ್ಕೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕಗಳಿಗೂ ಸರಿಯಾ ಗುತ್ತದೆ

೧ನೇ. ೧ಟ್ಟಾಲ್ಲಾಲಿಇಸ್ಸಿ. } ಹಣಾಬಂಧ ಕೃಮ್ಮಾತಾಯ್ಯಾ ಹೆಬ್ಬಿ.
೧ನನೇ ಅ. ಮೂಸ್ತರ ಥಾ. ೧ನೇ ಸ.

—೦—

ರಾ. ಪಾ. ಕನ್ನಡ ಶಾಲಾಪತ್ರಿಕೆಯ ಎರಡನೆಯ ಪ್ರಾರಂಭ ದಕ್ಷಿಣಾ ಭಾಗ ಪಾಠಾಂತರದವರ ಸನ್ನಿಧಿಗೆ —

ಮಿ. ಬಿ. ಅಯ್ಯಂಗೇರೆ ತಮ್ಮ ಕರಕಮಲದಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವಿಸುವ ಶಾಲಾಪತ್ರಿಕೆಯ ನಾನು [೧೬೬]ರಲ್ಲಿ ಕೌಜಗೇರಿ ಶಾಲೆಯ ಹೆಡ್ಡಮಾಸ್ತರ ಮಲ್ಲಿಯಪ್ಪ ಬೆಸ್ಟದವರ ಜಗಾಪೂರ ಇವರು ಕೊಟ್ಟ ಪ್ರಕಾರ ಬಹಿಲಾಪಕೆಗಳ ಅರ್ಥಗಳನ್ನು ನನ್ನ ಅಲ್ಪಮತ್ತಿಗೆ ತೋಚಿನಿಷ್ಟು ಬರದು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ ಇದನ್ನು ತಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ರಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಪಡಿಸುವಿರೆಂದು ನಂಬಿದವನಾಗಿದ್ದೇನೆ.

೧ನೇ ಪದ್ಯ — "ಮಾಂಜಿ" ಪದಕ್ಕೆ "ಮಾ" ಅಂದರೆ ಲ ಕ್ಷ್ಮಿ (ಪಶ್ಚಿಮ) ಇವನ್ನು ಯೂರೋಪ್ಯರು ಬಿಯುಸುತ್ತಾರೆ. "ಪಾಂಜಿ" ಅಂದರೆ ಬ್ರಹ್ಮ ಇವನು ಈ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಉತ್ಪತ್ತಿಕರ್ತನು. "ಮಾರಜಿ" ಅಂದರೆ ಅರಮನೆ. ಇಷ್ಟರಿಂದಲೇ ಕೃಷ್ಣಬಾ ಣಾಸುರರಿಗೆ ಶಲಕ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರವಾಯಿತು. ಇನ್ನೇ ಪದ್ಯಾರು ಅಕ್ಷ ರಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರ್ತಿಲಕ್ಷ್ಮಿ, ಮುಖ ಮುಖ, ಪಾಪ ಪಾಪಿಗಳು

(ಪುನ್ನಪುತ್ರ) ಎಂಬ ಮೂರು ಪದಗಳಾಗುವುದು.

ಇನ್ನೊಂದು ಪದ್ಯ—"ಮಾರಜ" ಇದರಲ್ಲಿ ಕಡೆಗಿದ್ದ 'ಜ' ಕಾರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ "ಮಾರ" ಅಂದರೆ ಪುನ್ನಪನೆಂದಾಗುವುದು; ನಡುವಿನ "ರ" ಕಾರವನ್ನು ಕಳೆದರೆ "ಮಾಜ" ಅಂದರೆ ಪುನ್ನಪ್ಪಲಕ್ಷ್ಮೀ (ಪುತ್ರಿ) ಎಂದಾಗುವುದು; ಉಳಿಯಲ್ಲಿದ್ದ "ಮಾ" ಅಕ್ಷರವನ್ನು ತೆಗೆದರೆ "ರಜ" ಅಂದರೆ ಧೂಳಿಯಂದಾಗುವುದು. ಈ ಮೂರು ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಿದರೆ "ಮಾರಜ" ಅಂದರೆ ಪುನ್ನಪ ಪುತ್ರ ಅನಿರುದ್ಧ ನೆಂದುಹೇಳುವುದು.

ಇನ್ನೊಂದು ಪದ್ಯ—"ಮಾರಣ" ಇದರಲ್ಲಿ ಮೊದಲು "ಣ" ಕಾರವನ್ನು ಬರೆದು ಹಿಂದೆ "ರ" ಕಾರವನ್ನು ಬರೆದರೆ "ರಣ" ಆಂದರೆ ಕದನವೆಂದಾಗುವುದು ಆದರಹಿಂದೆ "ಮಾ" ಯಂಬ ಅಕ್ಷರವನ್ನು ಬರೆದರೆ "ಮಾರಣ" ಅಂದರೆ ಗಜ (ಆನೆ) ಯಂದಾಗುವುದು.

ಹಾಗೂ ಇದೇಮಾನಲ್ಲಿದ ಎರಡು ಶ್ಲೋಕಗಳುಳ್ಳ ಹಿಂದು ಬಹಿಲಾರ್ಥಿಕೆಯನ್ನು ಬರದು ತಿಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ ಇದರ ಅರ್ಥವನ್ನು ವಿಚಕ್ಷಣರಾದ ದೇಶಬಾಂಧವರು ಬರದುತಿಳುಹಿಸುವರೆಂದು ಪೂರ್ಣ ಆಶಿಸುತ್ತೆ ಹೊಂದುತ್ತೇನೆ.

॥ಮು॥ ಪೃಚ್ಛ॥ ವಿಧಲಾರ್ಥಾಕ್ಷರ ಮುಂಕರಾಭರಣಮುಕ್ಕಂ
ದ್ವಂದ್ವವರ್ಣಾಂಗಳಂ। ವಿಧಲಾಲಿಂ ತನ್ನಕ್ಕ, ವರ್ಜಿಸುತಿ
ರಲ್ಕಂತಶ್ಯಾಕ್ಷರಂಬೊಳೆವಂ। ಗಡಿಸಲ್ ಮಧ್ಯಗಳಂಜೀಶ
ರಮುಣನಾರರಾತ್ಯಾಧಿಷ್ಠಿತಿಯ ಕ್ಕರಿಂ। ಪೊಡಗೂಡಲ್ ಗ್ರಹ
ಮುಕ್ಕು; ಕೂಡಿಸೆದ್ವಯಾಂತ್ಯಪವಿತ್ರಿಯಂರಣ್ಯಮ್ಮದು ॥೧॥
॥ಕಂಡ॥ಕುಂಡಪೆಸರಾಕ್ಷರಗಳ । ನೊಂಡಿಸೆಜಾತ್ಯಪುಂಡಲ್ಲಾ
ವಿಧಾನಂ ಬುಡರೇ । ಬಂಡುರಭರಣಸರೋಜಜೆ । ಪಂಗ

ನಿನಗಾ ನಿಧನವ್ಮಬೇಳ್ಳಿ ರಂಧಾತಿನುವೇ೦॥ತಿ॥

ಇಂ. ಜಿ. ಸಿಸ್ಟೇ ಸ್ ಆಫ್ ಗುರ್ಗಸಾಫ್ ಸರಹರ ಮೆಟಗೇ೦ಕೆ.

ಅಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಯಿಂದ.

—o—

A New Poem.

ಸುವಸೆಡಜಿನ.

॥ಶ್ರೀ ಚಾಮುಂ೧ ಶ್ಲಂಮಿಲ್ಲ ಶ್ರೀಲಂಬಿತ್ರ.—

॥ಜಾಗಾಕೋಮಲ ಶಿ ಮುಡವ ಳ ಃ ಮುನೋ೯—

॥ಹಾರವಿಕುಲ ಶಿ ಮಿಕ್ಕಮುಂಧದ ಃ ಪಾಪಮುಜಧರವಾ॥

॥ಸೀರಮಾಂಪ್ರಿಷ್ಟ್ಯಯಹರಂಬಿಹ—

॥ಸಾಂಧರಸಯಾಧ್ಯಾಯಿಗಾಧವಾನಿ—

॥ಹಾಂಲಿಲ್ಲಿತಕಲಿಶೀಶಮುಸುಂವಸುಂದಸಾಂಜ್ಞವಹಂ॥೧॥

॥ಅರಳುಹಾಸಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಲಿವಜ—

॥ಮುಂಸುಳಿಯುಹಸುಂಧರಾಂಗದ—

॥ಬರುಗಾಂಧಮಭಾಂಜಲ್ಬಿಮೋಹುಮ್ಮಧನಮೋಹುವಂಧಲೆ॥

॥ಎಂಗಳೂಯಿಮಾಂಬಿವಲಿಸುಳಿಯಾಹ—

॥ಮಂಬಿರಾಗಾಯವಜಲಜವಮೋಹ—

॥ಹರಲಿಂಯಸ್ಮೈಹಾರಂಧಮಿಂವನಾಂವರಂಜಿಸುವ ॥೨॥

॥ಸಂಹರಾ೧ ಯೀಯಾಸಾಮಾಹರಂಶ—

॥ಕಾಮುಮೋಹಾಮಿನಲಿಲಿಯು—

ಟಿಪ್ಪಣಿ.—೧ ಪ್ರಮಿಳ—ತುರಬು ತಿಲರಬ
ರ—ಮೋ ತಾಮರಸ ೨ ಮುಖ—ಕ೦ಠಿಗೆ ೪ ಸುಪವಸ—ಜೂ ಶ್ಯ
ಲ್ಲ—ತೋರುವ್ಮ ೫ ಮಾಣಿ—ಎಳಗಡೆಯ ಸ್ಥಂಧದಲ್ಲಿರುವ ೧ ಜೀ

||ಥಿರೆಯುಮಾಳಿಗಳೋ ಭುಜಂಗರಭಿಷಾಮತೀರಗಳೆ||
||೩ ಗುರುಕುಚಶಮಂನಲಿಬರಿಸು—
||ಏಲಮುಖಾಲಿಪನಮಂತ್ರಿಸಗಣಾಯೆ—
||ನಿರುತಮೆಪೈಶಾಂತಪಿಠಲನಸುರಸರಂಜನವು ||೧||
||ಅರರೆವಲಸುಗರಿಯಸುಳಿವಿನ—
||ತುರಬಿನಲಿನಲಿದಾಡ್ಡಮುಲ್ಲಿದೆ—
||ಯುರಳುವೆನಾಗ್ಗೆಯಂತುಣಲೆಯೋ ಗಮನಸೊಡೆದವಿಟಪರರಾ||
||ಭುರಕೆಬಹು ಶಿಖಿಬ್ರವಃಪವೀಯುವ—
||ಸರಸರಸಮುಕರಂಪ ಇಮುಂಜರಿ—
||೪ ಭುರಪೊತಿಳಿಯುಮುಶಾಂತಪಿಠಲನಸುರಸರಂಜನವ್ಯ ||೪||
||ಅರರೆಮಿಂಚುಪಪಲ್ಲಳಿಗನಲಿ—
||ಸುರಿಯುತಿಹಪಳೆನಗೆಯೊಶಿಪಶಿಪ—
||ಮುರಳುಗೊಂಡಭುಜಂಗಪ್ಪರಿಪಜಿತ್ತ ಗಕ್ಕೈರವಮುಂ||
||ಅರಳಿಸುಪ ಶಿಪಭ್ರಾಂತಬಿಂಬಪ—
||ಕಿರಣಲಹರಿಗಳೋಕಳಿಯುವೈ—
||ಪಿರಮುರನಿಕಪಶಾಂತಪಿಠಲನಸುರಸರಂಜನವ್ಯ ||೫||
||ರಂವಗಂನಪೆಯುನ್ನಪೋಲುವ—
||ಕೆಂನೆ ಗಪಲಿಗಳೊಪುನಿಯುಕುಲಿ—
||ಪಂನ್ನಕೊಲ್ಲ ಅಂಕಾನು ಬ್ಲನೆಚೆಯುಪಣಾಮನಾಂಗಿಲಿಯುಳ||

ಯುಷ—ಅಪ್ಪೃತ ೨ ಭುಜಂಗ—ವಿಟಪುರುಷ ೩ ಗುರು—ಡೊಡ್ಡ ಪ್ಪ
ಪ ೧ ಮನಸೊಡೆದ—ಮೋಹಿಂಸಿದ ೨ ಶಿಖಿಬ್ರವ—ಕುಬ್ಜಮುಳು
೩ ಮುಂಜರಿ—ಗೊಂಜಲು ೪ ಭುರ—ಅತಿಶಯಭ್ರಾಂತಿಕೊಂಡಿರುವಿಕೆ
೧ ಕ್ಕೈರವ—ಕರೇಕಮಾಲ ೨ ಭ್ರಾಂತಬಿಂಬ—ಜರಿಪ್ರಮುಂಡಳ
ಗಪಲಿಗ—ಹಾಲಿಗ (ಫಲಕ) ೩ ಎಚೆ—ಬಾಣಾಗ್ರಾಯೋಗಮಾಡು

೧ ಕಾಣುವಡೆಗಣ್ಣಿಯುಂಮನೆಪಮೆ...
೨ ಕ್ಕನ್ನಮನಗಲ್ಲುಗಳೊಕಳಿಯುಮು...
೩ ಚಂಪಿಗನಗಗಾತ್ರಾಂತವಿಶಿಲನಸುರಸಂಜನಪ್ಪ ॥೬॥
೪ ಅರಿರೆತನ್ನಯಚಾಯಕ್ಕೆರಪ...
೫ ಗಿ ಪರಿಣಜಿನ್ನಭುಜಂಗನೋಡಸಾ...
೬ ಪಮಿಕುಂದಿದಸುರಾಗುಣಕೆಕಂಗೊಗದುಕಾಣ್ಮಪಯೊ ॥
೭ ಸುರಪಗೆಕಳಂಕ್ಷಾತಪಸ್ಸಿನ...
೮ ಮೆರೆತತೇಜದ ಶಿಕೆಂಗಿಡಿಗಳೊ...
೯ ಕಂಯುದಕಾಣಾಶಾಂತವಿತಲನಸುರಸದಂಜನಪ್ಪ ॥೭॥
೧೦ ಕುಟಿಲಬೆಂಡಲನೀಲಕುಂತಲ...
೧೧ ಘಟಿತ ಗಂಟಿಲಸ್ಥಲದಿರಂಜಿಸ...
೧೨ ಪುಷರಾಪುಲರತ್ನ ನರಳಿಲೆಯೋ ಕ್ಷಿಪಾಭವನೆ ॥
೧೩ ಬಿಟಿ ಳಕದಂಬವಿಲಾಸವಿಭ್ರಮ...
೧೪ ಘಟಿಸಿಚಿತ್ತಹೂಯೂ ಶಿವವೀರುಡೆ...
೧೫ ಕಂ ಪ್ಪೂಕಳಿಯುಮುಕಾಂತವಿತಲನಸುರಸುಂಜಪ್ಪ ॥೮॥
೧೬ ಪನು ಪಾಯಿಕಾಳಿಲಾಸಸುಲಲಿತ...
೧೭ ಘನಕುಚೆಂಕಾತ್ಕಟಕಲಡೋಲಿಟಿ...
೧೮ ಜವರ ತಿದ್ದಗರತ್ನಗಳನಿಸುಮಜೊನ್ನಗರಣಿಯೋ ॥

---

೧ ಪರಿಣಜಿನ್ನ—ಪ್ರಬುದ್ಧ ೩ ಕೆಂಗಿಡಿ—ಕೆಂಪುಕಿಡಿ ೧ ನಿಟಿಲ—ಡ
೨ ಪಾಂಡುರ—ಬಿಳುಪು ೩ ತಿಮಿರ—ಪಾಪಸ್ಯತೀ ೪ ಕ
೫ ಪಂಚ—ಸುವಾಣ ೫ ಅಸುವೀರುಡೆ—ಗಿಡ ೬ ಮುಟಿ—ಪತ್ರ ೧ ಮು
ಕುಲ—ಮೊಗ್ಗೆ ೨ ನೃಕ್—ಕಣ್ಣು ೩ ವಿನಯ—ಸರಳತ್ವ

ವಿವಂತ ಸಚಿವಿಸ----

ಇಯನಾಗ್ಬ ಎಯಟಿಂಬ ಮುಡಾರಭಯುಗೇ, ತಮ್ಮ ಕರದ್ವಂ
ಸ್ಥಬಲ್ಲಿಬ್ಬ ವಿಸುಃಪ ಶಾಲಾಪತ್ರಿಕೆಯು ಲೊಂಯಿಬಪನಿತ್ತು ಎವ್ವ
ಸುನೋಭಿಂಪ್ರಾಯುಪನ್ನು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಸುವಿರೆಂಬ ಪಾಣಾರ್ಥ ಅಭಿ
ಲಾಷೆಯುಂಟು.

ಈ ಗ್ರಾಮದ ದಕ್ಷಿಣಾಶೆಯ ಬಂದು ಮೈಲಿನಮೇಲೆ ಶಿದ್ಧನ
ಗುಡ್ಡಮೆಂಬ ಸುಪಣಾರು(೧೦೦೦)ಮೊಳ ಎತ್ತರಪಾದಶೊಂದು
ಪರ್ವತವೂ, ಇದರಲ್ಲಿ ಭೂತೇಶ್ವರಮೆಂಬ ದೇವಾಲಯವೂ
ಉಂಟು. ಇಲ್ಲಿ ಬರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಶ್ವನಶುದ್ಧ[೧೦]ದಿವಸ ಯಾತ್ರೆ
ಬರುವುದುತ್ತರಾತ್ತದೆ. ಇದರ ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಂದು ರಘುರಿಇದ್ದನ
ರ್ಣಾಬಾ ಪ್ರದೇಶ ಹರಿಯುವುದಂಥಾದಾಗಿಯೂ, ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಬಂ
ಡೆಗಳಿಂದಲೂ, ಪೃಷ್ಟಗಳಿಂದಲೂ, ನಿರ್ಮಲೋದಕದಿಂದಲೂ,
ಯುಕ್ತವಾದಂಥಾದಾಗಿಯೂ, ಸೋಟಕ್ಕೆ ಬಹು ರಮಣೀಯ
ವಾಗಿರುವದಲ್ಲದೆ ಈ ಗುಡ್ಡಗತಡವಜನರಿಗೆ ಅಪ್ಯುಪಯೋಗವುಳ್ಳ
ದಾಗಿದೆ. ಈ ರಘುರಿಯ ಮೇಲ್ಬಾಗಕ್ಕೆ ಸುಪಾರು[೨೦೦]ಮೊ
ಳ ಎತ್ತರವಾಗಿಯೂ, (೫೦)ಮೊಳ ಅಗಲವಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಸ
ಪಾಟವಾದ ಭೂತುಯೂ—ಅದರ ತ್ಯತ್ತೊಂದಿರಳು ಭೂಕಂಪದಿಂ
ದ ದೊಡ್ಡಗರ್ಜನೆಯಾಗಿ, ಕೆಳಗಿರುವ ರಘುರಿಯಲ್ಲಿ ಸಂದು
ಬರುವು, ಬಂದರು ತಿಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಇದರಲ್ಲಿ ನ್ಪಷ್ಟವಾಕ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ
ವಾಗಿದೆ ಈ ಸರದಿರುವ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ವಿರಕುಬುದ್ಧಿ ಮೇಲೆ
ಮುಮುಷ್ಯನು ನಡೆಯುವಹಾಗಾಗಿ ಚಲಮಾಯುವಾಗಿದೆ. ಇದು ಅ
ಪ್ಪಾ ತಪಕಾರವಾಗಿಯೂ, ಅತ್ಯಾಶ್ಚರ್ಯವಾಗಿಯೂ, ತೋರು
ವದರಿಂದ ಎಷ್ಟೋಜನರು ಇದರ ಜಮತ್ಕಾರವನ್ನು ನೋಡು
ವಷ್ಟಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮುಖಾಂತರವಾಯಿತೇ, ಪತ್ರಿಕೆ

ಪ್ರಾರಂಭ ಕ್ಷಮಾಪಣೆಯಿರಬೇಕು. ಇಂತಿ ವಿಜ್ಞಾಪನೆ:

ಪಾ.ಟ್ಟಾಲ್ಲಿ ಮು. ಬಿ. { ಭಾಷಾನಿಸ್ಸಾರದ ಕೃಷ್ಣಪ್ರಸಾ
ಕೃಷ್ಣನಪಳ್ಳಿ ಪಾ. ಪಾನಾಸುರ { ದ ಕಪ್ಪುರ ಹೆಡ್ ಮೂ. ಚಿಕ್ಕ
ವಿಜ್ಞಾ ಬೆಳಗಾವ { ಮುನವಳ್ಳಿ.

Education and Improvement.

ವಿದ್ಯಾಸುಧಾರಣೆಯಾಸಂಬಂಧವಾದ ಸುಗತಿಗಳು.

—*೦*—

ಯಜುಕ್ಲೇಶನ್ ಕಮಿಶನ್ನಿನ [ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೇಮಿಸಿದ ಪಂಚರು] ಅಭ್ಯುಕ್ಷರಾದ ಮಾಲ್ಕ್ಟರ ಹಂಟರ್ ಧೊರೆಗಳು ಈ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಪುಣೆಯೊಳಗೆ ತಮ್ಮ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ಗಲಾಜಿನ ಸಾಕ್ಷೀದಾರರ ಜಬಾನಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮುಂಬ್ರಾನಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ಹೋದರು. ಇವರು ಮುಂದಿನ ತಿಂಗಳಿನ ೧೭ನೇ ತಾರೀಖಿನ ಮುಂಬೈಗೆ ಬಂದು ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರ ಜಬಾನಿಗಳನ್ನು ತಕ್ಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರಿದ್ದಾರೆ.

—೦—

ಈ ಸಾಕ್ಷೀದಾರರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಪ್ರತ್ಯೇಕಭಾಗದವರಿಂದ ಕರೀದ ಮೇರೆ ಲಿಖಿಗ್ಗರ ಸಾಕ್ಷಿಕೊಟ್ಟವರು ಮಿಶನರಿ, ಮುತಾಲ್ಲಕದಾರ ಮತ್ತು ಘಟಿಂಗವಾಲೆ ಕಾಲೆಜಿನೊಳಗಿನ ಇಪ್ಪರಿಬ್ಬರ ಜಬಾನಿಗಳಾಗಿವೆ. ಲಿಖಿಗ್ಗರ ಸಾಕ್ಷಿಕೊಟ್ಟವರು ಜಮಾಬಂದಿಯ ಪಾಠಶಾಲೆಯವರೆಂದರೆ ಗುಜ್ಜರಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೇ ಪ್ರಮಾಣು ವಿದ್ಯಾವು ಬೆಳೆಯುತ್ತ ಕೈಪುಷ್ಟ ಇನ್ನೂ ಬೆಳಿಬಲ್ಲದು. ಸಾರ್ಕಾರೀ ಪಾಠಶಾಲೆ ಹೊರತು ಊರ ಖಾಸಗಿ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳು ಹಲವುಂಟು. ಅವರ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ವಿಕ್ಷಣ

ರ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಪ್ಲೇಗಿನ ಬಾಧ್ಯ ಹೋಲಿ ಚಾಲರಡಿ
ಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಬಡ್ಡಿಬಿಗೆ ಕಲಿಯುತ್ತಿ ಇನ್ನೂ ಶಿಲ್ಲ. ತಪಲು
ಕಾಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಕಟ್ಟುಪಾಡಿಗಳನ್ನು ನೋಮಿಸಿ ಉಗ್ರಾಣದ ಶಾಲೆಗಳ
ಹೋಲ್ಲಜಾರಾಯಿಸಿದ್ದು ಅಪಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೇನು. ಸರಕಾರದಿಂ
ಪರು ವಿಚ್ಛಿನ್ನ ಕೆಲವರಿಗೆಯಿಂದ ಈಲ್ಲ ಹಿಲ್ಲಿಗೆ ಮೈ ಡೆ
ಡರೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿಲ್ಲಿ. ಮಿಲ್ಲಿದ್ದಾಗಿನ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸ್ಥಿತಿ
ಪೂಡಿ ಹುಟ್ಟಿಬನ್ನು ಕಲಿಯಿಸಿಕ್ಕಿರಿ. ಅದ್ದೆ ಜಾತಿಗಳಿಗೆ ಮೀ
ಪರಿಣಾಮ ವಿಚ್ಛಿನ್ನದಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿ ಯುದಲೇ ಉಂಟಾಯಿ. ಮಿಲ್ಲಿ ಹೊಸ
ಯಲ್ಲಿ ಧರ್ಮದ ಬಲವಧಿಯ ಪ್ರಭಾವವಿನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ
ಧರ್ಮಾಚಾರಿಕರು. ಮಿಲ್ಲಿಸ್ಥಾನದ ಸರಿಗಡಿಯ ಜನರ ಪೀತಿಯ
ಲ್ಲಿ ಕಡೆಯಲು ಕೆಳಿಯುವ್ರೆಲ್ಲರು ಪಡೆ ಬಿಟ್ಟುಹೋಡಬೇಕು. ಮೊದ್ರಿ
ಗಾಂಧಿ ಬೀಡುಗಾಲ ಧರ್ಮಸ್ಥಾಗಳೆಲ್ಲವನ್ನು ಮುಕ್ತಿಯಾಗಿ ಸ
ಗಾ ನಾಗರಿಕ ಪ್ರಾಣಿಯ ಪಾಲಯಾಗಿದ್ದು ಹೊಡೆಯಪಥದಲ್ಲಿ ಯಿಲ್ಲಿ ಕೆ
ಲಕರಿಗೆ ಬಾಹುಬಾಗಿಸಿ ಹೊಟ್ಟಿ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರ ಅಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯನ್ನು
ಹೊಡಿಯಪಥದಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲಿಯ ಹಾಯಸೂತ್ರಿಲನ ವಿಧಾನಿಕ್ಕು
ಕು ಬಿಸುವನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಹಾಯಸೂತ್ರಿಲನ ಮು
ಪೆ ಹೊರಡಿಹೋಗಿರೆ ಸಹ ಈ ಹುಚ್ಚಿಗರು ನಮ್ಮ ಚಾಪ್ಟಿಯನ್ನು
ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇತ್ತೀಚಿಗೆ—ಭುಜಂಗರಾಯದ ದಬಲವಿಯು
ನ್ನು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಪಡಿಸಿಲ್ಲ.

—೦—

ಡಾಕ್ಟರ ಹಂಜಿರ ಸ್ನೇಹಿತರು ಬೀಯು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ, ಜುಂ
ಮಿಳಲಾಪೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧಿಯು ಉಳಿದ ಕಡೆಂ
ಲ್ಲಿ ಇರುವಂತೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಮಾಡಿಯಲ್ಲಿಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ
ಪಟ್ಟು ಪ್ರಾಯಶಿಲ್ಲವು. ಆದರೆ ಮುಡಿಕೆಯು ಮಲಿಯ ಮ

ವ್ಯಾ ಸಭೆ ಎಂಬುದೊಂದು ಬುದ್ಧಿವಂತರಾದ ಪುರುಷರಿಗೆ ಯೋ
ಗ್ಯ ಸಭೆಯುಂಟು. ಆ ಸಭೆಯವರ ಪ್ರೀತಿಯು ಪ್ರಖ್ಯಾತಳಾ
ದ ರಮಣಿಯಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧಿ ಮಿಶ್ರಿತವಾಗಿರುತ್ತಲೆ. ಹಂ
ಚರ ಥೂರೆಗಳು ಹೇಗೆ ಬರುವುದೆ ಆಹಾರವೊಂದನ್ನೆ ಸ್ವೀಕಾ
ಸಿದಕೂಡಲೆ ಆ ಜಾಗವು ತಾನಿಷ್ಟವಾಗಿ ಬಿಡುವಂತೆಯೂ ಮು
ನಿಷ್ಠರಿಗಿಂತ ಕಷ್ಟವಿಲ್ಲದೆ ಮಾಡಲ್ಪಡಗಳು ಬಂದು ಮೊದಲಿ
ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬೆರೆಯಿಸಿ, ಹಾಗೆ ಧರ್ಮಿಷ್ಠೆ
ಸಂಪತ್ತಾಗಿ [illegible]
ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಓದಿ ಕೇಳಿಸುವುದು, ಧರ್ಮ, ಧರ್ಮ ವಿಷಯ
ಸಿದ ಅನೇಕ ಮಾತ್ರ ಯಥಾರ್ಥ ಮೀಮಾಂಸೆಗಳು ಈ ಸಭೆಯ
ಪಾಲಿಗೆ ಕೊಡಿಸಿರುವ. ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಸೆಕ್ಷ ಪಿಯರ್ ಮೊದಲಾ
ದ ಕವಿವರ್ಯರ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಓದಿ ಅರ್ಥವಿಚಾರಣೆ
ಮಾಡಿ ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ
ವನ್ನು ತೋರಿಸುವುದು; ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಆಭಿಪ್ರಾ
ಯವನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಎಲ್ಲಿ ಅವಿವೇಕವಾದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಆ
ಕ್ಷೇಪಿಸುವುದು ಮಾಡುವರು.

—೦—

ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯದ ವಿಕ್ಟೋರಿಯಾ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಾಗಿ ಹೊಸ ಪಿದಪೊಂದು
ಹೊಸದಾಗಿ ಬಾಹ್ಮಣ ಕಿಡಿಕ್ಷೆಯಿಂಗಳನ್ನು ಕೆಲವು ಮಾಡಿದರು. ಕೆಲವು ಬಂ
ಗಿ ಆಚಾರವಾದ ಪ್ರಾಣಿಗಳು, ಮತ್ತು ಮಾಂಸವು ಮತ್ತು
ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಕಡಿ [illegible] ಯಾವುದಾದರೂ ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲು
ಹೊಲಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲು
ಹೊಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಮೊದಲಾದವು ನಿಯಮಗಳು ಕೊಲ

ಡಲಾಗಿ ಅವನಿಗೆ ೭೦೦೦ ರುಪಾಯಿ ಬಂತು! ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಪ್ಯಾ
ಪ್ಯಾನಕಾರನು ೧೫ ಜಿಣ್ಣಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಫೀ ಇಡಲಿದ್ದಾಗ್ಯೂ,
ಅವನಿಗೆ ಹಿಂದೇ ಪ್ಯಾಖ್ಯಾನವಿಂದ ಸಾವಿರಾರು ರುಪಾಯಿ ಹುಟ್ಟಿತು.

—o—

ಭೂಮಿಮೇಲೆ ಮಾಸಿಕ ಪುಸ್ತಕಗಳೂ ವರ್ತಮಾನ ಪತ್ರಗ
ಳೂ ಸೂರ್ಯ ಸಧ್ಯಕ್ಕೆ ೩೪೨೭ ಇರಿಯುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ
೧೬೫೦೦ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಹೊರಡುತ್ತವೆ. ಇದರಿಂದ ಇಂಗ್ಲಿ
ಷ ಭಾಷೆಯು ಮಹತ್ವವೂ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

—o—

ಈ ವರ್ಷ ಭಾರತದಿಂದ ಹಾಲಿಯಸ್ಕೂಲಿನಿಂದ ೨೧ ವಿ
ದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮ್ಯಾಟ್ರಿಕ್ಯುಲೇಶನಕ್ಕೆ ಹೋಗತಕ್ಕವರಿದ್ದಾರೆ.
ಇವರಲ್ಲಿಗೆ ಇಷ್ಟಾಗಿ ಹಾಲಿಯಸ್ಕೂಲಿನಿಂದಲೂ ಬೇರೆ ಕಡೆಯಿಂ
ದಲೂ ಇನ್ನೂ ೧೫ ಮಂದಿ ಹೊರಡುವರೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇವೆ.

—o—

ಬೆಳಗಾವಿಗೂ ಕೂಲ್ಲಾಪುರಕ್ಕೂ ನಡುವೆ ಪರೀಕ್ಷಾರ್ಥವಾ
ಗಿ ಬೋಟ್‌ಹೌಸ್ ಯಂತ್ರಪ್ರಪಂಚವು ಪುರುಷೋತ್ತಮರಾದವರೆ.

—o—

ದಕ್ಷಿಣಭಾಗದೊಳಗಿನ ಕೆಲವು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರರ ಬ
ದಲಿಗಳು ಬೇಗ ಆಗತಕ್ಕವಿರುತ್ತವೆಂಬ ಸುದ್ದಿಯು ವರ್ತಮಾ
ನ ಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಹೊರಟಿದೆ.

—o—

ಇಲ್ಲಿಯ ಮುಲಾಜೀಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಈ ವರ್ಷ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ೪೫
ಜನ, ಶೇಷಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ೪೧೯ ಜನ ಉಮೇದವಾರರು ಬಂ
ದಿದ್ದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಮೊದಲೇ ಗಣಿತದ ಕಾಗದದಲ್ಲಿ ೨೬೬ ಜ

ವ ನಾಮಾಸಾಮಾನ್ಯಗಳು ಉಳಿದಪರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಬಹುಜನ ಹೋ
ಗತಕ್ಕವರಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇವೆ. ಇವರಿಂದ ಮೂಸ್ತರಜನರು
ಬಹಳ ಮುಂದಿ ಉಮೇದವಾರರನ್ನು ಕಳಿಸುವ ಹಮಣಿಕೆಯಿಂ
ದ ನಾಲಾಯಕ್ಕರಾದ ಹುಡುಗರನ್ನೇ ಬಹಳ ಕಳಿಸುತ್ತಾರೆಂ
ದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಮೂಢಮತದಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ
ಹಣ, ಶ್ರಮ, ಪ್ರಾಣ, ಇವೆಲ್ಲ ವೃಥಾ ಹಾಗುವದಲ್ಲದೆ, ಆ
ವರಿಗೂ ಉಪಕಾರವನ್ನೂ ಕಳಿಸಿದ ಮೂಸ್ತರರಿಗೂ ಅಪಕೀರ್ತಿ ಬ
ರುತ್ತದೆ. ಇತ್ತಕಡೆಗೆ ಮೂಸ್ತರ ಜನರು ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಡುವರೆಂ
ದು ನಾವು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇವೆ.

—೦—

ರಷಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಪೆಡ್ರೀಫೇನಿಸನು ಹೊಸ ತರ
ದ್ದೊಂದು ವಿಮಾನವನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಅದರ ಆಕಾರವು ಪ
ಕ್ಷಿಯ ಹಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಬಾಯೊಳಗಿಂದ ಹಾವೆದೆ ಮಾರ್ಗವಿದೆ.
ಬಾಲದ ಹತ್ತರ ಚುಕ್ಕಾಗ್ನಿಯಂಥಾದೊಂದು ಉಪಯೋಗವಿದೆ.
ಅದರಿಂದ ವಿಮಾನವನ್ನು ಬೇಕಾದ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ತಿರುಗಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಬ
ರುತ್ತದೆ. ಈ ಪಕ್ಷಿ ರೂಪ ವಿಮಾನವು ಹಾರುವಾಗ ಇದರ ರೆಕ್ಕೆ
ಗಳು ಹಸುವಿನಿಂದ ಬೀಸುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಇನ್ನು ಬೋಲೆ ವಿಮಾ
ನದ ಕಲೆಯು ಸಾಧಿಸಿತೆಂಬೆನ್ನಲಿಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲ. ಯುರೋ
ಪಾದ ವಿದ್ವಾಂಸರ ಜುನಸಿನಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಅನುಕರಿಸುವ
ಈ ಕಲ್ಪನೆಯು ಅದುವರೆಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲವೆಂಬುವದು ಆಶ್ಚರ್ಯವಾ
ಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜುನಾದಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ವಿಮಾನಗಳು
ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಆಕಾರವನ್ನು ಹೋಲುತ್ತಿದ್ದವೆಂದು
ಪುರಾತನದ ಗ್ರಂಥಗಳಿಂದಲೂ ಚಿತ್ರಗಳಿಂದಲೂ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

—೦—

ಸ್ವಾ, ಬಿಜೇಕು.

ಈ ಮಾತಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲಗಪರಾಗುವುದಿಲ್ಲ
ಈ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿನಿಂ॥ ಘೋಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಹಾಗಿರಬೇಕು
ಎಂಬುದು ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದೆ.

R. S. Savanur.

ಆರ್. ಎಸ್. ಸವನೂರ ಗಲಾಡಗಿ.

ಸರಕಾರಿ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಸಂಬಂಧ ನಿಯಮ

ಸರಕಾರದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಮಾಡುವ ಪರಿ
ಸಲಗಳು ಅಜಮಾಸು ಯಷ್ಟು ಅವೆ ಹಾಗು ಆ ಪುಸ್ತಕ
ಪ್ರಯೋಗಮಾಡುವ ಕಾಲೇಜುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಯಷ್ಟು
ಾಗು ಯಾವ್ಯಾವ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಪ್ರಯೋಗಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ
ರ ವಿಷಯವಾಗಿ ಪಡಿಸಿತ್ತು ಕಳಿಸಬೇಕು ಸರಕಾರಿ ಪುಸ್ತ
ಕಾಗ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಮಾಡದೆ ಇದ್ದರೆ ಆ ಸಾಲಿಗಳಲ್ಲಿ
ಾವ್ಯಾವ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ ಹಾಗೂ
ಬರಿಯ ಬೇಕು. ಕಳಿಯುವುದು ತಾರೀಖು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿ
ಷ ನಾನು ಗಲಾಡಗಿ ಇರಬೇಕು.

S. K. Rodda.

ಎಸ್. ಕೆ. ಆರ್ ಧಾರವಾಡ.

ಸರಕಾರಿ ಪಾಲರು ನಿಯಮ

ಈ ಸರಕಾರಿ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಕಾಲೇ
ಲಕಾಲೇಜಿನವರಿಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಕಳಿಸಿದ ಮೇಲೆ

(ಫ್ಯೂಲಗ ಹಚ್ಚುವದಕ್ಕೆ ಯುಡಭಾಗಕ್ಕೆ ಇಬ್ಬೊಟ್ಟು ಸುಮಾರು ಸ್ಟ್ಯ
ಳ ಬಿಟ್ಟು) ಬರಯುಕಳಸಬೇಕು. ಮತ್ತೂ ಈ ಸ್ಕೂಲ ಕಮೀಟಿಯವ
ರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಮಿ ಜದ ಕೂಡಲೆ ನಮ್ಮ ಕಡಿಗೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಡಿ
ಪೋರ್ಟು ಮಾಡಬೇಕು. ತಾ. ೧೫/೧೨/೧೯ ಇಸ್ವಿ.

S. K. Rodda.
ಡಿ. ಐ. ಜ. ಸಿ. ಧಾರವಾಡ.

—o—

ಸರಕ್ಯೂಲರ.

ಅಜಂ ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯೊಳಗಿನ ಸ್ಕೂಲ ಮಾಸ್ತರಂದಿ
ರಿಪೂಟಿ ಎಜ್ಯುಕೇಶನಲ್ ಇನಸ್ಪೇಕ್ಟರ ಜಿಲ್ಲಾ ಧಾರವಾಡ
ಇವರಕಡಿಯಿಂದಾ—— ಬರೆಯು ಹೋಗುವದೇನಂದರೆ—— ನಿತ
ಲೀ ಸಂಬಂಧಯಿಲ್ಲದ ಫೈಲು ಪ ರಜಿಷ್ಟ್ರರ ಪನ್ನೆರೆ ಕೆಳಗೆ ಬರ
ಹಂತೆ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕ ಪಾಲಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಇರಸಕ್ಕಸ್ಪ ಅಪ್ಪಗಳಾಗಿವರ—
೧ ನಂಬರ ೧ನೇ ರಜಿಸ್ಟರ—
೨ ಕಾಮಜರೀರಜಿಷ್ಟರ—
೩ ಡೆಡಸ್ಟಾಕ ರಜಿಷ್ಟರ(ಸಾಮಾನ್ಯ ಸರಕಾರ್ಯ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಭಾಬಜ)
೪ ಮೂಫಿ ಹುಡುಗರ ರಜಿಷ್ಟರ—
೫ ಲೋಕಲಫಂಡ ಕೊಡಪಕ್ಕಪಳ ಬಾಬತ ರಜಿಷ್ಟರ—
೬ ಫೈಲು ರಜಿಷ್ಟರ—
೭ ರಾತ್ರಿಸಾಲಿಯ ರಜಿಷ್ಟರ—
೮ ಪ್ರಿಜಿಪಸ್ ಬುಕ್ಕು—
೯ ಜಾವಕ ಬಾರನಿತಿಬುಕ್ಕು—
೧೦ ಆಪಕ ಬಾರವಿತಿಬುಕ್ಕ
೧೧ ಟಪಾಲಿ ಬುಕ್ಕು—

೧. ಕಛೇರಿಯ ಪತ್ರ ವ್ಯವಹಾರಗಳಿಗೆ.
೨. ಮಂತ್ರಿಗಳ ಖಾಸಗಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರಿಗೆ.
೩. ಇತರ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಿಗೆ.
೪. ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಮನವಿ ಪತ್ರಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಬರೆಯುವಾಗ.
೫. ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಬರುವ ಪತ್ರಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಬರೆಯುವಾಗ.
೬. ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದ ಬರುವ ಮನವಿ ಪತ್ರಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಬರೆಯುವಾಗ.
೭. ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಬರುವ ಪತ್ರಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಬರೆಯುವಾಗ.

ಈ ಪ್ರಕಾರದ ಮೂರು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿಟ್ಟು ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರು ಸಹಿ ಮಾಡಿದ ನಂತರ (ಅಥವಾ) ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಾಗದಗಳನ್ನು ತಪಾಸಿಸುವಾಗ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬರೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ.

೧. ಕಛೇರಿಯ, ೨. ಮಂತ್ರಿಗಳ ಖಾಸಗಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರ ಪತ್ರಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಬರೆಯುವಾಗ ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಇರಬೇಕೆಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಸೂಚನೆಗಳು ಬರುವಂತೆ.

ಪತ್ರಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸುವಾಗ ಪಾಲಿಸಬೇಕಾದ ಪದ್ಧತಿಗಳ ಮಾದರಿ ಪತ್ರಿಕೆ:-

ಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ದಿನಾಂಕ	ಪತ್ರ ಬಂದ ದಿನಾಂಕ ಮತ್ತು ಸಂಖ್ಯೆ	ಪತ್ರ ಬರೆದವರ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ವಿಳಾಸ	ಪತ್ರದ ವಿಷಯ	ಪತ್ರದ ಸಾರಾಂಶ	ಅಭಿಪ್ರಾಯ	ಇತರ

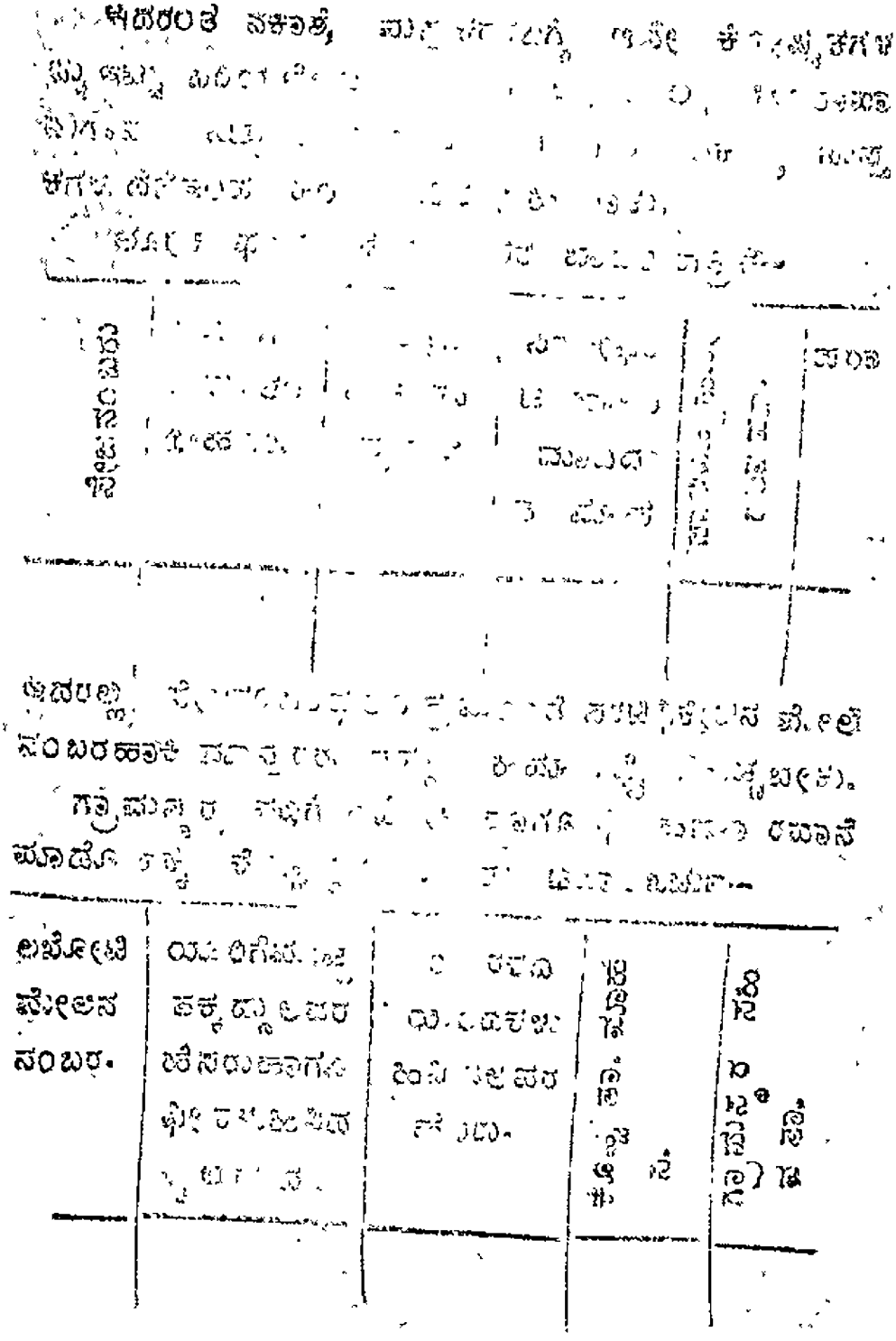

S. K. Rodda,

ಸಂ	ಹೆಸರು	ವಯಸ್ಸು	ತಂದೆ ಹೆಸರು	ಸ್ಥಳ ಮತ್ತು ತಾಲೂಕು
	ಗಣೇಶ			
	ಕೃಷ್ಣ	೪೬		
	ಮಹ್ಮ	೪೩		
	ಪಂಕ್ಷ	೪೬		
	ಪಪ್ಪ	೨೬		
	ಶ್ರೀನಿವಾಸ	೨೩		
೧೦೧	ಬಚಾಣಿ		ಬಸಪ್ಪಗಳ ಕೃಷ್ಣ	ಕಪುಡನೂರು. ತಾ. ಚಿಕ್ಕೋಡಿ
೧೦೨	ವಿಷ್ಣಪಾತ್ರ		ಪಂಡಿ ಸಪ್ಪೆಪಾತ್ರ	ಬೂಂಬಿನಕಟ್ಟಿ. ಪಪರ
೧೦೩	ಪಾಂಡಪ್ಪಾಳ	೧೩	ಜೆಂಡೆ	ತಾ. ಚಿಕ್ಕೋಡಿ.
೧೦೪	ಒಪಪಣ್ಣಪ್ಪಾ		ಈರಪ್ಪಾ	ಜಲಬಿ. ತಾ. ಖಾನಾಪುರ
	ನಾಗಪ್ಪ	೧೩		
	ಪಪಬಸಪ್ಪಾ			
೧೦೫	ಅಂಜಪ್ಪಾ		ಕೃಷ್ಣಪ್ಪಾ	ಅಂಕಲಗಿ. ತಾ. ಬೆಳಗಾವಿ.
	ಶಿವಪ್ಪ	೧೦		

	ಲಕ್ಷ್ಮಣ	೧೧		ಮುದಕಪ್ಪಾಣ್ಣ	ಕಣಬಿಕರವಿನಕೊಪ್ಪ ತಾ. ಒ.
೧೦೭	ಗುರುನಾಥಭಟ್ಟ		ಬ್ರಾಹ್ಮಣ	ದೋಪಾಳಭಟ್ಟ	ತಾ. ಬೆಳಗಾಂವ
೧೦೮	ಅನಂತ			ತೇಪೋ	ಸದರ
೧೦೯	ದತ್ತಾತ್ರೇಯ	೧೫		ಖಾಳಾಜಿ	ಹೊಂಗಲ. ತಾ. ಸಂಪಗಾಂವ
	ಗುರುನಾಥ	೧೪		,,	ಸದರ
೧೧೦	ಶಿವಪಂಚಲಿಂಗಪ		ಲಿಂಗಾಯಿತ	ಪರಪ್ಪ	ಅರಭಟ್ಟಿ. ತಾ. ಸಂಪಗಾಂವ.
೧೧೧	ಸೋಮಣ್ಣಾ	೬	ಸದರ	ಪರಪ್ಪ	ಮುಸೋಳ್ಳಿ. ತಾ. ಪರಸಗಡ
೧೧೨	ಕಲ್ಲಪ್ಪ		ಸದರ	ಪಾಟಪ್ಪ	ಐನಾಪೂರ ತಾ. ಅಥಣಿ.
	ತಿಪ್ಪಣ್ಣಾ		ಸದರ	,,	ಸದರ
	ರಾಮಪ್ಪ		ಸದರ	,,	ಸದರ
೧೧೩	ಭಾವುಶಾಸ್ತ್ರಿ		ಬ್ರಾಹ್ಮಣ	ಅಂಣಾಶಾಸ್ತ್ರಿ	ಅಥಣಿ. ತಾ. ಸದರ.

ಮೂಪ ಹುಡುಗರು ಸಾಲೆಗೆ ಹೋಗುತಾರೆಂತ ಬರಯಿಲ್ಲಪೋ ಅವರನ್ನು ಸಾಲೆಸೆ ಕಳಸುವಪಕ್ಷೆ
ಅವರ ಸಂರಕಕ್ಷಕರಿಸೆ ತಿಳಿಸಿರುತ್ತೆ. ತಾ. ೧೫ ಜುಲೈ ೧೮೮೯ ಇಸ್ವಿ.

Chas. F. H. Shaw.
ಸಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಕೋರ್ಟ ಜಿ. ಬೆಳಗಾವ್ಯ

ನಿರೂಪ

Desceiption of famine
ಬರಗಾಲದವರ್ಣನೆ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ಕೊಡೆಯಲಿಯುವನೆಹೋಯಿಂದಲೀಧರೆಯಿಂದಡದೇನೆಂಬು॥
ದಿ. ಅರಸುಸನ್ನ ದನುಬಕುತೂಹಲ॥
ಧರಣಿತಾನೂನದೆಮದೇಜಾಂ॥
ತರಕಬೆಳೆಯಂಬಬ್ಧಿಯೋಷ್ಮಮುಮತೆದಮ್ಮೀ॥೪॥
ಅರಸುಮಂತ್ರಿಗಳೀಪರಿಯಂದಯ್ಯ॥
ಮೊರೆಯುಯೇಕಾಂತರಚೆಮೋಲ್ಗಳು॥
ಅರಕಲಾ ಮ್ಯಾಯಗಮತ್ತಪಿಡ್ಡಿದಕೇ॥
ಸೊಬಗಾಯ ಕಾಂ ಬಂಸೊಲ್ಲಗೆ॥
ಧರಣಿಯಂ ವಸಂಗಮದಿಂಬಾಯ್॥
ತೆರದುಎಟ್ಟುಸುಲಿಚ್ಚಿಳಚಪಕೆವದುನಿಜಗತಿಯಂ॥೫॥
ಅರರೆ॥ತಂನಕಳ್ಳೋರ್ಕಿರಣಗ॥
ಳುರಿಗೆತಾಪಜಮನಾಳದಂಡದಂ॥
ಕರೆಯತಂಣ್ಣೀರ್ಮುಳಿಯುಕ್ಷಿಸಿ ೧ ದಬ್ಬಿಭೂಪಗನಂ॥
ಸ್ಮರಿಸಗೇಂಬಾಮಿಯಾತ್ರಿಯು॥
ತೆರಳಿನಿರೆ ಪ್ರಳಯಸ್ಮರಣೆಯಂ॥
ಸ ಪಡಕಿಪಳಿದೀಜಗವತಾಸಪಡಲಿದೇಶರೆಮು॥೬॥
ಅಂಗುಲೋಷಧನುಂಡುಮ ೧ ಪಡಲೆಂ॥
ಮುಂಡಿಕವುಪತಕರಗಳಂದುಮ॥
ಮುಂಧರಿಯಜೀವವನೆಲ್ಲಮನುಪಡರಿಸಕೊಡಬೇ॥
ಮೊಂಡುದು ೨ ನಿಮಿಷಮುಲಪ್ಪುನಗೆಯಾಗ॥

---

೧ ಮೇಘರಾಜನನ್ನು, ೧ ಮೇಘರಾಜ, ೨ ಮೋಘ
೩ ಭೂಮಿಯು, ೧ ಸೂರ್ಯನು, ೨ ದೇವನ್ನ, ಮಿಣ

ಕಂಗಳುಪ ನಿ ಧರಭೂತಿಗಳುಮುದಿ ।
ಗುಂಪಕಾಮುಯು ಳ ಹರಿಯುಶ್ಚ ತಿವಪಂಶಗಳುಗೋಳಿಪುಗುರ।। ಪಿ ।
ಹಾರೆಹಾ।ವ್ರಾಣಗಳಸತ್ತಾ ।
ಧಾರನಾಶಕನುಂಬಿಳಾಪಾಂ ।
ಕೋಲುಷಾಚರನಾಶಮುಡವೇಕರಂಡನುಂಬುಕುಸ್ತಿ।
ಧಾತ್ರುಣಿಯುಸಳಿಭಾಗ್ಯರಮೆಯನ।
ಹಾರನುಲಶ್ರೀಕುಂತಮುರಿದಿರ।
ಕಾರುಚಂದ್ರಗ್ರಹಣಮುಂಡುಹಾಳ್ಕಳಿಪಿವರನು ।। ಲೆ ।।
ಅರಸುಮುಂತ್ರಿಗಳಿಲ್ಲದೇಭಾ।
ಸ್ಥರನಖರಕರಮಂನಬೇಯಾಪ।
ವೆಯುತಾನುನಾಭೋದಿಸುವದಂಯುನೆಂನಿಶ್ಚಯಿಪಿ ।।
ಚರಹರಾ।ನಿಕ್ಷೂಣನಾಮನ।
ಎರಿಸಿದೇಶಪನಾಕ್ರಮುನಲತಿ।
ನುಂಮನಿಜಪುರುಗಾಳಿಯೆಂಬುವ ರು ಪೂತಿಯಳಪರಂ ।। ಕೆ ।।
ಕಳುಲಿ ಪನುಭೂಮಿಯುಂಶುಂ।
ಪುಳಿಪದುತಿಡಫೂಳಿಂಬುವ।
ಳುಳಿತಗಜಘಟೆಯನು ಮುತ್ತೆಯುಗುಂಶಿರಗಳಿಂಬಂ ।।
ಕಳಜಿಬೀಲುವಕೋಡಾ ಬ್ಲಂ।
ಗಳತುರಂಗನಿಕಾಯಮಂಸಲೆ।
ಪಿಂಡೀರತೇಶಯಂಜರನುತಲಿಕಸಿಯೊಳಬೀ ।। ೧೦ ।।
ಣಿಪನರಭಸಕ್ಕೆ ಸರ್ವಾರು ।।

---

೩ ಸ್ವರ್ಗಸ್ತ್ರೀ, ಬಾಲೀಗಿಯ ೪ ಜಾಲಿಪರ್, ಮುಖ್ಯ. ೫ ಪು ಹಾರಿದೇಪ, ಹಾಪಪನೆ ೧ ಕೇವಲಾಯಳನು,

ಪೆರಪಕ್ಕಂಗಳಮುಚ್ಚಿ ಪರಮೇ ।
ಣಾರಿಸಿಪರಮುಖಮಂಡಲಂಗಳಕೆಳನೆಕೆಲಕೆಲವು ॥
ಶಿರಪ್ರೊಲದುನಮಿಸಿದುದುಕಂಜಕುಲ ।
ಮಿಂಡೆಭುಜಬಲಬಲಿಯುಕರ್ಮಪ ।
ನರಚೆಪರುಟುವರಾರ್?ಗಜವ್ಯಪನಪವಿಭಾಗದೊಳು ॥ ೧೧ ॥
ಳಿಳಿಳರೆ! ಜೇನಾಪರನಕ್ಕೆ ।
ಜಳಕಪನುಕಂಗೊಲಿದು ೧ ನಪನ್ಪಪ ।
ತಿಳಕನ್ಪೆಷಹನೆಂಬಶುಭಶಕುನಪವನುಸೂಚಿಸಲು ॥
ಮೊಳೆತುಮುಳ್ಕಂಟಿಗಳುರಂಜಿಪ ।
ಕೊಳಗೊಳಿಕೆಯೆಲೆಗಳ್ಗಳುಸಲೆ ।
ಫಲವನೊಂಪುಗುಮುರೆಹೊನ್ನಲರೆಗಳುಪೂಪೆಸೆಗುಂ ॥ ೧೨ ॥
ನಲೆಯಲೊಲ್ಲ ಜುಕಲ್ಲು ಥೂಪುವು ।
ಲೆಯನುಳಿಪ್ಪೆತರದುಪೇಪರು ।
ಗಳನುಕರಂಯುಪಗರಟಿಕೂಡಾಮೊಪಪಂಪಜೆಗುಂ ॥
ಲಸನೆಯರುಭುಕ್ಕರಿಯುಭಪನಂ ।
ಗಳಲಬಥಯರುಬರಲಿರ್ಪಭೂ ।
ತಿಲಕನಪಶಾಸನಪನಿಧಿಯನ್ನರಿಯುಪಂಜಿಕೆಯಿಂ ॥ ೧೩ ॥
ಬಪ್ಪರ್ಕೇ! ಬರಗಾಲೊಡೆಯನ್ಪೆ ।
ಕಪ್ಪನೆಂಬಖಿಲಾಪೆಯಿಂಹಳಿ ।
ಪಪ್ಪೆಳಗುಪತ್ರಾವಳಿಯಸತ್ತ್ವಿಗಳಂಗೆಗುಂ ॥

---

೧ ಬರಗಾಲವನು.

(ಮುಂದಕ್ಕೆ ನೋಡುವದು)

Miss Torudatt.

ಮಿಸ್ ತೋರುದತ್ತಳ ಚರಿತ್ರೆಯು

[illegible] ಬಂಗಾಲ [illegible] ಗೃಹಸ್ಥರಾಗಿ [illegible] ಚಂದ್ರ
ಪತ್ನಿ ಎರಡು [illegible] ಒಳ್ಳೆ [illegible] ಯರಾಗಿಯೂ, ಮಧ್ಯಸ್ಥರಾ
ನಿಯೂ, [illegible] ಅಭಿಮಾನಿಗಳಾಗಿಯೂ [illegible] ಪರಿಗೆ ಅಪ
ರಿ ಮುಂತಸ್ಥ್ರಿಕ್ಕಿ [illegible] ಕ್ಕಳೆ [illegible] ಗೃಹಸ್ಥ
ರತನುಸಂಭವರಾಗಿ [illegible] ಬಾಹಾದುರರಾಗಿಯೂ, ನಯಾಪಾರಸ
ಧುರಿಣರಾಗಿಯ [illegible] ಅವರಿಬ್ಬರ ಸಹೋದ್ಯೋಗ [illegible]
ಹೋದರರು [illegible] ವಿಬಚಣರಿಗೆ ಅಸಮ ಮಹತ್ಕಗಳು [illegible]
ಪ್ಪ, ಅರು ಸಾಲ್ಕ [illegible] ಯಂಬುವುದು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ [illegible]
ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಹು [illegible] ನಾಗಿ [illegible] ಒಳ್ಳೆ ನಿಪುಣ
ರಾಗಿದ್ದರು, [illegible] ಮಧ್ಯರು ಬಂಗಾಲಿಯಲ್ಲಿ [illegible] ಸಲ್ಲ
ಮುಂಚೆ ಸಾಲ್ಕ ಅರಿಯು [illegible] ಬಂಗಾಲ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ [illegible]
ಅಲ್ಲ ಅಪರು ತಮ್ಮ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಅಭ್ಯಾಸಪಟ್ಟ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವ
ಹಾಗು ಬಿಳಿಯ [illegible] ಸಾಹಿತ್ಯ [illegible]
ಗ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಬಹು [illegible] ಯಲ್ಲಿ [illegible]
ನಿಷ್ಟ ಜನರಲ್ಲಿ [illegible] ಯಂಬಂತೆ [illegible]
ಕಾರಾರ್ಥಿಕ್ಕು, ಇವಳು [illegible] ಯಂತೆ [illegible]
ಶ್ರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನೂ ಹೃದಯಾಹ್ಲಾದಕರವಾದ [illegible]
ವಿಕಾರಗಳನ್ನೂ ಕಾಣಪಡಿಸಿ [illegible]
ಯಾಗಿ [illegible] ಚಮತ್ಕಾರಗಳ ಬಗೆ ಬಗೆಯ [illegible]
ಮ ಸರ್ವಸಾಮಾನ್ಯಗಳಾಗಿಯೂ ಬಾಗಗಳನ್ನೂ ಸಂಗಡಿಸಿ [illegible]
ಕಾರ್ಯ [illegible] ಗಳನ್ನು [illegible] ಪ್ರಾಣಿಗಳಂತೆ [illegible]

ತಂಪ ಪಟ್ಟಿಣಾನ ಕಲ್ಲುಗಾರಪ್ಪೋ, ಬಾವಿ ಯ ಗಳನ್ನ
ಪೈಕ್ಷಾಪಟ್ಟಿ, ಬಾವಿಯುಣಿಪಾಪ್ಪಿಗೆ ಗಾಣಪಲ್ಲಿದ್ದಾ ಪಾಣಿಪ
ಪಾಪ್ಪಿ ಪೈಕ್ಷಳಿಪ್ಪಿ ಪಾಣಿಯು ಪಾಪ್ಪಿಯು ಪಾಪ್ಪಿದ
ಪಪಾಪಪ ಪಾಪ್ಪಿಪಾಪಪಾಪಪಿ ಪಾ ಪಾಪಿಪಾಪ ಪಾಪಪಾ
ಪಪಾಪ್ಪಿನಪಾಪಪಿ ಪಾಪಪಾಪಿಪಾಪ ಪಾಪಪಾಪಿ ಪಾಪಪ್ಪ
ಪಪ್ಪಿಪಾಪಿಪಾ ಪಾಪಪಾಪಿ ಪಾಪಪಾಪಿಪಾಪ ಪಾಪ
ಪಾ ಪಪಪಪ್ಪಿನಾ ಪಾಪಪಾಪಪಾಪಪಾಪ ಪಾಪಪಾಪಪಾ
ಪಾಪಪ್ಪಿಪಾಪ್ಪಿಪಪಪಾಪಿಪಾಪ ಪಾಪಪಾಪಿ ಪಾಪಪಾಪಿ
ಪಾಪಪಾಪಪಾಪಪಾಪ

ಳಜು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಅಹಾಹಾ!! ಆಂಗ್ಲಜಿಭಾಷೆಯು ಪರದೇ
ಸಾಂಗಡುವಂತಿದ್ದು ಆ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಸಾಸತಕ್ಕ ಕವಿತ್ವಗಳನ್ನು
ನಿರ್ಮಾಸಿದ ಬಾಲಕಿಯು ಪಾಗ್ವಲಾವಸಪನ್ನು ಸಮಯೋಚಿತ ಕ
ಲ್ಪನಾಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಪಾರ್ಸಾಸಲು!! ಇಂಥ ಸುಖಗಾರಿಯು
ಕ್ಷತ್ರಿಯಾ ಮುಖ್ಯಸ್ಥಿಯಲ್ಲಿಯೂ, ಸಮುಷ್ಯದಯುಳ ಹೈಚಗರೂಂ
ಗಾವಪಲ್ಲಿಯೂ ಬಹು ಶ್ರೇಷ್ಠತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದುತಿತ್ತು! ಗಣ
ಪತಿಯು ತನ್ನ ಗಾಂಭೀರ ಲೆಖ್ಖಬಲದಿಂದ ಹಾಗೆ ಜೀಕಾಯ
ಬಡಾಗಾಗಳನ್ನು ಪಾತಾಪಿಪರಣವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಮಾಡು ಕೆ
ಸುತ್ತಿರುತ್ತಾನೋ ಪಾಗೆಯೂ ಕವಿರೂಪದಿಂದ್ದ ಜಾಲಕಿ
ಮನಸ್ಸಿಯನ್ನು ತನ್ನ ವಶಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸ್ವೇಚ್ಛಾನುಸಾರ
ವಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಗುಣಕ್ರಿಯೂಯಗಳನ್ನು ಆ
ದರಣೀಯ ಕವಿತಾ ರೂಪವಾದ ಬೆಳಿದಿಂಗಳಿಂದ ಪ್ರಕಾ
ಶಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಪೂರ್ವ ಕಾಲದ ಕವಿಕುಲಗುರುಗಳಾದ
ಕಾಳಿದಾಸ, ಶೇಕ್ಸಪೀಯರ ಮೊದಲಾದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕವಿಗಳ
ಕಾವ್ಯರಸವನ್ನೀಂಟುವ ರಸಜ್ಞರಿಗೆ ಪಾತ್ರ ಆಪಳ ಕಾವ್ಯವು
ಬಹು ರುಚಿಕರವಾಗಿದ್ದು ತೃಪ್ತಿಗೊಳಿಸುತಿತ್ತು. ಆಪಳು ಇಷ್ಟ
ಳ ಕಾಲವ್ಯಾನುಭವದ ಜೊತೆಗಾರಿಕೆಗೆ ತಂದು ಸಯಫಿಪ್ರಿಯ ಸ್ವ
ಪ್ನಲೋಕದಿಂದ ಸ್ಪುಟಿಸುತ್ತಿದ್ದಲ್ಲಿಂದ ಪರಮಾನಂದದಿಂದ ಆ
ಕೆಪೂಗುತ್ತಿದ್ದರು ಮಿನ್ ಕೋರಮತ್ತಿಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾ
ಷೆಯೂ ಬರುತ್ತಿತ್ತೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಪತಪ್ಲೋಕೀಯ ಮಾ
ತಾಗಳೊಳಗಿನ ಗುಪ್ತತೋತ್ಪತ್ತಿಯ ಸ್ತ್ರೀಯರಚರಿತೆಗಳನ್ನು
ಚೆನ್ನಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಓದುತ್ತಿದ್ದಳು. ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ
ಆ ಆ ಚರಿತ್ರೆಗಳನ್ನು ಸಾವಾಚ್ಯ ಪದ್ಯಗಳನ್ನಾಯೋಗಿಸಿ
ಕೊಂಡು ಅನುಭವವಿದ್ದು ಭಾಷಾಂತರಿಸಿ ಸುಳ್ಳೇ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಬ

ಚಿನ ಪ್ರಕಟಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಇವಳ ಫ್ರೆನ್ಸ್ ಭೀಷಣವನ್ನು ಸಾರ್ಥ ನೋಡಿದ್ದಾಳೆ. ಮುತ್ತು ಆ ಶೇಷವು ಅಮಳಿನ ಬಡಿಯ ಪ್ರಿಯಂಕರ ವಾಗಿತ್ತು ಫ್ರಾನ್ಸ್ ದೇಶದೊಳಾವಾಗ ಇವಳು ಫ್ರೆಂಚ್ ಭಾಷೆ ಯನ್ನು ಸಹ ಸರಸವಾಗಿ ತಲಿಷುಕೊಂಡಳು. ಆಗಾಗ್ಗೆ, ಫ್ರೆಂ ಚಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯೂ, ವಿಷ್ಣುವರವಾದ ಕವಿತ್ವಗಳನ್ನು ಪಾಠ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದಳು. ಫ್ರಾನ್ಸ್ ಮುತ್ತು ಪ್ರಶಿಯಾ ಈ ಉಭ ಯರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಕಲಹ ಕಾಣಿಸಿ ಸನ್ನಿಹಿತವಾಗಿಯೇ ಇನವಿ ಯಲ್ಲಿ ಅತಿ ಭಯಂಕರವಾಗ ಯುದ್ಧ ಪ್ರಾಯವು ಈ ಯುದ್ಧ ದಲ್ಲಿ ಫ್ರೆಂಚ ಜನಾಂಗದವರೆ ವೀರಾ ಅಜಯವು ಉಂಟಾಯಿ ತು ಆ ವಿಷಯವಾಗಿ ಮಿಸ್ ಕೋರು ಇವಳಿಗೆ ಅತ್ಯಧಿಕ ದುಃ ಖ ಉಂಟಾಗಿ ಆ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಇವ ಮನಸಿನ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳ ಕು ರಿತು ಯೋಚಿಸಿ ಕವಿತ್ವಗಳನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿರುತ್ತಾಳೆ. ಕಾಗೂ ಆ ದೇಶದ ಜಿಗಿನ ಕಾಲದ ಘೋರ ಪರಿಣಾಮದ ಬಗ್ಗೆ ಅಧಿಕಾನಾ ಕಂಪಯೋಡದವರಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡಿರುತ್ತಾಳೆ. ಆ ಕವಿತ್ವ ಗಳು ಕರುಣಾ ರಸ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿಯೂ, ಉದ್ರೇಕವಾಗಿ ಯೂ, ಜನಮನರಂಜನವಾಗಿಯೂ. (ಆ ಕವಿತ್ವಗಳ ವಿಷಯ ಸನ್ನಿಹಿತವಾಗಿಯೇ ಇನವಿಯಲ್ಲಿ ಈನ ಫ್ರಾನ್ಸ್ ದೇಶದ ಸ್ಥಿತಿ ಪ್ರದರ್ಶನ) ಉಂಟು.

ಹಿಂದು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಿಸ್ ಕೋರು ಇವಳ ಮಿತ್ರಳಾದ ಮಳೊಬ್ಬಳು ಬಂದು ಕೋರುವಿನ ಸವಿಾಪವಿಂತು ಆತಿ ವಿನ ಯ ಅತಿಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥ ಅಧಿಕಾನಂದ ಭರಿತಳಾಗಿ ಕೋರುವಪ್ಪ ನನ್ನು ಕುರಿತು ಸಂಭಾಷಣೆಮಾಡುತ್ತಾಳೆ-

[ಪಾರ್ಥಕವುದಿ]

ಸಾರುಹಾನಳೆಕೋರುವತ್ತೆ ತವಕಾವ್ಯಸ್ಥಿ

ಮೋರೆಯಿಳಿಯುಳ್ಳ ಪಡಿಪಲರಿಪಡುಮಂಜೆರಮುಂ;
ಸಾರಿಮುಂ ಪಲರಂಕರಂಡುಂಳ್ಳ ಸ್ಪುಟವಾಗಿವೆಪಂಕೊಂಡಿನ್ನ ವಿಪಿನೇಳ್ಗೆ?॥
ನೀರಿಜಪಳಕ್ಷಿಕೆ ಬಾರಿಪಮುಂಡ್ಯೆತ್ತ
ಚಾರು ಚನಂಪಲಂಪಲಂಪಲಿನ ಮುಂದ; ಳೆಂಡಳೂ
ಮಿಂಬಿಯ ಬಾಗಂಗಳಿಂಬುಳಿಪುವ ಮದಂಪ್ರಿಯ ಪತ್ತಮುಚೆಪುಗು
ಬಾಲೆಪನ ವ್ಯಪಂಗಳಿ ಪಿಡಿಂಗಳ;
ಗಾಳಿಸಕಾಂಪಾಲ್ಪುಂಗಳಿಂಬುಗಳಿಂಬುಗಳಿಂಬು

ಮಿಟಿಕಾಲೆಂಬೀಪಿಣ್ಣಿಜನದೆಮಜಾಜಿ
ಮುಟಿಬಜ್ಜಮುಂದಿಕ್ಕಿಕಣ್ಣಡಿಯೋ
ಕುಟಪೋ ೨ ಕಟಿಸ್ಫೀತಶಾಂತವಿಕಲನಸುರನರಂಜವಮ್ಮ ॥೧೦॥
ಜಂಸೆಜಂಬವಗಂಧೆಥೆಂಡದಿ
ತಂನವಿಷಯಮಿಲಾಸಪ್ರಧಿಜೆ
ಯುಂಸಂಸಾಯಮುಮಿಷ್ಟಜಂಬಸ್ಯಚ್ಛೆಲ್ಲಕುಬ್ಜೆಗಳೋ॥
ಬಂಸಬಡುಪಟಭೀಕೀಜಿನವಮುನ -
ಸಂಸ್ತುತಿಭವ್ಯಂವಿಮುಕಚಾಮುನ
ನಂಸಗಡಗಳುಜಶಾಂತವಿತಲಲನಸುರಸರಂಜನವಮ್ಮ ॥೧೧॥
ಕ್ಕುರಬಿಸೇಲಿಕಿನ್ನರಲಿಮುಕುಟನ
ಶರಗ್ರಹುಡೆಪಡಗಳಂಸ ೧ ಬಿಲಬಜ
ಗೈರಿಸಡೊಳುನು ಸುತಲಸಜಿತಾರುಜಜಿನಪಾಯಿಮಾಳೊ॥
೨೦ರೆಮೀಕನ ೨ ಸಧಿಯಿವಧಮ್ಮ
ರ್ಶಂಮುರಚಿಸಿಂಗೆಜೋದಿಕಾಲಳು
೨೦ನುಪಳಿಯು ಸಾರಾಜಿಲಿಲಸೆಯಸುರಸರಂಜನವಮ್ಮ ॥೧೨॥
೨ಭಮುಂಡಂಯಸುಧೀಯಸಿದ್ಧಿಗೆ
ಮಣಾಧಿಪಸಿರಂಜ್ಯಮುಣಾಣ್ಯಯ
ವಿಮುಲಭೂಣನಿಲಗಳಿಂಗಣಾಪ್ಯೆಸಿಜಿಯು ಸಯೆಂಬುಂ॥
ಭ್ರಮುಳಮಲಬಾಹುಯಿಂದಯೊಳಿರಗಚ್ಚ
ಮುಲಳಯ ೧ ಮುಥುಮಲ್ಲಿಯುಸಂ

---

೨ ಕಮ್ಮಿಂಬಿಳಿ ೨, ೧ ಬಿಂಬಜೊ ಮೆ (ತಾಟಿಯುಂಬಳ್ಳಿ ಫಿಮ್ಮಲ್ಲಿಯುಂ). ೨ ಎಥಿಂಜಮುಗರಂ ಬಾಸ ಬ್ರಹ್ಮ. ೧ ಸ ಥುಬಲ್ಲಿ ೨ ಬಿಂಬಸುತಕಾಲಿಂದಲ್ಲಿಯುಬಳ್ಳಿ.

ಪ್ರಣುತ ೨ ಭುಜಿಯೋತ್ತಾಂತವಿಪಲಪನಮುರಸರದಂಜನಪ್ಪ ॥೧೩॥
ಅರವಿದಮ್ಯಂಗಯುರಥತಪ್ಪುಂ
ವಿರಚಗಂಧಪಮುಂಡುಮೆಲ್ಲನೆ
ನರಿಸಿಡುಬಹಪೂತುತನಸುಳಪೊಳುಜಂಗಲಿಪೆ
ಮುಳುಬೂಡಿಯಹಂಗಿಗಡಕರ
ಪರಂಪಕಾಯ್ದ ೧ ಪನಂಗನೇಮಿತ
೨ ಪರನಚ್ಚೈತಿಯೋತ್ತಾಂತವಿಪಲಪನಮುರಸರದಂಜನಪ್ಪ ॥೧೪॥
ಪಳಿರೆಮುಸಿಂಡಗಳಚಳಿಗ
ಪೊಂಳಗೆಡಮಿಬಾಗಿ ಅಪಕಾಯ್ದ
ಪುಳಿಪ ೧ ಪತ್ಪೆಯುನೋರಕಿಗ್ರಹಪೊಳಗೆನಲಯುತಿಹ ॥
ಅಲಪಾರಮಾಗುಳೀತ್ತಪಮದೆಜನ
ಮಲಪತಿಳಿಸುಪಸೂಕ್ಷ್ಮತಂತಿಯು
ಯೆಂಗಳೋತ್ತಿರೀತಾಂತವಿಪಲಪನಮುರಸರದಂಜನಪ್ಪ ॥ ೧೫ ॥
ಪಂಬಪಂಬೋಳಪು ಸಮುಯುದಲ
ಯುಂಜಿಪಲಂಗಪರಮುಣಿಳಿಂದುಮ
ಯುಂಜನೊಳುತೋರುಪಳೋ ೧ ಪ್ಪುಂಡಸ್ಯೇರ ೨ ಶಕುವಪನು ॥
೩ ಪಂಚಿತಪಲಿಸದಯೋಗಜೇವನ
ಪಂಚಿನೆಯಚಾರಣಿಪಮನೋಪುದ
ನಂಜಲಪನಯೋತಾಂತವಿಪಲಪನಮುರಸರದಂಜನಪ್ಪ ॥ ೧೬ ॥

---

೨ ರಂಜಿ=ಪ್ರಕಾಶಿಸು ಸಂಬಂಧಯು. ೧ ಅನಂಗ=ಕಾಮ
೨ ಪರ=ಹಮಜಬ್ಬಿ (ಅಬು). ೧ ಪತ್ಪೆಯುಬು=ಹುಡುಗಿಯರ
೧ ಪುಂಡಸ್ಯೇರ – ಎಳೆಸಣೆ. ೨ ಶಕುವ=ಸೊಂಬಯು.
೩ ಪಂಚಿತ+ಆಪಿ=ಸಲ್ಲಾಪವೂ.

ಪುಸ್ತಕ ೬] [ಸಂಪುಟ ೧

ಅಗಸ್ತುಂಬರ್ ೧೯೦೬

Education and Improvement.

ವಿದ್ಯಾಸುಧಾರಣಾನುಸಂಬಂಧವಾದ ಸಂಗತಿಗಳು.

ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನು ಒಬ್ಬ ಸಾಧಾರಣಾಲಯವನ್ನು ತೆಗೆಸುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಒಂದು ಶೈಕ್ಷಣಿಕಾಲಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು ಎಷ್ಟೋ ಮೇಲಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಆ ಮನುಷ್ಯನು ಹಾಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಅಂತಾ ಕಡಿಗಿದನು. ಆ ಹಾಗೆ ಅವನು ಸುಳ್ಳು ಹೊಂದಿಗೆ ಒಂದೇ ಕೆಂಬಾ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆಂದು ತಲೆಯ ಮುಟ್ಟಿದನು ಒಳಗಿನ ತೆಗೆಯಿಲ್ಲ. ಮಂಗಳೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನು ಬಿಡುವ ಹಣಕ್ಕಿಂತಲೂ ಬಾಗಿಲತೆಗೆದು ಹೋಗುವ ಸ್ವರಲ್ಲಿ ಆ ಮನುಷ್ಯನು ನಿಜವಾಗಿ ಆ ಸಾಧಾರಣದ ಬಗೆ ತಿಳಿಯು ಈಗ ಇಷ್ಟಿದೆ—

ಆ ಮನುಷ್ಯನು ಗುಜರಾತಿನಲ್ಲಿ ತಾಲೂಕಾಪ್ರಭುವಾಗಿದ್ದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದ. ಇವರ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಥಾನಿಕರು ಸಾಮಾನ್ಯ ರಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸುಂದರವಾದ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಧರಿಸುವ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿದ್ದರು ಇವನು ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸಿದನು.

ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಸ್ಸರ ಸುವಾಸೆ ಎಂಬುದೊಂದು ಕ್ಲೇಶ ನಷ್ಟ ಮುಂತಾದ ಸಮಾಚಾರಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ದಿವಸದೊಳಗೆ ತಿಳಿಸುವೆವು. ಈ ಗಣಿಯಲ್ಲಿ ಎಂಬತ್ತರು ಹೊರದೇಶದವರಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಜಾಲಪ್ಪ ಥಾಲಿಯಾಡಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯವಾದದ್ದು. ಇವರು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ನಷ್ಟ ಮಾಡಿದವರಲ್ಲಿ ಬರುವ ಹಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವದಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಕೆಲಸ ಗಾಂವದ ದಿವಸಗಳು ಸಹ ಬರುವವೆಂದು ಪರದೇಶ ಗೃಹಸ್ಥರು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪತ್ರಕ್ಕೆ ಮುಖಂಡಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಕನ್ನಡಿಗರು ಆಶ್ರಯಿಸಿ ಮುಂಬಾಣಿ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿರುವವರು ತೋರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಪರಗಾಣ ಇರಲು ಬಾಗಲಕೋಟೆಯವರು ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ಗಾಂವಡಿಯಲ್ಲಿ ಮುನೆ ನಂಬರು ೨೨, ಈ ವಿಳಾಸದಿಂದ ತಮ್ಮ ಹೆಸರಿನ ಪತ್ರಗಳು ಬರುವೆಂದು ಇವರೀ ಗೃಹಸ್ಥರು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಲೋಕದ ಗಾಂವಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರದ ಪದಿನೈದನೆ ತಾರೀಖಿನ ಪ್ರತಿಯಿಂದ ಜಿಲ್ಲೆಯ ೧೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಸ್ವತ ಸಣ್ಣ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿದೆ. ಇ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪತ್ರಗಳಿಂದ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

ಸುನಾ ಕಾಗಲ ಮಾಹಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ತಿಳಿಯದೆ ಬೇಕೆ ಇ ಉದ್ಯೋಗದಿಂದ ಸರಕಾರದವರು ಸುಚ್ಚ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟ ಮುರಿದು ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ ಎಂಬ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಕೆಲ ಸುಟ್ಟಿದೆ. ಇದರ ಸಮಜ್ಜಿ ಮುಂ... ಕಿಡಿಯು ಕಿಡಿಯಾಗಿ...

ಒಂದುಮಾರಡ ಪುಣ್ಯಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಹಜ್ಞಾಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೈ ಕೆಳಿ ಳ್ಳುವ ಸಂಭ್ರಮದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಜೋಗಿಯು, ಪುಣ್ಯಾರಣ್ಯದ ಬಿಂಬಾ ನುಪವನ್ನು ಎರಡು ಕೊಡಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಚ್ಚಿಡಿಯು ಎಂಬ ಗ್ರಾಮಣ್ಯವನ್ನು ಹಿಂದು ಮುಂದಾರ್ಯರು ಬೆಳಿಗ್ಗೆಯಿಂದ ಪವನಗೆ ತಾವೇ ಮೊದಲು ಕೈ ಬರುವಹಾಗೆಯು ಭಾವಿಸಿ ಹೋಗಿದರು. ಆ ಪ್ರಕಾರ ಮುಂಜಾನೆ ಯು ಬೆಳಿಬೆಳ್ಳಿ ಹೊರಗೆ ಬಂದರು. ಅಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಮುಸ್ಸಂಜೆ ಮು ರು ರೊಪ್ಪಿಗೆ ಕುಳಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರು. ಆದರೆ ಮುಂದಿನ ಮೋಜಿ ಥ ಮಾಡಲಾಗಿ ಜೋಗಿಯು ಯಾರನ್ನು ಬೈಲಿಗೆ ಬರಿಸಿ, ಆ ತನು ಸಜ್ಜಿಕೊಳ್ಳಲಿ ಹಗ್ಗ ತೋಡಿ ಅದರೊಳಗೆ ನೀರು ಹಾಯ್ದು ಜ್ಞಾನೀರೊಳಗೆ ಪಚ್ಚೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ, ಆ ಕಡೆಯು ಮೇಲೆ ಬರಿ ತೆಂಯನ್ನಿಟ್ಟು ಹುಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿದನು. ಪಚ್ಚೆಗಳು ನೆನೆದ ಹಾಗೆ ಉಬ್ಬುವ ಹಾಗೆ ಹೋಗಿ ಮುಂದಾರ್ಯರು ಪವನಗೆ ತಾವೇ ಮೊದಲು ಕೈ ಬಂದು.

—೨—

ಥಾರಣಾಡದ ಸುತ್ತಲಿನ ಮರಿಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಗನೆ ಪಗೆಯವರು ಇದ್ದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮಂದಿ ಹಳಬರು, ಗಣನೆಯ ಸಾಧ್ಯ ಆಗಿದ್ದವರಲ್ಲಿ ಗಿಮಂಬುಂಗ ಇಳಿದರು.

—೦—

ಮರುಷ ಯೀಪಳಿಗೆಯು ಬಿಸಿಸ ಥಾರಣಾಡದಲ್ಲಿ ಪಚ್ಚೆಪೈರು ಸು ಪ್ರಾರಂಭವು ಆರಂಭವಾಗಬಕ್ಕಾಗಿತ್ತು. ಇದಲ್ಲದೆ ಹೋದ ಪಿ ಜಯು ದಶಮಿಯು ಪಾಪನ ಗಾಯನ ಸಾಮಾಜವು ನಿಶ್ಚಯವಾ ದಿತ್ತು.

—೦—

ಪೆಜ್ಜುಟ್ಟಿ ಇನಸ್ಪೋಕ್ಟರ ಜನರ ಬಲಿಗಳು ಕಾಣಿಸಿ

ಇವರು ಹಮ್ಮ ಕಮ್ಮ ಸೆಟಿಸನ್ಸ ಳಗಳಿಗೆ ಈ ವಿರಗಳಲ್ಲಿ ಚಾರ್ಜಾ
ಗಳನ್ನು ಪಡೆಯ್ಕಲಿವರು. ಬಾಮಚಾರ್ಜ್ ಅಗ್ಗಾಜೀ ನಾಗ್ಪುರಿ
ಗೆ ಇವರು ಕಲಾಯಿಗಿಯುವರು ಬೆಳಗಾವಿಗೆ; ರಾಮಚೀ ಬಾಳಾಜೀ
ಬಾಲೀಕೆಲ ಅವರು ಬೆಳಗಾವಿಯಿಂದ ಕಾನಪಾಲಕ್ಕೆ, ರಾಮಚಂ
ದ್ರ ಬಾಲಿಯಂಕು ಥಾನನು ತುಮು ಕಾನಥಾಡಿಂದ ಬೆಳಗಾವಿಗೆ.

—೧—

ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಮಗಾಜಾಗಗಳು ಬೇಗ ಆಗತಕ್ಕವಿರುತ್ತ
ವೆಂದು ಬೇಳುತ್ತೇವೆ.

—೨—

ಮೆ ಬಲಿ ಧೊಂಡಗಳಂತು ಮುಂಡಿನ ವಿಂಗಳಿನ ಜಿಲ್ಲೆ
ಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾಕ್ಕೆ ಬಡಪತ್ತಿಪರಿಚ್ಚಿದೆ.

—೩—

Government Resolutions.
ಸರಕಾರೀ ಠರಾವುಗಳು.

ಸ ಬು. ಜಿ ೧೫

ಮುಂಬಯಿ. ಕೊಂಕಣ—ಸಿಂಧ್ ಜಾಜರ್ ಗಲಬ್ಲಿಷಿಸ್ಸಿ.
ಅಂತಿಲಿಂಬಂಧದ ಮನವಿ ಪ್ರಾರಗಳು ಪಾರಿಷತ್ತು ಸರಕಾರಪ
ಗಾಗಿ-ಸಿಷಯವಾದವು. ಸಂಕಾರೀ ವಿಷಯದ ಮಿಷಯವಾಗಿ ಈ
ಗ ಪ್ರಸ್ತೆ ಗಳನ್ನು ಪಾರಿಷತ್ತು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಶಾಸಾಪಾಕೆಂದು ಸರಕಾರ
ವು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತಗಳಿಗಾ ಕಚೇರಿಗಳ
ಗೆ ಬಿ. ಬಿ. ಸಿ. ಐ. ರೈಲ್ವೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಕಟಣೆ ಮಾಡಿದೆ. ಇಷ್ಟೇನಲ್ಲದೆ ತಮ್ಮ ಕೈ ಕೆಳಗಿ
ನ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಹಾಗೂ ಮಹಾಜನ ಪಾಯಿಸ್ಟಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿನ ಕಾಗದ
ಗಳಲ್ಲಿ ಈ ವಿರಗಳನ್ನು ಅಮಲಿನಲ್ಲಿ ತರುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸೂಚನೆ
ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದ

ಫಿಟ್ಟು.

ಸ್ವಲ್ಪೇಕಂದು ಅವರಿಗೆ ಜಾಕ್ಷ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಆ
ಪ್ರಾಯದ ಪಕ್ಷ ನಂಬಾ ಅಂತಿಟ್ಟು ಪೊ. ಇ ಮಾಜಿ ಸ
ಲಿಗಿಸಲ್ಲ ಬರಿಪ್ಪಕ್ಕೆ.

ಅಲಂಮ್ಮ ಇಕ್ಕಿ ಇಂಬ ದಿನಲ್ಲಿ ತಪ್ಪ ಪತ್ರಿಯ ಇಲ್ಲಿ
ಳಲಿಪಿಸ ಕಡೆಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮುಖಾಮ ಸಂತೋಷ ಇದರ
ಕೆ ಮೇಲಿನ ತೋರಿಸಿದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪ್ರಕಾರ ದಸ್ತಖತು ಮಾಡಿದರೆ
ಬೆ ಸಾಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ ಬಂದಮೇಲೆ ಅಪ್ಪಣೆಯಾಗಲಿ. ಮತ್ತು ಅಂದಿನಿಂದ ಇ
ನಿಷ್ಠೆಯ ಅಸ್ಥಿಸಿಟ್ಟು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅಂದಾಜು ಐ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು
ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಣ ಉಳಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗಿ ತಾವು
ಕೊಳ್ಳಿ ಇವಾಗಲು ಬಹಳಾಪತ್ತಿ, ಇವನು, ಇಂಗಿ ಪರಿಕ್ಷ
ಯಲ್ಲಿ ಇವನ್ನೆಲ್ಲಿಳಿಪಡಿಸಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವು ಬಿಟ್ಟಿ
ನ್ನು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡಿಸಿ ಪತ್ರಿಸಿಲಾಯ ಮಾಡಿಸಿದ ಮಾತ್ರ
ರಮಾಣ, ಕಡಿಸಲಾಕ್ಕೆ ತಿಳಿಯಿಸಿ. ಈ ಪತ್ರವನ್ನು ಸಿಳಿ
ಸಲ್ಲಿ ಬಾಂಬೆಲಾಪಂಥ ಪತ್ರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇಂತು ಮಿಷ್ಟ ಪೂರ್ವ
ಕ ಪಲಾಪಂಥರಿತ್ಯಾದಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದು.

[signed] Mouat.
ಬೊಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೧೦ನೇ ತಾರೀಖು.

—೦—

ಸಂಬಂಧ ಕಾಗದ.

ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಕೆಲಸಮಾಡಿ ಬಂದ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ
ಹೊರಗಿನ ಪಲಾಪಂಥ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ
ಸಿದ ಕಾಗದಪತ್ರಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ಇಲ್ಲಿ ಕೊಡಿಸಿ
ಸಿದೆ ಇವೆ ಇದಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಕಾಗದಪತ್ರಗಳು ಇವೆ
ಯೆಂದು ಹೇಳಿಕೆಯಾಗಿದೆ ಆದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕಳಿಸಿ
ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳು

ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟವರಿಗೆ ಕಲೆಕ್ಟರರು ದಕ್ಷಿಣ ಬಾಗಿಲು ತೆರೆದು ಮುಂದಿನ ಪಾಲಿಗೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಮೂಡಿಸಿದರು. ಹೀಗಾಗಿ ಈ ಕಲೆಕ್ಟರರು ತಮ್ಮ ಪತ್ರದ ಒಳಗೇ ಇನ್ನೇ ಕೆಲವು ಗೌಡ್ರು-ಪಟೇಲರ ಹೆಸರು ಸೂಚಿಸಿ, ಅವರು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರು ಹಾಗೂ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ನಿಷ್ಠರು ಎಂದು ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರ ಕೊಟ್ಟು ಸನ್ಮಾನಿಸಲು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದರು. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಪ್ರತಿ ಒಂದು ಆಫೀಸಿನ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಶಿಫಾರಸು ಬರಬೇಕಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಬಹಳ ತಡವಾಗಿ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಸುದ್ದಿಗಳು ಸಹ ತಡವಾಗಿ ಬರಲಾರಂಭಿಸಿದವು. ಹೀಗಾಗಿ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುವ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿ, ಆ ಆಫೀಸರಗಳಲ್ಲಿ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮೂಲದಲ್ಲಿಯೇ ಅಂಥವರಿಗೆ ಬಹುಮಾನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರು. ವಿಷಯವಾಗಿ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿಯೇ ವಿಶ್ವಾಸರನ್ನು ಬರಿಯುವುದೇಕೆಂದು ಹೀಗು ಸೂಚಿಸಿದರೆ, ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಮುಲಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಲ್ಲಿ ಬರಿಯುವ ಕೆಲಸವು ಬಹಳ ಕಠಿಣ ಮತ್ತು ಅಪಾಯಕರವಾದ್ದರಿಂದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುದು ಮನದಟ್ಟಾಗಿರಬೇಕು.

ಹೀಗಾಗಿ ಕಲೆಕ್ಟರರು ವಿಶ್ವಾಸರನ್ನು ಹುಡುಕಿದರೆ ಸಾಲದು ಅವರು ನಂಬಲರ್ಹರೆಂಬ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರವನ್ನೂ ಕೊಡಬೇಕಾಯಿತು.

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಲೆಕ್ಟರರು ತಮ್ಮ ಪತ್ರದ ಒಳಗೇ ಇನ್ನೇ ಕೆಲವು ಗೌಡ್ರು ಪಟೇಲರ ಹೆಸರು ಸೂಚಿಸುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಇದರಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಆಫೀಸರರ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಸ್ವತಃ ಪತ್ರ ಬರೆದವರಲ್ಲಿ ಈಗ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ-ವಿಶ್ವಾಸವೆಂದು ಈ ಕಲೆಕ್ಟರರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಈಗ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿರುವುದು

ಲ್ಲಂಬುಸಬಹುದು ಇಷ್ಟರಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಇದುಖರೆದೆ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿ
ಷ್ಟ ಆಫೀಸರನ ಹೆಸರಯಾಗಿ ಬರುತ್ತಿರುವ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಸೀದಿ
ಪುಸ್ತಗಳಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಕಲೆಕ್ಟರರ ಸೂಚನೆಯಂತೆ ಪರ್ಮನೆಂಟ್ ಪೋ
ಸ್ಟುಮಾಸ್ಟರ ಜನರಲ್ ಆಫೀಸರರ ಹೆಸರುಗಳು ಕಮಿಶನರರ ಸೂಚನೆ
ಯಾಂತೆ ಇರಲಿಕ್ಕೆಬೇಕು. ಮತ್ತು ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಒಕ್ಕಾಲಿ
ಟಾಂತೆ ಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಸಮುಖಾರಿತರಾಗಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಬೇಕು.

೫ ಯೂಪ ಆಫೀಸರರನ್ನು ನೌಕರಿಯಲ್ಲಿ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಸ
ರಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟ ಮುದ್ದತ್ತು ಮುಂದಿನ ಪರ್ಷದಲ್ಲಿ ಪುಂಬು
ಪಡೆಯೋ, ಅಂಥವರ ಮುದ್ದತ್ತು ಬೇಕಾದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಮು
ಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಾಡಬಹುದು ಶಿಫಾರಸುಗಳು ನಮ್ಮ ಈ ಪತ್ರಿಕೆ
ಗಳಲ್ಲಿ ಇರಲಿಕ್ಕೆಬೇಕು.

೬ ಮುಂದಿನ ಪಕ್ಷಂಬರಿನ ಇನ್ನೇ ಎರೀಪಿನ ಮಾಡುವ ಮಲ್ಲಿ
ಗೆಸ್ಸೇ ಪರ್ಷ ಪುಂಬುಮಂಥ ಆಫೀಸರರ ವಿಷಯವಾಗಿಯೂ
ಸರಕಾರಯಷ್ಟರು ಈ ಸೂಚನೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರ ಮುದ್ದತ್ತು ಪರ
ಸ್ಥಿ ತಾರೀಖಿನ ಮೂರ್ಷದಲ್ಲಿ ಯೂರೋ ತುಂಬುವದೋ ಬಂ
ಬಂದರ ಮುದ್ದತ್ತು ಮುಚ್ಚಿ ಬೇಸುವದು ಅವಶ್ಯ ನಿಷ್ಠರ ಆಫ
ಷಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಇದುಖರೆಗೆ ನಡಿಯಂತೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಸೀ
ದುಗಳನ್ನು ಕಳಿಸಬೇಕು.

(signed) G. Monteath.
ಸರಕಾರದವರ ಅಕ್ಕೌಂಟ ಜನರಲ.

—೦—

ನಂಬರು— ೨೭೬೯

ಮುಂಬಯಿ ಕೋಟೆ— ತಾ. ೨೫ನೇ ಜುಲಾಯಿ ಸನ್ ೧೮೬೮

ಸರಕಾರದವರ ಪರಿಶ್ರಮ.

ಬಹಳ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಹೊಸ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ತಗೆಯುವುದು ಸ್ವಲ್ಪ ಜನರಲ್ಲಿ ರೂಢಿ ಬಂದಿರುವಹಾಗೆ ಸರಕಾರದ ಪರಿಶ್ರಮಗಳನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಮುಂದಿನವರಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲಿ ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಹಿಂಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದವರ ಪರಿಶ್ರಮ ಸಂಬಂಧ ಕೆಲವು ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಕೆಳಗೆ ವಿವರಿಸಿದ * ಹುದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಸ್ಥಾನದವರು ಸರಕಾರದ ಪರಿಶ್ರಮ ಹಂಬಲು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಹಿಡಿದು ಸಾಗಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾದ ಪರಿಶ್ರಮ ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಅದು ಯಾವತ್ತು ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ಪ್ರಯೋಜನಕರವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದ್ದು ಕೆಳಗೆ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದೇವೆ—

೧೮೫೫ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಅಧೀಕ್ಷರವರಿಗೆ ಸರಕಾರದವರಿಂದ ಕೆಲವು ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪತ್ರಗಳಿಂದ ಆ ಅಧೀಕ್ಷರವರು ಹೀಗೆ ತಿಳಿದು ಸಂತೋಷಪಟ್ಟರು. ಅವರು ಸರಕಾರದವರಿಗೆ ಕೈ ಕೆಳಗಿನ ಯುರೋಪಿಯನ್ನರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಅಥವಾ ಶಾರೀರಿಕ ಮೇಲು ಬೀಳುಗಳಿಂದ ಸ್ಥಳವಿಲ್ಲದೆ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ್ದ ಮೂರುನ್ನೂರು ಯೂರೋಪಿಯನ್ನರ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ನಿಶ್ಚಿತವು ಯೂರೋಪಿಯನ್ನರು ಪ್ರಕಾಶವಾಗಿ ಸಾಲದ ಪ್ರಶಂಸೆಯನ್ನು ಲೇಖನ ಪತ್ರಪತ್ರಿಕೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರೆದು ಪ್ರಕಟಿಸಿದರೆಂಬ ಉದ್ದೇಶವು ಹಿಂಗಡೆಯಾಗಿ ಇರಲಿ, ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕ್ಕೆ ಇದಲ್ಲ ಅಥವಾ ಜಾಸ್ತಿಗೆ ಇದಲ್ಲ ಯೂರೋಪಿಯನ್ನರೂ ಸಭೆಯಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾಗುವುದು ಎನ್ನು ಮುಂದೆ ವಿಶ್ವಾಸವಾಗಿ ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳಬಹುದು"

[illegible] ಮಾಡಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಈಗ ಜಾರಿ ಇರುವ ಹಾವು ಹಾವಿನ ಮಿಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲಿಯುವ ಕಾನೂನಿನ ಬಿಗಿಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾಗಿ ಬರುವ ಬಹುಮಾನಗಳಿಂದ ಜೀವಿಸಿ ಬರುವವರಿಂದ ಸರಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಈ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲಿ ಗಣನೆಗೆ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರದ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಯು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಕೆಲವರಾಗಿ ಈ ಕಾಯಿದೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಸ್ವಾಧೀನಗಳನ್ನು ಯಾವುದಾದರೂ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತಡೆಯಲ್ಪಟ್ಟ ಬೇರೆ ಯಾವುದನ್ನು ಯಾವುದಾದರೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಮುಂತಾಗಿ ಕಳೆದು ಹೋಗಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಕಾಯಿದೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಹಾವು ಹಾವಿನ ಮಿಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲಿದವರಿಗೆ ಕೊಡಲ್ಪಡುವ ಬಹುಮಾನವನ್ನು ಕೊಡಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

[signed] G. Montgomerie.
ಸರಕಾರದವರ ಪರವಾಗಿ ಅಂಚೆ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ.

Antidote to Snake Poison.

ಹಾವಿನ ವಿಷಕ್ಕೆ ಔಷಧಿ.

ಹಾವಿನ ವಿಷಕ್ಕೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪರಿಹಾರವಾದ ಔಷಧಿಯು ಇನ್ನೂ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಾಧಾರಣವಾದ ಔಷಧಿಗಳು ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಹೀಗಿವೆ:

ಬ್ಬಳಿಗೆ. ಅವ್ವಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಲಂಬವಾದ ಗಂ
ಡ ಬಂತು. ಪತಿವ್ರತೆಯರಿಂದ ಸಲಲಿತರು ತಾವಿನೊಳಗೇ ಗಂ
ಧ ಬಂತು. ಈ ವರದನೇ ಬಲಿಷ್ಠವಾದ ಲೌಕಿಕ ಪೋಷಾಕನ್ನು
ಧ ರಿಸಿ ಬಂತು. ಮೊದಲನೇ ಸಲವಾದ ಇದರಿಂದ್ದ ಸೇ
ವಾಳರಿಗೆ ಬಲ್ಲಿದರಿಂದ ಅಡಿಮೆ ಬಿಟ್ಟು, ಈ ಲೌಕಿಕ ಪೋಷಾಕಿ
ನೆಂಬ ಸಂಸಾರಭಾರ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಚಾಕ್ಷರ ಜನರು ಮೊಲಿ
ದ ಬಂಗತಿಯನ್ನು ಕೆಳಗೆ ವಿವರಿಸುತ್ತೇವೆ—

ಆಗಿನ ಹಾಲಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಡಗೂಡಿ ಬಂದಾಜನ್ನು ಸಂ
ಪ್ಪ ಬಲ್ಲವರನು ಹೀಗೆ ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ —ಈ ಹಾಪ್ರ ಕಂ
ಡ ಬಣ್ಣ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲದೊಳಗೆ ತುಟಿ, ನಲಲಿಗೆ, ಕುತ್ತಿಗೆ. ಇವು
ಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಬ್ಧತ್ವವುಂಟಾಗಿ ಬಾಯಿಂದ ಜೊಲ್ಲು ಸುರಿಯುವ
ತ್ತಿ ಗುಣಲಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಮನುಷ್ಯನು ಅರಪ್ರಗೆಟ್ಟು ಪೂರ್ಣ ಹೊರಬಿದ್ದ
ಹಾಗೆ. ಬಿಟ್ಟ ಬಾಕ್ಟೀರಿಯು ಒಂದು ಬಾಯಿಯನ್ನು ತರಿಸಿ, ಆಗ
ಡ ಕ್ಯೆಯಿ ಹೊಕ್ಕು ಬರುವ ಅಗಸೊಳಗೆ ನಂಗರ ಹುಳಿವಿನ ವಿಷ
ಹುಳಿವಿನ ನೀರು ಜಿರಳೆಯಿಂದ ಹೊರಡಿಸಿತು. ಕೆರಬಾಯಿ ಬ
ಸ್ಯಾರಿಯಂ ಮತ್ತು ಸಿಗಿಷ್ಟ ಹಾಲಾಡಿಕೆ ಹಾಗೇ ಇತರಲಾಗ್ಯ ಬಾಯಿ
ಯೊಳಗು ತಲಸು ಬ ಮಾಂಸಖಂಡಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಸಿಲು ಹೆಚ್ಚಿಸಿತು. ಇದ
ರಿಂದ ಈ ಸಿಸ್ಟು ಬಿಷ್ಟ ಭಾಯಿಂದ ಮಿಲಾಪ್ತಿಯಾಗಿ ಬಿಡುವ
ಸ್ವಭಾವವುಳ್ಳವಾಗಿವೆ. ಈ ವಿಷವು ಮೊದಲೇ ಯಾವಲ್ಲಿ ಬಾಕ್ಟೀ
ರಿಯಾ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಹುಟ್ಟಿಸುವುದನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದಾಗ ತಿಳಿ
ಬಂದಿದೆ—

ಆದ ಕಾರಣದಿಂದ ಇಂಥ ಭಾಲಿಕೆಯಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಪ್ಲೇಗಿನ
ಲ್ಲಿ ಬಾಯಿಯ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ವಿಷ ಕಾಣಿಸಿದ ಸ್ಥಳದ ಕ್ಷಿ ಮೊದಲಾಗಿ
ಬಾ ಪೆಸರಾಂ ನಿಲ್ಲಿಸಿದರೆ ಪ್ರಯೋಜನವಿದೆ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ ಅಂದು

ಗೆ ಸುಮಾರಿನಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಸಿದವು. ತರುವಾಯ ಗಿಂಡಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟಿ
ದ ಬಳಿಕ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಲೈಕರ ಪೋಟಾನೆಂಬ ಧೃವಪಕ್ಷ
ರು ಧ್ಯಾನ ಜೀವಕಳಿಯೊಳಗೆ ಕಾಕಿ ನಾಯಿಯು ಮೈಯನ್ನು
ಕಿಂ ಕೇರಿಸಿದ ತತಿತಿನೊಳಗೇ ಜೀವಕಳಿಯನ್ನು ಹೊಂಗನು
ಗುಂದೆ ಸುಬ್ಬಾಚ್ಚಿಪ ರಘಂಟೆಯು ಸುಮಾರಿನಲ್ಲಿ ಕಾಲಾಯನು
ಬಹುಳ ಪ್ರಯತ್ನಾಗಿಸಿ ಮೇಲೆ ಮೇಲೆ ತಿರಿದ ರುತ್ತಿತ್ತು. ಅವನ ಪರಿ
ಕೆಯು ಳ್ಳಿಳುಂಟಿರುವು ಸುಮಾರಿನಲ್ಲಿ ಕಾದರ ಬಾಣಂ ನ್ಯಳೆಗಳ
ಲ್ಲಿ ಆಳಿದು ಅದು ಮೊದಲಿನಂತೆ ಚೇತರಿಸಿತ್ತು. ಅವರೆ ಬಳಿ
ಪಥ ಚಾಕದ ಬಳಿಕ ಸುಮಾರು ಪ್ರತಿಮಿಸೊಳಗೆ ವಿಷಮೆಲ್ಲ ಳ
ಕಿದು ಹೋಯಿತು.

ಇಮ್ಮ ಮುನುಷ್ಯ ಜೀವಿತಿನೆ ಈ ಬಾಷಾಧಿಯಿಂದ ಬಿಷ್ಟ
ಜೀವಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಮುದಾಲಿಸಿನಲ್ಲಿ ಪರಮಾಶ್ಚರ್ಯ ಸಂಜ್ಞಾನ
ವನ್ನೆಲ್ಲ ಪೋನ ತಿರ್ಟಿನೆಂಬ ಧೃವಗಿಯು ಅಲ್ಲಿಂದ ಕಿರಿ
ಲ್ ಜಾಲಿಲೋಪದಲ್ಲಿ ಪೊಪ್ಪಸರರು ಬರತಾಸ ಬಳಿ ಬಂದು
ಲಿಪ್ಪಾಂಸರ ಸಮಕ್ಷ ಪ್ರಾರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದು ಕ್ಷಗರಂಜನೆ —

ಮಾಧವರಾಯನೆಂಬವನೊಬ್ಬ ಕೂಲಿಯನು ಕೊಲಸ್ಪಬಲ್ಲಂದೆ ಬ
ಗಾಲಿನ ಹರಡದ ಮೇಲೆ ಹಾವು ಕಚ್ಚಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿ ಹಿಂ
ರಡು ಸಣ್ಣ ಘಾಯಗಳಾಗಿದ್ದವು; ಕಾಲೆಲ್ಲ ಬಾತು ಬಿದಾ
ನೆಪ್ಪೆ ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು; ತಲೆ ಎರುಗುತ್ತಿತ್ತು, ನಾಲಿ ಒಣಗಿಹೋಗಿ
ಬಡಿದ ವಿಯಹತ್ತಿತ್ತು. ಮೆಲ್ ಪೋಲಿನ ಬಾಶ್ಚರನು ಅವನ
ಕಾಲಿಗೆ ಕಾವ್ಯ ಕಟಿದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ಥಾರಿಂದ ಕ್ಷಿದ ಕಟಿಕಂಗಳನ್ನು
ಕಾಕಿ ರಕ್ತ ಹರಿಯುವಹಾಗೆ ಮಾಡಿದನು. ಬಳಿಕ ದೈರ್ಯ ಮಿ
ತಾಸಿ ಕಿ ಗಾತ್ರವು ಬ್ಯೂರಿಂ ಕ ಬಂದು ಬಿಡು ಬಿಟ್ಟು ಪ್ರಾಂಮ್ಯ
ಕ ಮಾಡಿರುವ ಕೊಡಿಬಂಗ ಮಟ್ಟ ಜಾಲವನ್ನು ಬಿಸಿಮಾಡಿಸ್ಪ ರಾಗ ಮಿಳ

ಕಿಂದಲೆ ಕಳುಹಿಸಿದನು. ಇದಲ್ಲದೆ ಲೈಕರ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಮಗನು, ಮನುಷ್ಯರು ಗಂಡು ಹುಲ್ಲನ್ನು ಕಡಿದು, ಈ ಮಿಶ್ರಣವನ್ನು ಮಣ್ಣಿನ ಮಡಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಳಿ ಬೆಂಕಿ ಕಾಯಿಸಿದನು. ಇದರಿಂದ ಗಂಡು ಸುಟ್ಟಾಗ ಕಾಲಾಮುಖ ಆಳದ ಬೆಲೆ ಕಡಿಮೆ ಯಾಗುವುದು, ಬಿಳಿ ಹಾಳೆಯನ್ನು ಮಸಿಯಿಂದ ಕಾಣಿ ಅದಕ್ಕೆ ಮೊಳೆಯನ್ನು ಕುಟ್ಟುವ ಉಪಾಯ ಮಾಡಿದಲಾಗಿ ಸರಿಯು ಮಷಿ ಯುಳ್ಳಿಗೆ ಬಾಯಿಲಿ ಇಳಿಯು ಹಾಳೆಯ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಮಷಿ ಬಿಳಿ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಬಿಳಿಯ ಮೂಲಕ್ಕೆ ಮಸಿಹಾರವಾಗಿಯಿರುತ್ತದೆ.

ಇದೇ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಅಮ್ಮಾ ಇಬ್ಬಿಗೆ ಮೇಲಿನವರಿಗೆ ಗಂಡಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿಗೆಯು ಸಂಗತಿಯು ಸಂಭವಿಸಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಬಗೆಯದೆ, ಸಮಯ ಬಂದಾಗ ಈ ಔಷಧವನ್ನು ನಮ್ಮ ಪಾಠಕರು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ ನೋಡಬಹುದೆಂದು ತಾವು ಆಗ್ರಹದಿಂದ ಸೂಚಿಸುತ್ತೇವೆ. ಲೈಕರ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಯೆಂಬ ಪ್ರಬಂಧ (ಆಕರ್ಷ ಪು) ಪಾಥಾರಾಜನಲಯ ಅಸಪಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸಹ ಹೋಲಿಯುವಂತಿರುವುದು.

— o —

Hospitality.

ಆತಿಥ್ಯ

ಅಪರಿಚಿತರನ್ನು ಹೊಗಳುವುದು ಸ್ವಾಮಾನಗಳಿಂದ ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸುವುದು ಶಿಷ್ಟಾಚಾರ. ಯಾವುದಾದರಲ್ಲಿ ಯೇ ಸಂಗತಿಯು ಉತ್ತಮವಾಗಿರಬೇಕು. ಇದರ ಹಿಂದಿನ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಬಲ್ಲ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸತ್ರಗಳು ಇರಲಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ, ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲನ್ನು ತಟ್ಟಿದವರಿಗೆ ಅನ್ನವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸತ್ಕರಿಸುವುದು ಗೃಹಸ್ಥರ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಅತಿಥಿಯು ಹಿಂದಿರುಗಿ

ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿ ಪರಿಹಾರ ಕಾಲಮಿತಿಯನ್ನು ಜನರು ಸಾಂಪ್ರತಕಾಲಿಯಪಡಿಗೂ ಕೊಂಡ ಭಾವಿಸಿತ್ತೇನೆ.

ಸ್ವಚ್ಛತೆಯು ಮಿಲ್ಲಿ ಜನಸಾಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಎಂಬುದು ಜಾಗರೂಕತೆ ಅದು ಸಂಸ್ಥಿಸಿ ಪರಿಣಾಮಗಳು ಪತಿಷ್ಠೆ ವಿಷಯವಾಗಿ ಬದು ಪ್ರಯತ್ನ ಎಂ ಮಾರಣಿಸುವ ಕಷ್ಟದ ಅಪಾಯ ಸಂಕೋಚವಿಲ್ಲದೆ ಅನ್ನ ಇದು ಎಂಬ ಸಾಮರಸ್ಯ ಪ್ರಚಲಿತವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಸ್ಥ. ಅಭಿವೃ ಎಂದೇ ಪ್ರಾಣಿಯಾಗಿ ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಬಹಳಾಸ್ಥ ಕಾಲಾಮೇರಿಯ ಸಂಬ ಪ್ರಾಣಿಯಾಗಿ.

ಆರೋಗ್ಯವು ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ಬೆ ಜೀವಿಯ ಸ್ವಚ್ಛತೆಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿಯೇ ಬೆಳೆ ಅಂಗಾಂಗಗಳೂ ಸಿಹಿ ಉತ್ತಮವಾದರಾಗ್ಯೂ ಸಂಯೂ, ಕೀಳಿಕೆ ಎನ್ನು ಎಲ್ಲಿಸಂಗಡ ಎಲ್ಲಿಗಿಯೂ ಇಷ್ಟರು, ಮಾಡಲ ಭಾವ ಅಂಗಡಿಯನ್ನು ರೋಗಿಗಳ ಯೋಗ್ಯ ಪುಷ್ಠಾರವಿರುವಲ್ಲಿಯೂ, ಪಾಂಡ್ಯ ಕಡೆಲ್ಲಿ ಮಿಷಾಯಿಂದಲೂ, ಪಾಡಿಪತಕ್ಕಳ್ಳು. ದಾಂಗುಡಿಸಿರಿಂ ಬ ಬಾಷ ಮೇಲಾ ಸ್ಥೀಕ್ಷೆದಲ್ಲಿ ಹೊಯಿಸ್ಕಾರಂಗ ಸಿಹಿಯಾಗ ಸ್ಥ ಅಭಿಯರಿಂ, ಜಡಾಲಂಗಲಪಾರಾಯ, ಲಾಡಿಸ್ಥ ಗೆಲಾಟ್ಸು ನಾಶಿಪ್ಪು ಎಲಾಯಾ ಸ್ವಚ್ಛ ಭಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಅಟ್ಟಿಸಿಪ್ಪ. ಭಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಣಿಸ್ಥ ಪ್ರಾಣಿ ಎಂದಾಕಿತರಿಗೆ ಬಂಧಿಸಿ ಬರಬೇಕೆಂದು ಕಟ್ಟಿಕಿಣ್ಣಿಡ ಪಾಕ ಳ ಪ್ರತಿಸಾಧಾರಿ ಮುಗಂಗಾಧಾರರು ಸ್ವಚ್ಛಮವಡಿಸ್ಥಿ ಪಾಪ್ರಗಳನ್ನು ಅಭಿವಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿಹೋಯಿ ತಪ್ಪು ಬಲಾಯಿಸ್ಥೆತನ್ನು ಬಾಂಸ್ಥಿಯಲ್ಲಿ ಎಂಬಿಸಿಕೊಂಡ ನಿಲೀವಾಣಿತಸಕ್ಕೆ ಪುಷ್ಟಿಯಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ ಪಾಯಿಸ್ಥಿಸ್ಥೆ ಎಂದು ಬಂಧಿಸಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂದ ಸಿಪ್ಪೆಯಿಸ್ಥು ಅಲಿಸ್ಥಿ ಗೊಂಡಿದ್ದು.

(ಮುಂದುವರಿಯುವುದು)

Miss Toru dutt.

ಟೊರು ತೋರೀದುದತ್ತಳ ಚರಿತ್ರೆಯೆಲ್ಲಂ

ತಿಳಿಪಲ್ ಪುಟಿದುಂದ ಪುಂದಕ್ಕೆ ಸಾಗಪಯ್ದಂ

ಟೊರು ತೋರೀದುದತ್ತಳು ಕನ್ನ ಮಿತ್ರೆಯುಗೂಡ ತಂತಮಗಳ
ಬಲ್ಲೆ ಸಖಿಯೇ ನಿನಗೆ ನಾನು ಬೇಗ ಹೇಳಲ್? ನಾಪು ನಾ
ಪ್ಪೆಗರುಪಾಗೆ ನಮ್ಮ ದೇಶಯೊಳಗಿರ್ದನ್ನು ಜಿಗ್ಗೆ ನುನ್ನೆಯುಳ್ಳಿ
ನ್ನ ತಂದಿಯು ವಿದಂತರ ಬ್ಯಾಜ್ಞಿಸಾರಿಂಗಾಂಶಾಲಿ ಸಖಿಯ
ಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆಮಿಗಳು ರಚಿಸಿರುವುಗಳ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸ
ಖಿತವಾಡ ಗಾಯನಗಳಿಂದ ಹಾಡುತ್ತಿರ್ದಳು ಆಗ್ಗೆ ನಾನು ಸ
ಹು ಸೌಂಜಿಗಪೊಂದು ವಿಶ್ವನಲ್ಲಿಯೂ ನನ್ನ ಭಾಗ್ಯವು.
ಖಿಲಪ ಸೂಚು ಜಾರಪಾವಂಶಮೂರಿತಳಾಗಿ ಜೆಲ್ಲಿಸೊಬ್ಬು ಕ
ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದೆನು ಆ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಡೊಪಾಂಜಿಯ್ಯನ್ನ ಹೆದಿ
ರಿದವಳಾಗಿ ಗದ್ಗದ ಕಂಠೆಯಾಗಿ ಆನಂದಾಶ್ರು ಪೂರ್ಣ ನಯನಳಾ
ಗಿ ವಿಜಯಪುರಿಗೆ ಬಳುಬ್ಬೀವೆಯೋ ಅಥವಾ ಬಳುಪಂಥ ದಾರಂಗ ಕ
ಗಲೇ ಒಡಗುತ್ತಿರುವೆ ಎಂಬಷ್ಟಿನ ಮನಕರಂಗ ಮಿಶ್ರಿವಲ್ಲಿ
ಯಿಂದು ಪ್ರಕಾರದ ವಿಕಾರಯುಂ ಆಗುತ್ತಿಷ್ಟು! ಆಗಾಗಿನಲಂ
ನನಗೆ ಕಾರ್ಪ್ಯಾಚನೆಯಲ್ಲಿ ಅತಿ ಸುರಾಗ ಬಂಬಾಂಬು ಇದ್ದ
ಕಾ ಹಾಡುಗಿಯು ಕೋಮಲಾಪಾ ಸ್ವಚಿತಾಮ್ಯ ಪಾತ್ರ
ಕರಣಿಯ ಮೃದುತ್ವವನ್ನಿ ಮನ ಹೇಳಲ್! ಪೆಗಮಲ್ಲಿ ಕಾಲ
ಬಲ್ಲ ಪವಿತ್ರಕರಮಾಲಿ ಗಜೆಶ್ವೀಮಾನವು ಜಾವರಲ್ಲಿ ಭಯಾ
ನಿಸಾನವಥಲ್ಲಿ ಸಚೇಲ ಸಾಷ್ಟಿಸುಮಾಂಗಿ ಸಂಚಿಕ್ಕಿದ್ದ ಮೃಗಮಿಮ
ಬಂ ಇಂದಮೇಲೆ ವಿಶ್ವಾಧಿನಕ್ಕೆದ್ದೇನೆ!! ಪಾರಾಸಿ ಪ್ರ
ಕಾರ ಪಡೆಸಿಯಾರು ಹರನೇಳು ಸಮರ್ಥನ ಬಲುಮಾಗಿಯು ಸ್ವ
ದೇಶ ಪ್ರೇಕಪರಾಯಣಾಗಿ ಕಾವ್ಯಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಜಗತ್ತಾ ಸ

ಮಂಗಳ ಅವರ ಮನ್ನ ಭೂಮಿಯ. ಅವರು ಬೈಭವ ವಿಮಾನವೆಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿತಗತ
ಮುಂತಾದ್ದು ತ ಕಾಲಲಕ್ಷ್ಮಣಸರಿಸಿ ಅವರ ಮನ ರಂಜನೆಯೊಳು
ಇಂತೆ ಸ್ವಿಚ್ಛಂದೇತರಿಯಿಂದ ಅವರ ಭೂಸೌಭಾಗ್ಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಳ
ಪಲಿಗಾನ ಅವರ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಸಂದು ಉಷ್ಣೋದಪಾನ
ಸೌಲಭ್ಯವಿಸಿಕೊಂಡ್ಡಿದು. ಇಂತಿವರೆಗೂ ಅವರು ಸಮಸಸಾಮ್ಯಗಳನ್ನು
ಪರಿಪೂರ್ಣ ಯುರೋಪಿಯನ ವಿದ್ವಾಂಸ ಸಂಘದಿಂದ ಅಭಿಪ್ರಾ
ಕರ್ಕಾಯದ ಮೇರೆ ಸಂತೋಷವಡುತ್ತಾರೆ, ಹಾಲಿನ ಚಾಲಿದಲ್ಲಿ
ಮಿನಿ ಮೋರಿಯತ್ತಳೆ ಈವಿಸ್ಮಯಾಗ್ರಹಾಲನ್ನು ಹಿಬ್ಬ ಯುರೋಪಿ
ಯಂಯ ಪಾರಿಸಾಯನ ಪಂಕ್ತಿಪ್ರಕಟಿಸಿ ಮಹಾರಾಜನಿಗಾರ್ಪ
ಪಾಣಿ ಧಾನವನ್ನು ಪ್ರಾಪಿದ್ದಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಆ ಸಂಭಾರವ ಗಾನಲಾ ಸಿ
ಯಿಂದ ಗೋನ್ಸ್, ಆ ಕಾಮ್ಯಸಂಗ್ರಹಾಲಯ ಪಾಂಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣ್ಬ
ಮಿಂತೆ ಮಿನಿ ಮೋರಿಯತ್ತಳೆ ಸುಂದರ ಚಿತ್ರವನ್ನು ರೆಗಸಿ
ಪ್ಲೇಟ್ ಅದರಲ್ಲಿ ಮಿನಿ ತೋರಿಯತ್ತಳೆ ವಿಮಾನಾರೂಢ ಆ
ಕ್ಷಿ ಪೆಟ್ಟಿ ಸಾಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿತ್ತು. ಆ
ಮೇಲೆ ಸಾನು ಪೇಲಾಸ ಬಾಲಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿಳಿದು ಅಲ್ಲಿಂದ
ಆ ಸಾಹ್ಯಸಂಗ್ರಹಾಲಯವನ್ನು ಮೋಲಿಂದಲ್ಲಿ ಮಿಂದು ಎಳೆಯುತ್ತ
ಸ ಸಾಲಿಲ್ಲ, ಆ ರೀತಿ ಮಿನಿ ತೋರಿಯತ್ತಳು ಮಳ್ಳಿಡಿದ
ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಗಾಸರಿಯುತ್ತಿಯುವಾ, ಅಭಿಮಾನಯುಕ್ತಾಗಾಂಪಾ ಆ
ಕ್ಷಿಯ ಸಾಯಾ!!! ಬದುಕಿತಾ!!! ಎಂಬಾಯುಕ್ತಿ ಬೈಸ್ಟ್ಯನ್ನು ಆ
ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯ ಸಾಲ್ಕಿಡೆಯ ಬಾಯಿದೆಟ್ಟಿಯೊಳ ಆ ಭೋಜನಯಿಯಾಡ ಬಳಿಕ್ಕೆ
ಸಂಮಾನಿಸಲಾಗಿ ಸ್ವಿಚ್ಛಂದನ್ನು ಸಂಗಾಡಿಯೊಂಡಾಡು. ಹೂಂಗಿ
ಸಂಗಿ ಬಿಸ್ಕ್ ಸಾಸ್ ಸಿಕ್ಕ ಪಾಲುಮಟ್ಟಿಗೆ ಪಿರಂಚಿಲಿಲ್ಲ ಯೆಂಬಾ
ಸ್ಥ ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ! ಮಾಯೆ!! ಅವಳ ಸ್ವೀಪ್ಸ್ಥಳಾಧ ಕಾಲ ಎಂದಿವಳ
ಸ ಮಹಾ ಕಾಲ್ಪ ಅಮಿಷ್ಟೆ ಸೂಚಿಸಿಲಿದಂತು ಕಲಿಯುವುದು. ಆಗ

ಸಿದ್ಧನಾಥ ವಾಚನ ಮಂದಿರ.

ಮೈಸೂರು. ಜೆ ಧ್ಯಾನಾಮ.

ಪ್ರತೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತ ಕೂಡ್ರುವದೇ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಯೋ
ಚನೆಯಿಲ್ಲ. ತಾರೀಖು ತಿಂಗಳು ಆಗಷ್ಟು ಸನ್ ಎಲ್ಲ ತಿಳಿ
ಸುವಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹ ತಾಲೂಕ ಸಹಿ ಜೀವಣಾಪ್ಪ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯು
ತಿಳಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಾವಧಾ ಸಹಿ ಸುಬ್ಬಲಿಂಗಾಸ್ವಾಮಿ ಸಂತಿ

Correspondence.

ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರವು.

ಕ್ರೈಂಡ್ ಜಿನ್ ಟಿಕ್ಸ್‌ಂಡ ಮೊಸ್ತರರ ಭೇಟಿಯಾಗಿದ್ದೇವೆ
ಯು ಬ್ಲ್ಲಿ! ಡಿಕ್ಕೆಲ್ಲ!! ಅಯ್ಯೋ, ದಿಕ್ಕಿಲ್ಲವಲಾ!!!

ಬಾವನಾಂ ದಕ್ಷಿಣ ಪೂರ್ವದ ಕನ್ನಡ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಪ್ರತಿ ಪ
ಟ್ಟಣದ ಜರಣ ಸನ್ಮಿಥಾನಕ್ಕೆ—

ಈ. ಬಿ. ರನ್ನಗಚೆಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟ ತಿಪಡಿಸಿ ಸಮ್ಮತದಿಂದ
ಸ್ವಾರಾಪತ್ರ. ಬಾಕ್ಸ್ ತೋಲ್ಡ್ ತರ ಗಟ್ಟಿದ ಕೆಸ್ಟ್ ಪಟಿಜಿಕೆ ಜೊತ
ಸಿಸ್ಟಿಗೆ ಜಗಮ್ಮಟ್ಟ ಕನ್ನಡ ಪಾಲಾಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಬಮ್ಮ ಚಿಪ್ಪ
ರಸಿ ಪಟ್ಟ ಸಿಟ್ಟಿಪಮ್ಮ ನನ್ನಿಯಿಂದ ಬರಿಕಾರಿಸಾಪೇಕ್ಷಿಂಪು
ಬಂಟ್ಟಿಪಗಾತಿಂದಿಂದ ಪಟ್ಟಿಲಿವಗಳಿಗೆ ಸಿಸ್ಟಿಪಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ.

ಪ್ರಚಿತ ಆಂಧಿಯು ಭೂಪಾಲ...ಅಸ್ಪೃಷ್ಟಿಯು ಬೀತಿಯಿಂದ
ತಪ್ಪಿ ಲಿಬ್ಬುಕಾರಧಾರಿಯು ನಡೆಯು ಬೇಕೆಂತಲೂ, ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ
ಅವಾಲ್ಯಪಾಲಿಯ ಪಿಯಾಸ್ಟ್ರಿ ಗೂಗನೇಕೆಂದಲಿ, ಪೇಸಿಸಿ
ಕ ಪ್ರಿಯೆಂದೆಂದೂ ಕೆಲವು ಭಾಗ್ಯ ಗಾಂಧಿಯೆಂಬೆನ್ನು
ಬ್ಬರೆ. ಗಾತೆಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಿಲ್ಲ ಚಿಪಾಣ್ಯಿ, ಪೂರ್ಣಲನ್ನು ಪಿ
ಲ್ಲಿಪಿಲಾಗಲೆಂದು ಪಲಾಯ ತರಪಡ ಪಾತೆಗಳುಂಟು. ಬಿಡದ ಪಿ
ಲ್ಲಿದಾಗಲು ಉಳಿದ ಸಕಲ ಭಾತೆಗಳಂಬ ಆಕ್ಷ ಜರಿದೆ ಜನವಿ
ಲಂತೆಗ್ಗು, ಬಹು ಮಾನ್ಯಾಸ್ಪದ ಪಾಗಿದುತ ದಂದು ಆಂಧ್ರ

ಬಂದ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳಷ್ಟರು ಗೃಹಿಸುವರಿಕೆ, ಗೃಹಿಕೆಯುಳ್ಳ
ಪ್ಪ ಡೇಪಾಳಿಗಳು ನ್ಯ ಗ ಚನ್ನಾಗಿ ಗೃಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಿಪರು.
ಸಾಂಪ್ರತ ಬಂದು ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಬಹದಂಥ ಮುಷ್ಟಪ್ಪ
ರ್ಯಾಧೆಯನ್ನು ಸಹಿಸುವುದು ಈ ವಿಚ್ಛಾಕಿತಿಗೊಳಗಾದಂಥ,
ಸಮುಸ್ಸು ಪೂರಾಸ್ಥವು ಗಾಳಿಗ ಚಾಕಡಪಡಿಲಿಲ್ಲ, ಸಂಜನ ರಥ
ನಿಯಂತ್ರಾ, ಮುಖಸ್ಥರಾಗಿಯೂ ಇರಕ್ಕೆಲ್ಲ ಹೀಗಾಗಬೆ ಆಪಡದು
ಸಹು ಸಂಸಿದ್ಧಗಾಗಿಯೂ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬೆಳಿಸ್ಥರಾಗಿಯೂ ಇರದು
ತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಾಳ್ಬಗವಂತರೆ,--ಇಷ್ಟರ ಬಳಿಕ ಭರತ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ
ಚಿತ್ರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿದ ಗಾಯಕನಟವಿಷಯ ಪ್ರಾಪಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಸ್ವ
ಯೂಸ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದಲಿತ್ತ, ತಮ್ಮ ನಿಷ್ಠ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಪಸಕ್ತಿ
ನ್ನಪನ್ನು ಕೊಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕ್ಷರಾಗಿರುವವರಿಂದಲೂ, ತಮ್ಮ
ಕುಟುಂಬದವರನ್ನು ಕೃಜಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಸತಿ
ಸುತರ ಮೋಹಕಕ್ಕೊಳಗಾಗಿರುವ ಅವರು,--ಭಾರ್ಯಾಪಥದಲ್ಲಿ
ಮುಳುಗಿ ಬಹು ಸಂತಾಪವಿಷನ್ನ ಮುಳುಗಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಪ
ಈವರು ಸಂಸಾರ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಭಗವಂತ ಕಾರಣಪ್ರ ತಿರಿ ಬರುತ
ಬೇ ಹಾಗೆಯೆಂಬುದಾಲಿ, ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಸಸ ಕೊಸಾಸಮಿಲ್ಲ
ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಲಗ್ನ ಮಿಲ್ಲದೆ, ಮುಳುಗಿರುವ ಸಂಸಾರಿಗಳೇ ಬಹಳ
ಳ. ಇದೆಸರಿದೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಕುರಿತಾಗಿಯೆ ನೀ
ರಿಲ್ಲ,, ಎಂಬಗಾದೆಯಂತೆ, ಈ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಬಹು ಜನರಿಗೆ
ದೆಸೆ ಕಾರಣವಾಗಿರುವ ಎಂಬ್ಲು ಹಾಡಿಯೆಂಬ ಜಾಲಿಯಲ್ಲಿ ಜಿಕ್ಕು
ಚಿಕ್ಕದಂತೆ, ಸಂಚರಿಸುವ ಪಾಸ್ಥರ ಗತಿ ಏನು!!!

ಇನಲ್ಲದೆ ಮಳ್ಳೀ ಗೂಡಿ ಸಾಲಾಗಿ ಸಂಚರಿಸುವ ಸಂಜೀವ ಕಂ
ಪೆನಿಯ್ಯರಾಯ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರಿಗೆ, ಇವರ ಪಾಂಸೆಯೋಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಲಿಪಿ
ಸುವೆಯ. ಮಾಂಗಾಲಿಕೆಯಂತೆ, ಸಂಚರಿಸುವ ಬೆಂಜ್ಞಿಯವರ ಪಂಗ

ಪ್ರಾಯ, ಪಂಜಿಮಾಗಿಯ ಪಂಜಿಕೆಯಿಂದ ಪಂಚಾಯ್ತಿಯ ಸ
ದಾಚಾರದಿಂದ ಪಂಚಾಯಿಸುವ ಪೂರ್ವದ ಸದ್ವಿದ್ಯಾ ಲಾಂಛನ
ದೆಂದು ಕಾರಿಜನ ಪಂಚಸ್ಥಾಪನ, ಕೊಂಚಬಿಯವ ನಿಶ್ಚಂಚಲ
ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ನಾಶವಗೊಳಿಸುವ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯುವೆಂಬ ಅರ್ಥವೋ
ಪರ ಸುಳ್ಳು ಸಮಾಜ ತಿಳ್ಳಿ, ಬೆಟ್ಟಿಕೆಯಿಂದ ಕಣ್ಣು ಕಾಡಿಗೆ ಬಿಳ್ಳಿ
ಬೆಲಗಾ, ಪಕ್ಷ ಹೊಂದಿದೆ ಎಂದು ಇನ್ನು...ಜಿಂತಾ ಪಡುಗ್ಗ
ರಂಗಿ ಪಾ.

ನಂತರ ಬರೆದ ಸಂತಾಪಗಳನ್ನು, ಸಂತಾಪ ಪಂಚುಜ್ಜಿಯಿಂದ
ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದ್ದು ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪಿಗೆ ನಿಷೇಯವಿರುವು
ದಿಂದ ಪಿಕೆಯವರೆಂಗೆಗಡ ಭೇದಗಳನ್ನು ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ
ಕಾಣಿಸಿದರೆ, ಎಜ್ಜೆಮಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಕಲಿತು ಬ್ರೈಂಡ
ರೆಲ್ಲ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯವನ್ನು ಪುಟಿಪ್ಪೆಕೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ
ಪಿಕೆಯಲ್ಲೇ ಉಪ್ಪಿಗೆ ನಿಷೇಯವಿದೆ. (ಇಂದಿಗೆ ಬಂಗಿಂಥ
ಪಿಂಗಾಮಾಯಿಗಳವರೆಗೆ, ಸಂಬಳ ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ತನ್ನ ಕೆಲಸ
ಜ ಸಂರಕ್ಷಿಸುವ ತಲ್ಲಿನ ಬುದ್ಧಿಯ.)

ಪ್ರೈಮರಿ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುವವರಿಗೆ, ಪುಟ್ಟ ಪ
ಟ್ಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚವರಿಗೆ, ಕೋಡಪದವರಿಗೆ ಅಂಜಿಕೆಯೆಂಬ ಪ್ರ
ಜ್ಞೆ ಇರಬೇಕಾಗಿದೆ. (ಇಮಲಿಗೆ ನಂದಾಪಿಂಗಿಯುಸಿಳಿಗೆ ಸಂ
ಬಂಧಿಸಿದವರಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸಾಹಿತಿಯವರೆಗೆ ಬಹು ಚೆಲುವಾಗಿ
ಬರೆದ್ದಾರೆ.)

ಉಪಸ್ಥ ಕೊರತ್ತು ಕೆಲವರ ಪಾಸ್ಟಗದಲ್ಲಿ, ಪಾಸ್ಟರು ಅ
ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ, ಎಜ್ಜೆಮಿಂಗರೆ ಈ ಪಾಲಿಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರು
ವರಂತೆ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯ ಪಿಯಕಾರಣದಿಂದ ಇದರ ಪಾಠವಾ
ಗಲಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಕಳೆಯು, ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಟಣೆಯ ಬಹು ಮೊದಲಾಗುವುದು

ದಂ ಇವನ್ನು ಮೀರಲಿ ಪದವಿಗಳು ಹೊಂದಿಗಳವರು ಗಂಡುಮಾತ್ರ, ಮೂಲ
ಸ್ಥಳದ ಹಿರಿತಾಂಧಿಕಾರವನ್ನು ಪಡಿಕರಿಸಿ, ಇವರ ನಂಬಿಗೆಯ
ಮಿಷನ್ನರಿಯಾಗಿರುವುದು ಕಷ್ಟ., ಕೆಲವು ಅಮೆರಿಕನ
ರು ಇಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಸ್ಥಳೀಯರನ್ನು ಇವರ ಒಡನೆ ಸಿದ್ಧಗೊ
ಳ್ಳಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ತಾ. ೧೫-೧೧-೧೮೫೫ನೆಯ ದಿನಾಂಕದ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಬರೆದದ್ದು

ಕ [ವಿಂಚೆಸ್ಟರ್ ನಗರ ಪಾಠ]

—೨—

ಪ್ರಾಚೀನ ಬ್ರಿಟನ್ನಿನ ಕ್ರೈಸ್ತ ಮಿಷನರಿಗಳ
ಆದಿಯ ಕೆಲಸಗಳು

೫೦ ವರ್ಷ ಹಿಂದೆ ಬರೆದಿರುವ ಈ ಪತ್ರ, ನಾ
ಲುಗನ್ನು ಕುರಿತ ಸುಂದರವಾದ ಬರಹದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟ
ಪಡಿಸಿರುವ ಅಪೇಕ್ಷೆಯ ಪ್ರೇರಣೆ.

ಕಾಲ್ಟಿಕ್ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಬಗ್ಗೆ

ಈಸರಿಟಿಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಮೊಂಟಲಂಬರ್ಟ ಎಸಾಯಿಸಿರುವಂತೆ, ಮಿಷ
ನರಿಯ ಮೊದಲ ಗುಣವಿರಬೇಕಾದದ್ದು, ಎಂದು ಕಾಣುವುದು, ನಿಷ್ಠೆ ಪ
ರಿಶ್ರಮ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗೌರವಿಸಿ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇರುವ
ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮೊದಲಾದ ಗುಣಗಳು
ಇರುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಸಲ ಮಿಷನರಿಗಳು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ
ಯಲ್ಲಿ ಸ್ವೇಚ್ಛಾಚಾರಿಗಳಾಗಿ, ಅವರು ಕಲಿತ ವಿದ್ಯೆಯ ಮಾ
ರ್ಗಗಳು ತಮಗಿಂತ ವಿಶಾಲವೇ ? ಅವರು ಹುಟ್ಟಿರಿಂದಲೇ

(೩) ಗುಪ್ತಶತ್ರು ನಂಬಳ ಅವನ ಬಲಿಗೆ ಇಲ್ಲ. ಪಕ್ಷ ಪ
ಕ್ಷ ಹೊಗಳಿಸಿದಷ್ಟಿಗಿಂತ ಕಯಿಬಿ ಬಾಳಿಸ್ಸಗಳು ಳ್ಳವನ
ಭಾಳಿಸಬೇಮ್ಮ ಕಯಿಮೆ ಯಾಗಿರುತ್ತೆಯೋ ? ಅಯ್ಯೊ ದುರ್ದ
ಶವೆ ! ನೋಡಿದ್ರಿ ಒಳ್ಳೆದು ಕೆಟ್ಟದು ಇದರಿಂದ ಗಲಾಟ
ಹೋಟೆ ಹೆಚ್ಚಾದರೆ ಬಲಿಸುವವರಲ್ಲಿ ಪನಾಭರೂ ಬರಿಸ್ಸಿ
ಯಾಕೆ ಬೀಳುಬಹುದೇನ್ರಿ ? ರಾತ್ರಿ ಕೂಡಿಸಾಲಿನ್ನು ತಲಬುಳ್ಳವನು ಗಾ
ಯಾಳಿ ಬಯುವವನಿಗಿಂತ ಒಳ್ಳೇ ಕೆಲಸ ಬೇರಿಬರದು ಅಬಸಿ
ನ್ನಾ | ಬೂಪಾಲರುಗಳು ಸ್ವಪ್ನವೇ ! ಅಂದಹೋಲೆ ಈ ಶಾಲಿನ
ವಾತೆದ್ದು ಮಿಸಾರ ತ್ಯಾಗವೆಂಬುವದು ಬೊಲಯೇ ಕಾಣಿಸು
ತ್ತದೆ

ಇದರಂತೆ ತಿಂಬಿಜಿಗ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸರಜಿಪಿಕೀಟಿನ ಸರ್ಕಾರ
ವು ಇಪಲ್ಲದೆ ಇರಸೂಂದು ಯುಃಖಾಸ್ಪದ ಸಂಗತಿ ಏನಂ
ದರೆ, ತಿಂಬಿಜಿಗ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸರಜಿಪಿಕೀಟಿನ ಮಾಸ್ತರನು
ಬಿಟ್ಟಾಗಿ ನಿಮಿಷಾರಿ ಬದರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕಲಿಸುವದು. ಆ
ಬಿಟ್ಟಯೇ ಕಮ್ಮಾತು. ಅಂದರೆ ಈ ಮೇಲಿಟ್ಟಿದ ಹಣ್ಣೇ ಪ್ರಸ್ತೇ
ಯಿಟ್ಟಗಳನ್ನ ಲಪನು ಕೆಲಸಕಕ್ಕಬ್ಬು. ಇನ್ನೇ ಪರ್ಷದವರು
ಗಿರಿಯ ಹಸಿ ಯುತ್ತೆಯಾವರೆದೆ ಕಲಿಸಕಚ್ಚಬ್ಬು. ಅಂಥರೆ ಪ
ಗಾರಾ ಹೆಚ್ಚು ಕಯಿಮೆ ಆಗ್ಬಾರ್ದ ಕಲಿಸುವವರಲ್ಲಿಯೂ
ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಆಗಕಚ್ಚಬ್ಬು. ಆಗದೆ ಈ ಬಿದ್ದೆ ಯೂಪರೊಂ
ದು ಸೊಸಕ್ಕೆ ಗುರಿಯೂ ಇಲ್ಲದ್ವಾ" ಬಹಳ ಯುಃಖಾಸ್ಪದ
ಸಂಗತಿ ಇದುಷ್ಟರ್ಲೆ ನಿಮಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸರಜಿಪಿಕೀಟಿನ ವಿ
ಷ್ಟೇ ಜನ ಮಾಸ್ತರರು ಶ್ರೀಮನ್ನೇ ಯುತ್ತೆಗಳನ್ನು ಕಲಿಸಿ ಪಂ
ಕ್ತಿಪಾಸು ಆದವಿಷ್ಟಕ್ಕೆ. ಅಂದಮೇಲ್ಲ, ಈ ಮೇ ಪರ್ಷಗ ಪರೀ
ಕ್ಷೆಯವರಿಗೂ ಇನ್ನೇ ಪರ್ಷಾದ ಪರೀಕ್ಷೆಯವರಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಯಿಮೆ

ಸುತ್ತಲಿನ ಜನರು ಹೆಚ್ಚು ಕಲಿಸುವರೋ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯವಾದ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಬೇಡವೆಂದು ಹುಬ್ಬೇರಿಸಿದ್ದು ಏನೇ ಪಾಠ ಬರಲಿ ಅವರು ಕಲಿಯುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಮಿಷನರಿಯ ಸಾರಟೇಫೀಟನು ಸುಮಾರು ಐದಿಪ್ಪತ್ತು ವರುಷದಿಂದ ಅಂದಾ ದ್ದು! ಆಮೆರಿ ಅರಣ್ಯ ಉತ್ತಮ ಅಷ್ಟೇ! ಕೆಲವರು ಬಡತನದ ಮೂಲಕ ಮಾ ಸಂಜೆಸಾಗಬಹುದೆಂಬಲಿ ಕೆಲವರು. ಬೇಕಾಗಬಲ್ಲಿ ಬಿ ಸ್ಸು ಎಲ್ಲೋ ಅಗಬಲಿಂದೆಲಲಿ ಮುಖ್ಯ ಸಂಚಾರಾಧವು ಎ ಲ್ಲರನ್ನು ಮುಂದೆ ಕಲಿಯುಲಿಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲಿಂದೆಲಲಿ ಬ ನಿರ್ಣಾಕವಷ್ಟಕ್ಕೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೊ ಗಿಬಹ್ಮಾಕೆ. ಇಂದೆ ಇಷ್ಟರು ಬುಬಾಮು ಮೇಲಿಯಸತ ಮೇಲಿಬಿಂ ಇನೇ ಬಹುಶಾ ಬಂ ನರ ಧನವು ಬಹುಬಾರ ಇರುತ್ತದೆಂದು ನಾವು ಜನ್ಮಾಂತರೆಪ್ಪು. ಪಟ್ಟಿದೆ ಹುಲಸ್ಥರ ಜನರಿಗೆ ಇಂ ಬಿಷ್ಟವು ಯುತ್ತೇಗಳನ್ನು ಕಲಿಸ ದಷ್ಟಿಗೆ ಇಷ್ಟವಷ್ಟು ಸಂಬಳ ಇರಬೇಕೆಂಬಲ್ಲೂ, ಜನರು ಮೊಹ ವತಿನಂತೆ ಅವರ ಹಗಾರ ಹೆಚ್ಚಿಲ್ಲ ಬೇಕೆಂದಲ್ಲ. ಗೊಮ್ಮಾದುವ ಪುಸ್ತಕರ ಜನರಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಎಂಬಂತಾಗಿ ಚನ್ನಾಗಿ ಮೇಲುವಷ ಮಾಡಬಹುದೆಂಬುದು ಮುಖ್ಯ ಸೇವಕರ ವಿಶ್ವಾ ಶೈಲ್ಯಿಯೂಗುವಧು-- ಇಂ. ಅನಂತ ಇಲೀಮು ರಿಗಾರ್ಡ್ ಲಿಖಿಸಿದ್ದಿ

ಚಾಪಕನಂಬದು ೬೫

ರಾ. ಮಾ. ಚನ್ನಪ್ಪ ಶಾಲಾಪಂಡಿತರು ಎಲೀಟರವರ ಸ್ಮೃತಿಗೆ-

ಶ್ರೀ. ನಿ. ಕಿಲಗಬರೆದ ಪಾಲ್ಯ ಪಂಕ್ತಿಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಕರಕ ಮುಟಿಯಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧವಿಸುವಂಥ ಸಾಮಾನ್ಯಕೆಯಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧಿಸಿ ಸಿದ್ಧಿ ನಿಮಿಷ ಮಿಗೆಗಾಗಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಸಜ್ಜನ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮೊಸಾಜಿ ನೋಬಲೂ ಶಾಲಿದೆ ಪೆಂಕಮ್ಮಯ್ಯಾ ಬಾಪಜಿಯ ಸೇವಾರಾಧ ಪರಿಗಣಿ ಗಣಗ ಸ

Education and Improvement.

ವಿದ್ಯಾಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಸಂಬಂಧವಾದ ಸಂಗತಿಗಳು.

—*—

ಈ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಸಭೆಯೊಳಗೆ ಎಜುಕೇಶನ್ ಕಮಿಶನ್ನಿನ ಮುಂದೆ ಕೆಲವು ಸಾಕ್ಷಿಗಳಾದವು. ಇನ್ನು ಈ ಸಲ್ಲ ಗಳನ್ನು ತಕ್ಕೊಳ್ಳುವ ಹೆಲಸವು ಕ್ರಿತು. ಮುಂದಿನ ತಿಂಗಳು ಇನ್ನೇ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ಕಲಕತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಕಮಿಶನ್ನಿನ ಸಭಾಸದರೆಲ್ಲ ಕೂಡಿ, ಇದುವರೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಸಾಕ್ಷಿಗಳನೆಲ್ಲ ವಿಚಾರಿಸಿ, ವಿದ್ಯಾಖಾತೆಯ ಸುಧಾರಣೆಯು ವಿಷಯವಾಗಿ ಪೂರಾ ಸಾಲ್ಲ ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ರಿಪೋರ್ಟು ಕಳಿಸುವರು. ಆದುವಾಯ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರದವರು ವಿದ್ಯಾಖಾತೆಯ ಸಂಬಂಧವಾದ ಹೊಸ ಆಜ್ಞೆ ಮುಂದಾವರೆಯುವ ಕಾಲವು ಕ್ರಿತ್ತಲ್ಲವೆ.

ಈ ದೇಶದ ಹೊಸ್ತ ದೊಡ್ಡ ಗ್ರಹಸ್ಥರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ, ಅವರ ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಸುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಎಲ್ಲಾಯತಿಯಿಂದ ಹತ್ತು ಹನ್ನೆರಡು ಜನ ಸುಶಿಕ್ಷಿತರಾದ ಹೆಂಗಸರು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವುನ್ನು ಕೆಲವರು ಬೇಗ ಹೋಗಿದ್ದಕ್ಕಾ

ಗಿನ್ನ ಬೆರಸು ಸುಖ್ಯಯುಂಟು.

ದೇಶವಾಮುದಾಳ್ ಗಜರ್ನರ ಜನರಲ್ ಆಗಿದ್ದ ರಿಪನ್ ಸ್ವಾ
ರೆಗಳು ಈ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಾಂಡಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣಮಾ
ಡಿದ್ದರು. ಹೋದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಅವರಿಗೆ ಬಹುಮಾನ
ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅಭಿನಂದನೆಗಳು ದೊರೆತವು.
ಅವರಿಗೆ ಬಂದೆರಡು ಹಳ್ಳಿಗಳಿವೆ ಹೋಗಿ, ಅಲ್ಲಿಯ ಶಾಲೆಗಳ ಸ್ಥಿ
ತಿಯನ್ನೂ ಜನರ ವಡೆನುಡಿತೆಗಳನ್ನೂ ಅಕ್ಷರಜ್ಞಾನಾಭಿವೃದ್ಧಿ
ಗೋಸುಗೊಂಡರು ಏರಾಯುಷ್ಯ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಹೋಗಬಂ
ದು ಇದೇ ಪ್ರಕಾರ ಮುಂಡತಕ್ಕವರಿದ್ದಾರೆಂದು ಸರ್ಕಾರಮಾನಪತ್ರ
ಗಳಿಂದ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಈ ಅಪೂರ್ವ ಮಾನಸೋದರರವರು ಈ ದೇಶದ
ಜನರ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಸುಧಾರಿ
ಸುವಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಂಡ ಪ್ರಯತ್ನ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಯತ್ನಿಸುವುದನ್ನು ಪ್ರ
ಜೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಗವರ್ನರ ಜನರಲ್ಲರು ಯತ್ನಿಸಲಿಲ್ಲ.

ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಮಿಸ್ಸಿಸ್ ಸಿ
ರಮಾಬಾಯಿ ಇವರು ಈ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಪೂಲ್ಲಾಪುರ, ಅಹಮ್ಮ
ದಾಬಾದ್, ಮುಂಬಯಿ ಈ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವು ಉಪನ್ಯಾಸ
ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಸ್ತ್ರೀಸಭೆಗಳನ್ನು ಹೆದ್ದಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಸಾಗರಿಕರನ್ನು
ಕತ್ತಾನರಿಂದ ಪಾಡಿಸಿದರು. ಇವರು "ಆರ್ಯಮಹಿಳಾ ಸಭಾ" (ಆ
ರ್ಯಸ್ತ್ರೀಸಮಾಜ ಹುಂಗಡ್ಡಾ) ಎಂಬುದೊಂದು ಉಪಕಾರಿಕ ಸ್ತ್ರೀಸಭೆಯನ್ನು
ಯುವ ಜನರಲ್ಲಿಯಿಂದ ಹೊರಡಿಸಿತಕ್ಕವರಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಸಾ
ಮರ್ಥ್ಯದಿಂದ ಸುಧಾರಣೆಯು ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಹ
ಮಟ್ಟಿಗಾಗುವುದೆಂದು ತಿಳಿಯಲಡ್ಡಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ.

ಆಲಂಗಕಾರಿಗೆ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಸ್ತು
ತ ಮೆಲ್ಲ (ಹಿಳ್ಳಿಂಗುಮೂಮುಳಿಂಬಾಮಿಯವರ ಸ್ತ್ರೀಮ್ಮ ಪ್ರಾಥ

ಸುಜನಾದರಾದರ ಮುಗವಿಗಾಗಿ, ಜಿನೇ ಲಿಪಿಯಲ್ಲಿ ೩೪ ಅಕ್ಷರ ದೊಂದು ಶ್ಲೋಕವನ್ನು ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಹಿಂದು ಅಕ್ಕೇಕಾಳಿದ ಮೇಲೆ ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ. ಆ ಅಕ್ಕೇಕಾಳನ್ನು ಹಿಂದು ಮಣ್ಣಿ ಬೆಳ್ಳಿಯ ಕರಡಿಕೆಯೊಳಗೆ ಇಟ್ಟು, ಆ ಕರಡಿಕೆಗೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮದರ್ಶಕ ಕನ್ನಡಿಗವಳನ್ನು ಹಾಚ್ಚಿದ್ದಾನೆ. ಅಹರಿಂದ ಆ ಶ್ಲೋಕವು ಹೊರಗಿಂದ ನುಲಿಯುವಾಗಿ ಹಿಂದಲಿಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ.

ಪರಾಡ ಸುಮಾಚಾರನೆಂಬ ಪತ್ರಕ್ಕೆ ಹಿಬ್ಬ ಗೃಹಸ್ಥನು ಈ ಪ್ರಕಾರ ಹಿಂದು ವಿತ್ಯಾಶ್ಚರ್ಯಕರವಾದ ಪರ್ಕಾಪಾನವನ್ನು ಬರಿಯುತ್ತಾನೆ—" ಪರಾದಪಾಲ್ಯಂತಪಲ್ಲಿ ವಿಲ್ಲಯಂಗಾ ಗ್ರಾಮದ ಹತ್ತಿರ ವಿವಾಹಿಪ್ರ ಭೂಮಿಯ ಮಧ್ಯಕುಂಡವಿರುತ್ತದೆ. ಅದರ ದಕ್ಷಿಣ ಮೇರೆದೆ ಕೊಂಡಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಬಿನ್ನೆಯು ಮೇಲೆ ಹುತ್ತೊಂದು ಸಣ್ಣ ಬಿನ್ನೆಯುಂಟು. ಅದರ ಮೇಲೆ ಹಿಂದು ಕಲ್ಲಿಗೆ ಹೆಂಗಸರ ಸ್ತನದಂಥವೆಂಡು ಅಕ್ಕಲಿಗಳುಂಟು. ಅವುಗಳಿಗೆ " ತಾಯಿಯ ಮೊಲೆ " ಎಂಬ ಹೆಸರಿದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿಂದಕ್ಕೆ ಯಾರಾದರೂ ಹೋಗಿ ಬಾಯಿ ಹಚ್ಚಿದರೆ ಅರ್ಧತಾಸಿನೊಳಗೆ ಮೊಲೆಯ ಹಾಲಿನಂಥ ಹಾಲು ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಕೌತುಕವನ್ನು ನಾನು ಸ್ವತಃ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಎರಡನೇ ಮೊಲೆಯಿಂದ ಹಿಬ್ಬ ನೀಚ ಜಾತಿಯವನು ಸ್ಪರ್ಶ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಅದರೊಳಗಿಂದ ಹಾಲು ಬರುವದು ನಿಂತಿದ್ದಿರುತ್ತದೆಂದು. ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ! "—

ಭೂಮುಕೇತುವಿನ ತೇಜಸ್ಸು ದಿನಗಳಿಗೆ ಮುಂದೆಮುಂದೆ ಸರಿಯುತ್ತ ನಡೆದು. ಮೂರನೆಯದಿನ ಇದು ಭೂಮಿಯ ಬಂದ ಹಾಗೆ ಹೊಳ್ಳು ಮಾಡಿ

ಹೋಗುತ್ತ ಇರುವಷ್ಟು ಇನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ದಿವಸದೊಳಗೆ ಇದು ಅ
ತ್ಯವಾಗುವದು.

ಕುಮಟಾ ಇಂಗ್ಲಿಷ ಸ್ಕೂಲಿನ ಹೆಡ್ ಮಾಸ್ತರರಾಗಿ ಪರ
ರಾವುದಂತ ಗೊತ್ತಾದಬಳಿಕ ಇವರು ಮನೆ ಸಾಮಾನು ತಕ್ಕೊಂಡು
ರಿಂದ ಅವರ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಹಾಯಸ್ಕೂಲನಲ್ಲಿ ಗಣೇ
ಸಿಪಾಯಿಂತಿರಾಗಿದ್ದ ಫಾಸ್ಕರ ಥೊಂಬದೇವ ಇವರು ನೇಮಿಸಲ್ಪ
ಟ್ಟಿದ್ದು. ಇದರ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕುಮಟಾಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ಹೋದರು.

ಇಲ್ಲಿಯ ಹಾಯಸ್ಕೂಲನಲ್ಲಿ ಅನಿಮಾಷ್ಟರಿಂಬ ಮಾಸ್ತರರಾಗಿ
ಬಹಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪಾಂಡೆ ಇವರ ಮೇಲೆ ಮಖ್ಯಾಧಿಕಾರದ ಆರೋ
ಪಿಂದಸ್ಟರಿಂದ ಮು. ಹಾಯುರೆಕ್ಟರ ಧೊರೆಗಳು ಇವರಿಗೆ ಮೂರ
ತಿಂಗಳ ವಜೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಆ ಮುಯ್ಯ ತಿನಿತಳಿದ ರಾಜೀನಾ
ಮ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೃಕುಮು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪಾಂಡೆ ಇವರ
ಹೊಹಲು ಬೆಳಗಾವಿಯ ಹಾಯಸ್ಕೂಲವಲ್ಲಿ ಇದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿ
ಯೂ ಇದೇ ಆರೋಪ ಬಂದದ್ದರಿಂದ ಹಾಯುರೆಕ್ಟರ ಧೂರೆಗಳು
ಇವರನ್ನು ಧಾರವಾಡಕ್ಕೆ ವರ್ಗ ಮಾಡಿದ್ದರು.

ಮೈ. ರಸೆಲ್ ಧೊರೆಗಳು ಈ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಧಾರವಾಡಕ್ಕೆ ಬರು
ವ್ರು, ಹಾಯಸ್ಕೂಲ್, ಪ್ರೈವಿಂಗಕಾಲೇಜಗಳ ಪಾರ್ಸಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆ
ಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಬೆಳಗಾವಿಗೆ ಹೋದರು. ಮುಂದೆ ಕೊ
ಲ್ಹಾಪುರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ, ಸಾಂಗಲಿ, ಜಮಖಂಡಿ, ಕಲಾದಗಿಗಳ
ಮಾಗಣಾವಾರಿ ಮುಗಿಸಿ ಬೆಳಗಾವಿಗೆ ಬರತಕ್ಕವರಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇ
ಳುತ್ತೇವೆ.

ಟ್ರೇನಿಂಗ್‌ಕಾಲೇಜದಲ್ಲಿ ಮೆಷಿದಲು ಗಣಿತದ ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿದ್ದ ಸುಬರಾವ ಯಾತಗಿರಿ, ಇವರು ಪ್ರಾಣಿಯ ಇಂಜಿನೀಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜಿಕ್ಕೆ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರು. ಇವರು ಈ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಮುರಳಿಬಂದು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸದ ಚಾರ್ಜ್ ತೆಗೊಂಡರು.

Prizes to Girls.

ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬಕ್ಷೀಸಿನ ಸಮಾರಂಭವು.

ಈ ತಿಂಗಳಿನ ೧೪ನೇ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ಭಾರಿ ತಾಯಿಯೊಳಗಿನ ಯಾವತ್ತೂ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಶಾಲೆಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರನ್ನು ಮದಾತೀ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಪಾರ್ಸಿಕೆ ಬಕ್ಷೀಸು ಕೊಡುವ ಸಮಾರಂಭವನ್ನು ರಾ. ಸಾ. ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾವ ರೂಢ್ಡಿ ಇವರು ಮಾಡಿದರು. ಈ ಸಮಾರಂಭಕ್ಕೆ ಮೆ. ಲೆಕ್ಚರ್, ಮಿ. ಜಾಜ್ಜ, ಮೆ. ರಿಪ್ಪಿಗ್ಟರ ಮುಸನರಿ, ರಾ. ಬಾ. ಮ. ಕಲಕ್ಟರ್, ರಾ. ಬಾ. ಸಬ್‌ಜಡ್ಜ, ಮುಂತಾದ ಊರೊಳಗಿನ ಪ್ರಮುಖ ಗೃಹಸ್ಥರು ಬಂದಿದ್ದರು. ಅಧ್ಯಕ್ಷಸ್ಥಾನವನ್ನು ಮೆ. ಕಲೆಕ್ಟರ ಭೂರೆಗಳು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ್ದರು.

ಯಾವತ್ತೂ ಸಭೆಯು ಕೂಡುವ ಮೊದಲು ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾಯರು ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಶಿಕ್ಷಣದ ಪ್ರಸಾರವನ್ನು ಕುರಿತು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಸುರಸವಾಗಿ ಮಾತಾಡಿದರು. ಅದರ ಸಾರಾಂಶವೇನೆಂದರೆ—ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೆಲ್ಲ ಕೂಡಿ ಐನೂರಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ೫೦ ಹುಡುಗಿಯರು ಮಾತ್ರ ಕಲಿಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈಗ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸಾವಿರಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು, ಧಾರವಾಡದಲ್ಲೇ ಇನ್ನೂರಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು, ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಂತೂರ ಬೆಂತೂ

ರೆಂಬ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ೪ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಓಗಬರಿಯು ಬಲ್ಲಂಥ ಮನುಷ್ಯನು ಹಿಬ್ಬನೂ ಇದ್ದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಈಗ ನೂರಾರು ಹುಡುಗಿಯರು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರ ತಂದೆಯರು ಸಾಲ್ಮನೇ ಯುತ್ತೆಯ ಪರವಾಗಿ ಬಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಲಿಂಗಪಂಥ ಜನರ ಪಸ್ತಿಯು ಅಶೇಷವಿಲ್ಲವಾಗಿ, ಈ ಜನರು ವಿದ್ಯಾಭಿಲಾಷಿಗಳಾಗಿ ತಮ್ಮ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳನ್ನು ತಾವೆಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಕಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗಾಗಲೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಲ್ಲಿ ಸಹ ತೋರದಿರುವಷ್ಟು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಬಹಳ ಬೆಳೆದು ಬಹಳವಾಗಿದೆ. ಕಮರೆ ಸ್ಥಳಸಂಕೋಚ, ಹಣದಕೊರತೆ, ಇಬ್ಬರಗಳ ಮೂಲಕವಾಗಿ ತಾಲೂಕಗಳನ್ನು ಬೆಳಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಿಲ್ಲ. ಮುಂಬಯಿಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನಿ[illegible]ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಹೆಸರು ಪಡೆದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಎಣಿಸಬಹುದು.

ಈ ಪ್ರಶಂಸಾಪತ್ರವನ್ನು ಕೇಳಿ ಪರೋಪಕಾರಮನಸಿಗೆ ಆನಂದವಾಗದಿರಲಿಕ್ಕೆ ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾಯರು ಬಹು ಶ್ರಮಪಟ್ಟು ಸ್ತ್ರೀಶಿಕ್ಷಣದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿದರಿಂದ ಈ ಉಪನಾಮವನ್ನು ನಾವು ಪುಕರಿಡೆವು.

ಆಮೇಲ್ಮಟಬಳಿಕ ಕೆಲವರು ಬಾಲಿಕೆಯರು ಅತಿಮಂಜುಳವಾದ ಸ್ವರದಿಂದ ಪದಗಳನ್ನು ಅಂದರು. ಹಿಬ್ಬಾಕೆ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ ಥಿ ಟ್ಸನಯಿಂದ ಸಭೆಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಂದು ನಿಂತು ತನ್ನ ಭಗಿನಿಯರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಮಾಡಿರೆಂದು ಬಹು ಮನೋಹರವಾದ ಸಂಭಾಷಣೆ ರೂಪದಿಂದ ಬೋಧಿಸಿದಳು. ಆಕೆಯ ನುಡಿಕೇಳಿ ಬಹುಜನ ಸಭಾಸದರು ಆನಂದಾಶ್ರುಗಳನ್ನು ಸುರಿಸಿದರು.

ಅತ್ಯಾನಂದದ ಸಂಗತಿ ಇನ್ನೊಂದೇನೆಂದರೆ ಬಡವಾಣಿಯ

ಹೊಲಿಯುವ ಬಾಲಿಕೆಯರು ಸಭೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ಇವರು ಅತಿ ಶುದ್ಧವಾದ ಪಾಣಿಯಿಂದ ಕನಕದಾಸ ಮುಂತಾದ ಸತ್ಕವಿಗಳ ಪರ ಪದಗಳನ್ನು ಸುಸ್ವರವಾಗಿ ಹಾಡಿದ್ದುಕೇಲಿ ಯೂವತ್ತುಜನರು ನಾನಂದಾಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ ಚಕಿತರಾದರು.

ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಕೇಳಿದ ಬಳಿಕ ಮಿ. ಲಿಂಕ್ಟರ ಧೊರೆಗಳು ಬಾಲಿಕೆಯರಿಗೆ ಇವರವರ ಯೋಗ್ಯತಾನುಸಾರವಾಗಿ ಕೀರೆಗಳನ್ನೂ ಬಣ್ಣಗಳನ್ನೂ ಬಕ್ಷೀಸು ಕೊಟ್ಟರು. ಮಿ. ಜಡಜ ಧೊರೆಗಳು ಹೋಲಿಯುವ ಹುಡುಗಿಯರು, ಕೂತಕಸ್ಥಳಕೆ ತಾವೇ ಹೋಗಿ, ಇವರವರ ಪ್ರಾಮ್ಪೋತ್ತರಗಳನ್ನೂ ಕೇಳಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಕೈಯಿಂದ ಇವರಿಗೆ ಬಣ್ಣಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಮಳ ಪುಷ್ಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ ತಾಂಬೂಲಗಳನ್ನು ಪಡಿಸಿದ ಬಳಿಕ ಸಭೆಯು ಸಮಾಪ್ತವಾಯಿತು.

ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿಸ್ಕೊಂಡ ಬಹು ಶಾಲಾಶಾಲೆಯ ಸಂಗತಿಯೇನೆಂದರೆ ಹೊರಹೊಳಗಿನ ಉಪ್ಪು ಪ್ರತಿಯು ಬಹ್ವಭ್ಯಾಸಸ್ಥ ಮುನಯ ಹೆಂಗಸರು ಕೆಲವರು ಶ್ರೀ ನಿಮೊಸಸಭಾಯುಗು ಪರಿಪಠ್ಯರಿಂದ ಈ ಸಮಾರಂಭಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದು, ಇವರನ್ನು ನೋಡಿ ಪೆಮ್ಮ ದೇಶದ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಬಹು ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲದೊಳಗೆ ಶಾಲಿಷ್ಟವಾದ ವಿದ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾರಂಗತರಾಗುವಾಗಬಹುದೆಂಬ ಕೋರಿಕೆಯು ನಮ್ಮ ಮನಸಿನಲ್ಲಿ ಅಂಕುರಿಸಿತು.

ಈ ಯೂವತ್ತು ಉತ್ಸವಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಮಾಡಿಸಿ ಕೊಡಿಸಿದ ಶ್ರೀಮತಿ ಲಿಂಕ್ಟರವರಿಗೂ ಮಿ. ಜಡಜರವರು ಸಹಾಯಕರಾಗಿ ಶ್ರಮಪಟ್ಟ ಮಹಾಶಯರಿಗೂ ಸಭೆಗೆ ಬಂದು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ ಸುಜ್ಞಾನಿಗಳಿಗೂ ಸಂಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ಮಹಾಶಯರಿಗೆ ತೋರ್ಪಡಿಸಿದ ಸೌಜನ್ಯಕ್ಕೆ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

History of India,

ಹಿಂದುಸ್ತಾನದ ಇತಿಹಾಸವು.

ಈಗ ಈ ಇತಿಹಾಸದ ಸರಕಾರೀ ಪುಸ್ತಕವು ಇಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಹಿಂದುಸ್ತಾನದ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಕಲಿಸುವವರಲ್ಲಿ ಮಾಸ್ತರಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹಿಬ್ಬರು ಮಾಸ್ತರನು ನಮ್ಮದೆ ತಿಳಿಸಿದನು. ಆ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ತಾವ್ರಸ್ಪಲೇಟುರರ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಸರಕಾರೀ ಶಾಲೆಗಳ ಉಪಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ತಯಾರಾಗಿದ್ದ ಲೆಥಬ್ರಿಜ್ಜ ಪೊರೆಗಳ ಹಿಂದುಸ್ತಾನ ಚಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಇತಿಹಾಸದ ಭಾಷಾಂತರದೊಳಗಿಂದ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಶಾಲಾಪಾತ್ರರಿಗಾದಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲವಾದ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರತಿಸಂಸ್ಕಾರವಿಲ್ಲದೆ ಬರೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಗುವ ಆ ಪೊತ್ತಗೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದೇವೆ. ಇದೇ ಪುಸ್ತಕವು ಸ್ವಲ್ಪವಿವಸದೊಳಗೆ ಮಾಸ್ತರಜನರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಬರುವಹಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆಕಾರಣ ಮಾಸ್ತರರು ತಮ್ಮ ಶಾಲಾಮಿತ್ರಕವಲ್ಲಿ ಬರುವ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸಿಸಿ ಹಿಂದುಸ್ತಾನದ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಕಲಿಯುತ್ತಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಇದನ್ನೇ ಕಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಗನೇ ಪ್ರಕರಣ.

ಭೂಮಿಯ ನಿವಾಸಿಗಳು.

* ರಾಷ್ಟ್ರವರ್ಗಗಳೂ ಮೇರೆಗಳೂ—* ಅನ್ಯಾಭಾಷಿಕ ವಿಭಾಗಗಳು—* ೧ ರಾಜಕೀಯ ವಿಭಾಗಗಳು—* ಕಲುಲಗಳೂ ಬಾವುಗಳೂ *ಸ್ವೇಚ್ಛದಾಸ್ವಾರವೂ ಮೇರೆಗಳೂ— ಹಿಂದುಸ್ತಾನವೆಂಬ ಆಕಾಸಿಸ್ವಾರವಾದ ದೇಶವು ಏಸಿಯ ಖಂಡದ ದಕ್ಷಿಣಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದು ಉತ್ತರ ಅಕ್ಷಾಂಶ ೮ರಿಂದ ೩೭ರ ವರೆಗೆ ಉ

ಬೆಳ್ಳಿಯಲ್ಲೂ, ಪೂರ್ವಮೇರೆಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು, ಬಳಿ ಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ, ಕಿರಿ ಗಳ ಪರಿಧಿ ಅಗಲವಾಗಿಯೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಪರಿಜಾತದ ಬುಡ್ಡಿಗೆ ತಾ ಯಿಯಿಂದ ಕೂಡುವಾಗ ಭೂಪಿಂಡದ ಪರಿಧಿ ಯಷ್ಟಿರುತ್ತದೆ ಬುಡ್ಡಿ ಳತೆ ಸುಮಾರು ೧೬೦೦ ಮೈಲ್ಸ್ ಕರಿಮಡಿ ಬಂದರದಿಂದ ಆ ಪಾಪುವಾಂತರ್ಗತವಾದ ಪೂರ್ವಮೇರೆಯ ಪರಿಧಿ ಅಗಲು ಸುಮಾರು ಅಷ್ಟೇ ಮೈಲು. ಇದರಲ್ಲಿ ಈ ದೇಶವು ಪ್ರಕೃತಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಕ್ಷೇತ್ರಫಲವು ಸುಮಾರು ೧೫೦೦೦೦೦ ಚದರ ಮೈಲು ಇರುತ್ತದೆಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ದೇಶವು ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವಿಸ್ತಾರಕ್ಕೆ ಇದೇ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಈ ದೇಶದ ಬುಡ್ಡಿಗೆ ಮೇರೆ ಸಿಂಹಾಲಿಯಾದ್ವೀಪ ಮಾತ್ರ ಉಂಟು. ಉಳಿದ ಮೂರು ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಮಹಾಸಾಗರವಿರುತ್ತದೆ. ಪಶ್ಚಿಮ ಮೇರೆಯಲ್ಲಿರುವ ಪಮುಪ್ರಕ್ಕೆ ಅರಬೀಸಮುದ್ರವೆಂತಲೂ, ಪೂರ್ವಮೇರೆಯಲ್ಲಿರುವುದಕ್ಕೆ ಬಂಗಾಲದ ಬುಡಸಾಗರವೆಂತಲೂ ಹೆಸರುಗಳುಂಟು. ಬಂಗಾಲದ ಬುಡಸಾಗರದ ಪೂರ್ವದಂಡೆಯಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಬ್ರಹ್ಮದೇಶವು ಇರುತ್ತದೆ. ಅದು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಮೇರೆಯ ಹೊರಗೆ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದೊಳಗಿನ ಬ್ರಿಟಿಷ ಸರಕಾರದ ಅಧಿಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿರುತ್ತದೆ.

"ಪ್ರಸ್ಥಾಪಿಕ ವಿಭಾಗಗಳು—ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಎರಡು ಭಾಗಗಳಾಗಿವೆ. ಈ ಎರಡು ಭಾಗಗಳ ನಡುವೆ ವಿಂಧ್ಯಾಚಲವೇ ಮೇರೆಯು—. ಆ ಪರ್ವತದ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಪುಷ್ಕರಾರೀಭೂತಿರಥವೆಂಬೆ ಪ್ರಕೃತಿಯು ಭಾಗಕ್ಕೆ, ದಕ್ಷಿಣವೆಂಬೆಸ್ಮುವರು. ವಿಂಧ್ಯಾಚಲಕ್ಕೂ ನದುವೆ

ಯಂತಿಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಅನಾಮು ಪ್ರಾಂತದವರೆಗೆ ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿರುವ ಭಾಗಗಳನ್ನು ವಿಜಯಿಂದುಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವೆಂದೆನ್ನುವರು. ಸಿಂಧೂನದಿಯಿಂದ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಎತ್ತಿರುವ ವಿಭಾಗಗಳು ಪಶ್ಚಿಮಭಾಗಗಳಿಗಿಂತ ಸಮೃದ್ಧವಾದ ಭಾಗವೆಂದೆನ್ನಿಸಿಹುದು. ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಿಂಧುನದಿಯೂ ಅದರ ಶಾಖೆಗಳೂ ಹರಿಯುತ್ತವೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಗಂಗಾನದಿಯೂ ಅದರ ಶಾಖೆಗಳೂ ಹರಿಯುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಯುಮಸ್ತತ್ತ್ವ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಗಂಗಾತೀರವೆಂದೆನ್ನಬಹುದು. ಬ್ರಹ್ಮಪುತ್ರನೆಂಬ ದೊಡ್ಡ ಹೊಳೆಯೂ ಅದರ ಶಾಖೆಗಳೂ ಆದ್ಯ ಭಾಗದ ಪೂರ್ವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹರಿಯುತ್ತವೆ.

ಆರ್ಯಾವರ್ತದ ವಿಭಾಗಗಳು——ಮೂರ್ಯ ಮೌರ್ಯರಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮದೇಶಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ಆರಂಭವಾಯಿತು, ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಆರ್ಯಾವರ್ತದ ವಿಭಾಗಗಳು ಹಾಗಾಗಿರಬೇಕು——

(೧) ಅನಾಮು ಪ್ರಾಂತವು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಪೂರ್ವತೀರ್ಥಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಬ್ರಹ್ಮಪುತ್ರನದಿಯ ತೀರದಪ್ರದೇಶವೂ ಕೆಲವು ಗುಡ್ಡಗಾಡುತೀರ್ಥಗಳೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಾಂತವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಈ ಪ್ರಾಂತವು ಸನ್ಗಲಜಲಾನೇ ಅಸಮಿಯ ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕು ಬಂಗಾಲ ಆಲಾಖೆಯ ಭಾಗವಾಗಿತ್ತು, ಆದರೆ ಒಳಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಬೇರೆ ಜನಾಂಗ ಕವಿ.ಜನರವನ್ನು ಈ ಪ್ರಾಂತಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸುವಿಲ್ಲ.

ಈ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ತೆಳದೆ ಬರುವ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು. ವಿಮರ್ಶಿಸಿಗಳು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹುಡುಕಿ ಗೊತ್ತುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು——ಗೋಲ್ಡುತ್ಸ್, ಅನಾಲಮುಪ್ರಾಂತದ ಈಗಿನ ಮುಖ್ಯಪಟ್ಟಣಗಳು ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತವೆ. ಈ ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ಬರುವಂತೆ ಜೋಡಿಸಿಲುರವೆಂಬ ಹೆಸರಿದ್ದು, ಸಬನಾಗರವೆಂಬ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವಷ್ಟಾಗಿದ್ದು ಮಾತ್ರ ಚಿಕ್ಕಪಟ್ಟಣ

ಲ್ಲಿ ಭಾಗಾ ಪೈನಸುಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಈ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ರಾಜಧಾನಿಯೂ ಆಗಿತ್ತು. ಅಸಾಮ ಸರಕಾರದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥನಾದ ಚೀಫ್ ಕಮಿಷನರ್ ಇಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿರುತ್ತಾನೆ.

(೨)ಬಂಗಾಲ ಇಲಾಖೆಯು ಅಸಾಮ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಪಶ್ಚಿಮ ಕ್ಕೂ ನೈಋತ್ಯಕ್ಕೂ ಹೊಂದಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದು ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಬಹು ದಟ್ಟವಾದ ಜನ್ಸಿಯುಳ್ಳಂಥ ಅತಿಫಲಭರಿತವಾದ ಪ್ರದೇಶವಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಿಜ ಬಂಗಾಲ ಪ್ರಾಂತ್ಯ, ಭಾಗೀರಥಿಯ ಮುಖದಲ್ಲಿರುವ ತ್ರಿಕೋಣಾಕೃತಿಯಾದ ಪ್ರದೇಶ ಭಾಗೀರಥೀ ತೀರದ ತಗ್ಗು ಪ್ರದೇಶ, ಬಿಹಾರ ಪ್ರಾಂತ್ಯ, ಛೋಟಾ ನಾಗಪೂರದ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ, ಒಡಿಸಾ ಪ್ರಾಂತ್ಯ, ಇಷ್ಟು ಪ್ರಾಂತಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಬಿಹಾರ ಪ್ರಾಂತವು ಭಾಗೀರಥಿಯ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದರ ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ಬಂಗಾಲದ ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕೆ ಛೋಟಾನಾಗಪುರದ ಗುಡ್ಡಗಾಡಿನ ಪ್ರಾಂತಗುಂಟು., ಒಡಿಸಾ ಪ್ರಾಂತವು. ಬಂಗಾಲದ ನೈಋತ್ಯಕ್ಕಿರುತ್ತದೆ; ಅದು ದಕ್ಷಿಣ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಉತ್ತರ ದಂಡೆಗುಂಟ ಹಬ್ಬಿರುತ್ತದೆ. ಅಸಾಮ ಸಹಿತ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಕ್ಷೇತ್ರಫಲವು ೨೫೧೦೦೦ಚದರ್ ಮೈಲು; ಜನಸಂಖ್ಯೆಯು ಮೂರು ಕೋ೨೦೦೦೦;ಅಂದರೆ ಯೂರೋಪ್ ಖಂಡದ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಒನೇ ಪಾಲಿನಷ್ಟು ಕ್ಷೇತ್ರವೂ, ಸುಮಾರು ಅರ್ಧ ಪಾಲಿನಷ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯೂ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಉಂಟು.

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸ್ಥಳಗಳು ಬಂಗಾಲ ಇಲಾಖೆಯ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗುಂಟು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಇವುಗಳನ್ನು ಸಕಾಶದಲ್ಲಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು—

ನಿನಿದು ಬಂಗಾಲಪ್ರಾಂತ—ಕಲಕತ್ತೆ, ಇಷ್ಟತ್ತುನಾಲ್ಕು ಪರಗಣ ಎಂಬ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ—ನದಿಯಾ, ಕೃಷ್ಣನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ (ಬಂಗಾಲದ ಹಳೆರಾಜಧಾನಿ), ಪ್ಲಾಸಿ ಅಥವಾ ಪಲಸಿ, ಭಾಗೀರಥಿಯ ದಂಡೆಯಲ್ಲಿ ಬರಬ್ಹಾನ ಅಡ್ಡೆ ಹೆಸರಿನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹುಗಲಿ, ಚಿನಸುರಾ, ಚಂದ್ರನಗರ, ಸಾತಗಾಮ (ಬಂಗಾಲದ ಮುತ್ತೈದಿದು ಹಳೇರಾಜಧಾನಿ), ಹೂಗಲೀಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮುರಶಿದಾಬಾದ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಸಿಮು ಬಾಜಾರ, ಮುರಸಿದಾಬಾದ (ಬಂಗಾಲದ ನಬಾಬಗಳ ರಾಜಧಾನಿ) ಮಾಲ್ದಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಗೌಡ ಅಥವಾ ಲಖನಾವತಿ ಬಂಗಾಲದ ಮುಸಲ ಮಾನ ಅರಸರ ಹಳೇರಾಜಧಾನಿ—ಢಾಕ್ಕಾ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಢಾಕ್ಕ ಅಥವಾ ಢಾಕಾ (ಇದಕ್ಕೆ ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಜಹಾನಗೀರ ನಗರವೆಂದೆನ್ನುತ್ತಾರೆ), ಮತ್ತೂ ಸೋನಾರಗಾಮ ಎಂಬ ಪಟ್ಟಣದ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲೂ. ಚಿತಗಾಂಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಚಿತಗಾಂಗ ಅಥವಾ ಇಸಲಾಮಾಬಾದ—

ವಿಹಾರಪ್ರಾಂತ—ಪಾಟಣಾ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಟಲೀಪುತ್ರ ಅಥವಾ ಪಾಟಲಿಪುತ್ರ, ಬುದ್ಧಾಯಿಯು ಮಗಧ ಅರಸರ ರಾಜಧಾನಿ. ಶಹಾಬಾದ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅರಾ, ಬಾಜಿಯರ, ಚೌಸಾ, ಸಹಸರಾಮು, ರೊಹಿತಾಸ ಎಂಬ ಕೋಟೆ. ತಿರಹೂತ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ (ಇದಕ್ಕೆ ಪೌರ್ವಾತ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೋಸಲದೇಶವೆನ್ನುವರು) ಹಾಜೀಪೂರ, ಗಂಡಕಿ ಭಾಗೀರಥಿಗಳ ಸಂಗಮದಲ್ಲಿ ಮುಂಗೀರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂಗೀರಪಟ್ಟಣ—ಸಾಂತಾಲ ಪರಗಣಾಗಳೆಂಬ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜಮಹಲಿ (ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಅ ಕಬರ್ಜಹಲು), ತೆಲಿಯಾಗಥಿ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಹೆಸರಾದ ಕೋಟೆ.

(ಮುಂದಕ್ಕೆ ಮುಂದುವರಿಯುವುದು.)

Map.

ನಕಾಶೆ

ಸಕಲ ಪೃಥ್ವಿಯು ಅಥವಾ ಪೃಥ್ವಿಯ ಯಾವದೊಂದು ಭಾಗದ ಪ್ರತಿಚಿತ್ರವನ್ನು ಸಮತಲವಾದ ಪೃಷ್ಠಭಾಗದ ಮೇಲೆ ಬರೆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ (ನಕಾತೆಯೆಂದೆನ್ನುವರು.) ನಕಾಶೆಯ ಮಾಲ್ಯ ಲಿಕ್ಕುಗಳಿದೆ ನಕ್ಷೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿಸಿ ನೆಲಗಮೇಲಿರಿಸಿ, ಅಯಸ್ಕಾಂತ್ಯಗಳನ್ನು ಬರದು ಅದರ ಉತ್ತರಭಾಗವನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡಿದು ತೂಗಗಟ್ಟಿದರೆ ಮೇಲಿನ ಭಾಗವು ಉತ್ತರ ಕೆಳಗಿನದು ದಕ್ಷಿಣ ಬಲಗಡೆಯದು ಪೂರ್ವ ಎಡಗಡೆಯದು ನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿರುವದೆಂದು ತಿಳಿಬರುವದು. ಯಾವತ್ತೂ ಭೂಪೃಷ್ಠದ ನಕ್ಷೆಯು ಸಮತಲದ ಪೃಷ್ಠಭಾಗದಮೇಲೆ ಯೀರಡು ಗೋಲಾರ್ಧಗಳಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವದು. ಒಂದು ಕಿತ್ತಳೆಹಣ್ಣನ್ನು ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಮತಲವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿ ಹೆಚ್ಚಿದವನ್ನು ನೆಲಕ್ಕೆ ಹತ್ತುವಂತೆ ಕೆಳಗಿಟ್ಟರೆ ಯಿವು ಅರ್ಧಗೋಲಗಳಾಗುವವಂತೆಯೇ ಭೂಪೃಷ್ಠದ ನಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವ ಗೋಲಾರ್ಧವೆಂತಲೂ ಪಶ್ಚಿಮ ಗೋಲಾರ್ಧವೆಂತಲೂ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ ಪೂರ್ವಗೋಲಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ಜಿತಿಯೂ ಯುರೋಪ ಆಫ್ರೀಕಾ ಎಂಬ ಮೂರು ಖಂಡಗಳಿರುವವು ಈ ಭಾಗವು ಬಹಳವಾಗಿಂದ ಎತ್ತಿದಿದೆ ಹೊತ್ತಿದ್ದಕಾರಣ ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಚೀನ ಮಹಾಖಂಡವೆಂಬ ಹೆಸರು ಬಂದಿದೆ. ಪಶ್ಚಿಮ ಗೋಲಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ಅಮೇರಿಕೆಯೆಂಬ ಹೊಸದೆಖಂಡವಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನವ ಖಂಡವೆಂಬ ಹೆಸರೂ ಕೊಲಂಬಸನೆಂಬ ಮುಖ್ಯ ಯುರೋಪು ಈ ಖಂಡದ ಶೋಧಕ್ಕೆ ಕಾರಣನಾದ್ದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಕೊ ಲಂಬಸ್ ಖಂಡವೆಂಬ ಹೆಸರೂ ಇದೆ. ಈ ಖಂಡವನ್ನು ಹೊರತು ಪಡಿಸಿ ಉಳಿದ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ದೇಶಗಳವೆ.

ಪೃಥ್ವಿಯ ನಕ್ಷೆಯ ಸುತ್ತಲೂ ಪೂರ್ವಪಶ್ಚಿಮವೂ ದಕ್ಷಿ

ಯುಪದಾಗಿಯೂ ಸರಲವಾಗಿ ತೋರುವದಾಗಿಯೂ ಇರುವ
ರೇಖೆಗೆ ಭೂಮಧ್ಯರೇಖೆ ಎಂಬವರಜ್ಞೆ ಯಾಕೆಂದರೆ ಅದು
ಭೂಮಿಯನ್ನು ಎರಡೂ ತುದಿಗಳಿಂದ ಸರಿಯಾಗಿ ಅಂತರದಮೇ
ಲೆ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿರುವದು. ಆದು ಪರಿಪೂರ್ಣವಾದ
ಕಾರಣ ಅದು ತೋರುವಂತೆ ಸರಲರೇಖೆಯಲ್ಲ ಪಕ್ಕ ರೇಖೆ
ಯೇ ಆದರೆ ಅದು ಕಂಡ್ಡಿಯುರಿಗೆ ಕಂಡು ಬರುವಂತೆ ಪವಾಟಿ
ಯ ಮೇಲೆ ಬರೆದಿರುವದರಿಂದ ಸರಲರೇಖೆಯಾಗಿ ಕಾಣುವ
ದು. ಈ ರೇಖೆಯು ಹಾಯುವಪ್ಪಳಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ಹಗಲಿರಳುಗ
ಳು ಪರುವಸದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಪರಿಯಾಗಿ ಇರುವವು. ಭೂಮಿಯತೀರ ಉ
ತ್ತ್ವ ಬಿಂದುವಿಗೆ ಉತ್ತರ ಧ್ರುವವೆಂತಲೂ, ದಕ್ಷಿಣಕಡೆಯುದ
ಕ್ಕೆ ದಕ್ಷಿಣಧ್ರುವವೆಂತಲೂ, ಅನ್ನುವರು. ಯಾಕೆಂದರೆ ಧ್ರು
ವವು ತನ್ನ ಸುತ್ತಾಲಾನುತರುಗುವಾಗ್ಗೆ ಈ ಬಿಂದುಗಳು ನಿ
ಶ್ಚಲವಾಗಿರುವವು.

ಭೂಮಧ್ಯರೇಖೆಗೆ ಸಮಾಂತರವಾಗಿ ಉತ್ತರಕ್ಕೂ ದಕ್ಷಿಣ
ಕ್ಕೂ ಗೆಲ್ಲಿಸಿ ಬರೆದ ಪತ್ರಾಲಗಳ ಅಕ್ಷವೃತ್ತಗಳು. ಈ ವೃತ್ತ
ಗಳ ವೃತ್ತಿಯಳತ್ತಿಗೆ ಸುತ್ತಳತೆಯಾಕರುವುದು ಈ ಪರಿಸರುಬ
ವದೆ. ಅಕ್ಷವೃತ್ತಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಸ್ಥ
ಳ ಭೂಮಧ್ಯರೇಖೆಯಿಂದ ಉತ್ತರ ಕ್ಕಾಗಲೀ ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೂ
ಗಡೀ ಎಷ್ಟು ದೂರವಾಗುವದೆಂಬದು ತಿಳಿಯುವದು. ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ
ರುವ ಧ್ರುವಬಿಂದುಗಳಿಂದ ಹೊರಟು, ಭೂಮಧ್ಯರೇಖೆಯನ್ನು
ಸಮಕೋನವಾಗಿ ಛೇದಿಸಿ ಹೋಗುವ ಪತ್ರಾಲಗಳಿಗೆ ರೇಖಾವೃತ್ತ
ಗಳೆಂತಲೂ, ಯಾಮ್ಯೋತ್ತರಗಳೆಂತಲೂ ಅನ್ನುವರು. ನ
ಮ್ಮಲ್ಲಿ ಉದ್ದವಾಗಿ ಬರೆದರೇಖೆಗಳಿವು ಇವುಗಳ ಸಹಾಯ
ದಿಂದ ಯಾವದಾದರೊಂದುಸ್ಥಳ ಪ್ರಥಮ ಯಾಮ್ಯೋತ್ತರದಿಂ

ಬ ಮುಖ್ಯ ಕೈಗಳ ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕಾಗಲಿ ಎಷ್ಟೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು
ತಿಳಿಯುವದಿಲ್ಲದೆ ಬೇರೆಬೇರೆ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿರುವ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯರಿಗೂ
ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆಯಾದರು ತಿಳಿಯುವದು ಅನೇಕದೇಶದವರು ಇ
ದರ ಬೇಕಾದ ಅನೇಕ ಪ್ರಥಮ ಯಾಮ್ಯೋತ್ತರ ವೃತ್ತಗಳನ್ನು
ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಗ್ಲಿಷರು ತಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿಯ ಗ್ರೀನಿಚಿಂ
ಬ ಪಟ್ಟಣದೊಳಗಿಂದ ಹಾಯುವ ಯಾಮ್ಯೋತ್ತರ ಪ್ರಥಮ
ಯಾಮ್ಯೋತ್ತರವೆಂದು ತಿಳಿದು ಗಣಿಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಲಂಕೆಯೊ
ಳಗಿಂದ ಹಾಯುವದೆ ಹಿಂದಿನವರ ಪ್ರಥಮ ಯಾಮ್ಯೋತ್ತರವು

ಭೂಪೃಷ್ಠದ ನಕ್ಷೆಯನ್ನು ಲಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಭೂಮುಖ್ಯ
ರೇಖೆಯ ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಭೂಮಿಯಿರುವದೆಂತಲೂ, ದಕ್ಷಿಣ
ಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಜಲವಿರುವದೆಂತಲೂ ಕಾಣಿಬರುವುದು. ಭೂಮುಖ್ಯ
ರೇಖೆಯ ಸರಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಯ್ದಿರುವ ಸ್ಥಿರಪಾಪ ಕಿರಣಿ
ಗಳು ಲಂಬರೂಪವಾಗಿ ಬೀಳುವುದರಿಂದ ಉಷ್ಣತೆಯೆಚ್ಚಾಗಿರುವ
ದು ಅಲ್ಲಿಂದ ಉಷ್ಣತೆಯು ಉತ್ತರದಕ್ಷಿಣ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಪ
ರುತ್ತ ಬರುತ್ತ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಶೀತವು ಹೆಚ್ಚುತ್ತ ನಡೆಯುವ
ದು. ಆದಕಾರಣ ಉತ್ತರ ದಕ್ಷಿಣ ಧ್ರುವಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಶೀತ
ವು ತಾಳಕೂಡದಷ್ಟು ಇರುವದು.

—o—

Light house.

ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿರುವದೀಪದಮನೆ.

ಸಮುದ್ರತೀರದ ಮೇಲಿರುವ ಬಾಲಕರು ಬಹಳಮಂದಿ ದೀ
ಪದ ಮನೆಯನ್ನು ನೋಡಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಹುಟ್ಟಿದ ಮೇಲಿರು
ವವರಿಗೆ ದೀಪದ ಮನೆಯೆಂದರೇನು ಇದು ಸಹ ಗೊತ್ತು ಇರಲಿ
ಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುವೆನು.

ಸೌಮ್ಯಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ, ಹೂವಿಟ್ಟಿರುವಂಥ ಬಂಡೆಗಲ್ಲುಗಳ ಮೇಲಾಗಲಿ, ಹಂಚಿಯಮೇಲಾಗಲಿ, ಕಟ್ಟಿಗೆಯ ಹೊಡ್ಡಿನ ಹೋಪುರದ ಮನೆಯೇ ಬೇಸಿಗೆಯ ಮನೆಯು. ಕೊಲೋಬಾ ಬೇಸಿಗೆಯ ಮನೆಯು ಮುಂಬಯಿಯು ಹತ್ತಿರ ಇರುವದು. ಅದು ಸಮುದ್ರದೊಳಗಿನ ಕಲ್ಲುಭೂಮಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕಟ್ಟಿದ್ದು ಸುತ್ತಲೂ ನೀರು ಇರುವದು. ಅದಕ್ಕೆ ದೋಣಿಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದಲೇ ಹೋಗಬೇಕಾಗುವದು. ಈ ಹೋಪುರದ ಮೇಲ್ಛಾವಣಿಯಲ್ಲಿ ಒರಟು ಕಲ್ಲಿನ ಕೋಣೆ ಇರುವದು. ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿದಿವಸ ಸಾಯಂಕಾಲದಲ್ಲಿ ದೀಪವನ್ನು ಹಚ್ಚುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಶುಕ್ರನಂತೆ ಕೆಲವು ಮೈಲುಗಳ ವರೆಗೆ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತ, ಬೆಳಗಾಗುವವರೆಗೂ ಉರಿಯುತ್ತಲಿರುವದು. ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಹಡಗಗಳು ದೇವನಲ್ಲಿ ಬರುವಾಗ್ಗೆ, ಬಂಡೆಗಲ್ಲುಗಳ ಮೇಲೆಯೂ, ಉಸುಕಿನ ದಂಡೆಗಳ ಮೇಲೆಯೂ, ಬಡೆದು ಒಡೆಯುವಹಾಗೆ ಅಂಬಿಗರು ದೀವಿಗೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಹಡಗಗಳನ್ನು ನಡಿಸುವಹಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಇಂಥ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಸಮುದ್ರದ ಎಲ್ಲ ಭಯಂಕರವಾದ ಸಂಧಿಗಳ ಮೇಲೆ ಈ ತರದ ದೀಪದ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿ ಹಿಂದರಲ್ಲಿ ಯೂಸುಫಗಲೂ, ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಬೀಸು ಹಚ್ಚುವದಕ್ಕೆ ಅದು ಹೊಗಡದಹಾಗೆ ಕಾಯುವದಕ್ಕೆ ಹಿಸ್ಸಿ ಮನುಷ್ಯನಿರುತ್ತಾನೆ.

ಹಿರುಗಾಳಿ ಬೀಸುವಂಥ, ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಮೋಡಗಳಿಂದ ಕವಿದು ನಕ್ಷತ್ರಗಳು ಕಾಣಿಸದಂಥ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ, ತೆರೆಗಳಿಂದ ಹಡಗವು ಜೋಲಾಡುವಾಗುವಾಗ್ಗೆ ಅಂಬಿಗರು ತನ್ನ ಹಡಗವು ಸಮುದ್ರ ಸೊಳದೆ ಇದ್ದಂಥ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಬಂಡೆಗಲ್ಲುಗಳಿಗೆ ಸುತ್ತಿ, ಬಡೆಯುವದು ಎಂದು ತಿಳಿದು, ಕ್ಷಣಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಲೋಟವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ಕೂತಂಥ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಸಿಪ್ಪಿದೊಮ್ಮೆ ಕಗ್ಗತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿ ನಕ್ಷತ್ರ

ಪ್ರ ಹೊಳೆಯುವಂತೆ ದೂರ ಹೊಳೆಯುವಂಥ ತ ದೀಪವ್ರ ಆಪ
ರ ವೃಷ್ಟಿಗೆ ಬಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಆನಂದವಾಗುವದು ? ಬಾಲ
ಕರೇ ನೀವೇ ವಿಚಾರಿಸಿರಿ. ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂಡಿಯಿಲ್ಲದಷ್ಟು ಆನಂದ ವಾಗುವದು. ಯಾಕಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಯಾವಕಡೆಗೆ ಹ ಡಗ ನಡಿಸಬೇಕೆಂಬುವದು, ಬಿರುಗಾಳಿಯ ಸಂಕಟದಿಂದ ದೀವ್ರ ತಾವ್ರ ಮುಕ್ತರಾಗುವದೆಂಬುವದೂ, ಈ ದೀಪದ ವ್ರಕಾಶದಿಂದ ಚನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿಯುವದು.

ಒಂದು ಮೇಳೆ ಹಡಗವು ದುರ್ದೈವದಿಂದ ಬಿದ್ದರು ಅಂಬಿಗರು ತುಂಬಗುತ್ತಿರುವ ಮೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದ ಹಿಂದೊಂದು ಹ ಡಗದ ತುಣುಕಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಕೊಂಡು ನೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೈ ಯಾಡುತ್ತಿರುವಾಗೈ ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟಗಳು ಆಗುವವು. ಸ್ವ ಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಗಾಳಿ ಬೀಸಿದರೆ ಮುಳಿಗಿ ಹೋಗುವದು. ಇಂ ಥ ಮೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಈ ದೀವದ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಜನರು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಡೋಣಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಸಂಕಟ ದಲ್ಲಿದ್ದ ಬಡ ಅಂಬಿಗರನ್ನು ತಮ್ಮ ಡೋಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೂರಿ ಸಿ ಕೊಂಡು ಬಂದು ಆದರಸತ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡುವರು. ಆ ಮೇಲೆ ಅವರ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಅವನ್ನು ಕಳಸುವರು.

ದಂಡಿಯಮೇಲಿದ್ದ ಕೆಲವು ದುಷ್ಟ ಜನರು, ಹಡಗವು ಒಡೆದು ಅಂಬಿಗರು ಸಂಕಟದಲ್ಲಿರುವಾಗೈ, ಅವರಿಗೆ ತಾವ್ರ ಸಹಾಯ ಮಾಡದೆ ಮೋಲಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಸುಲಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಬುತ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ, ಅವರಲಿಗೆ ಹಡಗಗಳ್ಳರು ಎಂದು ಅನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಸಂಕಟದಲ್ಲಿರುವಾಗೈ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬದಾಗಿ ದೇವರ ಕಟ್ಟಳೆಗಳಿಂಟು. ಆ ಮೇರಿದೆ ನಡಿಯದೆ ಎರಡನೆಯವರನ್ನು ಹಿಂಬಡಿಸಿ ಲಾಭ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇ

ಕೊಂಬುಗಾಗಿ ವೀಕ್ಷರು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರಿ. ಸರಕಾರದವರು ಇಲ್ಲ
ಸ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಭಾವಿತ ಮತ್ತು ಪರೋಪಕಾರಿಯಾದ ಮನು
ಷ್ಯರನ್ನು ಇಟ್ಟು ಸಂಕಟದಲ್ಲಿದ್ದ ಅಂಬಿಗರನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುತ್ತಿ
ರೆ. ಬಾಲಕರೇ ನಿಚಾರಿಸಿರಿ. ಬಡಅಂಬಿಗರನ್ನು ಈ ವೀಭದ ಮ
ನೆಯು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದರಥ ಅಸ್ಖುತರದ ಸಂಕಟಗಳಿಂದ ಸಂರಕ್ಷಿ
ಸಲಾಗಿ, ಆ ಮನೆಯು ಎಷ್ಟು ಉಪಯೋಗವಾಗಿದ್ದು.

—o—

A Drama.

ಕೃಷ್ಣರಾಧಿಕಾವಿನೋದನಾಟಕ *

(ಮಂಗಲಶ್ಲೋಕ.)

ರಾಧಾರಮ್ಯವಸಂತಶಂಭುಫಲಾಮುಂದಾಡ
ನಿಖರೋನ್ಮದ--ಭೃಂಡೋಮಂಗಲಮೇಣು
ಸಾಧನಿಪುಣಾನೋದೋಣಾಸ್ಯಾಕ್ಷಾಗುರುಃ ॥
ಶೃಂಗಾರಾಖ್ಯಿತರಂಗಸಂಚಲಿತಮಭೂಪೇಪ
ಸ್ಪರೋಮಾವರೋ--ದೇವೇಂದ್ರಾದೃಖಿ
ಆಮರಪ್ರಚಯಸಂಪೂಜ್ಯಃ ಸದಾವಾತು
ಮಾಂ ॥೧॥ [ಮಂಗಲಾಚರಣಾನಂತರಂ]

ಸೂತ್ರಧಾರ—(ನಾನಂದ ಮುಖಮುದ್ರೆಯಿಂದ) ಶ್ರೀಮ
ಲ್ಲಿಷ್ಟಕಾಂತಾ! ಆರಂಭಪೂರ್ವದಿರುವ ಶುಭಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹೊರ

---

* ಇದನ್ನು ಮಾ. ರಾ. ಸೋಣಿಂಡರಾವ ಮಕ್ಕಳು (ಸಾಹಿತ್ಯ
ನಕ ಕಾರಕಾ) ಥಾರವಾಡ ಇವರಿಗೆ ಬಹು ಆದರದಿಂದ ಕಾ
ಣಿಕೆಯಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆವರು ಇನ್ನು ನಿಷ್ಕಲಿ
ಗಾಯನವನ್ನು ಸಹಿತ ಸಮರ್ಥರಾಗಲಿ.

ಡಲಿರುವ ವಿಜಯಪತಾಕೆಯನ್ನು ಜಗತ್ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಪುರ
ಣಿನ್ನೆಯ ಅಗ್ರಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಂದಗೊಳಿಸುವದು ನಿನ್ನ ಕೈಯೊ
ಳಗಿನದು! [ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬಂದು] [ವಿನಯದಿಂದ] ಭೋ! ರಸಿಕ
ಪ್ರೇಕ್ಷಕರುಗಳಿರಾ! ನಮ್ಮ ಗುರುಗಳು ಶಾಂತಕವಿಎಂಬುದೊ
ದು ನೂತನನಾಮಾಂಕನ್ನು ಧರಿಸಿದವರೂ ಆಗ ಮೇ. ಶಾ. ಸ. ನ
ಕ್ಕರೀ ಶಾಳಾಲಯದಿಂದ ಸದುಪದೇಶಕ್ಕೆ ಸರಿಯೂಗಿ, ನಿಮ್ಮನ್ನು ನ
ನ್ಮೋತ್ಸಾಹಿಸುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ, ಈ ವಿಸ್ತೃತರವಾದ ವಸಂತಕ
ಸುಮಗಳನ್ನು ಸಭಾಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಸೂರಿಮಾಡುತ್ತೇನೆ! ಧಯ
ಮಾಡಿ ಈ ಪುಷ್ಪಂಡವನ್ನು ಸಂರಗ್ರಹಿಸಿದವರಿಗೆ ಆರಂಭವೂ
ಡಲಿರುವ ಸಭ್ಯರಂಜನವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಅನುಜ್ಞೆಯನ್ನು ಕೊ
ಡಿ! (ಎಂದು ತಂದಿಟ್ಟಿರುವ ಪುಷ್ಪಗಳನ್ನು ಸೂರಿಮಾಡುತ್ತಾನೆ.)

(ನಿಷ್ಕ್ರಮ್ಯ)

ವಿದೂಷಕ—[ಕುತೂಹಲದಿಂದ] ಭೋ—ಎಲೋ—ಇ
ಕೆ!—oh—ಸೂತ್ರಧಾರ! ಏನುಸೌಗಂಧವಿದು!

ಸೂತ್ರಧಾರ—ಕಣಾಟಕಪ್ರಿಯ!

ವಿದೂಷಕ—ಯೂವಪ್ರಿಯ?

ಸೂತ್ರಧಾರ—ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸ್ಥಲಗಳಲ್ಲಿ ಬಣ್ಣಬಣ್ಣದ ಹಚ್ಚಿ
ರುವ ಸ್ಪಟಿಕಾಕ್ಷರಗಳ ಜಾಹೀರಪತ್ರಗಳನ್ನು ಓದಿಬಾಹೋಗು!

ವಿದೂಷಕ—[ತಿಳಿನಗೆಯಿಂದ] ಭಾವುಕಪ್ರಿಯ ಸೂತ್ರಧಾರ!
ಲಘಂಗದ ಹೂವಿನ ತಿಳಿಪರಿಮಳದ ಸೂರ್ಯಾನಿಂದಲೇ ಜಾಗ
ತನಾಗುವ ಮಧೂರಗಾತ್ರನ ವಿಶ್ರಾಮನ್ನು ತೀರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರೇ
ಸೊಂಕಬೇಕೇ? ಕೊಂಕಬಾರದು! ಅದರಂತೆ, ಹೇಳಿದರೆ ನಿ
ನಿಮನಲ್ಲಿ ತಿಳಿಯುತ್ತಿರಲಿಕ್ಕೇ ನನ್ನಂಥಾ ಹೆಬಗನನ್ನು ಓಡಿಸ್ಕೊ
ರಿಸಬೇಕೇ? ತಿರಿಸಬಾರದು! ಹೇಳಿ! ಅವನಾವ?

ಸೂತ್ರಧಾರ – "ಕೃಷ್ಣರಾಧಿಕಾವಿಲಾಸ" ಎಂಬ ನಾಟಕ ವು! ಸಕ್ಕರೇಬಾಳಾಯರು ರಚಿಸಿದ್ದು!

ವಿದೂಷಕ—ಓಹೋ! ಬಹಳ ಆನಂದವು! ವಸಂತಕಾಲದ ಗುಜ್ಜರ್ಯ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ, ಉಪವನದೊಳಗೆ, ಮನೋರಂಜನೆಯು ಮುಗುಳ ನಗೆಯಿಂದ ಕೊಬ್ಬಿ ಮಲ್ಲಿಗೆ+ಚಂಡು ಯೂಥಿಕ ತಿಖಾನುರಾಗಿಗೆ ಬೇಡೋಪಳಿಯಿಡು! ನಾಟಕದ ಹೆಸರಿಗೇ ನನ್ನ ಅನಂತಾಭಿವಂದನಗಳು! ಬೇಗನೇಪಾತ್ರ ನಾಟಕವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿರಿ! ನಾನು ಅದ್ಯಾದರದಿಂದ ನೋಡಿ, ಕಿಂಗ್ಸ್, ಕಳಿಯನ್ನು ಕೊಂಡಾಡಿ, ಸುಖಿಸುತ್ತೇನೆ!

ಸೂತ್ರಧಾರ—ಪ್ರೇಕ್ಷಕರ ಆನಂದವನ್ನು ಗುಂಟುಮಾಡುವದೆಂ ನವನ್ನು ಕರ್ತವ್ಯಮಾಗಿರುವದು!

ವಿದೂ.—ಇದಕ್ಕೇಕೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಮುಹದಾಲೋಚನೆಯು ತಾನಾಗಿಯೇ ರಸಿಕಪ್ರೇಕ್ಷಕರನ್ನು ಹರ್ಷಭರಿತರಾಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ ಈ ನಾಟಕವೇನು ಬಳಜೋಳದ ಚಕ್ಕಡವನ್ನು ಭಕ್ಷಿಸುವಂಥಾದ್ದೇ ಅಲ್ಲ ರಸಿಕರ ಪಾಲಿಗೆ ಬಹು ಮಧುರವಾದಸಕ್ಕರಿಯಗುಡ್ಡವು

ಸೂತ್ರ.—ಹಾಗಾಗುವರೆ ನಿನ್ನದೇ ನೋಡು ನಮಗೆ ಪುಂಬಿನನೆರವು

ವಿದೂಷಕ—ಸ್ವಾಮಿನ್! ನನ್ನಜನ್ಮದೇ ಇದಕ್ಕೆ! ಹೊಸ ನಿಗಂಧಹಾಗೆ ಅನ್ನುವದೇನು? ಹೇಳಿರಿ! ಏನು ಕರ್ತವ್ಯವು?

ಸೂತ್ರಧಾರ—ಏನೂಇಲ್ಲ! —ಆಗಾಗ್ಯ ಬಹು ಸೊಗಸಿನಿಂದ ದ್ವೈಪದಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಆಡರಿಸು! ಮತ್ತು ಪ್ರಸಂಗಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂಯೂಗಿ, ಉಚಿತವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ, ಪಾತ್ರಗಳು ರಂಗಸ್ಥಲವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸುವಂತೆ ಸಂಕೇತಮಾಡು ಅಷ್ಟರಾಯ್ತು

ವಿದೂಷಕ—ಅಪಸ್ಮಾಮಾಗಿ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತೇನೆ. ನೀವು ನಿರ್ವಿಘ್ನವಾಗಿ ಆಲೋಚಿಸಬೇಡರಿ ಕಾರ್ಯ

ಪೊಷಿಷ್ಟಪ್ರಿಯನಷ್ಟೆ ಪೋಷಿಸಿಹನೆಯು ಶಿವಪ್ರಿಯಾಪತಿಯನ್ನೆ ಮುನಿ
ಯಲ್ಲಿ ಮುನಿಪೋಷಿಸುವಳಮನದೆ ತೋಲಗುತ್ತಿಯುವ ಸತಿಗಾರನ
ಉಷ್ಟಿಂತಲಿಂ ಜೆಚ್ಚು ನಚ್ಚಿಸಿ ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ ದಿಟ
ರ್ಕ್ಕ ನಷ್ಟದೆ ಬಂದು ಉಷಪದೇಶವನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಚಿರಪ್ಪ
ಮ್ಮ ಮಾಪ್ರ ನೀಪ್ರ ಬರಿಸಬೇಕು

ಸೂತ್ರಧಾರಂ—ಆಮ್ಮ ತಪತಿಯು ಅತುಳಾನಂದದಿಂದಾ ಪ
ಲ್ಗಿಸಬಂದು ಪಸಂತಪುಷ್ಪಗಳನ್ನು ಯೂಪ ಕುರುಬನುನೋಲಿ
ಪಿಡಪಾಲಲಿ ಹೂಪನ್ನು ಪಣ್ಣಿಸುವನು! ಶಿವಶ್ಚಿಯಾಗಿ ಕೋ
ಮಲಪದಪಾಲ ಪುನೋಜಯುಂಜುಳಗಂತಲೂ ಹೆಜ್ಜೆ ಅಂತಃಚರು
ಣದಿಂದ ನಿನ್ನ ಉಷದೇಶಮುಂತ್ರವನ್ನು ಪಠಿಸುತ್ತನೆ ಕ
ಗ್ಗತೆಯಿಲಿಪಮಾತ್ರ ಪಾಂಗ್ರಹಿಂದು ಯೂಚಿಂಗರ ಪಿಷಪ್ಪನಷ್ಟ
ಯ್ಯಗಿಂತೆ ಚಂಜಲಿಪಾಂಗ ರಾತ್ರಿಯು ಆಗಲೆ ಬಹಳೇನರಣಿಪ್ಪ

ವಿದೂಷಕ—ಕುಲಗಾಪರೆ, ಕಾಳಿ ನನ್ನ ಉಷದೇಶವನ್ನು
[ರಾಗಾಮಾಡುತ್ತ-ಅಭಿಸ್ಯೆಸುತ್ತ-ಪಾಠಾಯಿಸುತ್ತ] "॥ಪಾಠ
ಕಲ್ಪಾಂತಸುರಾಂಗನಾಲಪಟಲಧಪ್ಪಿಲ್ಲಸ್ಪಪಾಸಂತಿಕಾಪುಷ್ಪಮಾಲ
ಕಣಾಂತಭಿಷಿಕ್ತಚಿರಣಾಲಮಂಭೋಜಾಂಲಕ್ಷ್ಮೀರಮಹಪ್ರಾಂತಸ್ಪ
ಜೀಲಾಸಂಧನಕಲಾಪಿನಿತ್ಯರಪಕ್ಷಸ್ಯ ಕಂಪೆಂಬಿಂದಂಪ್ಪಜನುಂ
ದರೀಗಣರತಿಕ್ರೀಡಾವಿನೋದಂಭಜಿ" ॥ ಇದೇ ನನ್ನ ಉಷದೇಶ
ಪ್ರ ಮನ್ನಿಸಿದಿ ಕಾಲನು ಹಿಂಗೆಯೋಗಿ ಸುಂಜುಹನಸನೆಂಬ ಪ್ರೀ
ಕೃಷ್ಣನ ಸೇವಕನನ್ನು ಪಾತ್ರಸ್ವರೂಪಂದಿ ರಂಗಕ್ಕೆ ಕರಸಿಕೊಂ
ಡುತ್ತೇನೆ (ಹೋಗುತ್ತಾನೆ)

ಸೂತ್ರಧಾರ—(ನಿಪಥದಿಂದ) ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಚರಿಗಳಿರಾ ನಾವು
ಆದಲ್ಲಿಯ ಕಥಾಭಾಗವನ್ನು ಒಳ್ಳು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತೋರಿಸಿಕೊಡ
ಲಾಗುವುದಂತೆಯೇ ಪಿಳಾಪಯಿಗಳು ಸ್ಪಷದೇಶಗಳನ್ನು ಬರಿಸಿರುವು

ಗರಿಂದ ಆ ಸಂಬಂಧದ ಪ್ರಥಾಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಅಡಿ ನಿಮ್ಮ ಬಹು ಕೋಮಳವಾದ ಕರ್ಣೇಂದ್ರಿಯವನ್ನು ದಣಿಸುವದಿಲ್ಲ! ಈಗ ಬಲರಾಮ ಕೃಷ್ಣಸೇವಕನು ಕಥಾರಂಭವನ್ನು ಬಹು ಸವಿಯಾಗಿ ವಿಸ್ತರಿಸುವನು! (ಅಪ್ಪರಲ್ಲಿ)

ವಿದೂಷಕ—(ತಿರಿಗಿ ಪಂಡೇಯ-ಹೊರಗೆಬಂದು) ಸೂತ್ರಧಾರರಾ! ಒಂದು ಮಾತಾಯಿತು! ಅಡಕ್ಕೇ ಮರಳಿಬಂದೆನು! ಹ್ಯೇಳುಹೇಳು! ಬೇಗಹೇಳು! (ಬೊಟ್ಟಿನಿಂದ ತೋರಿಸಿ ಗ್ಲಾಸನ್ನು) ಇದು ಯೇನು? ಹೇಳಿರಿ! ನಡಪೆನು!

ಸೂತ್ರಧಾರ—ಇದೇ ಯೇನು ಮರತು ಹೋದಮ್ಮಾತು! (ನಕ್ಕು) ಇದನ್ನೇನು ಹೇಳಬೇಕೂ? ಬಲ್ಲಾವಗದಿಂದ ಮಾಡಿರುವ ವಿಮಾಯಿರಿಸುವ ಭಾಂಡವೆಂದರ್ಯಾಪ್ರ!

ವಿದೂಷಕ—ನಟಿಯನ್ನು ತರಿಯದ ಭರತಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ಮಾಲಿಗೆ ಹಾಗೇ ಸರಿಯು! ಆದರೆ, ನನಗೆಮಾತ್ರ ಜಾಗೆಅಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಲ್ಪನಾವನಗಳು ಇದನ್ನು ನೋಡಿದಮಾತ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಉದ್ಭವಿಸಿ ನನ್ನನ್ನು ಭ್ರಮುಚಕ್ರದಿಂದ ಪಾತರಮಾಡಿಸುತ್ತವೆ!

ಸೂತ್ರಧಾರ—ಆ ಅನೇಕಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲವನ್ನು ಹೇಳು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ! ಅನುಗ್ರಹಕ್ಕೆ ನೀನು ಯೋಗ್ಯನಾಗಿರುವದರಿಂದ ನಿನ್ನ ಭ್ರಮುಚಕ್ರದ ಪಾತರವೇ ಪ್ರೇಕ್ಷಕಾಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ವಿಭ್ರಮುಂಟಕ್ಕುತ್ತೆ!

ವಿದೂಷಕ—(ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ "ಸಜಯಶಾಂತೇಶ"— ಅಂದು) (ಘಟ್ಟಿಸಿ) ಕೇಳಿರಿ! ತಳದರೆಹೇಳಿರಿ! ಇದು ದರ್ಪಣವಿ ಭಾಂಡ ಗಿ ಕ್ರತನೌಂದರ್ಯ ರುಚಿಯುಳ್ಳಲ್ಲಾ! ಹಾಗಾದರೆ ಇದುಯೇವಂದರೆ—

[ಶೂನ್ಯ]

!! ಎಲಪ್ಪೋ! ಪೇಳ! ಇದು ದಿವ್ಯಗಜಾಜ್ಞಾಕ್ಕೆ ಪಶ್ರೀಭಾಂಡ

ಸಂಗೀತಪ್ರಿಯರೇ! ಆಲಿಸಿರಿ!

ಜಯಶ್ರೀರಾಣಿಯೋ? ಮಾನಸಿಯೋ? ವಿವಸನ್ಮಾನಿಯೋ?

ಶಾಯಿಯಾಂತಃಪುರನಿವಾಸಿನಿಯಾದ ಗಾಯನಶಾಂಶವೋ?

ದೇವಿ! ಭಾಗ್ಯವಿಶೇಷದಿಂದ ಸಿಲಿಸಿಗೆ ನಾಂತೇಶಪ್ಪನ್ನು

ಪ್ರಾಣವು! ನಿನ್ನ ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯು ಕೀರ್ತಿಯೂ ಜಯಗಳಾಯು

(ಹೊರಗೆ ಗುತಾನೆ-)

ಸೂತ್ರಧಾರ---(ಮುತಸ್ಸಲದಲ್ಲಿ) ನಿಲ್ಲಿ.

[ಇದಿರುಗಳಾಳಿದನಾಯು.]

ತೆಲುಂತೇತಾಂಗಬುಸ್ಸು

ಬಹ್ಮಶ್ರೀ. ಕನ್ನಡ ಶಾಲಿವಾಹನಶಕ ಎಡುಬಾರಿ ಸವಿಧಗೆ---

ಳಿಲದೆಬಗೆದ ಮುಜಕೂರು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಗಜೇಕೆಂದು ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದ

ಹೇಶವಲ್ಲಿ ಪತಾಮುವಪನ್ನ ಕಂಡ ದಿವಾನ ಕಚಾಗಾರಯಾಲ್ಲಿ

ದಿವಾನ ಪೆಸ್ಕಿ ವಯಿಧಪೆ, ಎನು ಮಹತ್ವದ ಸಂಗತಿ ಪತ್ರ

ಪತ್ರ ಮುತ್ತು ಯೆಂಥಲ್ಲಿ ಯಾವ ಜನರ ಸ್ಥಿತಿ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ ಚಾ.

ಮುತ್ತು ಸರಕಾಗದಲ್ಲಿ ಎನು ವಿಜಾರಗಳು ಪಾಗದೆಯೆ ಈ ಮುಂ

ನಿಯ ಅವೇಕ ವಿಷಯಗಳು ಪ್ರತಿಪಲ್ಲಿಯುತ್ತವೆ. ಆ ಗಂದಿಯ

ಸೆಲಚಾವದಮತು ಜನರ ಜಳಿತು ಗಳಿಸಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ಪಾದು

ಅಜಯ ಯಾವಾಗ್ಗೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಮುತ್ತು ಇದು ಸರಕಾರ

ಪಕಟಿಸಿದ ಪೌಷಧಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸ್ಸಿದೆ. ಕಾಯಿ ಕಾಯಿಯಾಗಿ

ಮೂಲ ಶಿಕ್ಷಕ್ಕೆ ಬಂದು ಅಡಿಗೆ ಮಾಡಿ ಹೆಸರು ಮಾಡಿದ ಹಂಗಾಗಿ

ಮಂಜಿನ ಅಳಿಗಳಾಗಿಯಾಳುತ್ತಾಳೆ. ಮಲಗಿ ಸಿಲಿಗಾಮುವಾಗ ಕೈ

ಕಂಡು ಕೆಲವು ಜಾಲಗಾರರು ಕೆಲವು ಸಂಪಿಗೆಗಳನ್ನು ಮಾಲಾಗಿ

ಮಾಡಿ ಕಾಣಿಕೆ ; ಸಂಗತಿ ಬಾಲ ಎತ್ತಿಕೆ) ಯಾವಾಗಲೂ, ಇ

ಲಾಖಾತೆಯು ಪ್ರಾರ್ಥ. ಪೃವಸ್ಥೆ ಇಡಡಕ್ಕ ಸರಳಮಾರ್ಗವು;
ಉದ್ದಿಶ್ಯದ ಮೂಲಕವಾಗಿಯೇ, ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಶಾಲಾಪತ್ರಿ
ಕೆ ಎಂಬ ನಾಮಪದವನ್ನು ಧರಿಸಿರುವದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಮೂಸ್ತರ ಜನ
ರು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಯಾವಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬದಾಗಿ
ಯೂ, ಯಾವ ಪೆವಸ್ಥೆ ಇಡಬೇಕೆಂಬದಾಗಿಯೂ, ಶಾಲಾಧಿಕಾ
ರಿಗಳು ಕೊಟ್ಟ ಸೂಚನೆಗಳು; ಮೂಸ್ತರ ಜನರು ತಮ್ಮ ಅಡಚಣಿ
ಗಳ ಪರಿಹಾರದಬಗ್ಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂಬದಾಗಿ,
ಕೊಟ್ಟ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯ ಪತ್ರಗಳು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಅಪರೆ
ಈ ಶಾಲಾಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಯೆಲ್ಲ ಸರಕಾರೀ ಹುಕುಮುಗಳಂ
ತೆ ಮೂಸ್ತರಜನರು ನಡಕೋತಬಂದದ್ದು, ಎಲ್ಲರಿಗೆ ದೃಷ್ಟಿಗೊ
ಚರವಾಗಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಮೂಸ್ತರಜನರು ಬಹಳ ದಿವಸದಿಂದ ಕೊಟ್ಟ
ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ತಂದು
ಈ ಜನರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದು, ಅವರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯ
ಸಮಜೂತ ಹಾಕಿದ್ದು, ನಮ್ಮ ಸ್ಮರಣೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಬಹಳ
ದಿವಸದಿಂದ ಎಪ್ಪೋ ಮೂಸ್ತರಜನರು ಗಂಟ್ಲು ಪಣಗುವ ಪರಿ
ಯಂತರ, ಹಿಡರಿದ್ದಾರೆ. ಆದರಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಎಳ್ಳಕಾಳಷ್ಟು ವಿ
ಚಾರವಾಗಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾದಮೇಲೆ ಸದರಿ ಶಾಲಾಪತ್ರಿಕೆ ಇದ್ದಷ್ಟು
ಇಲ್ಲದ್ದು ಎಂದೇ ಸರಿ. ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ನಜರಿಗೆ
ಬೀಳುತ್ತದೊ ಇಲ್ಲೊ, ಇದು ಎಮಡೆ ಇನ್ನೂ ಭ್ರಾಂತಿಯೇ ಅಲ್ಲ;
ಆದರೆ ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಶಾಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ಮೂಸ್ತರಜನರ ಅಭಿ
ಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಈ ಪುಸ್ತಕದ ಮೂಲ ಉದ್ದಿಶ್ಯ
ವನ್ನು ಸಾಫಲ್ಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ. ಪತ್ರಿಕಾ
ಸ್ವಾರಕ್ಕೆ ಕ್ಷಮಾಪಿಸಬೇಕು. ಇಂತಿ ವಿಸಂತಿ ವಿಜ್ಞಾಪನ: ತಾ
ರೀಖು ೨೨ನೇ ಮಾಹೆ ನವಂಬರ ಗಲಲಲಿ ಇಸವಿ. (ಕ್ಷ)

[illegible]

[illegible]

[illegible]

"Education and Improvement.

ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧವಿರುವುದು
ಸಂಶಯಕ್ಕೆಡೆಯಿಲ್ಲ.

ಈ ವಿಷಯ ಬಂದಾಗ ಮಾಜಿಸಾರ್ವಭೌಮರ ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬುದ್ಧ ಪ್ರಸನ್ನ ತಿಳಿಸಿ ಮನ ಉಚ್ಚೋದಯವಾಗದೆ ಕಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನಲ್ಲಿ ತಿರುಳು ಬಹಳ ಗಂಭೀರವು, ಎತ್ತಿ ಬಿ ಕೆಟ್ಟಿಹುಳ್ಳು ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಕಾ ಮುಂದಿ ಬಿಕ್ಷೆಯಿಲ್ಲ ಬಾಳಿಸಲು ಉಪಾಧಿ ತಿಳಿ ಮುಂದು ಹೆಮ್ಮಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಿ ಮುಂದಿ ತಿಳಿಯು ಅದ ಪರೆ ಗಂಭೀರವು ಎಂದರೆ ಸಿ ಳಿ ಜನ ಕೆಂಗಣಿಯು ಎಂಬ ರಲ್ಲಿ ಸಿ ಜನ ಭಯವಿಂತೆ ತಂಬಾಲು! ಇನ್ನೊಂದು ಕಾರಣ ಪೇಳುವುದು, ಕಾ ಮುಂದು ಗಂಭೀರವಲ್ಲಿ ಈ ಜನ ಮಾತ್ರ ಬೆಂಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳು ಇರುವು. ಪರೆ ಬಿ. ಮುಂದಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ರಲ್ಲಿ ಬಿ ಮುಂದು ಅದೇ ಪಾಡಾಗಿ ಇರಬಹುದು. ಕಡೆಗಿಂತ ಸ್ವಲ್ಪ ಬಾಲ್ಯ ಸುಶಿಕ್ಷಣವಾಗಿಯಾದರು ಬಿಡಿಸಿ ಹಾಕಿದ್ದರೆ ಸಂಭಾವನೆಯಾಗಿ ಮಿಂಚಿ ಹಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಸೂರತ್ತಿನ ಹಾಯುಸೂಲಿನ ಹೆಡ್‌ಮಾಸ್ತರರಾದ ಪಾಟೀಲ ಅಬಾಜೀ ಸೋಡಚ ಇವರನ್ನು ಮುಂಬಯಿ ಹಾಯುಸ್ಕೂಲಿನ ಹೆಡ್‌ಮಾಸ್ತರಗಿರಿಯ ಜಾಗಕ್ಕೆ ನೇಮಿಸಿದರು. ಇದು ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟದ ನೇಮಣೂಕು ಇದುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಮುಂಬಯಿ ಹಾಯಸ್ಕೂಲಿನ ಹೆಡ್‌ಮಾಸ್ತರನನ್ನು ನೇಮಿಸಿದ್ದಿಲ್ಲ.

—೦—

ಬೆಳಗಾವಿಯ ಹಾಯುಸ್ಕೂಲಿನ ಸ್ಥಿತಿಯು ನೆಟ್ಟಗಿಲ್ಲೆಂದು ವರ್ತಮಾನಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯು ನಡಿದದೆ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ತಥ್ಯಾಂಶವೇನು ಇದ್ದಂತೆ ತೋರುವದಿಲ್ಲ.

—೦—

ಬಳ್ಳಾರಿಯಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಷದ ಮ್ಯಾಟ್ರಿಕ್ಯುಲೇಶನ್ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದು ಉಮೇದವಾರನು ತನ್ನ ತಮ್ಮನ ಹೆಸರು ತಾನು ಇಟ್ಟಕೊಂಡು ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕೂತಿದ್ದನು. ಈ ಉಮೇದವಾರನು ಸ್ವೋದವರ್ಷದ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಸಾಗದವನು. ಆದರೆ ಈ ವರ್ಷ ತನ್ನ ತಮ್ಮನ ಹೆಸರು ಸಹ ಪಾಸಾಗದವರೊಳಗೆ ಬರಬೇಕೆಂಬ ಮನಸಿನಿಂದ ಈ ಕಪಟವನ್ನು ಮಾಡಿದನು. ಆದರೆ ಅವನ ಮೋಸವು ಬೈಲಿಗೆ ಬಂದದ್ದರಿಂದ, ಅವನನ್ನೂ ತನ್ನ ತಮ್ಮನನ್ನೂ ಮುಂದೆ ಯಾವ ಪರೀಕ್ಷೆಗೂ ತಕ್ಕೊಳ್ಳಬಾರದೆಂತಲೂ, ಇವರಿಬ್ಬರಿಗೂ ಸರಕಾರೀ ಕೆಲಸ ಯಾವಿಯಾದರೆಂದರೂ ಸರಕಾರದವರು ತರಾಪ್ತು ಮಾಡಿದರು.

—೦—

ಧಾರವಾಡದ ಹಾಸಗೀ ಹಾಯುಸ್ಕೂಲು ಮಿಶ್ರಜನವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಾರು ತಿಂಗಳಾಯಿತು. ಇಷ್ಟರೊಳಗೆ ಆ ಶಾಲೆಯ ಹೆಸರ

ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಅವನ ಕೆಲವು ಸ್ನೇಹಿತರು ಅವನು ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಕೊಂಡರು. ಅವನ ಅಣ್ಣಂದಿರು ಅವನನ್ನು ಅಳಿಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಇಷ್ಟಪಟ್ಟರು. ಆದರೆ ಅವನ ತಂದೆಯು ಮಾತ್ರ ಅವನ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ಕೋಪಗೊಂಡಿದ್ದನು. ಅವನು ಅವನ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡಲೂ ಇಷ್ಟಪಡಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ಅವನಿಗೆ ಒಂದು ಪೈಸೆಯನ್ನೂ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ಅವನಿಗೆ ಆಸ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಲನ್ನೂ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಅವನು ಅವನನ್ನು ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹಾಕಿಬಿಟ್ಟನು. ಅವನು ಅವನಿಗೆ ಶಾಪವನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟನು. ಅವನು ಅವನಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದು ಹೀಗೆ: "ನೀನು ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸ ಬಹಳ ಕೆಟ್ಟದ್ದು. ನೀನು ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸದಿಂದ ನಮ್ಮ ಕುಲಕ್ಕೆ ಕಳಂಕ ಬಂದಿದೆ. ನೀನು ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸದಿಂದ ನಮ್ಮ ಮನೆತನದ ಹೆಸರು ಹಾಳಾಗಿದೆ. ನೀನು ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸದಿಂದ ನಮ್ಮ ಮನೆತನಕ್ಕೆ ಅವಮಾನವಾಗಿದೆ. ನೀನು ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸದಿಂದ ನಮ್ಮ ಮನೆತನಕ್ಕೆ ಅಪಖ್ಯಾತಿ ಬಂದಿದೆ. ನೀನು ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸದಿಂದ ನಮ್ಮ ಮನೆತನಕ್ಕೆ ಅಪಕೀರ್ತಿ ಬಂದಿದೆ. ನೀನು ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸದಿಂದ ನಮ್ಮ ಮನೆತನಕ್ಕೆ ಅಪ

ಶಾಲಿನಾಥಾತೇದ ಲೋಕಲಫಂಡ ಬಾಬಿತು

ಜಮಾ.	ರಕಮು.
ಸನ್ನ ಗಲಲರಿ ಷಂ. ಎ. ೧೯೧೦ ತಾ. ದಿವಸಾ ತಿ.	೪೮೧೪ ೩-೧
ಜಿಲ್ಲಾ ನತಿಲಫಂಡಿನಿಂದ ಜಮಾಆದ್ದು	
ಸೇತಭಾಪಡ ಸಾಲಿಗಳಿಗೆ ಮುದ್ದತು	೧೪೧೦೩ ೦ ೦
ಬಾಲಿ ಇಮಾರತುಗಳಿಗೆ ಮುದ್ದತು	೧೬೬೪ ೧೧ ೭
ಕಲಾಕೌಶಲ್ಯದ ಸಾಲಿಗೆ ಮುದ್ದತು	೭೦೦೦ ೦ ೦
ಜಿಲ್ಲಾಸಿಗಳ ಮೂಲಿನ ಖೆಸ(ಕರಗಳು.)	
ಬಂಗಾಣಿಕೆಜೋನರಿ.	೫೪೭೩೫ ೭ ೩
ಫೀಗಳು.	೧೦
ಮಿಂ. ಪಂಡಿಸಿರಿಂದ ಇಟ್ಟಿ ಸಾಲಿಗಳಿಂದ ಬಂದಫೀ	೧೩೬೩೧ ೪
ಬಡ್ಡಿ	
ಸರಕಾರೀ ನೋಟುಗಳ ಮೂಲಿಪ ಬಡ್ಡಿ	೬೫೫ ೦ ೦
ಓಟ್ಟು ರಜಮೂ	
ಗೈನಿವಾಲ್ಯಲಿಟಿ ಮ ಇತರ ಜ. ಕಮಿಂದೂ ಬ. ಪ.	೨೦೩೭ ೨ ೬
ಕಾಕೊಲ್ಲಿ	೨೧೦ ೧ ೧
ಕಲಾಕೌಸಲ್ಯದ ಸಾಲಿಬಾಬತು ರೋಖ ಜಮೂ.	೫೪೪೭ ೭ ೩
ಸರಕಾರ ಸಾಲಿಬಗ್ಗೆ ಪಬ್ಲಿಕಪಕ್ಸ್ ಲೋಕಲಫಂಡ ಮ ಮುದ್ದತು	೨೦೦೦ ೦ ೦
ಒಟ್ಟು....	೧೫೨೭೩೫ ೪ ೬

ಥಾವಮುಖಪ.

ತಾ. ೩೧ ಅಗಷ್ಟಂಬರ ಸನ್ ೧೯೧೦ ಇಸ್ವಿ.

ಜಿಲ್ಲಾ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪರೀಕ್ಷೆ. ಜಿಲ್ಲಾ ಧಾರವಾಡ
ಪಾಸಾದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿಗೆ—ಬಿದ್ದ ಗುಣಗಳು.

ಸಂಸ್ಥೆಯ			
ಹೆಸರು.			
ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಸರಕಾರಿ ಶಾಲೆ ಕೊಟ್ಟಿಯಮ್ಮ....	...	...	...
ಟಿ ಎಂ. ಸಿರಿಯ ಶಾಲೆ. ಧಾರವಾಡ ಮಿಸೂಲಮಾನಿಯಶಾಲೆ.			
ಮಿಸಲ್ಮಾನ್ ಶಾಲೆಗಳು.			
ಹೆಚ್ಚಮಾಸ್ತರ ಮ ಶೀಕ್ಷಕರ ಪಗಾರ....	...	...	...
ಮಾಯರ ಪಗ್ಗೇರೆ....	....	....	...
ಬುಕ್ಕುಗಳ ಕೊಯ್ಯ....	...	....	...
ಕ್ಷೌರತಿ ಭತ್ತೆ....	....	....	....
ಶಾಲಾಗ್ರಹಗಳ ಬಾಡಿಗೆ....	...	...	....
ಸಾಲಿ ಸಾಮಾನ ಮೇ....	....	....	....
ಸಾರುಲಪಾಠ ಪುಜೆಗೆ....	....	....	...
ಸಲೆಸುವರ ಮ ಬಿಕಾರಿಯಂಥಾ ಚಮರಿಲ್ ಹುಪರ ಆ			
ಘೋಸಿವಲ್ಲಿದ್ದ ಕ್ಲಾರ್ಕರ ಪಗಾರಾ....	....		
ಧಾರವಾಡ ಕಲಾಕೌಶಲ್ಯದ ಸಾಲಿ....	....		
ಸಾಮಾನ್ಯಜನಿಕಕಾಮಗಾರಿಗಳು			
ಪುಲ್ಲಿ ಬ ಇಂಜನೇರ ಖಾತೆಯಿಂದ....	...		
ಕೈತರ ಬಿಲ್ಲು.			
ಪಿರಾಳ್ಕಿಗಳ ಪಗಾರಾ....	...	...	....
ಪೆಷನ್‌ಗಳು....	...	....	....
ಕಾಕೊಳ....	...	...	....
ಸನ್ ೧೮೮೪ ನೆ ಮಾ ಇಗಾಯೇ ತಾ. ೩೦ನೆ ಪಿಲ್ಲು			
ಒಟ್ಟು....			

J. R. middleton,
ಕಲೆಕ್ಟರು ಮತ್ತು ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟು ಶೋಕಲಸ್ಥಾಪನ ಕಮಿಟಿಯ.

Notice.—ನೋಟಿಸು.

ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂಗಳಾಲೋಚನಾ ಸಭೆ ನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಈಸಭೆಯ ಅಕ್ಟೋಬರ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಆದ ಸಂಬಾಷಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇಮವುಳ್ಳ ಮಾನಸ್ಥ ಜನರ ಗಮನಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಳಗೆ ಬರೆದಂತೆ.

ನಂಬರು.	ಮಾನಸ್ಥರ ಹೆಸರುಗಳು.	ಪಡೆದ ಸರಿಯಾದ ಪುಟ್ಟಿಗಳು ಮತ್ತು ಗಳನ್ನು.
	ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಮಲಯಾಳಿಗಳು.	
೧	ಗುಬ್ಬಿಮಠ ಮುಹಮದೀಯ ತೋಡಪ್ಪ.	೨೫
೨	ಪಿಂಜಾಜಿ ಕೃಷ್ಣ ಹಂಚಿನಾಳ.	೨೨
೩	ಮಾಸುಮೀನ ರಹಮಾಚಾರಿಯ ನಾರಾಯಣ.	೨೦
೪	ಗೌರು ವೀರಭದ್ರಾಚಾರ್ಯ ಬೆಂಗಳೂರ.	೧೮
೫	ಹೊಳಿಯಿಂದ ವೆಂಕಟಪ್ಪ ಪೆಳಿಮಾಂಡೆ.	೧೭
೬	ಚನಿಯಪ್ಪನ್ನ ಮುಹಮದ್ರಾಜ್ಜ ಪೇಂಗೀಡು.	೧೭
೭	ಹಣಮಂತಪ್ಪ ಬಾಳಾಜಿ ಕಾಟೇಕರ.	೧೩
೮	ಕೃಷ್ಣಜಿ ಆಗಾಜಿ ಬುಬಸೋ ಲೇಕರ	೧೨
೯	ಸಾಧಾರಣ ಅನಂತ ಶೆಟ್ಟಿ.	೧೧
	ಕ್ಷತ್ರಿಯರಿಂದ ಬಂದವರು.	
೧೦	ವೆಂಕಟಪ್ಪ ನಾರಾಯಣ ಪ್ಪ.	೨೫
೧೧	ಸಮರಾಯ ವೆಂಕಾಜಿ ಬಾಯಿ ಬಿಂಗ.	೧೭
೧೨	ತಿಗಳಾಕಮ್ಮಾಯ್ದ ಶೀನಪ್ಪ ಬಂಡಿಪಪ್ಪ.	೧೨
	ವೈಶ್ಯರಲ್ಲಿ ಪರ ಗಣದವರು.	
೧೩	ಶಾ ಮೋಜಿ ಕೃಷ್ಣ ಯಮಾಯಿ.	೧೫

೧೪	ಹುಬ್ಬುಜ್ಜಂದಿ ಶಂಕರ ಚಿಕ್ಕಮುನೆಯೋಳ್	೧೫೫
೧೫	ಪುಣಮ್ಮರ್ ಪ್ರ॥ ಪುಗುಟ ಬಿ॥ ವೇಣು ನಕಾಳ್	೨೨
೧೬	ಬಸವಂಗ ಅಂಬಿಪೆವ್ವ ಳ್ಪಿಳ್ಳಿ.	೨೨
೧೭	ಅಬ್ಬಲ ರಂಗಸಾನ ಪಾಲ್ಬು.	೨೩
೧೮	ರಾಘವೇಂದ್ರ ಗೋವಿಂದ ಳಗುಂಗ್	೨೪
೧೯	ಅಡಪೆಯ್ಯಾ ಪರ್ವ ಜಗಯ್ಯಾ ಮಾರ್ತಂಡ ಪುತ್ರ.	೨೫
೨೦	ತ್ರಿಂಬಕ ಗಣ್ಣೋಳ ಮಾಣಾಪ್ಪಾಡ	೨೬
೨೧	ಬಿಂಬೊ ಬಾಳ್ಕೆಟ್ಟಿ ಪೀಲೇಶಾಸ್ತ್ರಿ.	೨೭
೨೨	ಬಂಳಕೆಟ್ಟಿನ ಮೋವಿಂದ ಶಲ್ಲಕೇರಿ.	೨೮
೨೩	ಬಾಬೂ ಕೃಷ್ಣ ತಾನಭೊಗ್ಗ	೨೯
೨೪	ಕೇಶವ ರಾಘವೇಂಕ್ರ ಗಂಗಿಸಮುಖ್ಯ.	೩೦
೨೫	ರಾಜೀ ಪುತ್ಮಲಿ ಬೆಕ್ಕಶಾಂಡ.	೩೧
೨೬	ರಾಘವೇಂದ್ರ ಬಾಮೂಜಿಕಾಯ್ ದಿಡ್ಡಿ.	೩೨
೨೭	ರಾಘವೇಂದ್ರ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಮುತಾಲೀಕ	೩೩
೨೮	ಪುಟ್ಟೋ ಶುಂಜುನಾಥ ಭಾಗವತ.	೩೪
೨೯	ಬಾಸೋ ರಾಮಚಂದ್ರ ನಂಜೀಪ.	೩೫
೩೦	ಪಿಂಗಣ್ಣಾಯ್ಯಾ ಪೆಂಪಾಕ್ಷಯ್ಯಾ ಪುಟ್ಟಗ್ಯ.	೩೬
೩೧	ಸುಬ್ರಾಪ ಕೇಶವ ಸೂರಿ.	೩೭
೩೨	ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಸುಬ್ಬಾಜೀ ಶಲಕೇರಿ.	೩೮
೩೩	ಲಕ್ಷ್ಮಣ ತ್ರಿಮಲ ಭಾನಪಾಪುರ.	೩೯
೩೪	ಪಾಗಾಲಯುಗ್ಗ ಪುಹಾಬಲೇಶ್ವರ ಉಪಾಧ್ಯ	೪೦

೧೫	ಸಂಕೀಪ ವೆಂಕಟೇಶ ಪ್ರಾಸ್ಯ	೧೫
೧೬	ಅಸಬಸಯ್ಯಾ ಗುರುಬಸಯ್ಯಾ ಶಾಸ್ತ್ರೀ ಮಠ.	,,
೧೭	ಹುಯಿಂಚಪ್ಪಾ ಪದಪ್ರಮುಪ್ಪಾ ಅಕ್ಕೆಶ್ವರ.	,,
೧೮	ಅಂಗಡಿ ವೆಂಕಟೇಶ ಹಿಂಡಿಕರ.	,,
೧೯	ಎಲ್ಲಪ್ಪಾ ತಿಂಮಪ್ಪಾ ಕಂಪಗಪಡಪ.	,,
೨೦	ವಾಸುದೇವೇಂದ್ರ ಹಣಮಂತ ಸಂಯಿನೇಗಲ.	೧೫
೨೧	ಹೊಡ್ಡಪ್ಪಾ ಬಾಳಪ್ಪಾ ಕಾಗತಿ.	,,
೨೨	ಮುಲ್ಲಪ್ಪಾ ಬಸಪ್ಪಾ ಮಾಟೀಲ.	,,
೨೩	ಮಹಮ್ಮದ ಮುಗುಟಿನಾ. ಪಟೇಲ	,,
೨೪	ಗಂಗಾಧರ ಶೆಟ್ಟಿಯಿಂದ ವೀಪರಿಗಿ.	,,

B. K. Hoolgoal.
ಪ್ರಿವಸಿಪಾಲ ಟ್ರೇ. ಕಾ. ಧಾರವಾಡ

History of India.

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಇತಿಹಾಸವು.

(ಅಜಿತನೇ ಪ್ರಭುವಿಂದ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಸಾಗಿದ್ದು.)

ಈ ಹಿಂದಿನಾ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಕಟಕ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಟಕ ಎಂಬ ಪಾ ಕಟಕ ಬನಾರಸ, ಮಹಾಪರ್ವತದ ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಾಂತದ ಹಳೆ ರಾಜಧಾನಿ, ಮುತ್ತ ಜಾಜಪೂರ, ಮುತ್ತೊಂದು ಹಳೆ ಬ. ಜಧಾನಿ ಪುರೀ ಅಥವಾ ದಕ್ಷಿಣ ಹಿಂದಿನಾ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಪುರಿ ಎಂದ ಪಾ ಜಗನ್ನಾಥಪುರಿ, ಹಿಂದೂ ಜಗನ್ನಾಥನ ಕ್ಷೇತ್ರ :: ಅಸೋದ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಲಸೋರ ಎಂಬ ಪಟ್ಟಣ.

ಈ ಬಿಹಾರ ಪ್ರಾಂತದ ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕೆ ಭಾಗೀರಥಿಯ ತೀರದಲ್ಲಿ ಪಾಯುವ್ಯ ಪ್ರಾಂತವೆಂಬ ಇಲಾಖೆಯುಂಟು. ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಯು ಒಬ್ಬ ಲೆಫ್ಟಿನೆಂಟ ಗವರ್ನರನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬನಾರಸ (ಕಾಶಿ), ಗೋರಖಪುರ (ನೇಪಾಳದ ಪ್ರಾಂತಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿ), ಅಲಹಾಬಾದ (ಪ್ರಯಾಗ) ಆಗ್ರಾ, ಮಥುರಾ, ಎಂಬ ಪ್ರಾಂತಗಳು ಭಾಗೀರಥಿ, ಯಮುನಾ, ಇವುಗಳ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಕೃತಿಕವಾಗಿ ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿನ ಹಿಂದೆಯೂ ಇರುತ್ತವೆ; ಇವಲ್ಲದೆ ರಜಪೂತಾನೆ ಪ್ರಾಂತವು, ಆಗ್ರಾ ಪ್ರಾಂತದ ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ; ರೋಹಿಲಖಂಡವು, ಆಗ್ರಾ ಪ್ರಾಂತದ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಹಿಮಾಲಯದ ಪರೆಗೆ; ಕಮಾವೂನ ಪ್ರಾಂತವು, ರೋಹಿಲಖಂಡದ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಹಿಮಾಲಯದ ಇಳಿಕಲಿನ ಮೇಲೆ ಗಡ್ಡಗಾ ಡುತಿವೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಪಾಯುವ್ಯ ಇಲಾಖೆಯೊಳಗಿನ ಪ್ರಾಂತ ಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಕ್ಷೇತ್ರಫಲವು ಬಂಗಾಲ ಇಲಾಖೆ ಯು ಮುಂತಾದೇ ವಿಶಾಲವಿಷ್ಟು, ಜನಸಂಖ್ಯೆಯು ಅರ್ಧಕಿಂತ ಸ್ವಲ್ಪ ಉಂಟು. ಇಲಾಖೆಯ ಪ್ರಾಂತಗಳೊಳಗಿನ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸ್ಥಳಗಳು... ಬನಾರಸ

ಮೂರನೆಯದು ಬುಂದೇಲಖಂಡ, ಗಂಗಾಯಮುನಾ ದೋಆಬ್ (ಮಧ್ಯಪ್ರಾಂತ ಮತ್ತು ಪಶ್ಚಿಮೋತ್ತರ ಪ್ರಾಂತಗಳ ನಡುವಿನ ಪ್ರದೇಶ), ಜೌನಪುರ-ಅಲಹಾಬಾದ ಪ್ರಾಂತಗಳು ಅಲಹಾಬಾದು, ಯಮುನಾ ಭಾಗೀರಥಿಗಳ ಸಂಗಮದ ಬಳಿಯ ಪ್ರಯಾಗ ಮತ್ತು ಕಾನಪುರ. ಆಗ್ರಾ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಆಗ್ರಾ, ಫತ್ತೇಪುರ, ಸಿಕ್ರಿ, ಮಥುರಾ, ಜಲೇಸರ್ (ಈಗ ಫಿರೋಜಾಬಾದ್), ಮೈನಪುರಿ, ಮಿರಜಾಪುರ್ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಮಿರಜಾಪುರ್ ಜಿಲ್ಲೆ. ರೋಹಿಲ್‌ಖಂಡ್ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ರಾಮಪುರ, ಮೊರಾದಾಬಾದ್, ಬರೇಲಿ, ಶಹಜಹಾನ್‌ಪುರ್, ಪೀಲಿಭೀತ್ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಸೇರಿವೆ. ಈ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವ ಪ್ರಾಂತಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಸಿಯೆಮು.

(ಸಿ) ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ಹಲವಾಯಿಯು ಮಾತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಗಾಲಿಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತೆವೆ. ಇದರ ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ ಭಾಗೀರಥಿ, ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕೆ ಪೆಂಢಿಲಖಂಡ್, ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಹಿಮಾಲಯ, ಪೂರ್ವ ಗೋದ್ವಾನ ಪ್ರಾಂತ ಎಂಬೀ ಗಡಿಗಳಿಂದ ಪ್ರಾಂತಕ್ಕೆ ಮಣ್ಣಿನ ಪಟ್ಟಿಯಂತೆ ಜನಪದಾಸ್ತವ್ಯದ ಬೇಕಷ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕಾಡು ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಂದ ಬಿಟ್ಟು ಚೀಫ್‌ಕಮಿಷನರಸಿರುತ್ತಾನೆ.

ಅಯೋಧ್ಯಾ ಪ್ರಾಂತದೊಳಗಿನ ಫ್ಯಾಜಿದ ಸ್ಥಳಗಳು, ಮಥುರಾ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿನಿಂದ, ಈ ಪ್ರಾಂತದ ರಾಜಧಾನಿ. ಸ್ಥಾನಿಕಭಾಗದ ಸ್ಥಾಪ್ಟಿಕಾಮಿಷನರಾದ ಹರ್ಕ್ಯೂರ ಅಯೋಧ್ಯಾ ನಬ್ಬಿಗಳು, ರಾಮಚಂದ್ರನ ಜನ್ಮಭೂಮಿಗಳು.

(ಡಿ) ಆಗ್ರಾಪ್ರಾಂತದ ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕೆ, ಯಮುನಾತೀರದಲ್ಲಿ ಪಂಜಾಬ್ ಪ್ರಾಂತವಿರುತ್ತದೆ. ಇದು ಹಿಳಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಪಂಜಾಬಿನ ಲಾಹಿನಿಂದ ಕೂಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಪಂಜಾಬಮೆಂಗರೆ ಐದು ಹೊಳೆಗಳ ದೇಶ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಿಂಧು ನದಿಯ ಶಾಖೆಗಳಾದ ಸಟಲಜ್, ಬಿಯಾಸ್, ರವಿ, ಚಿನಾಬ್, ಜಹೆಲಂ ಅಥವಾ ಬಿತಸ್ತ, ಎಂಬ ಐದು ಹೊಳೆಗಳು ಹರಿದುಬರುವುದರಿಂದ ಈ ಹೆಸರು ಬಂದಿದೆ. ಈ

ಬಜಾರಿಬಿಜಾಬ ಡೇಶವ್ಯ ಹಂದುಖಾನಿನಡ ಸಾಯಂಪ್ರಾಮಾಲಂ
ಶ್ಲಿ ಇರುಷ್ಟಪೆ. ಈ ಡೇಕ್ಷಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿ ಹಲವ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಕ ಸಂ
ಸ್ಥಾನಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಗಣಿತಶ್ಮೀಲ ಸಂಸ್ಥಾನವ್ಯ ಹಂ
ಬಡ ಈಶಾನ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಿಂಹಾಲಯಡೊಳಗೆ ಬಹು ಪೆಳಿಯು
ಳ್ಳ ಪ್ರಡೇಶವ್ಯ; ತೆಕಸುಧಗಳು, ಇನಿಸಸನಶಲಜ ಸಂಸ್ಥಾನವ
ಳು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಜಲಿಯಾನ್, ಬಿಳಂಡ, ಸಾಥಾ, ಎಂಬಿ
ಸಂಸ್ಥಾನಗಳು ಮುಖ್ಯ; ಇವು ಸತ್ತಲಜ ಸಮಿಯ ಸೂಪುಗಳಿರು
ವುದರಿಂದ ಇವುಗಳಿಗೆ ಶಿಸ ಸತ್ತಲಜ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಬಂಡಿದೆ.

A Drama.

ಕೃಪ ರಂಧಿಕಾಪಿನೋದ-ಪ್ರಹಸನ

(ಶಿಷ್ಟರ ಹೃದಯದಿಂದ ಮುದಕ್ಕೆ ಸಾಗಿಸ್ಪ.)

ಗಂಡು ಪ್ರಡೇಶ ಪಾತ್ರಗಳು.

ಪಂಚ ಹಾಸ (ಒಬ್ಬ ಗೊಣಸಲಿ) ಲಲಿತಾ(ರಾಧೆಯಬಾಸಿ)ಗೆ
ಮೊಂಜುಹಾಸ- , ರಾಧೆಯೊಳಗೆ , ಅಕ್ಕಳ್ಳ ! ಪೋ
ಪಾಳಕ್ಕಾವ್ಯ! ನಿನ್ನ ಜಗಳಾಧ ಸಿಲಾಸವಂಡಕ್ಕೆ ಜಯಜಯಂಕಾರ
ಮೆಲಲಿ (ಹೊರಗೆ ಲಂದು) ನೀಬಾಗಿದೇಷಾ ! ನಿನಗೆ ಪಾನು
ನೆಪಂತೆ ಪೂಕ್ರ ಗಳಿಯು! ಅವರೆ ಸಿಜವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ
ನ್ನ ಅಡಿಯಾಳು ಲಂಗಿನ್ಯ ಯಾಕೆ ಜೀಗ ನೀವು ನನ್ನ ಪಾ
ಲಿಗ ಅರ್ಪಿಸಿನಾಗಿಯಬ್ಬೇಕು ನನ್ನನ್ನು ಮುರತ್ತಿ ಯೀನುಗೆ ನಾವು
ಲಂಬಮಾಡಿನಿಲ್ಲಬೇಕ್! (ಕಂಠಸ್ವರದಲ್ಲಿ ಭ್ಯನಿಯಾಂತರ) ನಿಮ
ನ ಪುನೋಮುಗಾಮಿಳಿ! ಎಂಬ ಅಭ್ಯುದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವ ನಮ್ಮ
ಬಿಯಾನಂಡಕ್ಕೆ ಸರಿಯಿಲ್ಲ, ಮೀರು ಜಮುಷ್ಟಾಗ ಪ್ಯೆಲಿಷ್ಟಿಗ್ಯಾಬಿಲಿನ
ಸಿದ್ಧಾನ ದರಾಮಾಯ ನಿಮಗೆ ಅಂಶಿಕ್ಷ ಬೇಳಿಯಿಯೋ ಎಂಬ ಬಿಡಿಕ
ನಿಂದಲೆ ನಾನು ಇತಿಗಾಸಿಕ ಪ್ರಾಧಾರಿಯೆಂಬಿ ಕ್ಷುಣಿನ ಗ್ರಂಥಕ್ಕೆ

ನಿನಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗಿರುವಲ್ಲಿವರೆಗೆ ಭಾಧಿಸುವ ಪ್ರಿಯವಾಕ್ಯ ವಿ
ಷಾದವನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುವುದಲ್ಲಿ ಭಾಧಿಕೆಯು ವೈಯಷ್ಯಾರಥಿಂದ ಸ್ಪುರಿಸು
ವ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಅಪಚ್ಛಾದನೆಯನ್ನು ನಿಂನ ಪಡಿಸಾರಣಿಗಿಡದ
ಬಳಿಕ ಪುತ್ತಿರ್ದ್ದವರು ನಾನೇನೋ? ಆನಾ ಕಾರಣರೂ ಗುಣಿ
ಸೇ ಗೋಪಸುಂದರಿಯರು ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರದಿಂದ ನಿನ್ನನ್ನು
ಪ್ರಾಣನಿಯರಾಗಿ ಅನುಸರಿಸಿದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯಾವನು ನಿನ್ನ
ಗಣಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂಚಿಡಿದವನೆ? ಪ್ರಾಂಜಾವನದಲ್ಲಿ ನೀನು ಅತ್ಯಾ
ಂಬ ಪ್ರೀತಿಕನಾಗಿ ಮಧುರ ಮಯವಾದ ವೇಣುಗಾಯನವನ್ನು
ಂಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾಗ್ಗೆ ಆ ಧ್ವನಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಬೆಮ್ಮರೊಡೆದ
ಂದರಿಯರು ಕಪ್ಪೋತ್ತಲದ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಯೂರು ಹೆ
ಳ್ಳಿ ತೇಜಗೊಳ್ಳಿಸಿದವರೇ? ಯಮುನಾನದಿಯ ಜಲವನ್ನು ಜಲ
ಪಕ್ಷಿಯು ಆಟವನ್ನು ಆಪುತ್ತಿದ್ದಾಗ್ಗೆ ಸಹಕಾರಿ ವಿನೋದವು
ಯತಾಗಿಯೇ ಇದ್ದರು! ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಎಡಬಲಗಳಲ್ಲಿಯು
ಪರಾಜರಗಳು ಯುವರೋಜೆಯಿಂದ ಬೆಳಗಲ್ಪಟ್ಟವು? ನಿನ್ನ ವಿ
ಶ್ವಾಸಾರ್ಹಾನುಗ್ರಹವನ್ನು ತ್ಯೋಂದಿದ ನನ್ನಿಂದಲೆ ಇವೆಲ್ಲಾ ವಿ
ಷಗೆ ಮಾಡಿಸಿರುವ ತಂಡಿಯು ಹ್ಯಾನಿಯೇ? ಅಲ್ಲ! ಈ ಸರ್ವಾಪ್ರ
ನಿಷ್ಠಯವೇ? ಬೀಗಾದ್ದು ನೀವು ಕರುಣಾಶೀತನಾಗಿ ನನ್ನಿಂಥವ
ನನ್ನು ಈ ಜೀಗೇ ವಿಸಿಲನ ಕಾಳಿಂಥೀವನದಲ್ಲಿ ಫಡಾಯಿಸಿ ಕಂ
ಡೆಮಿಸಬೇಕೇ? ಯಾವಳು ಇಷ್ಟ ಮುದ್ದಿನ ಜುಟ್ಟು ಇರುವ ಸ
ತ್ಯವು ನಿಲ್ಲವ! ಜಲಗ್ರತೆಯಿಂದ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು ನನ್ನನ್ನು
ಸಂತೋಷಪಡಿಸು! (ತಡದು) ದೇವಿಂದಾ! ಇಷ್ಟೇ ನನ್ನ
ನ್ನು ನಿತ್ಯಾಶ್ರಯಿಸುವುದು ನಿನ್ನ ಪಾಲದತ್ತಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಯುವಲ್ಲಿ ಇ
ಷ್ಟೆ ಇರುವ ಗುಣ ನನ್ನನ್ನು ಭಾಧಿಕೆಯುವುದಲ್ಲಿ ಯಾಕೆ ಇಲ್ಲ
ವಾಗುವುದು ತಡ ಮುಳೇ ಮಾಡಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ (ಈ ಯಮುನಾತೀರಕ್ಕೆ)

ಕರಮುಕೊಂಡು ಬಂದಿ? ಯಾಕೆ ಅನ್ಯಳೊಡನೆ ನಿನ್ನೀಮಾತಿ ರಾ
ಭಾಲಿಷ್ಟ್ಯ ಯು ಕಳಗಂಗಳಾಗಳನ್ನ ಕೆಂಪೇರಿಸಿದೆ? ಯಾಕೆ ಪೃ
ಭಾಪ್ರಾಣಿಯು ಕೋಪವನ್ನು ಧುಮಿಗಿಮಾಡಿ ಓರ್ನೇವನ ಚಲ
ವಾಗಿ ನಡೆದಿ? ಯಾಕೆ ನನಗೆ ಇಲ್ಲದ ಅನುಮಾಧಾನವನ್ನುಂಟು
ಮಾಡಿದಿ? ಬಾಯಿಹಾಯಿ! ಹುಸ್ಸನವಪ್ಪ! ಇದಕ್ಕಿಂತಾ ಇಂದಿನ
ಈ ಕೇಳಿಯು ರದ್ದುತವಾಗಿದ್ದರೆ ಬಹಳೇ ಕಾರ್ಯವಪ್ಪ ಸರನವಾ
ಗುತ್ತಿತ್ತು! (ತಡದು) ಸರಸ ವಿನೋದಾರಮಣಾ! ರಾಧಿಕೆಯೂ
ನೀನೂ ಪ್ರಾಣಿಯ ಕುಪಿತರಾದದ್ದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ನಿನ್ನ ಪ್ರಾಣಾಮಯಾ
ಮಂಡಲ್ಲಂಗಳ ಸ್ಪ್ರಕಾಶವುಳ್ಳ ಉಬ್ಬಿಡ ಗಲ್ಲದ ಛಂದವು ಆವ್ಯ
ಶ್ಯವಾಗಬೇಕೇನ.? ಆಗಬಾರದು! (ಅತ್ತಿತ್ತ ನೋಡಿ) ಬಾ
ಹೋ! ಪಾಪನು ಬಹಳೇ ಭ್ರಾಂತನು! ಯಾಕಂದರೆ ಯಾರೂ
ಇಲ್ಲದ ಈ ಬೈಲು+ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಇಷ್ಟೊಂದು ಆಲೋ
ಚನೆಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ
ಎಷ್ಟೋ ಇಲ್ಲಿಯ ರಹಸ್ಯ ಸ್ಥಲಗಳನ್ನು ನೋಡುವದಾಗುತ್ತಿ
ತ್ತು! ಅಂದರೆ ಅಘೋರ್ತ ನೇಪನಿಯ ಸ್ಥಲದ ಶೋಧನೆಯಾಗಿ
ಅಯುಷ್ಯವು ಸಾರ್ಥಕವಾಗುತ್ತಿದ್ದು! (ತಡದು) ಬಿಳ್ಳೀಪು!
ಎಲೆ ಯೊಡೆಯದೇ ಇನ್ನೂ ಇಷ್ಟು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಲತಾಗ್ರ
ಹಾಗಿಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಬೇಕು! ಅಂದರೆ ತ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ದರ್ಶನ
ಬೇಗ ಆಗಸಂಭವವಾಗಬಹುದು! (ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬರುವನು.)

ಲಲಿತಾ—(ಪರದೆಯೊಳಗೆ) ಅಹಾಸ್ಸ! ಅಚ್ಚರಿಯಾ
ಯಿತಾ! ಈ " ಲಲಿತಾ ,, ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಗಾದಿಕೆಯು ದಾಸ್ಯ
ವು ಮೊಗಪ್ಪ ಸರ್ವಾಧಾ ನಗುತ್ತಿರುವಿಸು ನಿನ್ನ ಅನುಗ್ರಹವಿಂದು
ಲೆ ಅಲ್ಲವೇನಿ ಪರಮಾತ್ಮಾ! ನೀನೂ ರಾಧಿಕೆಯೂ ಹುನಿದು
ಕೊಂಡದ್ದು ಹಾಗಿರಲಿ! ಸಧ್ಯಕ್ಕೆ ನನಗೆ ನನ್ನ ಯಜಮಾನಿಯ

ಹುಬ್ಬೇಂಡೀಪರಬ್ರ ಕಣ್ಣಶ್ಚಬಾಗಿಯಪದರಂಯ ಜನಸ್ಸಿಗ ಬಿಡು
ಳೀ ವಿಹಾಯವಾಗಿನುತ್ತಿದೆ! ಅಕಹಾ! ಯೇನು ಮಾಡಲಿ? ಬಿ.
ಲ್ಲಿ ಹುಗಚಿಡಬೆ ನೋರಿಸಾಪಿಯ ಭೆಟ್ಟಿಆಯೀಸು? ಲತಾಗ್ರ
ಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಅರಂಪಳೋ ಇನ್ನೆಲ್ಲಿ ಭಾಷ್ಪರಂಭ ವಹಿಯುವಳೋ?
(ತಡಪುತ್ತ) ಅಯ್ಯೋ! ಅಷ್ಟೆಲ್ಲ! ಎಲ್ಲಿರಬಿಗೆ ಜೀವಗವೇ ಡರ್ಶನ
ಸಾಮಾನ್ಯ ರಬೆಸ್ಸೇ! ಏನು ಅನಂಬಾಸ್ಯಾಯಭರಿತಳಾಗಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ
ನಿಳ್ಳುತ್ತನನ್ನು ಸಮೀಪಿಯಾಗಲುತ ಸಂನೀ ಜಾಡುದಾಗಲುತ
ಭೂಪಾಳ್ಳ ವಿಸ್ಸ ಅಂಗಿಯ ನಯಪಾಂಚಲಗಳನ್ನು ಆಲ್ಪಯಿಸಿಪ್ಪರ್ಶಿ
ಪಾಂಡಕ್ಕೆ ಸಾಗಿಯಯ್ಯ)

Correspondence
ಪತ್ರ ವ್ಯವಹಾರ,
ಪುಟ್ಟಿಳ್ಳಿ, ಶಾಲೆಗಳ ಪಾರ್ಷ್ಯಕ ಪರಿಕ್ಷೆ ಯು
ಬಕ್ಕೆಸು

ಎಂದು ಮುಕ್ತಿ ಸ್ಪೀಕರಿಸಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಇಪ್ಪುಗಳ ಪಟ್ಟಾಂಬಿಭಾಷ್ಯ
ಬ. ಸಮಾಪಾರಂಭವ್ರ ಈ ತಂಗಳ ಕೆಲಸಿಸ್ಸೇ ಯಿಸಿಸ ಸ್ಥಾಂಬಿಸಿನ
ಲ್ಲಿಯೂ ಸುಪಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಸವಾಸಾಪಾಪಿಸ ಗುರಸಿಸ್ಥೇಕ್ಷ್ಯರ ಪಾತ್ಪಲಿ
ಯಂ ಮಿ ಅಯಿಲ್ಲಿ ಸಮಾಪಜಯಯುಂಸಿಕೆಯ ಜೋಡಿಪಕರ ಪರಿಪಾಸ್ಯ
ಪ್ರಯಿಭಿತರಲಿಯಿ ರ ನಡಿಪ್ಪೆ: ಪಿ. ಎ. ಟಿ. ಲಿಪರ್ಸ ಭಾಂ ಬಸಿಸ
ಸಿ ಬಸ್ಸಿಂಗಿಂಜಿ (ಪಿಂಜಿ) ಪಿ. ಪ.ಪಿ. ಪಸ್ಸಿಪಂಪಾಸ್ಯ ಪಾತ್ಪಲಿ (ಗ
ಳ್ಳಿಗಪ್ಪ) ಅಕ ಗಾ. ಜೋಡಿಜಗಾಲಜವರಿ (ಗಾ. ಬಿ. ಬಸಿಸ್ಸಿಂಗಿಂಜಿ
ಸಿ ಸ್ಸಿಸ್ಸೆ ಬಿಲ ಬಿ. ರಂಗೋಪಿಂಜ ಪ್ರಿಂಗಿಂಜ ಪಾ. ಗಿ. ಪಿಬಿ
ಂ ಸಿಸ್ಸಿಂಬಿಜಿ (ರಸ್ಸೆ ಅಪೇ ಗಿಂಬಿಜ ಜಾಲಿಕಾರಾಸ್ಯಾಸ್ಯಪಾಕಿಂಬಿ)
ಂಂಂ ಸಿಂಗಿಂ ಸಿ ಪ್ರಚಾಪಾ ಸಿಜಿಸಿಂಪಿಂಜಿಸಿಂಜಿಸಿಂ ಶಿಪಿಂಬಿಂಬಿ
ಸಿಂ. ಕ ಗಿಂಸಿಜಿಸ್ಸೆ ಸಿಸ್ಸ ಬಿಂಬಿಯಿಸ್ಸಿಸ್ಸಿ ಸಿಜಿ ಪಾಂಸ್ಯ ಗಿಂಬಿಂ

ಪ ಜಗದ್ಗುರೋವಿತ್ತಾದ್ಯಾರಾಧ್ಯಯತಿಂದಲೂ, ಪರ್ಯಾಯ ಈ ದೇಶ ತಿಮ್ಮಪ್ಪಯ್ಯನಕಾಲ್ಯಯೋಕ್ಷಪಕ್ಕೆ ಸುಬ್ಬಣದ ಪೆಟ್ಟಿನಾಕಾನಗೂ, ಸರಕಾರಿ ಚಿಕ್ಕ ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಸ್ಥರೂ, ಇತರ ಪ್ರಮುಖಿಪರೂ, ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾಲಯದೊಳಗಿನ ಗಣಂಗಂಡು ಹುಕ್ಕಳೂ, ಶೀರ್ಷಿಂಗಾಸ್ಪಕ್ಕಳೂ, ಕೂಡಿದ್ದರು. ರಾವಬಹಾ ದೂರ ಮಂಜುನಾಥಯ್ಯಾ ಸೂಪುಲ್ಲೇದಾಗಿ ತಾಲೂಕ ಗಣಂಗಳ ಬಿನ್ನಪ ಇವರಿಗೆ ಅಭ್ಯುಕ್ಷನಾಸ್ಥಾನವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ವಿಷಯ ಪಲ್ಲ ಗಂಭೀರರಾವ ಅಪ್ಪೆ ಮಕೀಲ ಇವರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾವಿತವಾಡಲು ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ವರ ಸಮ್ಮತವಾದ್ದರಿಂದ ಮುನಸೂಪ್ಪಿನ, ರು ಅಭ್ಯುಕ್ಷರಾಗಿ ಸ್ಥಾನರೂಢರಾದರು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಮಾ. ಬಿ. ಯವರು ಇಲ್ಲಿಯ ಬಲ್ಲ ಸೂಲಗಳ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ, ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಫಲಿತಾಂಶಗಳು ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪದರಲ್ಲಿ ವಿವರವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಪಾಗಿಯೂ, ವಿದ್ವಾಂಸರೂ ಆದ ಭೂಷಣಗಳಿಗಳಿಂದಲೂ, ಪ್ರಶಂಸನೆಯೂ ಪಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಅತಿಮಹತ್ವವಾದ ಶಾಲೀರ ವ್ಯಾಯಾಮದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಬಣ್ಣಿಸಿದ್ದು ಹೀಗೆಂದರೆ--

"ಗತಶ್ಚಾಮಗತಶ್ಚೋಲ್ಲಿ ಲೋಕೇಸ್ಮಿನ್ಮರ್ತ್ಯಲೋಕ; ಎಂಬ ಪಾರ ಮಾರ್ಥದಂತೆ ನಮ್ಮ ಹಿಂದೂದೇಶದ ನಿವಾಸಿಗಳು, ವಿದ್ಯಾ ಭ್ಯಾಸವು ಮಾನವೀಕಪ್ರಮುಖಂತ ಹೋದಿಗಳಾಗುತ್ತಹೋಗಿ, ಕ್ರಮೇಣ ಅಧೋಗತಿಗೆ ಇಳಿದಿದ್ದಕ್ಕೆ ನಚ್ಚಣಿಕೆ ಹಚ್ಚುವರೆಂಬ ಹಿರಿಯರ ಪಡಿನುಡಿ ಹುಸಿ ಆಗಲಿ ಎಂಬ ಭಯವು. ಈಗಿನ ನಿಲೆಯು ನೋಡಿದಿಂದ ಕೆಲವಾಂತರುವುದಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಇತಿಹಾಸಜ್ಞ ಉಳ್ಳವರ್ಗಾ, ದೇಶದ ಹಿರುವಾಳಿಕೆಗೆ ಬೊಡ್ಡ ಹಾಂದನ್ನು ತರುವಾಂ ಪಾಪುವ್ಯ. ಎಲ್ಲಿಸ್ಪೋನ್ಸ್ (ಹಿಂದಿನ) ಅಕಾರಣವು ಎಲ್ಲ ಹಾವ್ಯಾ ಗರ ಕೈಯಲ್ಲಿರುವ ನಗರಾಗಾ ಸಂಸ್ಥಿತಿಯ ಯೂರೋಪಿನಿಂದ

ಗುಣಾಯುರಿಂಗ ಬಲೀರ ಧೃಡತೆಯ ಪೃಥ್ವಿಯಾಪ್ತೂಲ್ಗಳನ್ನು ಕಲಿಸಾಪ ಗೆರಟಿನಾಲೆ ಪಾಠಮಿಸಿ ಸಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕ ಮುಕ್ಕಳ ಹಿಂಪಜಿಡ ಪಕ್ಕರು, ಅವರು ಸಭ್ಯಳಿಯಾಗುವಯುತ್ನಮೂಡಪಡಕ್ಕಿದ್ದು ಇಷ್ಟು ಬಾಗ ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯಪ್ರಜ್ಞೆಮೂಲ್ಯ ಮುಂತಾದ ಹಿತಪರಮಾಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಬಹು ಚೆತ್ತಾಪೇಕ್ಷಕವಾಗಿಯೂ, ಮನಬಿಂ ಬಿಯುವಂತೆಯೂ, ಹಳ್ಳೀ ಊಚ ಸ್ವರದಿಂಪ ಹೇಳುವರು.

ಈಗ್ವಾಪಹೋಲಿ ಇಲ್ಲಿಯ ಪಿನೇ ಸಂಬರ ಹೆಂಣುಮಕ್ಕಳ ಶಾಲೆಗಳ ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರಿಯವರು ಕನ್ನಡ ಮುಖಾರಾಷ್ಟ್ರಕವಿತೆ, ನಂ ತರ ಇನೇ ಸಂಬರ ಶಾಲೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯರು ಕನ್ನಡ ಕವಿತೆ ಅಂಥರು. ಕಡೆಗೆ ಗನೇ ಸಂಬರ ಸಾಲಿಯು ಜೋಥಕರಾದ ಪ್ರೀ ಯುತಿಪಮುಖರ್ಜಿ ಚವಟೀಲ ಸಾಸಿ ಯವರು ಸ್ವಕಪೋಲಕಲ್ಪಿ ತ ತಾರಾಪಳಿ ನುಡಿ ಹೊಸ ಕವಿತೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಅಭ್ಯಾಸಿ ಯಿಂದಿಂಗಾ ಬಹುಸುಪಸಪಾಗಿ ಅನಸಿದರು—

ತದನಂತರ ಈ ದೇಶ ಅಬಲೆಯರ ಕರುಣಾಳುಗಳಾದ "ಜ್ಯಾಡ್ಗಾಸ್ಥೊರೆಗಳ" ಪ್ರಾಯೋಜ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಇವೇ ಸ್ಪರ್ಧಿಗಳಂತೆ ಶರ್ತವಗಿತ ಕೆಳಗಿನ ಸಂಬರದಲ್ಲಿ ಪಾಸಾದ ಇನೇನಂಬರ ಹೆಂಣುಮಕ್ಕಳಶಾಲೇ ಅಭ್ಯಾಸಿನಿಯಳಾದ ಪುಷ್ಪಾಬಾಯಿ (ಗೋಪುಸಕರ) ಇನೇ ಸಂಬರ ಶಾಲೇವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಯಳಾದ ವೀರಪ್ಪ (ಬನ್ನೂರುಪ) ಇವರಿಬ್ಬರಿಗೆ ಸ್ಪೇಶಲ್ ಪ್ರಾಯಿಜ್ ಪತ್ತು ಪತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆಯುಳ್ಳ ಬೀರಿ, ಜಡ ತಾರೀ ಕುಬ್ಬುಸದುಣಾವಾ, ಮುಂತಾದ ಉಡುಗರೆಯು, ಕ್ರಮೇ ಣಪಾಸಾದ ಕೆಲಪ್ರ ಹೆಂಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಖಣಗಳು, ಎಲ್ಲರಿಗು ಮಿಂಟಾಯಿಯು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಸ್ವಕುಸ್ತಥಿಂದ ಬಕ್ಷೀಸುಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟವು.

ಗಂಡುಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಪಾಸಾದ ಕೆಲವರಿಗೆ ಪುಸ್ತಕಗಳು, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬೆಂಡು ಬತಾಸ್ಸೂ, ಹಂಚುವಕ್ಕೆ ಕಾಲಸಂಕೋಚ

ಮೂಲಕ ಉದರಪರ ಪೂಸ್ತಭಗ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಜೆಂಟರು ಸ್ಟೆ
ತ್ರಕೋಟ್ಟು, ವಿದ್ಯಾಭಿವೃಧ್ಯಯ ವಿಷಯವಾಗಿಯೂ, ಉದರಲ್ಲಿ
ಮುಖ್ಯ ಸ್ತ್ರೀ ಶಿಕ್ಷಣೋದ್ದೇಜನಾರ್ಥವಾಗಿಯೂ, ಒಳ್ಳೇ ಶೈ
ದಯಭೇದಕ ಶಬ್ದಗಳಿಂದಲೂ, ಧೃಢವಾಗಿ ಲಕ್ಷಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಬರ
ಸ್ಪೋಶ್ಚಯಿಂದಲೂ, ಪೃಚ್ಛನಾಗಿಸಿದ್ದೇನಂಪರೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು, ವಿ
ದ್ಯಾಬುದ್ಧಿಗಳ ಪ್ರಸಾರಕ್ಕೆ ಆದಿ ಪ್ರಮುಖರು ಇದ್ದು, ತೀಗ ಇಲ್ಲಿ
ನೆರದಂಥ ೪೦೦ ೫೦೦ ಹೆಂಗಸುಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಮನೆಯ
ಲು ಒಬ್ಬಬ್ಬರಹೊತಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಧೃಷ್ಟಿಗೋಚರವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಬ
ಎ ಸ್ಪೋಚಿಗವೂ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಅತಿಲಾಂಛನವಾಗ ಸಂಗತಿಯೂ
ಅವರ ಸ್ಥಿತಿಯು ಗುಣದೋಷಗಳ ಬಹುಸಮಸಮವಾಗಿ ಮಾಶ್ರಯಿಸಿದ
ದ್ದೆ, ಸೆಲೆ ಹಿಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಪೃಯೋಜನದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ
ಲ್ಲ ಮುಖಾನುಕೂಲತೆಯನ್ನು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಸಿದಗು. ಇಷ್ಟಕಡಿಗೆ ಸುಪ್ರ
ತಿಷ್ಠಿತರಾಗಿಗಳ ಜೀವನವಾಗಿ ಸಬೆವಿಸರ್ಜನವಾಯಿತು.

ಸಬ್ಬ ಕವಿಶಿರೋಮಣಿಗಳಾದ ಘಾಸಸ್ಸಣಾ (ಜಿಂಪಟೆ), ಜನ್ನ
ಯ್ಯ (ಉಳ್ಳೇಗಡ್ಡಿ), ವಿಷಾಲರಾಮ (ಹಾಪಾನಳ್ಳಿ) ಮೀರು
ಲಕ್ಷಪ್ಪಣ್ಣಾ (ಮಾಸ್ತರ) ಮೊದಲಾದವರು ಸೂಸಾಳರಾಜ
ಜೇಸಾಗಿ ಬೆಳಗಲು ಇವರನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಕ್ಕೆಕೊಂಡು ಸು
ಮಾರಣಾದಿವಸ ಆಯಾಸಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಆಯಾಸಾಲಿಗಳ ಒಂ
ರಿಂದ ಶಿಕ್ಷ ಶಿಕ್ಷ ಸಭೆಗಳನ್ನು ನಡಸಿ, ಲಾಭ ತಾನು ಎಂದೆ
ತಾನು ವಿದ್ಯಾ ಹಬ್ಬುಗೆಯಿಗೋಸ್ಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ,
ಹೆಂಥ ಜನರಿಗೂ, ಅಪೃಲ್ಯವಾಗವಂತೆ ಸಯುಪದೇಶವನ್ನೂ
ಮಾಸ್ತರಿದ ಪತ್ರದಲ್ಲಿದ್ದ ಪಾಸ್ಥಕಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಿಯನ್ನು ವಿ
ಭಾಗಿಸಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿದು ಪ್ರಜೋತ್ಸಾಹದಲ್ಲಿ
ಹಿ ಪುರುಷರ ಶಿಷ್ಯರಿಗಳಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಇವರಾಹವನ್ನು

ಸಂ.	ಹೆಸರು.	ರಕಮು ರೂ. ಆ.
೧	ರಾಮಬಾಣದಮ್ಮರ ಸಚ್ಚಿದಮಿ.	೩
೨	ಬಾಂಧುರಂಗರಾಮ (ಅಪಪಲೆ) ಪಚ್ಚಲು.	೫
೩	ರಘುಪೇಂದ್ರರಾಮ (ಬಾಳಪೆ) ಬುಕ್ಕೀಲು.	೫
೪	ಚನ್ನಪ್ಪರಯ್ಯಾಸ್ವಾಮಿ (ಉಳ್ಳಗಡ್ಡಿ)	೩
೫	ಬಾಸುಪ್ಪಗಣ್ಣಿ [ಜಂಪಟಿ] *	೩
೬	ತಿರುಮಲರಾಜು [ಹರ್ಕಾವಳ್ಳಿ.] *	
೭	ರಾಮಪ್ಪರಂಗಣ್ಣಾ ಬೆಂಡಿಗೇರಿ.	೩
೮	ರಾಮಪಣಂಗಾಲ ಸೀಲಿ.	೨
೯	ಕೊಗ್ಗಪ್ಪಪಾಲ ಅಳಗೊಂಡಿ.	೨
೧೦	ನರಸಿಂಹಪ್ಪಗಣ್ಣಾ ಬಳಗೊಂಡಿ.	೨
೧೧	ಗಂಗಪ್ಪಾ ಕೊಟ್ಟಿ.	೨
೧೨	ಗುಡ್ಡಯ್ಯಸ್ವಾಮಿ ಜಿಕಮಿಗಿ.	೧
೧೩	ಪಂಚಲಿಂಗ ಆಪ್ಪೆ.	೧
೧೪	ಪ್ರಥಾನಪ್ಪಾ ಕಳಿಗಿ.	೧
೧೫	ಮರಿಬಸಪ್ಪಣ್ಣಾ ಟ್ಟೋಮಿಗ.	೧
೧೬	ವಿರುಬಸಪ್ಪಾ ಕೆಮುದೋಳ್ಳಿ.	೧
೧೭	ತೋಟಪ್ಪಾ ಗಂಬಳಿ.	೧
೧೮	ಮುಹಾಂತಪ್ಪಾ ಪಾಟಿಲ.	೧
೧೯	ಗಾಣಿನೋಳಿಪ ಜಿತೂರಿ.	೧
೨೦	ರಾಯಪ್ಪಾ ಕುಬಗಾವಳ್ಳಿ.	೦ ೮
೨೧	ಬಸ್ಸಪ್ಪಾಂಡಿ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ×	೨
೨೨	ಬೊಂಬಯಾಣಿಕಾರ್ಯ. ×	೧ ೪

೨೫	ಕೊಂಡಜಂಗಮಪ್ಪ	೧	
೨೬	ಒಸಮಪ್ಪ ಪಣಗಾರಂಡ.	,,	೧೫
೨೭	ಗುರುಸಿದ್ಧಯ್ಯ ಸೊಳಕಾಲ.	,,	೮
೨೮	ಜಮೂಲಸಾಹೇಬ ಮಂಚಲಾ.	,,	೮
೨೯	ಪರಪಾಟ್ಟ ತೊಪ್ಪಲಬಂ	,,	೪
೩೦	ಚೆಲ್ಲೀಪಪ್ಪ ಧಗ.	,,	೨

+ ಈ ಉದಾರಿಗ್ಳಾದ ಸ್ಥಳೀಯರು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಇನಾಮು ದಿಗಳೆ, ಉತ್ತಮ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ ಹೆಂಡಿಗರ ಹೆಂಡಣುಮಕ್ಕಳಿಗೂ, ಕೊಂಡಜಂಗೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಸ್ತಾವನಾಗಿದ್ದ ಕೆಲಸದ ಬಿಸ್ಸಮಪ್ಪಂಡರ್‌ನ ಅಭ್ಯಾಸಿನಿಯಂದಿಗೂ, ಹೀಗೆ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಬಹುಮಾನ ಕೊಟ್ಟರು.

ಇದರಂತೆ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಹೊಲೇರ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಸ್ಲೇಟು, ಪಾಟಿ, ಪುಸ್ತಕಗಳಿಲ್ಲದೆ. ಸಾಲಿಗೆ ಬರಮಾಡಿಕೆ ಕುಂಠಿತವಾದದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ, ಅವರಿಗೆ ಅನ್ನುಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿ ಕೊಟ್ಟು, ಜವದವನ್ನು ಉಂಟಾಗಿಸಿದರು. ಇವರ ಇಂಥಾ ನಿರಂತರ ಉತ್ಸೇಜನದ ಫಲ ಸಹಾಸವು ಸಾಲಿಗಳ ಉಚ್ಚಿತ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಕೆಲವಾಂಶ ಸ್ಫೂರ್ತಿಕೊಟ್ಟು ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿದ್ದು.

* ಇವರು ಹೆಂಡಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉತ್ತಮವಾದ ಸಿ ಪಿಣಿಗಳನ್ನು ಬಹುಮಾನ ಕೊಟ್ಟರು. ಈ ಗೃಹಸ್ಥರು ಹೆಂಡಣುಮಕ್ಕಳ ಶಾಲೆಯ ಪಾಠಿಯಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ, ಇದಕ್ಕಾಗಿ, ವಿಶೇಷ ಉತ್ಸುಕತೆಯಿಂದ ಸಾಲಿಗಳ ಉಚ್ಚಿತ ಸ್ಥಿತಿಗಾಗಿ, ತಾಯ್ತಂ, ತಮ್ಮ ಸಂಗಡಿಗರೂ, ನಾನಾ ಮುಂಗ್ಯೆಮುಖರೆಂದು ತುಂಬಾ ನಂಬುಗೆಯುಂಟು.

× ಈ ಗೃಹಸ್ಥರ ಕಡೆಯ ಹುಟ್ಟಳ್ಳಿಯ ಶಾಲೆಗಳು ಬರುವ ದುಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಪೂರ್ತಿ ಸಹಾಯವು ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದರಂತೆ ಸರ್ವಾದ್ಯ

ಉತ್ಸುಕರಾಗುವರೆಂದು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಮೇಲೆ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟ ದೇಶಾಭಿಮಾನಕ್ಕೂ, ದೇಶೋನ್ನತಿ
ಗೂ, ಕಾರಣಭೂತವಾದ ಕೋವಿಲಾಂಛನಕರುಣಾಭರಿತರೆಂದು
ವಿಶ್ವಾದ್ಯಾರವಾಗಿರುವುದೂ, ಜಿಲ್ಲಾ ನಾಯಬ್ಬರವಾಗಿಯೂ, ಉತ್ತೇಜ
ನ ಕ್ರೊಂಯಿದ ವಿದ್ಯಾಭಿಮಾನಿಯರೂ, ಅಪರ ಬೋಧಕರೂ, ಸಮಾ
ನ ಉಪಕಾರವನ್ನು ನೆನಸಿ ಅವರ ಕಲ್ಯಾಣಾಕಾಂಕ್ಷಿಗಳೂ ಆಗಿರುವ
ನಮ್ಮ ಪಾರ್ಥನೆಯದು ಅವರಿಗೆ ಧರ್ಮವೇ.

ಎಲ್ಲ ಪೆಬ್ಬಳ್ಳಿಲ ಪಟ್ಟಣವಾಸಿಗಳಿರಾ! ಇಂಥಾ ಸದುವ್ಯವ
ಸೆ ನಿಮ್ಮ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಏಕಸಂತತಿಯಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ನ
ಡೆಯುತ್ತ ಬಂದು ಈ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭೂಷಣವಾಸ್ಪದ
ವಾದ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಮೆರೆಯುತ್ತಿದೆ. ಈ ಕುರುಹನ್ನು ಮನಿಂದ
ಈ ದೇಶಸಂತತಿಗಳು ವಿದ್ಯಾಪುರಾಂಗಣದಾಗಲೀಕಂಬ ಈಷಣೆ
ಯಿಂದ ಸರ್ವಾನ ಪ್ರಯತ್ನಯುತರಾಗಿ ಪಟ್ಟಾಗಿ ಬೆಟ್ಟದೆ ನಾ
ವಿಷಿಗಾಲಾರದು. ನೋಡಿರಿ! ಇಂಥಾ ಉದಾತ್ತವಾದ ವಿದ್ಯಾಭಿ
ವರ್ಧನಕ್ಕೆ ವೈದೆಗೆಯುದೆ, ಪಟ್ಟಿ ಉಜ್ಜೀವಿಸದಿರಲಾರದು, ವಿದ್ಯಾ
ಸಂಪತ್ತಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಕಾರಿಗಳ ನಾಮಗ್ರಾಮಾದಿಗಳಿಗೂ, ಈ ಪ
ಟ್ಟಣದ ಪ್ರಜಾಜನಗಳಿಗೂ, ಐಶ್ವರ್ಯಕ್ಕೂ, ಘನತೆಗೂ, ಪಾ
ಸ್ಪರ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೂ, ಎಂಥಾ ಶ್ಲಾಘನವಲ್ಲ! ಎಷ್ಟು ಎಷ
ದ್ದು!! ಎಷ್ಟು ಕೀರ್ತಿಯು!!!

ಓ ದೇಶಸುಧಾರಣಾಭಿಮಾನಿಗಳಿರಾ! ನಿಮ್ಮ ದೇಶ ಬಾಂಧವರ
ಕಷ್ಟಕರ ಉಳ್ಳವರೆ!! ಜಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳ ಕಿಂತೆಚ್ಚು ಪ್ರೇರಿತರೇ!!
ಎಷ್ಟೆಲ್ಲರು ಇದೇ ಕೈಮಾರವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡು, ಇಂಥಾ ಸದು
ದ್ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಎತ್ನಯಿಸಿದರೆ ವಿದ್ಯಾಭೀನರಾಡವರು ವಿದ್ಯಾ
ಸಂಪತ್ತಿಲ್ಲ ಸಾಧಾರಣರಾಗುವದು ಪರಮಾಶ್ಚರ್ಯವಾಗ್ಯೋಕ್ತಿ

ನ್ನ) ಆ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಬ್ಲಾಸ ದಾನಂ ಕುಸಾ ಪ್ರಾಣ್ಯಂ ಎಂಬದು ಈ ದೇಶಮನಸಸ್ಥರ ಮನದೊಳಗೆನ್ನ ಗಡೆಬಿಡಿ, ಹಾಸಲಗಿ, ಈರ್ಷೆಯಿ, ಇಂಬಾದ ಹಂಬಲವನ್ನು ಸಂಬಾಬಿಸು ಪ್ಪ ಮದಮನ್ನು, ಸರ್ವಾಲಗೂ, ಹಾಯುಗಯುಮಿಲ್ಲದ ಗಂಯುಸಾಲು ಸೆರೆದು ಎದು, ಭಯ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿಯಿಂದ ಆಶಾಬರ್ಧನಾಗಿ, ಈ ಕನನ್ನು ಬೇಸಾಗಿ ಬೇರೆಕೊಂಡಿಯು ಈ ಪಪ್ಪ ಲೇಖವನ್ನು ಯಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ವಿದ್ವಜ್ಜನರು ಇದರೊಳಗಿನ ನ್ಯೂನಾತಿರಿಕ್ತವನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಿ ಸು ಪ್ಪಿಸಾರವನ್ನು ಸೇವಿಸುವರೆಂಬ ಬಹ್ವಾ ವಿಸಯೋಕ್ಷೈಗಳಾದಲಿತ್ತ ಸಮೊಕ್ಷೈಗಳಿಂದಲೂ ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

ಮು. ಶ್ರುಷ್ಟಳ್ಳಿ ಸೆಣ್ಣಮುಸ್ಯ ಪಕಾ. } ಹಣಪಾರಿಪ ಭೀಮುತಿಯಾ.
ಆ. ಎಲ್ಲರಿಪ್ಪಿಸಿ ನೀ ಆಸಖಿ. } ಥಾ. ಜ್ಞಾ. ಪೂ. ಶಾ. ಮಾ

—೧—

ಈ ಮಾ. ಕನ್ನಡ ಶಾಲಾಪತ್ರಿಕೆಯ ಪಡಿಪುರ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಪಾಠಕರಿಗೆ ಇವರ ವಿನ್ನಪ್ತಿ.—

ಬಿ. ಬಿ. ಆರ್ಯರೇ ನಮ್ಮ ಮುಜಕೂರ ಆಗೆಪ್ಪ ತಿರಂಗಳ ಕಾಲ ಶಾಲಪತ್ರಿಕೆಯ ಪಾಠ (ಗಲಿ) ರಲ್ಲಿ ಧಾರವಾಡ ಕನ್ನಡ ಇನೇ ನಂಬರ ಶಾಲೆಯ ಹೆಡ್ಡ ಮಾಸ್ತರರಾದ ಗುರುನಾಥ ನರ ಹರ ಬೆಟಗೇರಿ ಯಂಬವರು ಕೊಟ್ಟ ಬಿಂಲಾಪಕೆಯ ಎರಡು ೀಕಗಳನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿ ಪಮ್ಮ ವಿನ್ನಪ್ತಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ನ್ನ ಪ್ರಟ್ಟವ ಶಾಲಾಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿತ ಪ್ಪಿಡ್ಡ ನ .ಲಿಯು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ೀ ಸಿದ್ಯ " ಕುನಲಿಯು ,, ಇವರ ಆದಿ ಅಕ್ಷರ " ಳ್ಳು ಬಿಡಲು " ಲಿಯು ,, ಅಂದರೆ ಚಪ್ಪ ಇದು ಕೈ ನ್ನು ಗಾಡಿಬಿನ ಕ್ಕು ಪ್ಪ ಕಾರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟಲು " ಲಿ

ಯು, ಅಂದರೆ, ಅಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳೋಣ, ಕಡೆಗಿದ್ದ ' ಯ ,
ನನ್ನ ಕಳಿಸು ' ಕುಪಲ ' ಅರಿಪರೆ ಮೋದೆ ಹಂಣು ವದು
ನಿಜ ಅಕ್ಷರದ ಉತ್ತಿದೆಯ ' ಲ್ , ಕಾರವ್ಯ ಶಬ್ದದ ಕಡೆಲಕ್ಷರ
' ಯು , ಕಾರವ್ಯ ಬೊಡಲು ' ಯಿ ' , ಅಂದರೆ (ಪಾಠ)
ಕಾಮುನ ಹೆಸರು ಬೆಂದಲಿನ ' ಕು , ಕಾಗಿದ್ದ ಮುಖದನೇ ' ಲ್ ,
ಕಾರವ್ಯ ಬೊಡಲು ' ಲಿ , ಅಂದರೆ ಮುಖೆಯನು ' ಪರಿಚಿನೇ
' ದ , ಬಾಲ್ಯ ನಂತ್ಯದ ' ಯ , ಕಾಗಿದ್ದ ಕಾಲಿಡಲು ' ಯ
ಯ , ಎಂಬುದು ನಿಷ್ಟಿಯು ಈ ಎಲ್ಲ ಪಟ್ಟಿಗಳು ಭೂಮಿಂದಲಿದ
ಕಸರನಲ್ಲ ಇದಾಗಿವೆ.

ಇಂಗಲ ಇದೇ ಮಾಸಲೇದ ನೂರು ಶಿಲ್ಪೀಕಗಳುಳ್ಳ ಹಿಂ
ದು ಬರೀಲಾಗಿಕೆಯನ್ನು ಬಗಲು ಕರುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ ಇದರ ಆ
ಧಾನವು ಬಹ್ಮ ಸೇಕಟುಲಂಥಪಗಾಡ ರಸಿಕರು ಬರೆದು ತಿಳಿ
ಸ ಡಸ್ಸಮ್ಮ.

ಸಂ. ವ್ಯ.

ಬರಟನ್ಯಾನಸ ಪರ್ಣಾಮೂಳಪರಲಂಚಿಮ್ಮಲಿಂಬ ಕಂಡ
ಬರ್ಷಮಂ | ಪರರಾಷಣ್ಣಿ ಲಿ. ಮಾಗಮುದ್ದ ಮಾಲುಲ
ಪುಷಿರೂ ಪರ್ಣಾಲಿಂಗಾಧಿಯು | ಕ್ಷರಲಿಂಶಳ್ಳಕ್ಷರಿ
ನಿಂದ ಜೀಸರದನಾಗುವ ಬಿಡುಲಿಂಡಿಕಾಕ್ಷರಿಂ | ಎಳಿರ
ಗಂಡಲಿಯು ಚೌಲಿಂಬಿಂಬೆ ಜೆರಯುಗ್ಗಿಂ ಬಲಲಿ
ಹಾಜಾಮ್ಯಗಂ || ೧ || ಅಲ್ಲಿನಾಂ ಟ್ಟಿಬಿಕೆ ಮುರ
ಗುಲಿತಲಿಯು ನೂಜಿಲ್ಲ ನ ಪ್ಪಿಬಾಹಾನುಬಿಂ |
ಲಿಮಿಂದ ನುಬಾಲಾಂ ಪಶುವ್ಯು ಲಿರಚಿಲಕ್ಷಿಲ್ಲ
ಯಾಯಿಯಂ || ಚಡಾಲ್ಯೆ ಮಾಕ್ಷರದಿಂಲ ಬಾಗ
ಪಾಮೂರ್ಷ್ಯಯಂ ಚಾಯಿಯಂ | ಸತಕ್ಷಿಯಲ್ಲ ದ
ಯಾಗುಚಯ ಚೌಕಾಂ ರಿಂಯ ನೂಲವರ್ಣನಂ ||

[illegible]

शाळापत्रक ,, कर्ते मांस—

वलील मजकुरास येत्या अंकी स्थळ मि
शा आहे.

श्लोक.

॥ भानुर्वानिकषग्रावा ॥
॥ भारतेंदुः सरस्वती ॥
॥ प्राशेतरपरिच्छेदं ॥
॥ वचसैवकरोतिया ॥

लिमानात्रमाणें इकडे सालमजकुरी आवा
थानिक अधिकाऱ्यांच्या निस्पृहतेनें हा
देत आहे.

णें येथील सर्व विद्यालयांची वार्षिक
लेले मे. रा. सा. रामचंद्र रावजी
इ. जिल्हा बेळगांव याणीं घेतली. त
पाहून फार खुष झाले.

शाळेचे पंच व शेटसावकार वगैरे
ो मुदस्ता प्रमाणें मुलांस उत्तेज

लार्थे बक्षिसें वाटण्याकरितां सुमारें तीस रुपयांत वर्गणी जमा केली. नंतर तारीख रोजी शहरवासी लोकांची सभा भरली. रा. रा. सा. सावनूर हे होते. तेव्हां शाळेचे पंतांनीं आपल्या शाळेसंबंधी कांहीं हकीकत ल्यावर " विद्येपासून लाभ " या विषयावर व्याख्यान आलें. आणि स्त्री शिक्षणावर बद्दल निबंध येथील मुलींचे शाळेंतील दि नाथ आपघा अंणा विजापुरे इनें वाचिला. य रा. सा. यांणीं यावरील दोन्हीं वि क्यातच परंतु फार सुरस व उपदेश पर नंतर मुलांनीं या समारंभास अनुकुल कविता म्हणणे झाल्यावर उत्तम पास झा रेशमीधोतरजोडे, उपरणी, टोपके, व पु स खण, मिठाई, वगैरे जाहलल्या वर्गा आले. मग पान सुपारी अत्तर गुलाब, विसर्जन झालीं.

पत्रकर्तेराव? विद्यावृद्धीचे कामीं अ मनें लागावी म्हणून प्रसिद्ध करण्याकरि आपणाकडे पाठविला आहे. अव्हेर ही विनंती.

आप

(विद्याभि

निपाणी तारीख ८।१